

Plats och tid: Folkets hus, Valdemarsvik, 2025-11-10, kl. 18:00 **OBS TID**

- Upprop
- Val av två protokollsjusterare. Justering sker digitalt den 18 november.

Allmänhetens frågestund

Allmänheten ges möjlighet att ställa frågor till kommunfullmäktige vid sammanträdet, i enlighet med § 38 i kommunfullmäktiges arbetsordning. Frågestunden hålls före kommunfullmäktiges behandling av det ärende som frågorna avser. Frågor ska lämnas in skriftligen till sekreteraren via e-post (dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se) senast onsdag den 5 november.

Nr	Dnr	Ärende
1	Nämnd.2025.4	Sammanträdetts behöriga kungörande
2	Nämnd.2025.8	Allmänhetens frågestund
3	Nämnd.2025.1	Information A) Ekonomisk uppföljning B) Information om översyn av den politiska organisationen, underlag i ärende 12. <i>Kanslichef Dennis Gidlund är föredragande i punkt B.</i> C) Delårsrapport RTÖG <i>Se underlag i punkt C separat</i> D) Övrig information
4	KLK.2025.85	Revidering av lokala hälsoskyddsföreskrifter
5	KS-SHB.2025.146	Revidering av VA-taxan 2026
6	KS-SHB.2025.145	Revidering av Renhållningstaxan 2026
7	KS-TEK.2024.28	Revidering av taxor och avgifter för markupplåtelse samt för uthyrning av anläggningar och lokaler
8	KLK.2025.82	Avtalssamverkan avseende gemensam juristresurs

9	KS-SHB.2025.155	Upphävande av beslut att anta Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och Småland 2030
10	KS-SHB.2025.159	Överenskommelse för skärgårdsrådet i Östergötlands och Kalmars län
11	KS-UKF.2025.28	Biblioteksplan 2025-2028
12	KS-SA.2024.65	Godkännande av slutrapport samt uppdrag med anledning av översyn av den politiska organisationen från 2027 samt upphörande av fullmäktigeberedningen
13	KLK.2025.88	Antagande av reglemente och godkännande av samverkansavtal gällande inrättande av gemensam överförmyndarnämnd samt upphävande av tidigare reglemente för överförmyndaren från 2027-01-01
14	KS-SO.2025.6	Motion från Jonas Andersson och Charlotta Franzén (båda V) om stärkt mellanvård för svårt sjuka äldre
15	KLK.2025.64	Motion från Charlotta Franzén (V) om bojkott av israeliska varor
16	KLK.2025.76	Prövning om CVAB:s och VETAB:s verksamheter har varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna år 2024
17	KLK.2025.61	Delårsrapport 2025 <i>Se även separat underlag från revisionen.</i>
18	KLK.2025.54	Mål & Budget 2026-2028
19	KLK.2025.92	Kommunens låneramar 2026
20	KLK.2025.81	Val till uppdraget som ersättare i direktionen för Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG)
21	VAL.2025.8	Notering om Jörgen Malmström (V) som gruppleddare för Vänsterpartiet i kommunfullmäktige

22	VAL.2025.8	Val till uppdraget som ledamot i kommunfullmäktiges valberedning
23	VAL.2025.14	Avsägelse från Magnus Södling (LPo) från uppdraget som ersättare i kommunfullmäktige samt begäran om ny sammanräkning hos Länsstyrelsen
24	VAL.2025.13	Avsägelse från Pernilla Ohlsson (LPo) från uppdraget som ersättare i kommunfullmäktige samt begäran om ny sammanräkning hos Länsstyrelsen
25	Nämnd.2025.5	Motioner, interpellationer och frågor
26	Nämnd.2025.6	Avslutning

Förslag och yrkanden som ska lämnas på sammanträdet lämnas skriftligt till presidiet under sammanträdet (Kommunfullmäktiges arbetsordning § 25).

Kommunfullmäktiges sammanträden är offentliga. Allmänheten kan även följa sammanträdet via livesändningen på kommunens hemsida.

Handlingar finns att hämta i receptionen på kommunkontoret Strömsvik.

Göran Karlsson
Ordförande

Dennis Gidlund
Sekreterare

(1)

Nämnd.2025.4

Sammanträdets behöriga kungörande

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

(2)

Nämnd.2025.8

Allmänhetens frågestund

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

(3)

Nämnd.2025.1

Information

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 139

KLK.2025.3

Ekonomisk uppföljning- augusti

Kommunstyrelsens beslut

Månadsuppföljningen per augusti månad godkänns.

Sammanfattning

Det budgeterade resultatet uppgår till 3,7 mnkr, Prognosen per augusti visar på ett resultat om +1,9 mnkr. Detta är en negativ avvikelse på -1,8 mnkr vilken är hänförlig till finansförvaltningen. Jämfört med delårsrapportens resultatprognos på -1,2 mnkr är denna prognos en förbättring med 3,1 mnkr.

Prognos driftbudget, Mnkr:

Mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Verksamheterna	573,6	572,1	+1,5
Finansiering	577,3	574,0	-3,3
Summa (årets resultat)	3,7	1,9	-1,8

Prognos investeringsbudget, Mnkr:

Tkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Investeringar	52,8	42,8	+10,0

Budgeten har utökats med 1,9 mnkr till följd av ombudgeteringar, KS§ 47. Överskott beräknas på projekten Sörbyskolan och kulvertar med samma nivå såsom apriluppföljningen.

KS § 139

KLK.2025.3

Ärendebeskrivning**Driftbudgetens verksamheter**

Mnkr, netto	Budget	Utfall 31/8	Prognos avvikels e
Kommunledningskontoret	50,9	29, 0	+0,3
Stöd och omsorg	282,0	184,7	+2,1
Utbildning, kultur och fritid	188,6	116,6	+1,5
Samhällsbyggnad	39,0	27,4	-2,4
Räddningstjänst Östra Götaland	7,6	2,3	0,0
Politisk organisation	5,5	2,7	0,0
Summa verksamheterna	559,8	362,7	1,5

Kommunledningskontoret

Ett mindre överskott +0,3 (+0,3) prognostiseras för skolskjutsar och färdtjänst. Detta kopplat till ett nytt avtal med Östgötatrafiken.

Stöd och omsorg

Verksamheten prognostiserar ett resultat på +2,1 (0,0) mnkr efter åtta månader. Den viktigaste orsaken till överskottet är att löneutbetalningarna under juli och augusti blivit mindre än befarat.

Utbildning, kultur och fritid

Verksamheten prognostiserar ett överskott på +1,5 (+0,5) mnkr per augusti. Grundskolan visar på ett underskott om -1,4 mnkr. Budgeten är lagt utefter en förändrad skolorganisation. Detta möts av överskott inom vuxenutbildning, förskola och gymnasieskola.

Samhällsbyggnad

Verksamheten prognostiserar en negativ avvikelse på -2,4 (-2,4) mnkr. Detta avser främst detaljplanearbete, skärgårdsfrågor och underskott inom fastighetsavdelningen.

KS § 139

KLK.2025.3

Övriga verksamheter

Inga avvikelser mot budget.

Finansiering

Förvaltningen prognostiserar en negativ budgetavvikelse om -3,3 (-3,3) mnkr. Försämringen ligger i ökade pensionskostnader till följd av sena aktualiseringar -4,0 mnkr. Därtill blev aktieägartillskottet till CVAB -1,2 mnkr högre än budgeterat och skatteintäkterna minskade med -1,1 mnkr i senaste skatteunderlagsprognosen. På plussidan finns finansnettot som förväntas ge ett överskott med 3,0 mnkr.

Någon nyupplåning under perioden har inte skett och den totala skulden hos kommuninvest är oförändrad sedan bokslut -24 och uppgår till 343,3 mnkr.

Beslutet skickas till

Ekonomichef
Akten

(4)

KLK.2025.85

Revidering av lokala hälsoskyddsföreskrifter

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 136

KLK.2025.85

Revidering av lokala hälsoskyddsföreskrifter

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige att anta förslag till revidering av lokala hälsoskyddsföreskrifter, revidering 2025 att gälla från och med 2026-01-01.

Beskrivning av ärendet

Nuvarande lokala hälsoskyddsföreskrifter är framtagna 2015. SKR's underlag har använts med vissa lokala justeringar. De lokala hälsoskyddsföreskrifterna är framtagna med bemyndigande i Föreskrifter (1998:899) förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) § 40.

Föreskrifterna från 2015 utformades så att viss dubbelreglering skedde vilket nu har arbetats bort. Dubbelregleringen gällde bland annat enskilda avlopp där paragrafen i Miljöbalken även upprepades i de LHF § 2. Denna metod förespråkades då av SKR's mall som ett förtydligande till paragrafen i LHF. Miljökontoret har inte sett att dubbelregleringen fyller ett syfte och föreslår nu att ta bort den för att förtydliga vad som är reglerat i miljöbalken och vad som tillhör LHF.

Justeringar har gjorts i LHF § 4 punkt 3 där tillägget "giftig" orm har tagits bort och endast anger orm. Denna formulering ligger mera i linje med vad som får regleras enligt FMH.

Vad gäller paragraf om eldning har datumet i §7 ändrats till den 31 augusti, (tidigare 15 augusti) vilket ligger i linje med mallen från SKR. Det är även lättare att komma ihåg ett datum vid månadsslut än ett datum mitt i en månad. I 8§ har meningen *All eldning med hushållsavfall, plast, målat eller tryckimpregnerat virke, spånskivor eller liknande är förbjuden* tagits bort. Förbud mot att elda avfall är reglerat i annan lagstiftning och behöver inte regleras även i LHF. Paragraf 9 avser eldning av park- och trädgårdsavfall och får inte från 2025-12-30 regleras i LHF utan behöver flyttas till separata föreskrifter och har därför tagits bort i sin helhet.

Vad gäller 10 § spridning av gödsel har punkt 2 och punkt 3 tagits bort. Enligt punkt 2 ska nedbrukning av gödsel ske omedelbart i anslutning till spridningen. Formuleringen skapar svårigheter de

KS § 136

KLK.2025.85

gångar spridningen sker på vall som inte ska brytas upp, reglering sker istället på annat sätt. Punkt 3 gällande avstånd till sjö och vattendrag regleras i Jordbruksverkets föreskrifter och bör därför inte regleras i LHF.

Paragraf 12 reglerar tvätt av motorfordon har tagits bort i sin helhet och regleras istället med hjälp av Miljöbalkens allmänna hänsynsregler och eventuella informationsinsatser.

Vad gäller § 14 tas viss tillståndsplikt för mindre värmeanläggningar bort. Praxis är och har varit att anmälningsärenden och ärenden tillståndspliktiga enligt LHF handläggs på samma sätt vilket gör att regleringen tappar kraft.

Paragraf 15 gällande ansökan och anmälan har formulerats om för att bli lättare att förstå. Laghänvisningar med bemyndiganden görs istället under en separat rubrik.

Lagstöd

Bemyndigande för den kommunala nämnden att anta Lokala Hälsoskyddsföreskrifter återfinns i Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd § 40. Från och med 2026-01-01 finns en ny lydelse av paragrafen som ersätter tidigare. Dessa föreskrifter ska följa den nya lydelsen.

Ekonomiska konsekvenser

Bedöms som marginell påverkan.

Konsekvensbeskrivning

Bedöms som marginell påverkan.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

MBN § 59

MBNV-2025-532

Initierare

Miljökontoret

Ärende**Lokala Hälsoskyddsföreskrifter,
revidering 2025****Miljö- och byggnämndens beslut**

1. **Miljö- och byggnämnden godkänner lokala hälsoskyddsföreskrifter, revidering 2025, vilka börjar gälla från och med 2026-01-01.**
2. **Miljö- och byggnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta förslag till revidering av lokala hälsoskyddsföreskrifter, revidering 2025 att gälla från och med 2026-01-01.**

Beskrivning av ärendet

Nuvarande lokala hälsoskyddsföreskrifter är framtagna 2015. SKR's underlag har använts med vissa lokala justeringar. De lokala hälsoskyddsföreskrifterna är framtagna med bemyndigande i Föreskrifter (1998:899) förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) § 40.

Föreskrifterna från 2015 utformades så att viss dubbelreglering skedde vilket nu har arbetats bort. Dubbelregleringen gällde bland annat enskilda avlopp där paragrafen i Miljöbalken även upprepades i de LHF § 2. Denna metod förespråkades då av SKR's mall som ett förtydligande till paragrafen i LHF. Miljökontoret har inte sett att dubbelregleringen fyller ett syfte och föreslår nu att ta bort den för att förtydliga vad som är reglerat i miljöbalken och vad som tillhör LHF.

Justeringar har gjorts i LHF § 4 punkt 3 där tillägget "giftig" orm har tagits bort och endast anger orm. Denna formulering ligger mera i linje med vad som får regleras enligt FMH.

Justerare

.....

.....

MBN § 59 forts

MBNV-2025-532

Vad gäller paragraf om eldning har datumet i §7 ändrats till den 31 augusti, (tidigare 15 augusti) vilket ligger i linje med mallen från SKR. Det är även lättare att komma ihåg ett datum vid månadsslut än ett datum mitt i en månad. I 8§ har meningen *All eldning med hushållsavfall, plast, målat eller tryckimpregnerat virke, spånskivor eller liknande är förbjuden* tagits bort. Förbud mot att elda avfall är reglerat i annan lagstiftning och behöver inte regleras även i LHF. Paragraf 9 avser eldning av park- och trädgårdsavfall och får inte från 2025-12-30 regleras i LHF utan behöver flyttas till separata föreskrifter och har därför tagits bort i sin helhet.

Vad gäller 10 § spridning av gödsel har punkt 2 och punkt 3 tagits bort. Enligt punkt 2 ska nedbrukning av gödsel ske omedelbart i anslutning till spridningen. Formuleringen skapar svårigheter de gånger spridningen sker på vall som inte ska brytas upp, reglering sker istället på annat sätt. Punkt 3 gällande avstånd till sjö och vattendrag regleras i Jordbruksverkets föreskrifter och bör därför inte regleras i LHF.

Paragraf 12 reglerar tvätt av motorfordon har tagits bort i sin helhet och regleras istället med hjälp av Miljöbalkens allmänna hänsynsregler och eventuella informationsinsatser.

Vad gäller § 14 tas viss tillståndsplikt för mindre värmeanläggningar bort. Praxis är och har varit att anmälningsärenden och ärenden tillståndspliktiga enligt LHF handläggs på samma sätt vilket gör att regleringen tappar kraft.

Paragraf 15 gällande ansökan och anmälan har formulerats om för att bli lättare att förstå. Laghänvisningar med bemyndiganden görs istället under en separat rubrik.

Lagstöd

Bemyndigande för den kommunala nämnden att anta Lokala Hälsoskyddsföreskrifter återfinns i Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd § 40. Från och med 2026-01-01 finns en ny lydelse av paragrafen som ersätter tidigare. Dessa föreskrifter ska följa den nya lydelsen.

Beredning av ärendet

Beredning av ärendet har skett i en grupp av miljöinspektörer bestående av Li Sjöstrand, Josefin Lindholm och Katrin Engman och med miljöadministratör Camilla Ewerfält som samordnare.

 Justerare

.....

.....

MBN § 59 forts

MBNV-2025-532

Ekonomiska konsekvenser

Bedöms som marginell påverkan.

Konsekvensbeskrivning

Bedöms som marginell påverkan.

Underlag som följer ärendet

Tjänsteutlåtande 2025-08-13

Nu gällande lokala hälsoskyddsföreskrifter 2016-05-30

Förslag till nya lokala hälsoskyddsföreskrifter

Expediering

Ärendet ska vidare till Kommunstyrelsen och sedan fastställas av Kommunfullmäktige för att bli giltiga.

Justerare

.....

.....

Miljökontoret

Söderköpings kommun
Valdemarsviks kommun

1 (4)

2025-08-11
Dnr: MBNV-2025-532

Lokala hälsoskyddsföreskrifter Valdemarsviks Kommun

Fastställd av kommunfullmäktige 20XX-XX-XX KF

Lokala hälsoskyddsföreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön inom Valdemarsviks kommun

Med stöd av 9 kap 7-8 och 10-13 §§ miljöbalken (1998:808), 13, 17, 39-40 och 42-44 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddelar kommunfullmäktige följande lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inledande bestämmelser

1§

Utöver bestämmelserna i miljöbalken (1998:808), förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd gäller följande lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Avlopp och toalett

2§

Tillstånd krävs dessutom av den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor för att:

1. inrätta bad-, disk- och tvättavlopp inom område med detaljplan eller inom 100 m från strandkant vid ytvattentäkt eller strandkant vid övriga vattendrag.

Anmälan eller tillstånd enligt dessa bestämmelser krävs inte för avloppsanordningar avsedda för att föra avloppsvattnet till enbart en allmän avloppsanläggning.

Annan toalett än WC

3§

Det krävs anmälan till den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor för att inrätta:

1. förmultningstoilet,
2. eltoalett,
3. torrtoalett med latrinkompostering.

Djurhållning

4§

Det krävs tillstånd av den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor för att inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser hålla:

1. nötkreatur, häst, get, får eller svin,
2. pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur, eller
3. orm

Ett sådant tillstånd kan förenas med villkor.

Tomgångskörning

5§

Inom område med detaljplan får motorn i stillastående fordon hållas igång utomhus i högst en minut. Detta gäller inte:

1. om fordonet befinner sig i trafikkö eller om trafikförhållandena på annat sätt orsakat att fordonet stannat

2. om motorn hålls igång för att - i den mån det behövs för fordonets ändamålsenliga brukande - driva annan anordning (på fordonet) än sådan som avser uppvärmning eller kyla.

Eldning

6§

Vid nyinstallation samt byte av panna avsedd för eldning med fast bränsle för uppvärmning och varmvattenproduktion får endast miljögodkänd panna med ackumulatortank eller annan teknik som uppfyller miljökraven installeras. Även braskaminer, kakelugnar, vedspisar och braskassetter etc som installeras ska vara miljögodkända. } i. Idre nedmonterad kakelugn eller dylikt, som installeras av kunnig fackman, kan räknas som godkänd. Miljö- och byggnämnden ska informeras om åtgärden.

7§

Småskalig eldning av fastbränsle för uppvärmning och varmvattenproduktion i en panna som inte är miljögodkänd enligt Boverkets regler eller försedd med ackumulatortank, är inte tillåten under tiden 1 juni –31 augusti inom detaljplanelagt område.

8§

För skötsel och tillsyn av eldningsanordning för fasta bränslen gäller att lufttillförseln ska vara god och att bränslet ska förvaras torrt. Eldningsanordningen får endast eldas med det bränsle som den enligt tillverkaren är avsedd för. Saknas sådan anvisning får bränslet endast bestå av rent trä som inte är förorenat.

Dokumentation över genomförd sotning och underhåll av eldningsanordning ska finnas hos ägaren av anläggningen under minst 5 år.

Spridning av gödsel

10 §

Vid spridning av naturlig gödsel, slam eller annan orenlighet inom eller intill område (100 meter) med detaljplan gäller, utöver vad som följer av Statens jordbruksverks föreskrifter, följande:

1. tidpunkten för spridning ska anpassas tillsådana väder- och vindförhållanden som minskar risken för luktolägenheter. Torrt och blåstigt väder med vind från bebyggelse innebär minsta risk.

Skydd för yt- och grundvattentäkter

11§

För att undvika förorening av kommunens vattentäkter i anslutning till sjöarna Yxningen, Fallingebergssjön samt Koppartorpssjön utgör en 100 m bred strandzon (mätt från respektive sjös strandlinje vid normalvattenmedelstånd) vid dessa sjöar ett skyddsområde där följande föreskrifter gäller:

1. brandfarlig vara ska hanteras och förvaras enligt vad som föreskrivs för vattenskyddsområde
2. andra för vattnet skadliga ämnen, såsom tjärprodukter, smörj- och transformatoroljor
eller andra liknande kemiska produkter, får inte lagras så att vattnet kan förorenas.
3. tvätt av motorfordon får inte ske.

Om punkter ovan regleras i vattenskyddsområdesbestämmelser gäller vattenskydds-områdets bestämmelser.

Ansökan och anmälan

15 §

En ansökan eller anmälan till den kommunala nämnd för miljö- och hälsoskyddsfrågor ska vara skriftlig och uppfylla föreskrivna krav (25 § och 46 § förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och 19 kap 5§ respektive 22 kap 1 § miljöbalken).

Straffbestämmelser

16 §

Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot dessa föreskrifter kan dömas till straffrättsligt ansvar enligt 29 kap. miljöbalken eller att betala miljö sanktionsavgift enligt 30 kap. miljöbalken.

Dispens

17 §

Den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor får medge dispens från vad som gäller enligt dessa föreskrifter, om det är uppenbart att risk för olägenheter från miljö- och hälsoskyddssynpunkt inte föreligger.

Avgifter

18 §

Den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor får ta ut avgift för prövning av ansökningar om tillstånd eller dispens, för handläggning av anmälan samt för tillsyn i övrigt enligt dessa föreskrifter enligt den taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område som kommunfullmäktige antagit.

Miljökontoret

Söderköpings kommun
Valdemarsviks kommun

MA 2015-42

Lokala hälsoskyddsföreskrifter, Valdemarsviks Kommun

Fastställda av kommunfullmäktige 2016-05-30 KF § 44

2016-03-29

Dnr MA 2015.42

Lokala hälsoskyddsföreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön inom Valdemarsviks kommun

Med stöd av 9 kap 7-8 och 10-13 §§ miljöbalken (1998:808), 13, 17, 39-40 och 42-44 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddelar kommunfullmäktige följande lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inledande bestämmelser

1 §

Utöver bestämmelserna i miljöbalken (1998:808), förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd gäller följande lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Avlopp och toalett

2 §

Enligt 13 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd krävs det tillstånd av den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor för att:

1. inrätta avloppsanordning till vilken vattentoalett ska anslutas
2. ansluta vattentoalett till befintlig avloppsanordning.

Tillstånd krävs dessutom av den kommunala nämnden för att:

3. inrätta bad-, disk- och tvättavlopp inom område med detaljplan eller inom 100 m från strandkant vid ytvattentäkt eller strandkant vid övriga vattendrag.

Enligt 13 och 14 §§ förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd krävs anmälan till av den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor för att

4. inrätta bad-, disk- och tvättavlopp i övriga delar av kommunen
5. ändra avloppsanordning, om åtgärden kan medföra väsentlig ändring av avloppsvattnets mängd eller sammansättning.

Anmälan eller tillstånd enligt dessa bestämmelser krävs inte för avloppsanordningar avsedda för att föra avloppsvattnet till enbart en allmän avloppsanläggning.

Annan toalett än WC

3 §

Det krävs anmälan till kommunala nämnden för att inrätta:

1. förmultningstoalett,
2. eltoalett,
3. torrtoalett med latrinkompostering

2016-03-29

Dnr: MA 2015.42

Djurhållning

4 §

Det krävs tillstånd av den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor för att inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser hålla:

1. nötkreatur, häst, get, får eller svin,
2. pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur, eller
3. giftig orm

Ett sådant tillstånd kan förenas med villkor.

Tomgångskörning

5 §

Inom område med detaljplan får motorn i stillastående fordon hållas igång utomhus i högst en minut. Detta gäller inte:

1. om fordonet befinner sig i trafikkö eller om trafikförhållandena på annat sätt orsakat att fordonet stannat
2. om motorn hålls igång för att – i den mån det behövs för fordonets ändamålsenliga brukande – driva annan anordning (på fordonet) än sådan som avser uppvärmning eller kyla.

Eldning

6 §

Vid nyinstallation samt byte av panna avsedd för eldning med fast bränsle för uppvärmning och varmvattenproduktion får endast miljögodkänd panna med ackumulatortank eller annan teknik som uppfyller miljökraven installeras. Även braskaminet, kakelugnar, vedspisar och braskassetter etc som installeras ska vara miljögodkända. Äldre nedmonterad kakelugn eller dylikt, som installeras av kunnig fackman, kan räknas som godkänd. Miljö- och byggnämnden ska informeras om åtgärden.

7 §

Semiskalig eldning av fastbränsle för uppvärmning och varmvattenproduktion i en panna som inte är miljögodkänd enligt Boverkets regler eller försedd med ackumulatortank, är inte tillåten under tiden 1 juni – 15 augusti inom detaljplanlagt område.

8 §

För skötsel och tillsyn av eldningsanordning för fasta bränslen gäller att lufttillförseln ska vara god och att bränslet ska förvaras torrt. Eldningsanordningen får endast eldas med det bränsle som den enligt tillverkaren är avsedd för. Saknas sådan anvisning får bränslet endast bestå av rent trä som inte är förorenat. All eldning med hushållsavfall, plast, målat eller tryckimpregnerat virke, spånskivor eller liknande material är förbjuden.

Dokumentation över genomförd sotning och underhåll av eldningsanordning ska finnas hos ägaren av anläggningen under minst 5 år.

2016-03-29

Dnr: MA 2015.42

9 §

Eldning av löv, kvistar och annat trädgårdsavfall inom områden med detaljplan är förbjuden under tiden 1 april – 30 september. Eldning inom sådana områden får endast ske av torrt trädgårdsavfall som inte kan komposteras.

Offentlig valborgsmissoeld är undantagen från föreskriften.

Eldning får aldrig ske i strid mot gällande brandföreskrifter.

Spridning av gödsel

10 §

Vid spridning av naturlig gödsel, slam eller annan orenlighet inom eller intill område (100 meter) med detaljplan gäller, utöver vad som följer av Statens jordbruksverks föreskrifter, följande:

1. tidpunkten för spridning ska anpassas till sådana väder- och vindförhållanden som minskar risken för luktolägenheter. Torrt och blåsigt väder med vind från bebyggelse innebär minsta risk.
2. spridningen får inte ske närmare än 20 meter från sjö eller annat vattendrag.

Skydd för yt- och grundvattentäkter

11 §

För att undvika förorening av kommunens vattentäkter i anslutning till sjöarna Yxningen, Fällingebergssjön samt Koppartorpsjön utgör en 100 m bred strandzon (mätt från respektive sjös strandlinje vid normalvattenmedelstånd) vid dessa sjöar ett skyddsområde där följande föreskrifter gäller:

1. Brandfarlig vara ska hanteras och förvaras enligt vad som föreskrivs för vattenskyddsområde
2. Andra för vattnet skadliga ämnen, såsom tjärprodukter, smörj- och transformatoroljor eller andra liknande kemiska produkter, får inte lagras så att vattnet kan förorenas.
3. Tvätt av motorfordon får inte ske.

Om punkter ovan regleras i vattenskyddsområdesbestämmelser gäller vattenskyddsområdesbestämmelserna.

12 §

Tvätt av motorfordon och maskiner får inte ske på hårdgjorda ytor som anslutits till dagvatten och inte heller på plats där avrinning sker direkt till sjöar eller vattendrag.

13 §

För att inrätta och använda en ny anläggning för grundvattentäkt i område med detaljplan, 100 m från strandkant till ytvattentäkt eller från strandkant till övriga vattendrag krävs ansökan till den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor. Dessa områden har märkts ut på kartbilaga 1.

2016-03-29

Dnr: MA 2015.42

Värmepump

14 §

Enligt 17 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd är det förbjudet att utan anmälan till den kommunala nämnden inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten.

Enligt dessa föreskrifter krävs istället tillstånd av den kommunala nämnden som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor för att inrätta en sådan anläggning inom område med detaljplan inom 100 m från strandkant till ytvattentäkt samt från strandkant till övriga vattendrag. Dessa områden har märkts ut på kartbilagor.

Anmälan eller tillstånd enligt denna paragraf krävs inte för värmepumpsanläggning som kräver tillstånd enligt 5 §.

Ansökan och anmälan

15 §

Enligt 46 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska en ansökan eller anmälan till av den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor enligt lokala föreskrifter meddelade med stöd av 39, 40 och 42 §§ i förordningen vara skriftliga och innehålla de uppgifter som behövs för att bedöma de anordningar, lokaler eller anläggningar som avses i ansökan eller anmälan.

Straffbestämmelser

16 §

Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot dessa föreskrifter kan dömas till straffrättsligt ansvar enligt 29 kap. miljöbalken eller att betala miljö sanktionsavgift enligt 30 kap. miljöbalken.

Dispens

17 §

Den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor får medge dispens från vad som gäller enligt dessa föreskrifter, om det är uppenbart att risk för olägenheter från miljö- och hälsoskyddssynpunkt inte föreligger.

Avgifter

18 §

Den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor får ta ut avgift för prövning av ansökningar om tillstånd eller dispens, för handläggning av anmälan samt för tillsyn i övrigt enligt dessa föreskrifter enligt den taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område som kommunfullmäktige antagit.

(5)

KS-SHB.2025.146

Revidering av VA-taxan 2026

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 135

KS-SHB.2025.146

Justering av VA-taxan 2026

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige antar förslaget till justering av VA-taxan som innebär en höjning. Taxan ska börja gälla från och med 1 januari 2026.
2. Kommunfullmäktige upphäver VA-taxan beslutad av kommunfullmäktige 2025-05-12, § 37 från 1 januari 2026.

Ärendebeskrivning

Under kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-09-24 hanteras ärendet om höjd VA-taxa.

Lagen om allmänna vattentjänster (lag 2006:412) reglerar bestämmelser för allmänna VA-anläggningar, däribland avgiftsuttaget. De avgifter som huvudmannen tar ut får inte överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för VA-anläggningen och ska fördelas skäligt och rättvist mellan de avgiftsskyldiga kunderna.

Ekonomiska konsekvenser

En höjning av VA-taxan i enlighet med förvaltningens förslag innebär en ökad intäkt till VA-kollektivet med cirka 26,7 milj.kr.

Yrkanden

Jenny Elander Ek (C) yrkar att gällande taxa upphävs från 1 januari 2026.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det föreligger ett förslag till beslut och att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med detta.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

KSAU § 60

KS-SHB.2025.146

Justering av vatten- och avloppstaxan (VA-taxan) 2026

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar förslaget till justering av VA-taxan som innebär en höjning. Taxan ska börja gälla från och med 1 januari 2026.
2. Kommunfullmäktige upphäver VA-taxan beslutad av kommunfullmäktige 2025-05-12, § 37.

Ärendebeskrivning

Under kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-09-24 hanteras ärendet om höjd VA-taxa.

Ändringsyrkande

Per Hollertz (M) yrkar att första beslutspunkten formuleras enligt nedan:
Kommunfullmäktige antar förslaget till justering av VA-taxan som innebär en höjning. Taxan ska börja gälla från och med 1 januari 2026.

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger ett förslag till beslut och att arbetsutskottet beslutar enligt förslaget.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
VA-chef
Akten

Tjänsteställe/Handläggare

Samhällsbyggnad
Niklas Strömbäck
VA-chef

Tel: 0123-191 38

E-post: niklas.stromback@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Justering av vatten- och avloppstaxan (VA-taxan) 2026

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.

1. Kommunfullmäktige antar förslaget till justering av VA-taxan som innebär en höjning med 15 procent på samtliga avgifter i taxan. Taxan ska börja gälla från och med 1 januari 2026.
2. Kommunfullmäktige upphäver VA-taxan beslutad av kommunfullmäktige 2025-05-12, § 37.

Ärendebeskrivning

Lagen om allmänna vattentjänster (lag 2006:412) reglerar bestämmelser för allmänna VA-anläggningar, däribland avgiftsuttaget. De avgifter som huvudmannen tar ut får inte överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för VA-anläggningen och ska fördelas skäligt och rättvist mellan de avgiftsskyldiga kunderna.

VA-taxan har höjts med totalt 12 procent under 2025. Första gången vid årets början per den 1 januari och andra gången per den 1 juli.

För att säkerställa en väl fungerande leverans av vatten och avlopp som lever upp till dagens - och framtida - lagkrav behöver taxan inför 2026 justeras genom en höjning med 15 procent på samtliga avgifter i taxan.

Förutom att täcka förmodade generella höjningar utifrån index ska en ny taxa täcka följande kostnader:

- Gällande elavtal går ut under 2026 vilket sannolikt riskera att leda till en fördubbling av el-kostnaden
- I dagsläget finns inte resurser för att bedriva ett förebyggande underhållsarbete av pumpstationerna. Underhållet av pumpstationer är kraftigt eftersatt vilket bland annat leder till ökade energikostnader på grund av slitage. För att säkra upp driften i pumpstationerna behöver ett ökat underhållsarbete inledas under 2026

- För att säkra VA-anläggningarna från obehöriga behöver instängsling ske och kameraövervakning installeras. Nödvändiga säkerhetsåtgärder som medför kostnader som påverkar driftbudgeten i form av avskrivningar och räntor
- Idag hyr VA-enheten in en underentreprenör med grävmaskin för cirka 1,3 mkr. Att anställa istället för att hyra skulle innebära att kostnaden flyttas till driftsbudgeten från investeringsbudgeten och därmed ökad kostnad samt ökad kostnad för avskrivning av grävmaskin. Uppskattningsvis skulle det innebära en besparing på 300 000 kr/år trots de ökade kostnaderna på driftsbudgeten.

Även om det påverkar taxan så kommer vi på sikt att ej behöva ta kostnader som avskrivningar för vattenläckor och andra mindre markjobb

- Att bedriva ett kontinuerligt arbete med att uppdatera ledningssystemet är ett måste, vilket innebär att avskrivningskostnaderna ökar
- Det har identifierats brister i arbetsmiljön när det gäller kemikaliehanteringen. Att utföra kontroller av pliktig utrustning kommer att påverka driftbudgeten
- För att leva upp till arbetsmiljöreglerna för jour behöver en drifttekniker rekryteras. Eftersom el-kompetens idag saknas i driftteknikergruppen ska den kompetensen vid en rekrytering prioriteras. Rekryteringen innebär ökade lönekostnader
- För att förbättra driften i det dagliga arbetet finns det ett behov av att göra om en driftteknikertjänst till arbetsledare. En åtgärd som innebär en mindre ökning av lönekostnad

Konsekvenser vid utebliven höjning av VA-taxan

- Försämrade vattenkvalitet
Utan pengar för drift och underhåll riskerar ledningsnätet att läcka in föroreningar. Vattnet i kranen riskerar att bli otjänligt – med risk för bakterier, parasiter eller kemikalier
- Reningsverk som inte klarar sitt jobb
Om reningsverken inte får resurser för att byta ut pumpar, filter eller kemikalier börjar orenat eller bristfälligt renat avloppsvatten att släppas ut.
Resultat: algblomningar, fiskdöd och förstörd badvattenkvalitet

- Översvämningar i bostadsområden
Dagvattensystem som inte underhålls täpps igen. Kraftiga regn riskerar att leda till att gator, källare och hus fylls med vatten – ibland blandat med avloppsvatten
- Dyrare akuta åtgärder
När man inte investerar i tid, blir reparationerna mer dramatiska och mycket dyrare. Ett rörbrott som kunde förebyggts för några tusenlappar kan istället orsaka skador för miljoner.
- Hälsorisker för hela samhället
Historiskt har bristande vatten- och avloppssystem lett till stora sjukdomsutbrott, som kolera. I ett modernt samhälle är vi vana att lita på vad som kommer när vi vrider på kranen – men det är faktiskt just taxan som finansierar tryggheten.

Sammanfattningsvis; En för låg VA-taxa känns måhända bra i plånboken på kort sikt, men i längden blir kostnaderna för samhället - och oss själva - mycket högre.

Ekonomiska konsekvenser

En höjning av VA-taxan med 15 procent innebär en ökad intäkt till VA-kollektivet med cirka 26,7 milj.kr.

Beslutet skickas till

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sven-Inge Arnell
T.f samhällsbyggnadschef

Bilaga:
Förslag till ny VA-taxa

VALDEMARSVIKS
KOMMUN

Förslag: VA-taxa 2026

Antagen av kommunfullmäktige 2025-NN-NN

TAXA

för Valdemarsviks kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

Antagen av kommunfullmäktige den 2025-NN-NN

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är kommunstyrelsen.

Avgifter enligt denna taxa skall betalas till Valdemarsviks kommun.

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Valdemarsviks kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 §§ lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet Dagvatten gata (Dg) är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostads-fastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	
Hantverk	Småindustri	
Utbildning	Sjukvård	

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, där begreppet lägenhet inte är tillämplig för viss typ av byggnad, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5–13)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	om 38 180 kronor	om 47 725 kronor
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	om 38 180 kronor	om 47 725 kronor
c)	en avgift per m ² tomtyta	om 36 kronor	om 45 kronor
d)	en avgift per lägenhet	om 25 300 kronor	om 31 625 kronor
e)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	om 10 819 kronor	om 13 524 kronor

* Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, skall erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta skall erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall erläggas avgift enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall erläggas avgift enligt 5.1 e).

§ 6

6.1 För *annan fastighet* skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisleddningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	om 38 180 kronor	om 47 725 kronor
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	om 38 180 kronor	om 47 725 kronor
c)	en avgift per m ² tomtyta	om 36 kronor	om 45 kronor
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	om 25 300 kronor	om 31 625 kronor

* Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisleddning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, skall erläggas avgift enligt 6.1 d).

§ 7

7.1 För obebyggd fastighet skall erläggas del av full anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Bostadsfastighet</i>		<i>Annan fastighet</i>
Servisavgift	5.1 a)	100%	6.1 a)	100%
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	100%	6.1 b)	100%
Tomtyteavgift	5.1 c)	100%	6.1 c)	70%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	0%	-	
Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättats	5.1 e)	100%	6.1 d)	100%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jfr 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet skall erläggas resterande avgifter enligt följande:

		<i>Bostadsfastighet</i>		<i>Annan fastighet</i>
Tomtyteavgift	5.1 c)	*)	6.1 c)	30%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	100%	-	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

* Bebyggs bostadsfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall erläggas reducerade avgifter enligt följande:

Avgifter för framdragen servisledning	
En ledning	70% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30%	50%	-	20%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100%	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100%	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d).

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100% av avgiften enligt 5.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten skall, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 30 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdraging av övriga servisledningar.

§ 9

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga anläggningsavgift.

Avgift utgår med:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
en avgift per m ² allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	om 36 kronor	om 45 kronor

§ 10

Avgifter enligt §§ 5–6 är baserade på indextalet 416,75 (2024-11) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

§ 11

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 12

12.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i räkning.

12.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

12.3 Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas enligt 12.2.

12.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 12.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 13

13.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

13.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning skall utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

13.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (§§ 14–22)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 14

14.1 För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en fast avgift per år	om 2 952 kronor	om 3 690 kronor
b)	en avgift per m ³ levererat vatten	om 25 kronor	om 31 kronor
c)	en avgift per år och lägenhet för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet	om 2 242 kronor	om 2 802 kronor
d)	en avgift per år och varje påbörjat 100-tal m ² tomtyta för annan fastighet	om 36 kronor	om 45 kronor

14.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	14.1 a)	40%	40%	10%	10%
Avgift per m ³	14.1 b)	40%	60%	-	-
Avgift per lägenhet	14.1 c)	40%	60%	-	-
Avgift efter tomtyta	14.1 d)	40%	60%	-	-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

14.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte skall fastställas genom mätning, tas avgift enligt 14.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 75 m³/lägenhet och år för fritidsbostad.

14.4 För s k byggvatten skall erläggas brukningsavgift enligt 14.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

14.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) skall erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande 80 % av den fasta avgiften enligt 14.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela krontal.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

14.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Mark- och miljödomstolen.

14.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 18.

14.8 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o d), skall erläggas avgift med 50 % av avgiften enligt 14.1 b).

§ 15

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga bruksavgift.

Avgift utgår med:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
en avgift per m² allmän platsmark för bortledning av dagvatten	om 1,56 kronor	om 1,95 kronor

§ 16

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 17

För obebyggd fastighet inom detaljplan skall erläggas bruksavgift enligt 14.1 a).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>
Fast avgift	14.1 a)	40%	40%	10%	10%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§ 18

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
Nedtagning av vattenmätare	607 kr	759 kr
Uppsättning av vattenmätare	607 kr	759 kr
Avstängning av vattentillförsel	607 kr	759 kr
Påsläpp av vattentillförsel	607 kr	759 kr
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	607 kr	758 kr
Undersökning av vattenmätare	2 277 kr	2 846 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	1 530 kr	1 912 kr
Förgäves besök	607 kr	759 kr
Byte av skadad/frusen mätare	3 036 kr	3 795kr
Olovligt öppnat eller stängt servis	3 036 kr	3 795 kr

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 50 % av ovan angivna belopp.

Särskild reningsavgift

För fastigheter där spillvattnet är extra förorenat och dess sammansättning väsentligt avviker från normalt hushållsavloppsvatten debiteras en tilläggsavgift.

Parameter	Gränsvärde	Kr/kg*
Kväve	>50 mg/l	49 kr/kg
Fosfor	>11 mg/l	49 kr/kg
BOD7	>300 mg/l	6 kr/kg
Suspenderande ämnen	>350 mg/l	3,6 kr/kg

*Priser angivna exklusive moms. Avgift för suspenderande ämnen tas inte ut om avgift för BOD7 tas ut.

§ 19

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 14–17 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 20

Avgift enligt 14.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 14.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 14 och 16.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 21

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 22

Avgifter enligt § 14 är baserade på indextalet 416,75 (2024-11) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras får huvudmannen reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

TAXANS INFÖRANDE

§ 23

Denna taxa träder i kraft 2026-01-01. De bruksavgifter enligt 14.1, 14.4 och 14.8 samt § 16, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av Mark- och Miljödomstolen jämlikt 53§ lagen om allmänna vattentjänster.

(6)

KS-SHB.2025.145

Revidering av Renhållningstaxan 2026

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 134

KS-SHB.2025.145

Justering av Renhållningstaxan 2026

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till renhållningstaxa och att den skall börja gälla from 1 januari 2026.
2. Kommunfullmäktige beslutar att taxa, beslutad 2024-09-23 KF § 65 upphävs from 1 januari 2026.

Deltar ej i beslutet

Jenny Elander Ek (C), Rosa Jonsson (C) och Ulf Larsson (-) deltar ej i beslutet.

Ärendebeskrivning

Valdemarsviks kommun har en renhållningstaxa som beslutades 2024-09-23. Renhållningsverksamheten prognostiserar ett nollresultat under 2025 och för att även göra detta under 2026 behöver renhållningstaxan höjas.

För att uppnå en budget i balans för verksamheten, med ett resultat där intäkter och kostnader är lika, krävs en intäktsökning med 4% på hämtning av hushållsavfall och 3% när det gäller slamtömning på fastlandet.

Den största skillnaden i renhållningstaxan är att slamtömningen i skärgården för slamavskiljare och reningsverk höjs med cirka 48%. Höjningen är nödvändig för att renhållningen går minus 2 000 kr på varje tömning med nuvarande taxa. Avgiften för tömning av slutna tank och urinbrunn i skärgården föreslås ingen höjning eftersom utifrån renhållningens kostnader för dessa tömningar.

Även mindre justeringar i innehållet i taxan har genomförts för att synka med våra sammarbetskommuner Åtvidaberg, Kinda och Söderköping för att underlätta för vår gemensamma kundtjänst.

Justerare

.....

.....

KS § 134

KS-SHB.2025.145

De huvudsakliga ändringarna för att synka oss med
samarbetskommunerna är:

- Större volymspann på tömning av fettavskiljare.
- Gått till styckpris på latrinkärl.
- Lagt till möjlighet att få en avisning innan tömning av slam.

Ingen höjning på priset för avfallkupongerna för företag föreslås.

Prisändringar för de vanligaste abonnemangen

En-och tvåfamiljshus permanent boende 190 liter: Från 3 615 kr till 3 759 kr.

En-och tvåfamiljshus fritidsboende 190 liter: Från 2 466 kr till 2 565 kr.

Slambrunn 1,5 – 3 m³: Från 1 812 till 1 866 kr.

Ö Slambrunn 1,5-3 m³: Från 1 812 till 2 866 kr.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till ny taxa kommer innebära en ökning av kommunens intäkter med cirka 1 miljon, med syfte att nå ett resultat förenligt med självkostnadsprincipen för renhållningsverksamheten.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

KSAU § 59

KS-SHB.2025.145

Justering av Renhållningstaxan 2026

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till renhållningstaxa och att den skall börja gälla from 1 januari 2026.
 2. Kommunfullmäktige beslutar att taxa, beslutad 2024-09-23 KF § 65 upphävs from 1 januari 2026.
- 8

Ärendebeskrivning

Valdemarsviks kommun har en renhållningstaxa som beslutades 2024-09-23. Renhållningsverksamheten prognostiserar ett nollresultat under 2025 och för att även göra detta under 2026 behöver renhållningstaxan höjas.

För att uppnå en budget i balans för verksamheten, med ett resultat där intäkter och kostnader är lika, krävs en intäktsökning med 4% på hämtning av hushållsavfall och 3% när det gäller slamtömning på fastlandet.

Den största skillnaden i renhållningstaxan är att slamtömningen i skärgården för slamavskiljare och reningsverk höjs med cirka 48%. Höjningen är nödvändig för att renhållningen går minus 2 000 kr på varje tömning med nuvarande taxa. Avgiften för tömning av slutan tank och urinbrunn i skärgården föreslås ingen höjning eftersom utifrån renhållningens kostnader för dessa tömningar.

Även mindre justeringar i innehållet i taxan har genomförts för att synka med våra samarbetskommuner Åtvidaberg, Kinda och Söderköping för att underlätta för vår gemensamma kundtjänst.

De huvudsakliga ändringarna för att synka oss med samarbetskommunerna är:

- Större volymspann på tömning av fettavskiljare.
- Gått till styckpris på latrinkärl.
- Lagt till möjlighet att få en avisning innan tömning av slam.

Justerare

.....

.....

KSAU § 59

KS-SHB.2025.145

Ingen höjning på priset för avfallkupongerna för företag föreslås.

Prisändringar för de vanligaste abonnemangen

En-och tvåfamiljshus permanent boende 190 liter: Från 3 615 kr till 3 759 kr.

En-och tvåfamiljshus fritidsboende 190 liter: Från 2 466 kr till 2 565 kr.

Slambrunn 1,5 – 3 m3: Från 1 812 till 1 866 kr.

Ö Slambrunn 1,5-3 m3:Från 1 812 till 2 866 kr.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till ny taxa kommer innebära en ökning av kommunens intäkter med cirka 1 miljon, med syfte att nå ett resultat förenligt med självkostnadsprincipen för renhållningsverksamheten.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Renhållningschef

Akten

Tjänsteställe/Handläggare

Samhällsbyggnad

Elin Asklöf

Renhållningschef

Tel: 0123-19140

E-post: elin.asklof@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Justering av Renhållningstaxan 2026

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till renhållningstaxa och att den skall börja gälla from 1 januari 2026.
2. Kommunfullmäktige beslutar att taxa, beslutad 2024-09-23 KF § 65 upphävs from 1 januari 2026.

Ärendebeskrivning

Valdemarsviks kommun har en renhållningstaxa som beslutades 2024-09-23. Renhållningsverksamheten prognostiserar ett nollresultat under 2025 och för att även göra detta under 2026 behöver renhållningstaxan höjas.

För att uppnå en budget i balans för verksamheten, med ett resultat där intäkter och kostnader är lika, krävs en intäktsökning med 4% på hämtning av hushållsavfall och 3% när det gäller slamtömning på fastlandet.

Den största skillnaden i renhållningstaxan är att slamtömningen i skärgården för slamavskiljare och reningsverk höjs med cirka 48%. Höjningen är nödvändig för att renhållningen går minus 2 000 kr på varje tömning med nuvarande taxa. Avgiften för tömning av slutna tank och urinbrunn i skärgården föreslås ingen höjning eftersom utifrån renhållningens kostnader för dessa tömningar.

Även mindre justeringar i innehållet i taxan har genomförts för att synka med våra samarbetskommuner Åtvidaberg, Kinda och Söderköping för att underlätta för vår gemensamma kundtjänst.

De huvudsakliga ändringarna för att synka oss med samarbetskommunerna är:

- Större volymspann på tömning av fettavskiljare.
- Gått till styckpris på latrinkärl.
- Lagt till möjlighet att få en avisning innan tömning av slam.

Ingen höjning på priset för avfallkupongerna för företag föreslås.

Prisändringar för de vanligaste abonnemangen

En-och tvåfamiljshus permanent boende 190 liter: Från 3 615 kr till 3 759 kr.
En-och tvåfamiljshus fritidsboende 190 liter: Från 2 466 kr till 2 565 kr

Slambrunn 1,5 – 3 m3: Från 1 812 till 1 866 kr.

Ö Slambrunn 1,5-3 m3:Från 1 812 till 2 866 kr.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till ny taxa kommer innebära en ökning av kommunens intäkter med cirka 1 miljon, med syfte att nå ett resultat förenligt med självkostnadsprincipen för renhållningsverksamheten.

Beslutsunderlag

Nytt föreslaget taxedokument

Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadskontoret

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sven-Inge Arnell
T.F Samhällsbyggnadschef

Renhållningstaxa

Valdemarsviks kommun

Antagen av kommunfullmäktige: xxxx-xx-xx
Ersätter taxa antagen av kommunfullmäktige xxxx § xx
Dokumentansvarig: xxxxxxxxxxxxxx

Renhållningstaxan

För kommunens avfallshantering gäller Miljöbalken (1998:808) och Avfallsförordningen (2020:614) samt Valdemarsviks kommuns föreskrifter om avfallshantering. Renhållningen är till 100 procent taxefinansierad. Taxan består av en grundavgift och en hämtningsavgift.

Grundavgiften

Ska täcka kostnaderna för Återvinningscentral, administration, kundtjänst, fastighetskostnader, planering, information, fakturering samt övriga kostnader för renhållningen som ej ingår i hämtningsavgiften. För information om Återvinningscentralen, se sista sidan i dokumentet.

Hämtningsavgiften

Ska täcka kostnaderna för hämtning av kärlavfall, omlastning och transporter för kärlavfall samt behandlingsavgifter för kärlavfall.

Kommunfullmäktige beslutar om avgifter enligt denna taxa. Det ankommer på avdelningen Samhällsbyggnad att med beaktande av de grunder som anges i 27 kap 5 § Miljöbalken besluta om avgifter i enstaka fall som inte regleras av taxan.

Hämtningsområden

Hämtningsområde 1 avser fastland och öar med broförbindelse.
Hämtningsområde 2 avser öar utan broförbindelse i skärgård och insjöar.
I taxetabellerna avses med ö hämtningsområde 2.

För fritidsboende finns möjligheten att beställa extra hämtning om behov uppstår utanför säsong.

I de fall moms ej ingår i priset är det specificerat i taxan, i övriga fall ingår moms i priset.

Avgifter för boende i villor och fritidshus

Delning av kärl

Högst två fastigheter, med lite avfall, kan dela på ett 190 l kärl.

Flera fastigheter kan, efter överenskommelse med renhållaren, dela på större kärl än 190. Hämningsavgifter enligt taxetabell nedan.

Dispens uppehåll i hämtning

Uppehåll i hämtning kan medges om fastigheten inte kommer att nyttjas under en sammanhängande tid om minst sex månader för villor respektive hela hämningsperioden för fritidshus. Ansökan ska göras på särskild blankett som skickas till Valdemarsviks kommun, Samhällsbyggnad senast 1 månad före avsedd uppehållsperiod, för fritidshus ska ansökan inkommit senast 15 mars det år som ansökan avser. Under beviljad uppehållsperiod debiteras grundavgiften.

Kompostering av matavfall

En fastighetsägare eller nyttjanderättshavare kan anmäla att allt matavfall kommer att tas om hand på den egna fastigheten genom kompostering i en skadedjurssäker kompostbehållare. Anmälan ska göras på avsedd blankett till Miljökontoret Valdemarsviks kommun. Hushåll på fastlandet som anmält och komposterar sitt matavfall erhåller en reducerad årsavgift enligt taxetabellen nedan.

Hämnings-och grundavgift inkl. moms			Totalt /år inkl. grundavgift, inkl. moms
Permanentboende en-och tvåbostadshus -var 14:e dag ¹			
Abonnemang	Hämningsavgift kronor/år	Grundavgift kronor/år	
190 liter	1694	2065	3759
370 liter	2846	2065	4911
delat 190 liter	794	2065	2859
fler än två hushåll delar 370 liter eller större	1193	2065	3258
kompost	1247	2065	3312
delat kompost	567	2065	2632
ö delat på land	209	2065	2274

¹ Taxan har höjts med 4% i hela tabellen. En ökning på 144 kr på 190 liters kärl.

Hämtnings-och grundavgift inkl. moms Fritidsboende en-och tvåfamiljshus- var 14:e dag V16- V41 ²			Totalt /år inkl. grundavgift, inkl. moms
Abonnemang	Hämtningsavgift kronor/år	Grundavgift kronor/år	
190 liter	1009	1 556	2 565
delat 190 liter	504	1 556	2 060
fler än två hushåll delar 370 liter eller större	691	1 556	2 247
delat kompost	284	1 556	1 840
370 liter	1 655	1 556	3 211
kompost	783	1 556	2 339
delat ö på land	209	1 556	1 765

Avgift för flerbostadshus

Hämtnings-och grundavgift exkl. moms Flerbostadshus ³			Totalt/år inkl. grundavgift
Abonnemang	Hämtningsavgift kr/år	Grundavgift kr/år	
370 liter varje vecka	4 554	2 681	7 235
370 liter två gånger/vecka	9 108	5 361	14 469
190 liter varje vecka	2 711	1 377	4 088
190 liter två gånger/vecka	5 422	2 753	8 175
600 liter varje vecka	6 235	4 782	11 017
600 liter två gånger /vecka	12 470	9 564	22 034
5 m ³ cont/djup var 14:e dag	44 625	10 868	55 493
5m ³ cont/djup sommar var 14:e dag	18 138	3 804	21 942
5m ³ cont/djup sommar varje vecka	36 275	7 608	43 883

² Taxan har höjts med 4% i hela tabellen. En ökning på 99 kr för 190 liters kärl.

³ Taxan har höjts med 4% i hela tabellen.

Avgifter för verksamheter.

Hämtnings-och grundavgift exkl. moms			Totalt/år inkl. grundavgift
Verksamheter ⁴			
Abonnemang	Hämtningsavgift kr/år	Grundavgift kr/år	
190 liter varje vecka	2 710	828	3 538
190 liter två gånger/vecka	5 422	828	6 250
190 liter sommar	1 191	828	2 019
370 liter varje vecka	4 554	828	5 382
370 liter två gånger/vecka	9 108	828	9 936
370 liter sommar varje vecka	2 646	828	3 474
370 liter sommar två gånger/vecka	5 290	828	6 118
600 liter varje vecka	6 235	828	7 063
600 liter två gånger/vecka	12 470	828	13 298
600 liter sommar varje vecka	3 911	828	4 739
600 liter sommar två gånger/vecka	7 822	828	8 650

Fettavfall från fettavskiljare i kr/per tömning exkl. moms ⁵	
0–1000 (l)	2 167
1001-2000(l)	2 775
2001-3000 (l)	2 342
3001-4000 (l)	3 989
4001-5000 (l)	4 598
> 5001 (l) tillkommande per kbm för avskiljare större än 5 kbm.	4 598 +1 301 per kbm utöver 5 kbm

Vid beställning av tömning av fettavskiljare som ska ske inom 24 h tillkommer akuttömningssavgift med 1 576 kr.

Övriga avgifter

Byte av kärldstorlek

För byte av kärldstorlek inklusive kärldtvätt debiteras 530 kr.

Extra säck

För egen säck på högst 160 l och max 15 kg i samband med ordinarie hämtning, debiteras 203 kr.

⁴ Taxan har höjts med 4% i hela tabellen.

⁵ Fler volymspann har lagts till för att synka oss med samarbetskommuner.

Extra hämtning

För extrahämtning i samband med ordinarie tur debiteras 203 kr för 190 l till 370 l kärl respektive 360 kr för 660 l kärl. Vid extrahämtning, ej ordinarie tur, tillkommer framkörningsavgift på 1 342 kr per hämtning. För extra tömning av djupbehållare debiteras 2 772 kr.

Hämtning av grovavfall

Med grovavfall avses hushållsavfall som är så tungt eller skrymmande eller har egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl. Till grovavfall räknas exempelvis cyklar, leksaker, möbler, barnvagnar, mindre mängder trädgårdsavfall mm. Hushåll (privatpersoner) kan kostnadsfritt lämna grovavfall på kommunens Återvinningscentral.

Grovavfall hämtas enligt schema 3 tillfällen/år från villor, 1 tillfälle per år från fritidshus samt 2 tillfälle per år från flerbostadshus. Boende i skärgården har möjlighet att lämna grovavfall vid Breviksnäs och Fyrudden vid sammanlagt 3 tillfällen/år. Maximalt 6 kollin får lämnas, avfallet ska vara märkt "grovsopor", förpackat i lämpligt emballage om högst 1,2 meter och vikter om högst 15 kg.

Fastighetsägare kan också beställa hämtning av grovavfall och mindre mängder trädgårdsavfall mot avgift.

Hämtning sker dock senast inom 17 dagar. Avgiften består av en fast framkörningsavgift på 1 580 kr per tillfälle och en rörlig avgift på 399 kr per m³.

Hämtning av latrin

Hämtning och utkörning av latrinkärl sker enligt schema under perioden v 16-v 41. Endast kärl beställda genom Valdemarsviks kommun är godkända och kärlen får inte innehålla plastsäckar eller liknade. I priset per latrinkärl ingår utkörning av kärl, hämtning och behandling. Maxvikt vid hämtning är 15 kg/kärl. Avgift per kärl är 700 kr.⁶

Kärl beställs av kundtjänst för vatten och renhållning och kvitteras ut från kommunens Återvinningscentral alternativt utställt vid avfallskärlet vid fastigheten enligt särskilt schema. Leveranssätt uppges vid beställning. Förbrukade latrinkärl lämnas till Återvinningscentralen alternativt hämtas vid fastighet. Leverans av nya kärl respektive hämtning av kärl vid fastighet sker inom 15 dagar efter beställning.

Avgift för tömning av slamavskiljare, slutna tankar och fosforfilter

Slam från slamavskiljare, slutna tankar och minireningsverk ska hämtas minst en gång per år. Hämtning sker enligt uppgjort körschema. Vid behov av tätare tömning sker detta genom budning. Taxorna för avskiljare och tankar gäller under förutsättning att dessa uppfyller kraven i renhållningsföreskrifterna. Avdelningen Samhällsbyggnad äger rätt att debitera timersättning enligt tabell för extra arbete i samband med tömning av anläggning som inte uppfyller kraven i föreskrifterna.

⁶ Styckpris har lagts till på latrinkärl men priset är detsamma.

Slam, reningsverk, slutna tankar, urintankar inkl. moms	
Abonnemang	Tömningsavgift per år ⁷
Paketreningsverk 0-1,5 m ³	2 266
Paketreningsverk > 1,5-3 m ³	2 266
Paketreningsverk > 3-6 m ³	2 266
Paketreningsverk över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +2 266
Slambrunn 0-1,5 m ³	1 351
slambrunn > 1,5-3 m ³	1 866
slambrunn > 3-6 m ³	2 664
slambrunn över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +2 664
Sluten tank 0-1,5 m ³	1 464
sluten tank > 1,5-3 m ³	2 048
sluten tank > 3-6 m ³	2 958
sluten tank över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +2 958
Urintank 0-1,5 m ³	927
urintank > 1,5-3 m ³	1 133
urintank > 3-6 m ³	2 251
urintank över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +2 250
Skärgård⁸	
Ö slambrunn 0-1,5 m ³	2 351
Ö slambrunn > 1,5-3 m ³	2 866
Ö slambrunn > 3-6 m ³	3 664
Ö till slambrunn över 6 m ³	260 kr/m ³ över 6 m ³ +3 664
Ö Reningsverk 0-1,5 m ³	3 266
Ö Reningsverk >1,5-3 m ³	3 266
Ö Reningsverk > 3-6 m ³	3 266
Ö Reningsverk över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +3 266
Ö sluten tank 0-1,5 m ³	5 790
Ö sluten tank > 1,5-3 m ³	6 430
Ö sluten tank > 3-6 m ³	7 318
Ö sluten över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +7 318
Ö urintank 0-1,5 m ³	5 808
Ö urintank > 1,5-3 m ³	6 365
Ö urintank > 3-6 m ³	8 050
Ö urintank över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +8 050

⁷ Slamtömning på fastlandet har höjts med 3 %.

⁸ Ö-slambrunn och Ö- reningsverk har höjts med 48 %. En ökning på 1066 kr. Ö-sluten tank och ö-urinbrunn samma pris.

Tillägg för extra hämtning inom 24 timmar (vardagar).	1 576 kr
Tillägg för extra hämtning innan 24h (helg)	5892 kr
Tillägg för extra hämtning inom 10 arbetsdagar	857 kr
10 000 kr i budningsavgift	
Tillägg för extra hämtning öar utan broförbindelse	+ 1 576 kr/tim ⁹

Övriga avgifter

Tjänst	Avgift
Extra arbeten i samband med tömning	1 576 kr/tim
Framkörningsavgift om tömning inte kunnat ske	675 kr
Lyft av tungt lock	675 kr
För slangdragning > 20 m utgår ett tillägg med 200 kr/10 meter	200 kr/10 m
Krav på närvaro vid tömning/specificerad tömningstid	675 kr
Avisering innan tömning ¹⁰	315 kr

Vid beställning av tömning av större reningsverk med slamvolym > 12 m³ utgår timtaxa med 1 576 kr/tim samt en behandlingsavgift på 350 kr/m³.

Fosforfilter, ordinarie tömning

Tömning och behandling, filtermassa 3 907 kr/tillfälle.

Vid budad hämtning inom 10 dygn tillkommer 915 kr/tillfälle.

Återvinningscentralen

Hushåll med renhållningsabonnemang i Valdemarsviks kommun får utan extra kostnad lämna sorterat avfall, utom asbestavfall, på kommunens Återvinningscentral, dock maximalt 3 m³ per besök. Vid avlämning av större volym sker betalning genom samma kupongsystem som för verksamheter, se nedan.

⁹ Lagt till budningsavgift.

¹⁰ Lagt till möjlighet att få avisering innan slamtömning.

Verksamheter i kommunen kan lämna mindre mängder sorterat avfall på kommunens Återvinningscentral, men får då betala genom ett kupongsystem. Verksamheter får inte lämna farligt avfall. Avlämning av större volymer avfall kan ske efter överenskommelse och mot särskild avgift. Vid avlämning av avfall med producentansvar samt metallskrot utgår ingen avgift.

Avgift avfallskuponger

Avfallskuponger (max 3 m3/kupong) ¹¹	Avgift exkl. moms
1 besök	463 kr
5 besök	1 903 kr

¹¹ Ingen höjning av priset på avfallskuponger.

(7)

KS-TEK.2024.28

Revidering av taxor och avgifter för markupplåtelse samt för uthyrning av anläggningar och lokaler

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 119

KS-TEK.2024.28

Taxor och avgifter för markupplåtelse samt för uthyrning av anläggningar och lokaler

Kommunstyrelsens förslag

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta föreslagna förändringar i taxan.
2. Tillägget i taxan ska börja gälla i och med att beslutet vinner laga kraft.
3. Tillägg i taxan för uthyrning av lokaler: vid långtidsuthyrning av lokaler får särskilt avtal tecknas.
4. Samhällsbyggnadschefen får medge undantag för antagen taxa i kommunfullmäktige gällande uthyrning av Folkets hus för Nöjeskarusellen i samband med nyårsrevyn.
5. Texten om markupplåtelse till ideella föreningar ersätts med följande;

Markupplåtelse till ideella föreningar skall vara avgiftsfri. För det fall föreningen behöver ytterligare bistånd av kommunen på något sätt i arrangerandet av markupplåtelsen, har kommunen härför rätt att debitera föreningen för material och nedlagt arbete (enligt självkostnadsprincipen).

Ärendebeskrivning

Taxan för markupplåtelse samt uthyrning av anläggningar och lokaler började gälla den 1 januari 2025. Den del i taxan som reglerar avgifter för upplåtelse för kommersiellt ändamål eller evenemang är uppdelad i två olika avgiftsnivåer beroende på hur stor yta upplåtelsen tar i anspråk.

För en yta upp till 500m² är avgiften 2 000 kr per dygn/dag och för en yta över 500m² är avgiften 5 000 kr per dygn/dag.

Taxans avgifter för markupplåtelse samt uthyrning av anläggningar och lokaler är samma både för ideella föreningar som för kommersiella aktörer vilket förvaltningen ser som

KS § 119

KS-TEK.2024.28

oskäligt i och med att föreningsverksamhet och kommersiella aktörers verksamhet drivs utifrån olika intentioner.

Mot bakgrund av nyss nämnda föreslår förvaltningen en revidering i *Taxan för markupplåtelse samt uthyrning av anläggningar och lokaler*. Revideringen innebär en sänkning av avgifter för upplåtelse av kommunens mark till ideella föreningar enligt följande:

Markupplåtelse till ideella föreningar:

- yta upp till 500m² 1 000 per dag/dygn
- yta över 500m² 1 500 per dag/dygn

I övrigt gäller taxan oförändrad.

Kvarstår sedan tidigare gör också att avgifterna i taxan ska indexregleras årligen. Uppräkning ska ske utifrån förändrat indextal (KPI total) för oktober månad året före nytt kalenderår.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär minskade intäkter dock är omfattningen svårbedömd utifrån att antalet upplåtelser ej kan förutspås.

Yrkanden

Per Hanö yrkar enligt följande;

Texten om markupplåtelse till ideella föreningar ersätts med följande;

Markupplåtelse till ideella föreningar skall vara avgiftsfri. För det fall föreningen behöver ytterligare bistånd av kommunen på något sätt i arrangerandet av markupplåtelsen, har kommunen härför rätt att debitera föreningen för material och nedlagt arbete (enligt självkostnadsprincipen).

Beslutsgång

Ordförande finner att det föreligger ett ändringsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med detta.

KS § 119

KS-TEK.2024.28

Därefter finner ordföranden att det föreligger ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med detta.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Justerare

.....

.....

KSAU § 54

KS-TEK.2024.28

Taxor och avgifter för markupplåtelse samt för uthyrning av anläggningar och lokaler

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta föreslagna förändringar i taxan.
2. Tillägget i taxan ska börja gälla i och med att beslutet vinner laga kraft.
3. Tillägg i taxan för uthyrning av lokaler: vid långtidsuthyrning av lokaler får särskilt avtal tecknas.
4. Samhällsbyggnadschefen får medge undantag för antagen taxa i kommunfullmäktige gällande uthyrning av Folkets hus för Nöjeskarusellen i samband med nyårsrevyn.

Ärendebeskrivning

Taxan för markupplåtelse samt uthyrning av anläggningar och lokaler började gälla den 1 januari 2025. Den del i taxan som reglerar avgifter för upplåtelse för kommersiellt ändamål eller evenemang är uppdelad i två olika avgiftsnivåer beroende på hur stor yta upplåtelsen tar i anspråk.

För en yta upp till 500m² är avgiften 2 000 kr per dygn/dag och för en yta över 500m² är avgiften 5 000 kr per dygn/dag.

Taxans avgifter för markupplåtelse samt uthyrning av anläggningar och lokaler är samma både för ideella föreningar som för kommersiella aktörer vilket förvaltningen ser som oskäligt i och med att föreningsverksamhet och kommersiella aktörers verksamhet drivs utifrån olika intensjoner.

Mot bakgrund av nyss nämnda föreslår förvaltningen en revidering i *Taxan för markupplåtelse samt uthyrning av*

KSAU § 54

KS-TEK.2024.28

anläggningar och lokaler. Revideringen innebär en sänkning av avgifter för upplåtelse av kommunens mark till ideella föreningar enligt följande:

Markupplåtelse till ideella föreningar:

- yta upp till 500m² 1 000 per dag/dygn
- yta över 500m² 1 500 per dag/dygn

I övrigt gäller taxan oförändrad.

Kvarstår sedan tidigare gör också att avgifterna i taxan ska indexregleras årligen. Uppräkning ska ske utifrån förändrat indextal (KPI total) för oktober månad året före nytt kalenderår.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär minskade intäkter dock är omfattningen svårbedömd utifrån att antalet upplåtelser ej kan förutspås.

Yrkanden

Per Hollertz (M) yrkar på tillägg i taxan för uthyrning av lokaler att: vid långtidsuthyrning av lokaler får särskilt avtal tecknas.

Per Hollertz (M) yrkar på att samhällsbyggnadschefen får medge undantag för antagen taxa i kommunfullmäktige gällande uthyrning av Folkets hus för Nöjeskarusellen i samband med nyårsrevyn.

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger ett förslag till beslut och att arbetsutskottet beslutar enligt förslaget.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Akten

Tjänsteställe/Handläggare

Samhällsbyggnad
Aline Eriksson
Samhällsbyggnadschef
Tel: 0123-194 51
E-post: aline.eriksson@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Förslag på revidering; Taxor och avgifter för markupplåtelse samt för uthyrning av anläggningar och lokaler

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta föreslagna förändringar i taxan.
2. Tillägget i taxan ska börja gälla i och med att beslutet vinner laga kraft.

Ärendebeskrivning

Taxan för markupplåtelse samt uthyrning av anläggningar och lokaler började gälla den 1 januari 2025. Den del i taxan som reglerar avgifter för upplåtelse för kommersiellt ändamål eller evenemang är uppdelad i två olika avgiftsnivåer beroende på hur stor yta upplåtelsen tar i anspråk.

För en yta upp till 500m² är avgiften 2 000 kr per dygn/dag och för en yta över 500m² är avgiften 5 000 kr per dygn/dag.

Taxans avgifter för markupplåtelse samt uthyrning av anläggningar och lokaler är samma både för ideella föreningar som för kommersiella aktörer vilket förvaltningen ser som oskäligt i och med att föreningsverksamhet och kommersiella aktörers verksamhet drivs utifrån olika intensjoner.

Mot bakgrund av nyss nämnda föreslår förvaltningen en revidering i *Taxan för markupplåtelse samt uthyrning av anläggningar och lokaler*. Revideringen innebär en sänkning av avgifter för upplåtelse av kommunens mark till ideella föreningar enligt följande:

Markupplåtelse till ideella föreningar:

- yta upp till 500m² 1 000 per dag/dygn
- yta över 500m² 1 500 per dag/dygn

I övrigt gäller taxan oförändrad.

Kvarstår sedan tidigare gör också att avgifterna i taxan ska indexregleras årligen. Uppräkning ska ske utifrån förändrat indextal (KPI total) för oktober månad året före nytt kalenderår.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär minskade intäkter dock är omfattningen svårbedömd utifrån att antalet upplåtelser ej kan förutspås.

Beslutet skickas till

Föreningar i kommunen
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Aline Eriksson
Samhällsbyggnadschef

Bilaga:

Förslag; Revidering av Taxa för markupplåtelse samt för uthyrning av anläggningar och lokaler
(Revideringsförslaget är skrivet med grön text).

FÖRSLAG Revidering av; Taxa för markupplåtelse samt för uthyrning av anläggningar och lokaler

Denna taxa ersätter:

- Taxa för markupplåtelse, antagen av kommunfullmäktige 2021-02-08 (§ 4)
- Taxor för padel- samt tennisbanor för utomhusbruk, antagen av kommunfullmäktige 2020-03-30 (§ 24)
- Taxa för uthyrning av idrottshallar, antagen av kommunfullmäktige 2022-10-17 (§ 145)

Antagen av kommunfullmäktige:2025-
Giltig från och med: 2025-
Dokumentansvarig: Samhällsbyggnadschef

Inledning

Detta dokument är Valdemarsviks kommuns taxa för markupplåtelse, det vill säga avgifter för när kommunen upplåter sin mark, samt avgifter vid uthyrning av kommunens anläggningar och lokaler.

Avvikelser i detta dokument kan förekomma exempelvis i samband med ingående av avtal med externa arrangörer.

Lagstöd

- för att ta ut avgift vid markupplåtelse

Lag (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m.

1 § Om tillstånd enligt 3 kap. 1 § ordningslagen (1993:1617) har lämnats i fråga om sådan offentlig plats som står under kommunens förvaltning, får kommunen ta ut ersättning för användningen. Rätt att ta ut ersättning föreligger också i fråga om användning, som avser salutorg eller liknande plats som kommunen har upplåtit till allmän försäljningsplats. Ersättning utgår i form av en avgift med belopp, som kan anses skäligt med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel av denna, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter. Grunder för beräkning av avgiften beslutas av kommunfullmäktige.

Indexuppräknings

Avgifterna i detta dokument indexregleras årligen. Uppräkning av avgifter sker utifrån förändrat indextal (KPI total) för oktober månad året före nytt kalenderår.

Fakturering

Fakturering sker i efterhand. Vid längre upplåtelser kan fakturering ske vid årsskifte, upplåtelsens slut eller enligt överenskommelse.

Moms

För företag tillkommer moms på avgifterna i taxan.

Taxa för markupplåtelse

Ändamål	Avgift per dag/dygn	Avgift per månad	Avgift per år/säsong
Torghandel, en plats - 4 m	150 kr		1 000 kr
Food Trucks, matvagnar och mobila kök - period 1/5 – 31/10 - period 1/11 – 30/4	400 kr 300 kr	3 750 kr	
"Loppis" en plats - 4 m	200 kr		2 500 kr
Upplåtelse för kommersiellt ändamål eller evenemang - yta upp till 500m ² - yta över 500m ²	2 000 kr 5 000 kr		
Markupplåtelse till ideella föreningar - yta upp till 500m ² - yta över 500m ²	1 000 kr 1 500 kr		
Upplag av: - bodar - byggnadsställningar - containrar - provisoriska byggnader samt övriga som kan jämföras med det som beskrivs ovan	100 kr	2 000 kr	
El-anslutning 16 eller 32 amp (En faktisk elkostnad kan tillkomma.)	100 kr		
Handläggning	Avgift		
Ansökan om grävtillstånd, per grävpunkt	1 000 kr		
Trafikanordningsplan	750 kr		
Ansökan om att få ta ner träd på kommunal mark	500 kr		
Utebliven återställning efter markupplåtelse - samt den faktiska kostnaden för återställningen	3 000 kr		

Taxa för uthyrning av lokaler

Folkets hus	Avgift per timme	Avgift hel dag
Biosalongen	350 kr	2 300 kr
B-salen	200 kr	800 kr
Matsalen	300 kr	2 000 kr
Funkishuset		
Stora studion	250 kr	1 000 kr

Taxa för uthyrning av Grännäs Folkets park

	Avgift upp till 1 dygn	Avgift fre till sön
Dans eller annan tillställning för allmänheten	5 000 kr	12 000 kr
Scenframträdande, utescen	3 000 kr	
Auktionsförrättning	4 000 kr	
Privat tillställning, slutna sällskap	2 500 kr	
Städkostnad	750 kr per tim	

Taxa för konstgräsplanen Grännäs IP, vecka 44 - 16

	Avgift per timme (60 min)
Föreningar inom kommunen	500 kr
Föreningar från andra kommuner	700 kr

Taxa för uthyrning av idrottshallar

Idrottshall	Avgift per timme (60 min) /dygn
Vammarskolan	180 kr
Ringarums skola	135 kr
Sörbyskolan	135 kr
Lovisebergs skola	90 kr
Gusums skola	160 kr
Skyttehallen	90 kr

Enbart omklädningsrum och dusch	100 kr/dag
Övernattning	800 kr/dygn

Taxa för padel- och tennisbanor

	Avgift (60 min)	Avgift (90 min)
Tennis	180 kr	
Padel	210 kr	295 kr
Padelspel med årskontrakt (20 tillfällen)	3 200 kr	4 400 kr

(8)

KLK.2025.82

Avtalssamverkan avseende gemensam juristresurs

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

KS § 145

KLK.2025.82

Avtalssamverkan avseende gemensam juristresurs**Förslag till beslut i kommunfullmäktige**

1. Kommunfullmäktige beslutar att ingå avtalssamverkan med Finspångs kommun, Söderköpings kommun samt Norrköpings kommun avseende gemensam juristresurs.
2. Kommunfullmäktige uppdrar till kommundirektören att närmare besluta kring förutsättningarna för samverkan samt underteckna erforderliga avtal.
3. Ovan beslut gäller under förutsättning att samtliga samverkanskommuner fattar motsvarande beslut.

Sammanfattning

Förslaget innebär att Valdemarsviks kommun ska ingå avtalssamverkan med Finspång, Söderköping och Norrköpings kommuner avseende inrättande och finansiering av en gemensam juristresurs. Resursen ska anställas och administreras av Norrköpings kommun och finansieras av övriga samverkanskommuner. Genom samverkan får deltagande kommuner på ett kostnadseffektivt sätt tillgång till en samlad juristkompetens med den bredd och erfarenhet som är nödvändig i kommunal verksamhet.

Ärendebeskrivning

Kommunal verksamhet präglas i allt större utsträckning av juridisk komplexitet till följd av såväl nationell rätt som EU-lagstiftning. Genom att samordna juridisk rådgivning mellan flera kommuner uppnås större möjligheter att upprätthålla kompetens, kontinuitet och redundans, vilket gynnar samtliga deltagande kommuner i en sådan samverkan.

Samverkanskommunerna har ett behov av att få tillgång till juridiskt sakkunniga för rådgivning och stöd vid hantering av juridiska frågor i sina verksamheter. Stödet behöver vara lättillgängligt och särskilt avse behoven i offentlig verksamhet. Kommunal förvaltning är speciell på så sätt att många olika

KS § 145

KLK.2025.82

rättsområden möts i samma organisation. Det kan avse allt ifrån bestämmelser rörande myndighetsutövning, civilrättsliga frågor till de regelverk som styr mötet med den enskilda medborgaren. Vidare tillkommer alltid den särprägel som avser en politiskt styrd organisation och de bestämmelser som omgärdar detta. Att kunna överblicka och förstå sambanden mellan alla dessa delar ställer särskilt högra krav på juridisk kompetens. Eftersom regelverk och förutsättningar inom kommunala verksamhetsområden ständigt förändras så omfattar det juridiska arbetet också att bevaka rättsutvecklingen och vidta nödvändiga initiativ och åtgärder för att upprätthålla den juridiska kvaliteten över tid. De innebär till exempel att regelbundet utbilda tjänstepersoner och förtroendevalda samt utgöra stöd vid framtagande av styrande dokument.

Det är svårt för kommuner att på egen hand upprätthålla nödvändig juridisk kompetens enligt ovan, särskilt för mindre kommuner. Det är därför fördelaktigt att flera kommuner går samman genom avtalssamverkan för att tillsammans kunna skapa bredd, erfarenhet och kompetens. Den föreslagna samverkan innebär att Norrköpings kommun anställer ytterligare en resurs till juridik- och utredningsenheten vid kommundirektörens kontor. Resursen ska komplettera enhetens befintliga kompetenser för att i största möjliga utsträckning kunna möta det kommunala behovet. Som jurist i en kommunal organisation finns behov av nätverk samt erfarenhets- och kompetensutbyte med andra jurister. Det medför en stimulerande och attraktiv arbetsmiljö och det uppnås genom att resursen placeras inom den befintliga centrala juristfunktionen i Norrköpings kommun. Resursen finansieras av övriga samverkanskommuner som därigenom får tillgång till enhetens samlade kompetens, motsvarande en heltidstjänst.

Samverkan innebär fördelar för samtliga samverkanskommuner, både praktiskt och ekonomiskt. Norrköpings kommun får en bredare kompetens och fler resurser att tillgå vid ledning och fördelning av arbetet. Finspång, Söderköping och Valdemarsviks kommuner får tillgång till en juridisk bredd och erfarenhet som inte varit möjlig genom egen rekrytering. Avtalssamverkan är också ekonomiskt mer fördelaktigt än att köpa motsvarande tjänster externt.

KS § 145

KLK.2025.82

Närmare omfattning och förutsättningar kring samverkan kommer att regleras i särskilt avtal. Det ankommer på kommundirektören att i samförstånd med övriga samverkanskommuners kommundirektörer reglera, samt underteckna, detta.

Juridiska förutsättningar för kommunal avtalssamverkan

Kommunal avtalssamverkan möjliggörs genom regler i kommunallagen. Det innebär att samverkande kommuner kan avtala om utförande av sådana uppdrag som är gemensamma för de samverkande kommunerna. Vid avtalssamverkan behöver även upphandlingsregelverket beaktas. När det gäller vissa juridiska tjänster så undantas dessa dock helt ifrån upphandlingskraven, exempelvis avseende juridiska tjänster som är förenade med offentlig maktutövning. I övrigt omfattas juridiska tjänster av en förhöjd direktupphandlingsgräns som för närvarande uppgår till 8.1 miljoner kronor.

Samråd

Underlaget har tagits fram i samråd mellan samverkanskommunerna. Samråd har även skett från Norrköpings kommun med Jönköpings kommun som ingått en motsvarande avtalssamverkan med närliggande kommuner.

Uppföljning

Avtalssamverkan kommer att följas upp årligen utifrån förutsättningar som anges i särskilt avtal.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för detta kommer att fördelas i enlighet med reglering i särskilt avtal. Kostnaden ryms inom ram för kommunstyrelsens budget.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Dennis Gidlund

Kanslichef

Tel: 0123-194 29

E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Avtalssamverkan avseende gemensam juristresurs

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att ingå avtalssamverkan med Finspångs kommun, Söderköpings kommun samt Norrköpings kommun avseende gemensam juristresurs.
2. Kommunfullmäktige uppdrar till kommundirektören att närmare besluta kring förutsättningarna för samverkan samt underteckna erforderliga avtal.
3. Ovan beslut gäller under förutsättning att samtliga samverkanskommuner fattar motsvarande beslut.

Sammanfattning

Förslaget innebär att Valdemarsviks kommun ska ingå avtalssamverkan med Finspång, Söderköping och Norrköpings kommuner avseende inrättande och finansiering av en gemensam juristresurs. Resursen ska anställas och administreras av Norrköpings kommun och finansieras av övriga samverkanskommuner. Genom samverkan får deltagande kommuner på ett kostnadseffektivt sätt tillgång till en samlad juristkompetens med den bredd och erfarenhet som är nödvändig i kommunal verksamhet.

Ärendebeskrivning

Kommunal verksamhet präglas i allt större utsträckning av juridisk komplexitet till följd av såväl nationell rätt som EU-lagstiftning. Genom att samordna juridisk rådgivning mellan flera kommuner uppnås större möjligheter att upprätthålla kompetens, kontinuitet och redundans, vilket gynnar samtliga deltagande kommuner i en sådan samverkan.

Samverkanskommunerna har ett behov av att få tillgång till juridiskt sakkunniga för rådgivning och stöd vid hantering av juridiska frågor i sina verksamheter. Stödet behöver vara lättillgängligt och särskilt avse behoven i offentlig verksamhet. Kommunal förvaltning är speciell på så sätt att många olika rättsområden möts i samma organisation. Det kan avse allt ifrån bestämmelser rörande

myndighetsutövning, civilrättsliga frågor till de regelverk som styr mötet med den enskilda medborgaren. Vidare tillkommer alltid den särprägel som avser en politiskt styrd organisation och de bestämmelser som omgärdar detta. Att kunna överblicka och förstå sambanden mellan alla dessa delar ställer särskilt högra krav på juridisk kompetens. Eftersom regelverk och förutsättningar inom kommunala verksamhetsområden ständigt förändras så omfattar det juridiska arbetet också att bevaka rättsutvecklingen och vidta nödvändiga initiativ och åtgärder för att upprätthålla den juridiska kvaliteten över tid. De innebär till exempel att regelbundet utbilda tjänstepersoner och förtroendevalda samt utgöra stöd vid framtagande av styrande dokument.

Det är svårt för kommuner att på egen hand upprätthålla nödvändig juridisk kompetens enligt ovan, särskilt för mindre kommuner. Det är därför fördelaktigt att flera kommuner går samman genom avtalssamverkan för att tillsammans kunna skapa bredd, erfarenhet och kompetens. Den föreslagna samverkan innebär att Norrköpings kommun anställer ytterligare en resurs till juridik- och utredningsenheten vid kommundirektörens kontor. Resursen ska komplettera enhetens befintliga kompetenser för att i största möjliga utsträckning kunna möta det kommunala behovet. Som jurist i en kommunal organisation finns behov av nätverk samt erfarenhets- och kompetensutbyte med andra jurister. Det medför en stimulerande och attraktiv arbetsmiljö och det uppnås genom att resursen placeras inom den befintliga centrala juristfunktionen i Norrköpings kommun. Resursen finansieras av övriga samverkanskommuner som därigenom får tillgång till enhetens samlade kompetens, motsvarande en heltidstjänst.

Samverkan innebär fördelar för samtliga samverkanskommuner, både praktiskt och ekonomiskt. Norrköpings kommun får en bredare kompetens och fler resurser att tillgå vid ledning och fördelning av arbetet. Finspång, Söderköping och Valdemarsviks kommuner får tillgång till en juridisk bredd och erfarenhet som inte varit möjlig genom egen rekrytering. Avtalssamverkan är också ekonomiskt mer fördelaktigt än att köpa motsvarande tjänster externt.

Närmare omfattning och förutsättningar kring samverkan kommer att regleras i särskilt avtal. Det ankommer på kommundirektören att i samförstånd med övriga samverkanskommuners kommundirektörer reglera, samt underteckna, detta.

Juridiska förutsättningar för kommunal avtalssamverkan

Kommunal avtalssamverkan möjliggörs genom regler i kommunallagen. Det innebär att samverkande kommuner kan avtala om utförande av sådana uppdrag som är gemensamma för de samverkande kommunerna. Vid avtalssamverkan behöver även upphandlingsregelverket beaktas. När det gäller vissa juridiska

tjänster så undantas dessa dock helt ifrån upphandlingskraven, exempelvis avseende juridiska tjänster som är förenade med offentlig maktutövning. I övrigt omfattas juridiska tjänster av en förhöjd direktupphandlingsgräns som för närvarande uppgår till 8.1 miljoner kronor.

Samråd

Underlaget har tagits fram i samråd mellan samverkanskommunerna. Samråd har även skett från Norrköpings kommun med Jönköpings kommun som ingått en motsvarande avtalssamverkan med närliggande kommuner.

Uppföljning

Avtalssamverkan kommer att följas upp årligen utifrån förutsättningar som anges i särskilt avtal.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för detta kommer att fördelas i enlighet med reglering i särskilt avtal. Kostnaden ryms inom ram för kommunstyrelsens budget.

Beslutet skickas till

Kommundirektören
Samverkanskommunerna
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

2025-08-01

U

Samverkansavtal – juridiska tjänster

Mellan Norrköpings kommun (org.nr 212000 – 0456), Finspångs kommun (org.nr 212000 – 0423), Söderköpings kommun (org.nr 212000 – 0464) och Valdemarsviks kommun (org.nr. 212000 – 0431) träffas följande överenskommelse om samverkan avseende juridisk rådgivning.

BAKGRUND

Kommunal verksamhet präglas i allt större utsträckning av juridisk komplexitet till följd av såväl nationell rätt som EU-lagstiftning. Genom att samordna juridisk rådgivning mellan flera kommuner uppnås större möjligheter att upprätthålla kompetens, kontinuitet och redundans, vilket gynnar samtliga kommuner i en samverkan.

Samverkanskommunerna har ett behov av att få tillgång till juridiskt sakkunniga för stöd och rådgivning i sina verksamheter. Stödet behöver vara lättillgängligt och särskilt avse behoven i offentlig verksamhet. Detta inkluderar även att i vissa fall bistå kommunerna som ombud vid rättsliga tvister eller bistå vid anlitande av extern kompetens när samverkanskommunernas resurser inte täcker behoven. Samverkan utesluter således inte att extern juridisk rådgivning från t.ex. advokat eller SKR kan behöva anlitas av respektive kommun i enskilda ärenden.

En viktig del i samverkan är att bevaka rättsutvecklingen och ta de initiativ som behövs för att samverkanskommunerna ska vara uppdaterade kring gällande relevant lagstiftning. Även utbildning av anställda och förtroendevalda kan därför ingå inom ramen för den juridiska samverkan. Närmare omfattning och utformning hanteras i samråd mellan kommunerna.

Kommunal avtalssamverkan möjliggörs genom regler i kommunallagen. Det innebär att samverkande kommuner kan avtala om utförande av sådana uppdrag som är gemensamma för de samverkande kommunerna. Vid avtalssamverkan behöver även upphandlingsregelverket beaktas. När det

gäller vissa juridiska tjänster så undantas dessa dock helt ifrån upphandlingskraven, exempelvis avseende juridiska tjänster som är förenade med offentlig maktutövning. I övrigt omfattas juridiska tjänster av en förhöjd direktupphandlingsgräns som för närvarande uppgår till 8.1 miljoner kronor.

AVTALETS OMFATTNING

1. Allmänt

Norrköpings kommun (värdkommunen) åtar sig att erbjuda juridiska tjänster såsom juridisk rådgivning, juridiska utbildningar, stöd i juridiska ärenden m.m., i samverkan med Finspångs kommun, Söderköpings kommun och Valdemarsviks kommun.

De juridiska tjänsterna utförs av de jurister som är knutna till juridik- och utredningsenheten, vilken organisatoriskt tillhör kommundirektörens kontor under kommunstyrelsen i värdkommunen. De juridiska tjänsterna utförs av jurister med ett konsultativt förhållningssätt och omfattar en bred kompetens inom kommunala rättsområden med tonvikt på offentlig rätt, såsom kommunalrätt, förvaltningsrätt och offentlighet och sekretess.

2. Organisation

När behov av juridisk rådgivning föreligger kontaktas juridik- och utredningsenheten via de kontaktpersoner som samverkanskommunerna själva bestämmer, t.ex. enhets- och avdelningschef. I första hand sker kontakten genom e-post (kommunjuridik@norrkoping.se) för direkt rådgivning eller vidare fördelning av ärendet till jurist inom juridik- och utredningsenheten.

Juridik- och utredningsenheten har inte rätt att företräda samverkanskommunerna i domstol med stöd av förevarande avtal. Erforderlig fullmakt inhämtas således i varje enskilt ärende när så krävs.

3. Avgränsning och reservation

Värdkommunen förbehåller sig rätten att avböja en förfrågan för det fall frågeställningen faller utanför den samlade kompetens som juridik- och utredningsenheten förfogar över. I förekommande fall kan värdkommunen bistå vid respektive kommuns anlitande av extern kompetens.

Om den totala resurs som samverkanskommunerna enligt avtalet har tillgång till (motsvarande en heltidstjänst) är fullt utnyttjad så ankommer det på juridik- och utredningsenheten att prioritera frågeställningarna i relevant ordning och att meddela frågeställaren om att ärendet riskerar att inte kunna hanteras inom ordinarie/normal handläggningstid.

Om vakans uppstår avseende en eller flera av de juristtjänster som har betydelse för samverkan ska värdkommunen under den tidsperioden endast fullgöra samverkan i den utsträckning som värdkommunens verksamhet medger. Samverkanskommunerna ska i händelse av en sådan situation inte erlagga någon ersättning.

EKONOMI

4. Budget och kostnadsfördelning

Samverkan bedöms motsvara en total resurs om en (1) heltidstjänst.

Värdkommunen upprättar en budget där de totala kostnaderna fördelas mellan samverkanskommunerna enligt följande fördelningsnyckel:

- Finspångs kommun ansvarar för tre sjättedelar,
- Söderköpings kommun ansvarar för två sjättedelar och
- Valdemarsviks kommun ansvarar för en sjättedel.

Efter första året sker en sammanställning och utvärdering av faktiskt utnyttjad tid. Resultatet ska ligga till grund för en ny fördelning av kostnaden mellan samverkanskommunerna som träder i kraft år tre. Fördelningen innebär att 50 % av kostnaden fortsätter att fördelas enligt ovan angivna fördelningsnyckel och att 50 % fördelas utifrån faktiskt nyttjande av tjänsten. Fördelningen enligt faktiskt nyttjande kommer därefter årligen att följas upp och korrigeras.

Träffas överenskommelse om annan fördelning av kostnaderna ska denna gälla ifrån den tidpunkt som parterna bestämmer.

5. Underlag för budget och kostnadsfördelning

Värdkommunen ansvarar för att tillhandahålla lokaler och all nödvändig utrustning. I underlaget för budget ingår samtliga kostnader som hänförs till en anställning. Detta inkluderar således lön, administration, IT-utrustning, kompetensutveckling m.m. Den sammanlagda kostnaden redovisas årligen

för samverkanskommunerna och ligger till grund för fördelning i enlighet med p.4 i avtalet.

Vid en uppskattad beräkning bedöms den totala kostnaden motsvarande en (1) tjänst för år 2025 uppgå till cirka 1 200 000 kr per år.

6. Betalning

Värdkommunen fakturerar samverkanskommunerna kvartalsvis mot faktura.

7. Verksamhetsberättelse

Värdkommunen ska årligen sammanställa och lämna underlag utvisande i vilken omfattning de juridiska tjänsterna utnyttjats av samverkanskommunerna.

Underlaget ska innehålla en kortfattad redovisning av antal ärenden och ärendetyper, totalt samt fördelat på samverkanskommunerna, och en uppskattning av totalt antal nedlagda timmar.

Underlaget ska årligen redovisas för respektive kommundirektör och ligga till grund för utvärdering av samverkan samt eventuella förändringar av densamma.

ÖVRIGT

8. Tillägg/ändringar

Tillägg och ändringar av detta avtal skall ske skriftligen för att vara gällande.

9. Överlåtelse av avtal

Detta avtal får inte överlåtas till annan part.

10. Avtalstid och uppsägning

Avtalet gäller från den xxx xxxx tills vidare med tolv (12) månaders uppsägningstid. Avtalets ikraftträdande i sin helhet förutsätter att det vid tidpunkten har genomförts erforderlig rekrytering av personal. I annat fall gäller avsnitt 3 i avtalet till dess att rekrytering skett.

Om en samverkanskommun säger upp avtalet erfordras förhandlingar mellan övriga samverkanskommuner avseende ny fördelningsnyckel av kostnader.

Detta samverkansavtal har upprättats i fyra (4) likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Norrköpings kommun

Finspångs kommun

Söderköpings kommun

Valdemarsviks kommun

(9)

KS-SHB.2025.155

**Upphävande av beslut att anta Gemensamt
utvecklingsprogram för kust och skärgård i
Östergötland och Småland 2030**

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 137

KS-SHB.2025.155

Upphävande av beslut att anta Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och Småland 2030

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige upphäver sitt beslut 2017-10-30 § 100 att anta Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och Småland 2030

Ärendebeskrivning

Under våren 2025 har Skärgårdsprogram för Östergötlands och Kalmar län antagits av Region Kalmar län och Region Östergötlands Trafik- och samhällsplaneringsnämnd 2025-05-12 § 30. Region Kalmar fattar beslut om skärgårdsprogrammet i september 2025. Med anledning av detta beslut bör kommunerna upphäva beslutet att anta Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och Småland 2030.

Valdemarsviks kommunfullmäktige fattade sitt beslut 2017-10-30 § 100 och därför föreslås nu att kommunfullmäktige upphäver beslutet.

Region Östergötland har tillsammans med Region Kalmar län genomfört en process att revidera det gemensamma programmet för kust och skärgård. Under aktualitetsbedömningen av utvecklingsprogrammet framkom otydlighet i ansvar och styrning som till viss del berodde på att utvecklingsprogrammet gemensamt antogs av alla kommuner och regioner som omfattades av det. Ansvaret för att genomföra och följa upp var därmed delat på en mängd olika aktörer. Det nya förslaget har därför enbart antagits av de två regionerna och är tänkt att följas av en överenskommelse mellan kommunerna och regionerna.

Regionerna skriver att "Skärgårdsprogrammet tar sikte mot år 2040 och utgör en konkretisering av vad Region Kalmar läns och Region Östergötlands regionala utvecklingsstrategier (RUS:ar) innebär för geografin kust och skärgård." Skärgårdsprogrammet

KS § 137

KS-SHB.2025.155

bör därför ses som en understrategi till RUS i kommunens framtida arbete.

Beslutet innebär en ökad tydlighet vilka styrdokument som gäller för vilka områden. Om beslut att upphäva programmet inte fattas så kommer flera versioner av skärgårdsprogrammet finnas samtidigt vilket innebär en otydlighet både för kommunen och dess medborgare.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser. Arbetstid behöver läggas för deltagande i Skärgårdsrådet.

Beslutsunderlag

Upphävande av beslut att anta Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och Småland 2030, tjänsteutlåtande, 2025-09-17

Protokoll, Region Östergötland TSN protokoll 2025-05-12 justerat

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Sven-Inge Arnell

Tf samhällsbyggnadschef

Tel: 0123-193 30

E-post: sven-inge.arnell@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Upphävande av beslut att anta Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och Småland 2030

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige upphäver sitt beslut 2017-10-30 § 100 att anta Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och Småland 2030

Ärendebeskrivning

Under våren 2025 har Skärgårdsprogram för Östergötlands och Kalmar län antagits av Region Kalmar län och Region Östergötlands Trafik- och samhällsplaneringsnämnd 2025-05-12 § 30. Region Kalmar fattar beslut om skärgårdsprogrammet i september 2025. Med anledning av detta beslut bör kommunerna upphäva beslutet att anta Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och Småland 2030.

Valdemarsviks kommunfullmäktige fattade sitt beslut 2017-10-30 § 100 och därför föreslås nu att kommunfullmäktige upphäver beslutet.

Region Östergötland har tillsammans med Region Kalmar län genomfört en process att revidera det gemensamma programmet för kust och skärgård. Under aktualitetsbedömningen av utvecklingsprogrammet framkom otydlighet i ansvar och styrning som till viss del berodde på att utvecklingsprogrammet gemensamt antogs av alla kommuner och regioner som omfattades av det. Ansvaret för att genomföra och följa upp var därmed delat på en mängd olika aktörer. Det nya förslaget har därför enbart antagits av de två regionerna och är tänkt att följas av en överenskommelse mellan kommunerna och regionerna.

Regionerna skriver att "Skärgårdsprogrammet tar sikte mot år 2040 och utgör en konkretisering av vad Region Kalmar läns och Region Östergötlands regionala utvecklingsstrategier (RUS:ar) innebär för geografin kust och skärgård." Skärgårdsprogrammet bör därför ses som en understrategi till RUS i kommunens framtida arbete.

Beslutet innebär en ökad tydlighet vilka styrdokument som gäller för vilka områden. Om beslut att upphäva programmet inte fattas så kommer flera

versioner av skärgårdsprogrammet finnas samtidigt vilket innebär en otydlighet både för kommunen och dess medborgare.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser. Arbetstid behöver läggas för deltagande i Skärgårdsrådet.

Beslutsunderlag

Upphävande av beslut att anta Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och Småland 2030, tjänsteutlåtande, 2025-09-17

Protokoll, Region Östergötland TSN protokoll 2025-05-12 justerat

Beslutet skickas till

Region Östergötland, Regional utveckling
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sven-Inge Arnell
tf samhällsbyggnadschef

§30

Revidering av Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och norra Småland

Dnr: RÖ 2021:5976

Trafik- och samhällsplaneringsnämndens beslut

1. att anta följande förslag till Skärgårdsprogram för Östergötlands och Kalmar län
2. att uppdraga Gemensamt utvecklingsprogram för Östergötland och Kalmar län

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att anta följande förslag till Skärgårdsprogram för Östergötlands och Kalmar län
2. att uppdraga Gemensamt utvecklingsprogram för Östergötland och Kalmar län

Beskrivning av ärendet

Trafik- och samhällsplaneringsnämnden (TSN) gav i 2022 års plan i uppdrag till regionutvecklingsdirektören att arbeta fram en reviderad version av Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård för Östergötland och norra Småland (septaget 2017).

Region Östergötland har tillsammans med region Kalmar (2023) tagit fram ett Skärgårdsprogram för lärens sex kustkommuner, från Norrköping i norr till Östergötlands i söder. Skärgårdsprogrammet behandlar främst de frågor som rör fiskerna och i viss mån kommunerna, har rikthet över eller har möjlighet att påverka. Programmet är ett digitalt dokument publicerat på [Skarvtaga](#) och består av ett kunskapsunderlag med tillhörande webbkarta som utgör grunden för Skärgårdsprogrammet och dess utvecklingsförslag.

Programmet syftar till att ge en fördjupad bild och att skapa en gemensam bild av kustens och skärgårdens förutsättningar och behov. Programmet är ett styringsunderlag som ska beskriva kustens och skärgårdens lokala förutsättningar och ge beslutsfattare inom regionens ansvarsområden för att främja en positiv utveckling i kust och skärgård. Vidare är syftet att ge vägledning vid beslut och fördelning av regionala medel till kust och skärgård i Östergötland och norra Kalmar län. Kommunerna kan i eget skede utvärdera användbara programmet som ett kunskaps- och planeringsunderlag för att utveckla egen verksamhet. Området är ett kommunernas i sina styrande dokument gör utpekande av förutsättningar för att rikta samlade insatser på ett förväntat och effektivt sätt.

Remiss

Justerad

Protokollsanteckning

Jenny Elander Ek (C) lämnar följande protokollsanteckning:

Centerpartiet lämnar följande protokollsanteckning avseande Skärgårdsprogram för Östergötland och Kalmar län.

1. Förutsättningar för att bo, leva och bedriva verksamhet här året runt

En dialogforum i form av skärgårdsråd samt skärgårdsrådgivning är bra men det finns ett behov av ett forum för politiker och tjänstemän från berörda kommuner och regioner att träffas för att dröja gemensamma utmaningar och hitta gemensamma lösningar i de frågor som utgår av kommunal och regional service.

En ökad civil beredskap i händelse av sjukdom, brand och olyckor är bra MEN undantar inte att den regionala och kommunala beredskapen vid dessa händelser måste samplaneras och utredas för att snabbt kunna komma på plats. Detta gäller både arbetsområdet men också riksbildningsområdet.

Programmet tar avstamp i de regionala ansvarsområdena men saknar det viktiga kommunala perspektivet. Barnomsorg, skola, vård samt omsorg måste vara tillgänglig och nära även för medborgare bosatta i skärgården och denna tillgång är i många fall avgörande för beslutet att bosätta sig i dessa områden.

2. Andamålsbetingad infrastruktur och transporter

Det är bra att hantera av särskild vikt ska identifieras. Detta kunde dock ha gjorts i samband med revideringen av programmet, precis som skärgårdsområdena pekas ut.

Det finns behov av en gemensam hantering av planeringsåtgärder i skärgården. Möjlighets för en gemensam övervakningsplan eller dylikt tas fram genom samarbete mellan kommunerna. Ett sådant arbete eller gemensam plan främjar även rörelserna över kommun- samt länsgränser.

3. Skärgårdens natur-, kultur- och rekreationsvärden utvecklas och tas tillvara i samverkan med lokala aktörer

Besöksnäring är en viktig inkomstkälla för medborgare bosatta i skärgårdsområdena. För näringsidkare väger det dock kanske ett ben av flera för det enskilda företaget. Ofta kombineras med grön eller blå näringar eller transporter. Det ska är dessutom ofta en förutsättning för det andra, till exempel att där hållas genom betesdjur. Det är därför viktigt att även dessa näringar lyfts fram och beaktas i utvecklingen av skärgårdsrådgivning.

Justerad

Gemensamt utvecklingsprogram

för kust och skärgård i Östergötland
och Norra Småland 2030

Ankom: 2017-07-26 Ärende: KS-KCS 2017:59 Handling: 318563

Utvecklingsprogrammet är ett samarbete mellan:

Innehåll

Inledning	3
Bakgrund	5
Områdesbeskrivning	6
Målbild 2030	11
Sammanfattning	12
Rekommendationer – ansvarsmatris	13
Nulägesanalys	14
Befolkning och boende	14
Slutsatser och utmaningar	18
Rekommendationer	19
Infrastruktur och kommunikationer	21
Slutsatser och utmaningar	24
Rekommendationer	25
Service – kommersiell och offentlig	27
Slutsatser och utmaningar	30
Rekommendationer	30
Näringsliv och arbetsmarknad	33
Slutsatser och utmaningar	38
Rekommendationer	39
Natur, kultur och friluftsliv	41
Slutsatser och utmaningar	46
Rekommendationer	47
Bilagor	48

Inledning

Skärgården i Östergötland och norra Kalmar län är ett av Sveriges mest örika skärgårdsområden. Jämfört med andra kustområden är skärgården lågt exploaterad vilket innebär att det finns stora orörda områden. Orördheten är en exklusivitet för skärgården i ett nationellt perspektiv. Samtidigt är det ett landsbygdsområde med stort tryck på fritidsboende parallellt med en befolkningsminskning vilket ger speciella förhållanden.

Genom att samla de offentliga aktörer som finns i området; kommun, region, regionförbund, länsstyrelse – kan vi tillsammans identifiera långsiktigt hållbara lösningar på de specifika utmaningar som området står inför oberoende av administrativa och organisatoriska gränser. Ett gemensamt utvecklingsprogram ger förutsättningar för en god planering för framtiden.

Det gemensamma utvecklingsprogrammet ska utgöra ett vägledande underlag för ett mer samlat agerande i kommun och i region när det gäller planering och insatser i kust- och skärgårdsområdet och också vara vägledande för andra aktörer i området.

Syftet med programmet är att ge en samlad bild av områdets förutsättningar och framtida utmaningar som ska ligga till grund för kommunernas och regionens planering och insatser i området. Fokus läggs vid skärgård med intilliggande kust. Programmet vill bidra till en bättre samplanering av områdets utveckling. Det gemensamma utvecklingsprogrammet för kust och skärgård i Östergötland och norra

Småland ligger väl i linje med de utmaningar och prioriteringar som identifierats inom de regionala utvecklingsprogram¹ för Östergötland och Kalmar län, som är de samlande strategierna för respektive regions utvecklingsarbete.

Programmet vill förmedla en samlad bild och kunskap av det gemensamma områdets tillstånd/status och peka på de utmaningar som områdets står inför och de vägval som kan behöva göras. Det gemensamma utvecklingsprogrammet fokuserar på de fysiska förutsättningarna och är ett första steg i en längre process. Därför har vi exempelvis inte med sjukvård, räddningstjänst och polis i detta skede.

I programmet lämnas rekommendationer till åtgärder till berörda aktörer att ta ställning till. Rekommendationer som bör arbetas in i planerings- och styrdokument och tas vidare för erforderliga beslut hos berörda aktörer.

Programmet ska följas upp och uppdateras. Detta är ett ansvar för kommuner och region att hantera. Det rekommenderas att uppdatering/aktualisering sker med samma frekvens som översiktsplan, det vill säga minst en gång varje mandatperiod.

¹ Regionalt Utvecklingsprogram för Östergötland 2030 och Regional utvecklingsstrategi för Kalmar län 2012-2020.

Bakgrund

Programmet bottnar i en avsiktsförklaring från 2012 där kustkommunerna i området enades om att delta i ett gemensamt arbete med att ta fram en långsiktig politisk överenskommelse som ska utgöra underlag vid beslutsfattande om fysisk planering, lokal tillväxt och utveckling av det gemensamma och samlade kust- och skärgårdsområdet.

Arbetet med utvecklingsprogrammet för kust och skärgård påbörjades under 2013 och har intensifierats under 2014. En arbetsgrupp med tjänstemän från de fyra kustkommunerna Norrköping, Söderköping, Valdemarsvik och Västervik, och Region Östergötland har arbetat fram programmet i samråd med en politisk styrgrupp från nämnda aktörer. Oskarshamns kommun var inledningsvis med i arbetet, efter ett uppehåll i samarbetet återkom Oskarshamns kommun som en medaktör i projektet. Länsstyrelsen Östergötland har deltagit med faktaunderlag och i metodutvecklingen.

Programmets framttagande baseras på ett uppdrag från kommuner och region år 2012. Ett uppdrag som ska återföras till respektive organisation för förankring och implementering in i ordinarie verksamheter som ett planeringsunderlag och styrdokument.

För att säkerställa återföring och implementering av programmet har en plan gjorts upp i samråd med den politiska styrgruppen om hur rapporten ska processas och förankras i respektive kommuner och i regionen. Avsändare är arbetsgruppen och mottagare är beställarna

det vill säga kommuner och region. Det är således respektive kommun och region som ansvarar för att förmedla rapporten in i sin egen organisation för synpunkter och förankring. Genom öppet samråd har synpunkter samlats in från region, kommuner, föreningar och organisationer i kust- och skärgårdsområdet. Programmet har sedan gått vidare till kommuner och region för slutligt antagande under 2017.

Områdesbeskrivning

Geografisk avgränsning

Utvecklingsprogrammet lyfter frågor som påverkar boende, besökare och verksamma i skärgårdsområdet i Östergötland och norra Småland. Exakt vilken geografi det gäller varierar från fråga till fråga, men när vi illustrerar och använder oss av statistik avgränsar vi oss till landsbygd och mindre tätorter i området öster om E22 från Bråviken i norr till Oskarshamns kommuns södra gräns.

En avgränsning som kan förefalla vidlyftig, men nödvändig för att kunna visa på relevant statistik och utvecklingstendenser i området. Det kan konstateras att det avgränsade området i hög grad är beroende av närheten till större centralorter för arbete och service och därför inkluderas en vidare geografi än det som ofta traditionellt sett betecknas som kust- och skärgård.

Programmet omfattar skärgårdsområdet i de fem kustkommunerna Norrköping, Söderköping, Valdemarsvik, Västervik och Oskarshamn.

Begrepp och definitioner

I utvecklingsprogrammet används ett antal begrepp:

- **Centralorter:** Norrköping, Söderköping, Valdemarsvik, Västervik och Oskarshamn – här finns hög grad av service både kommersiell och samhällelig och en lokal arbetsmarknad. Valdemarsvik och Västervik har en speciell status i och med det kustnära läget.
- **Större serviceorter:** Gamleby, Loftahammar, Östra Husby, Figeholm, Påskallavik – här finns viss grad av service som inkluderar skola, barnomsorg och hälsovård.
- **Mindre serviceorter:** Arkösund, Fyrudden, Blankaholm, Gunnebo, Klintemåla – här finns lägre grad av service i form av bensinmack och butik
- **Knutpunkt:** mötespunkt för kollektivtrafik och kommunikationer.
- **Utvecklingsområden:** framtida prioriterade utvecklingsområden för expansion av boende, infrastruktur och service dit samhällelig service koncentreras.

**Översikt geografiskt område
utvecklingsprogram**

- Område
- Större serviceorter
- ★ Utvecklingsområde

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen

Utpekade utvecklingsområden i kust- och skärgårdsområdet:

- **Arkösund** är en viktig serviceort för båtturen och en populär besöksort för alla som vill uppleva skärgården. I Arkösund bor det cirka 160 personer året runt. Sommartid ökar antalet boende i orten. Serviceutbudet i Arkösund omfattar sommartid bland annat livsmedelsbutik, restauranger, caféer, hotell och vandrarhem.

- **Tyrislöts** placering i mellanskärgården och mitt emellan Arkösund och Fyrudden gör läget strategiskt att utveckla som knutpunkt för dels kollektivtrafik, men också för att utveckla båtturen. Kommunen har i översiktsplanen pekat ut området som ett utvecklingsområde för turism. Under 2012 upprättades en vision för utveckling av hamnområdet, camping och kringliggande fastigheter. I visionen sågs även antalet del- och helårsbostäder kunna öka i området. Söderköpings kommun antog under 2016 en fördjupad vision för Tyrislöt som kommer vara vägledande i kommunens fortsatta planering.

- **Lagnöströmmen/Bryggviken**

Här finns idag sjömack och en mindre butik. Lagnöströmmen ligger i innerskärgården och inte långt ifrån kommunens fastighet Edgars Lagnö där turistinformation om Sankt Anna och café finns. Lagnöbron är från landvägen infarten till Sankt Anna skärgård och Lagnö utgör första anhalt för den som kommer landvägen. Den pågående utvecklingen av bostäder i Gäddvik och Sanden gör också platsen till en viktig punkt för service för de boende då mindre inköp kan göras nära hemmet.

- **Gryt/Fyrudden** är för Valdemarsviks kommun det mest gynnsamma samhällsutvecklings-området i skärgårdsmiljö med fastlandsförbindelse och med en fungerande infrastruktur. Här ingår också Gryts Varv och Eköns camping som är närliggande områden under utveckling.

- **Loftahammar** – är en viktig serviceort för boende och besökare i norra Tjust skärgård. I Loftahammar bor det cirka 500 personer året runt men sommartid ökar antalet, då sommarstugor, campingar och vandrarhem fylls upp. Serviceutbudet i Loftahammar omfattar bland annat livsmedelsbutik, restauranger, caféer, drivmedel, campingar och vandrarhem.

- **Blankaholm** – ligger i gränslandet mellan Tjust och Misterhults skärgård. Orten har service i form av butik, café/restaurang och gästhamn samt camping.

- **Klitemåla** – en serviceort för Misterhults skärgård med båtmack och butik med dagligvaror under sommartid. Gästbåtshamn och utgångspunkt för besöksnäring såsom kajak med mera.

- **Figeholm** – viktig serviceort för Misterhults skärgårds södra del. Serviceutbudet i Figeholm innefattar bland annat gästhamn, livsmedelsbutik, restaurang, camping & café.

- **Påskallavik** – serviceort söder om Oskarshamn med koppling till Vånevik & Runnö. Gästhamn, livsmedelsbutik, restaurang/boende, café, drivmedel.

Målbild 2030

Det långsiktiga målet för programmet är en kust och skärgård som genom sina unika värden är attraktiv för boende, verksamheter och rekreation. Kust och skärgård är en attraktiv del av regionen och den ska vara tillgängliga för alla.

Målet är:

- En långsiktigt väl förvaltd kust och skärgård med natur-, kultur- och rekreationsvärden som bevaras och utvecklas.
- En för alla öppen och tillgänglig kust och skärgård med effektiva, miljövänliga transporter och ändamålsenlig infrastruktur.
- En livskraftig kust och skärgård med förutsättningar för verksamheter och kommersiell service som är anpassade till skärgårdens förhållanden året om.
- En kust och skärgård med behovsanpassad, tillgänglig och resurseffektiv service.

Sammanfattning

För att upprätthålla och utveckla en attraktiv kust och skärgård tillgänglig för alla återkommer ett antal rekommendationer som avgörande faktorer för samtliga fokusområden i analysen det vill säga boende, infrastruktur, service, näringsliv, natur och kultur.

För att kunna upprätthålla en tillfredsställande nivå av samhällelig service krävs en fokusering av samhällets insatser till ett mindre antal utpekade utvecklingsområden. De utpekade utvecklingsområdena är Arkösund, Gryt/Fyrudden, Lagnö/Tyrislöt, Loftahammar, Blankaholm, Klintemåla, Figeholm och Påskallavik. Genom att tydligt peka ut var offentliga satsningar kommer göras framåt ger man boende, näringsidkare, potentiella inflyttare och besökare tydlig information om var i området man kan förvänta sig samhällelig service på sikt, vilket är en grundförutsättning för ett attraktivt kust- och skärgårdsområde i framtiden.

Det finns också ett tydligt behov av ökad samverkan mellan aktörer för att hitta nya lösningar på gemensamma utmaningar. Här behövs mer samverkan över kommun- och länsgräns. Tillgängligheten till området är begränsad och det krävs ett helhetstänk för att infrastruktur och kollektivtrafik skall fungera för boende, näringsliv och besökare. Väl fungerande kommunikationer är avgörande för attraktiviteten, såväl för boende som besökare.

Betydelsen av förbättrad tillgång till bredband och mobil telefoni återkommer som en viktig utvecklingsfaktor och grundläggande förutsättning för fortsatt boende och för att verksamheter ska kunna utvecklas och växa. Tillgången måste säkras för hela området och anpassas till den säsongvis höga belastningen.

Kust- och skärgårdsområdet är en unik miljö med stor potential ur ett besöksnäringssperspektiv. Här finns ett behov av ökad samverkan mellan besöksnäringorganisationerna och kommunerna, som bör se över förutsättningarna för att skapa ett gemensamt varumärke för kust- och skärgårdsområdet som en helhet.

FOTO: BRITA NORDHOLM

Rekommendationer – ansvarsmatris

Rekommendation:	Kommun	Region	Länsstyrelse	Nationella myndigheter	Privat	Ideell
Ansvarig:						
Uttekade utvecklingsområden för boende, infrastruktur och service	•	•	•			
Varierade boendeformer	•				•	
Bättre kunskapsunderlag om befolkning och boende	•					
Strategiska beslut i kommunala planer	•					
Tillgång till bredband och mobil telefoni	•			•	•	
Ökad tillgänglighet	•	•				
Tillgång till angoringsplatser	•					
En renare skärgård	•					
Förbättrad samverkan mellan aktörer	•	•	•	•	•	•
Samordnat serviceutbud	•	•	•	•	•	
Stöd till kommersiell service	•	•	•	•		
Främja företagandet	•	•		•		
Jordbrukets roll för en attraktiv skärgård	•		•	•		
Utveckla besöksnäringen	•	•			•	•
Kollektivtrafik över gränser	•	•				
Påverkansarbete	•	•				
Gemensam marknadsföring	•					
Värna orördhet	•		•		•	•
Bevarandeplan	•		•			
Offentligt ägande	•			•		
Målpunkter och strategier	•					

Befolkning och boende

Människor väljer att bosätta sig på en plats av olika skäl. Förutom rent platsbundna orsaker, som exempelvis platsens naturskönhet eller att personen har en anknytning till platsen, så har tillgänglighet i olika former en stor betydelse för valet av bostadsort. Människor behöver tillgänglighet till arbete, skola, olika former av service för att nämna några exempel. Dessa saker behöver antingen finnas i närområdet eller så behöver kommunikationerna för att kunna nyttja service på andra ställen vara goda. Kommunikationsmöjligheterna behöver inte alltid vara fysiska – mycket service sköts idag via bredbandsuppkoppling och telefonnätet.

Behovet av service är olika i olika åldrar. Även möjligheterna att använda sig av service utanför närområdet varierar med åldrarna. Barnfamiljer har ofta ett behov av att det finns förskola och skola i närområdet och ofta även att det finns dagligvaruhandel. Äldre människor har också behov av affär i området och kanske tillgång till hemtjänst. Familjer med vuxna barn har oftast ett mindre behov av att det finns service belägen i närområdet. Oftast pendlar man till en större ort och kan nå service där.

Befolkning

I mångt och mycket skiljer sig inte befolkningsstrukturen och befolkningsutvecklingen i kust- och skärgårdsområdet från andra landsbygder i Östergötland, Småland eller i södra Sverige. Befolkningen har en tämligen hög medelålder, yngre vuxna flyttar i hög utsträckning från området och andelen äldre är hög.

Befolkningsutvecklingen i området har de senaste

FOTO: JOWAS LUNDGREN

aste åren varit negativ och det är en fortsättning på en mycket lång trend. Vissa delar av området har de senaste åren haft en positiv utveckling, som i Arkösund, Häradsdshammar, Edsbruk, Figeholm, och Påskallavik, medan övriga delar har minskat eller är i det närmaste oförändrat. I stort sett hela skärgårdsområdet har haft en befolkningsutveckling som har varit sämre än genomsnittet i de kommuner som har del i området. På öar utan fastlandsförbindelse har utvecklingen varit sämre än i andra delar av området. Generellt sett är mönstret att ju längre från större tätorter desto äldre är befolkningen.

Typiskt för landsbygden generellt är att andelen av befolkningen som har utländsk bakgrund är låg och så är även fallet i kust- och skärgårdsområdet.

Befolkningsutveckling i ett område består av två delar: naturlig befolkningsförändring och flyttningsnetto. Naturlig befolkningsförändring

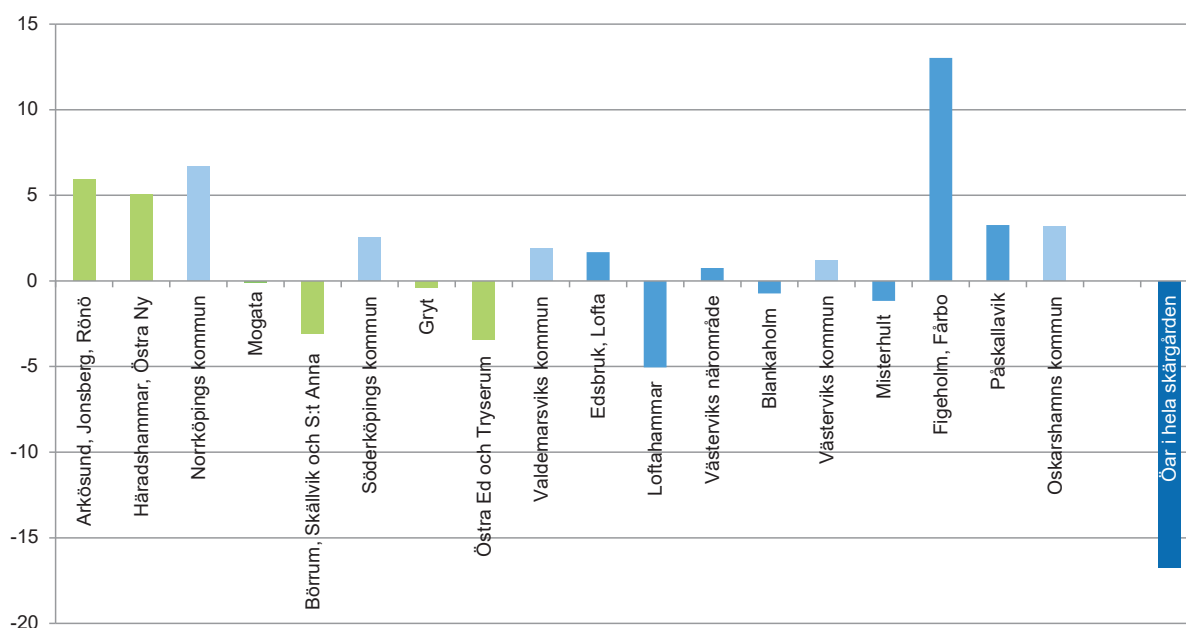
är antalet födda minus antalet avlidna. Flyttningssnetto är antalet inflyttade minus antalet utflyttade.

Befolkningsutvecklingen för hela kust- och skärgårdsområdet har de senaste åren varit negativ. Ungefär 140 personer fler har flyttat ut från området än hur många som har flyttat in till det. Dock har flyttnettot varit positivt de senaste 3 åren, vilket delvis kan förklaras av kommunplacering av nyanlända i området. Befolkningsutvecklingen har varit olika i olika delar av området. Arkösundsområdet, Edsbruk, Figeholm, och Påskallavik har haft en nettoinflyttning på cirka 20 personer per år de senaste åren. I Fårbo/Figeholm kan den stora positiva befolkningsökningen härledas till kommunplacering av nyanlända, som fått uppehållstillstånd, under sista kvartalet 2016. Övriga delar av kust- och skärgårdsområdet har haft en nettoflyttning kring noll eller en negativ nettoflyttning.

Olika delar av kust- och skärgårdsområdet har haft olika befolkningsutveckling. De delar som har haft den sämsta befolkningsutvecklingen är också de delar som har haft de största negativa flyttnettona. Även om flyttnettona förklarar en stor del av befolkningsutvecklingen så har även den naturliga befolkningsutvecklingen ett stort förklaringsvärde. Denna har varit negativ i praktiskt taget hela skärgårdsområdet de senaste åren, vilket förklaras med den åldersstigna befolkningen och stora underskott på människor i fertil ålder i området.

Nettoflyttningen till kust- och skärgårdsområdet skiljer sig mellan olika åldersgrupper. Unga vuxna (18-29 år) flyttar i betydligt större grad ut från kust- och skärgårdsområdet än in till det. I åldrarna 30-64 år finns det en positiv nettoflyttning till kust- och skärgårdsområdet, och även bland barn och ungdomar finns en liten positiv nettoflyttning till området. Detta mönster är ganska typiskt för landsbygden gene-

Befolkningsförändring 2011-2016, procent

Källa: Statistiska Centralbyrån, egen bearbetning

rellt, faktiskt för alla områden utom de största regionala och nationella centra. Yngre vuxna verkar söka sig till det utbud som finns i de större orterna och samtidigt är det en period när de flesta bryter upp från sina föräldrar och skaffar sig ett eget boende. Barnfamiljer och människor i medelåldern tenderar att i högre grad än yngre vuxna söka sig till miljöer där själva boendekvaliteterna, snarare än ett externt utbud, utgör ett större inslag. I den äldre delen av befolkningen flyttar fler från området än som flyttar till det. Detta kan antagligen till en viss del förklaras av den relativa brist på närhet till service som finns i området. Speciellt bland den äldsta delen av befolkningen är närhet till service ofta en viktig faktor.

I kust- och skärgårdsområdet finns ett mycket stort fritidsboende och delar av året finns det betydligt fler människor som bor här än de cirka 13 500 personer som är skrivna här.

Delårsboende ökar, det vill säga allt fler vistas längre tider i området. Hur många dessa personer är, vilka de är (ålder, kön mm) eller hur mycket av sin tid de tillbringar i kust- och skärgårdsområdet vet vi väldigt lite om.

I dagsläget finns det inga standardiserade och

gemensamma system för att samla in information om dessa människor.

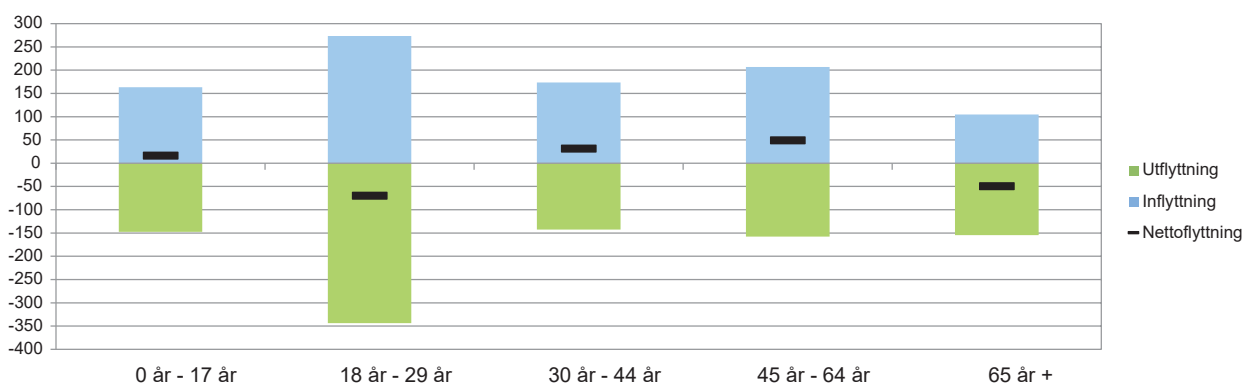
Fritidshus idag tenderar att bli permanentboende, dagens fritidshus har ofta en annan standard. Att planera för ett fritidshusboende är föråldrat. Planerade områden för fritidshus görs i mindre utsträckning idag, och var och en bygger då utanför planlagt område. Gränsen mellan fritidshus och permanentboende har suddats ut.

80% av de som bor och har ett arbete arbetar inte i området, utan pendlar för arbete till en större ort. Det skiljer sig inte från andra liknande områden, utan så är det på de flesta ställen. Det betyder att kommunikationsfrågan blir oerhört viktig för befolkningsfrågan. Befolkningsutvecklingen i skärgården drivs inte av ökad eller minskad tillgång till arbetstillfällen; de aspekterna är frikopplade från varandra.

Boende

Den helt dominerande boendeformen i kust- och skärgårdsområdet, vilket inte skiljer sig från annan landsbygd i landet, är småhus med fysisk person som ägare. Cirka 88 procent av

Antal inflyttare till skärgårdsområdet i genomsnitt per år 2011-2015, efter ålder

Källa: Statistiska Centralbyrån, egen bearbetning

de boende i området bor i en sådan boendeform. Boendeformen kan bestå i att man hyr ett boende av någon annan, men det vanligaste är att man äger sitt eget boende. Utbudet av boendeformer i kust- och skärgårdsområdet är således väldigt ensidigt. För att skaffa sig ett boende i området behöver de flesta kunna finansiera ett köp av ett småhus.

Bostadsmarknaden i kust- och skärgårdsområdet skiljer sig på ett sätt från många andra landsbygdsområden. Kust- och skärgårdsområdet är ett mycket populärt område för fritids- och delårsboende. Skiljelinjen mellan fritidshus och permanentboende är allt annat än knivskarp – det som tidigare har varit ett permanentboende kan idag användas som ett fritidshus och vice versa.

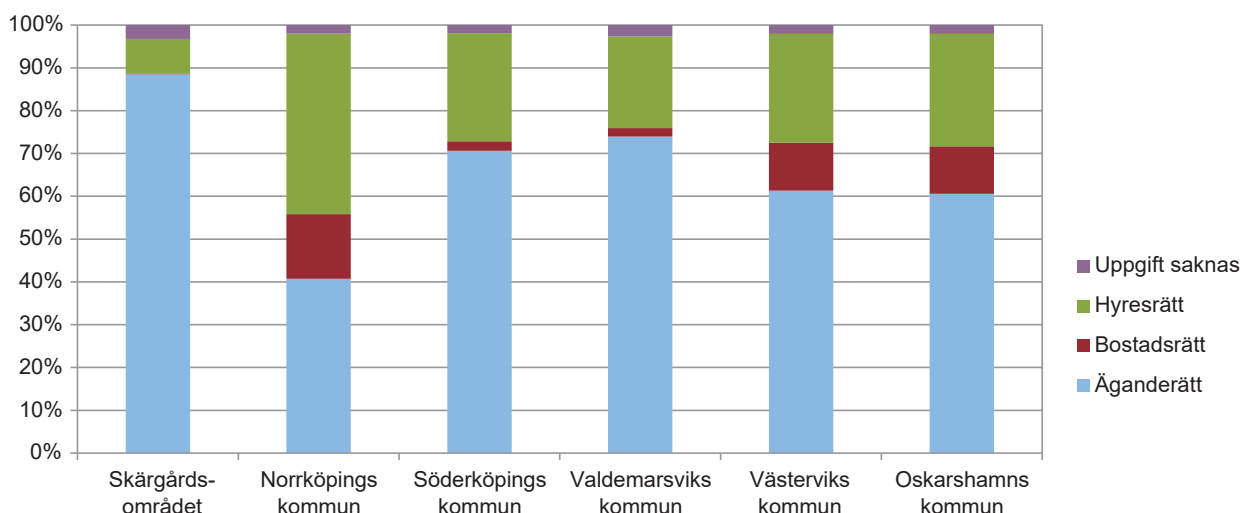
Eftersom fastighetsmarknaden möter två olika typer av köpare – bofasta och fritidshusintresserade – tenderar prisbilden för småhus att ligga högre i området än vad den hade gjort om området inte hade varit så intressant för fritidsboende. Antalet potentiella köpare är stort jämfört med andra landsbygdsområden och detta höjer prisnivån. I många lands-

bygdsområden i andra delar av landet med jämförbar servicenivå, jämförbara avstånd till regioncentra och jämförbara arbetsmarknader är priserna för småhus lägre.

En hög prisbild på småhus kan stänga ute ekonomiskt svagare grupper från bostadsmarknaden som på andra ställen skulle kunna delta på marknaden. Exempelvis finns det grupper bland invandrare, bland småbarnsföräldrar, bland yngre vuxna som kan ha svårt att hitta ett boende i kust- och skärgårdsområdet, dels på grund av prisbilden på småhus och dels på grund av bristen alternativa boendeformer.

I kust- och skärgårdsområdet finns idag en intressekonflikt mellan utbyggnad av bostäder – framför allt fritidsbostäder – och bevarande av natur- och rekreationsmiljöer. Trycket är stort på nybyggnation i attraktiva, vattennära lägen.

Befolkningen efter bostadstyp 2015, procent

Källa: Statistiska Centralbyrån, egen bearbetning

Slutsatser och utmaningar

Befolkningsstruktur

I kust- och skärgårdsområdet är en av utmaningarna att befolkningen är åldersstigen och att det finns en obalans i antalet personer i arbetsför ålder och äldre, pensionerade männskor. Detta kan på sikt medföra problem med arbetskraftsförsörjning till den service det finns behov av i området och till den arbetsmarknad som finns i området. Det finns ett behov av en mer blandad befolkning i området.

Den rådande trenden är att det finns en netto-utflyttning från området som förstärker den befolkningsstruktur som finns i området. För att en befolkningsökning ska ske i området behöver flyttmönstret få ett annat utseende än dagens. Nettoinflyttningen av yngre vuxna och barnfamiljer måste öka för att befolkningsstrukturen ska kunna ändras.

Bostadsmarknadens funktion

Bostadsmarknadens funktion idag och bostadsmarknadens ensidighet till egenägda småhus kan innebära att grupper inte kan hitta ett boende i området, vilket kan motverka att befolkningen blir mer jämnt fördelad åldersmässigt.

Fokusering av bebyggelse och service

I området har serviceutbudet under lång tid minskat. Ett sätt att möta detta är att fokusera tillkommande bebyggelse till de starkaste orterna i området för att på så sätt öka underlaget för ett varierat utbud av service i dessa orter. Detta skulle även gagna omkringliggande områden. Men den som är beredd att acceptera en något lägre servicenivå från samhällets sida måste även fortsättningsvis få möjlighet att bygga i andra lägen.

En fokusering av nybyggnation till områden där det idag redan finns en tätare bebyggelse skulle medföra att tekniska system och infrastruktur lättare skulle kunna byggas ut än om nybyggnationen sker mer spritt. Men den som är beredd att acceptera en något lägre servicenivå från samhällets sida måste även fortsättningsvis få möjlighet att bygga i andra lägen. Tillkommande nybyggnation bör ske i kommunikationsmässigt goda lägen – även i framtiden kan man anta att de flesta kommer att behöva söka sig till andra områden för att arbeta och få tillgång till olika servicefunktioner. En nybyggnation som koncentreras till ett fåtal platser skulle också innebära att det blir färre intressebaserade satsningar med natur-, kultur- och rekreationsvärden.

Rekommendationer

Utpekade utvecklingsområden för boende, infrastruktur och service

Strategiskt viktiga utvecklingsorter i kust- och skärgårdsområdet dit samhällsinsatser fokuseras har identifierats av kommunerna.

I dessa orter bör det finnas en långsiktighet i det offentliga serviceutbudet för att signalera en uthållighet gentemot medborgare och privata servicegivare. Dessa orter bör även prioriteras vid infrastruktursatsningar och för kommunikationsmöjligheter.

I gränslandet mellan Västerviks och Valdemarsviks kommuner är det av särskilt stor vikt att kommunerna pekar ut var kommunerna och andra aktörer ska fokusera sina samhällsinsatser.

Större fritidsbebyggelse bör förstärka den ortstruktur som vi vill ska prioriteras, inte motverka. Kommunerna bör verka för en fokusering av tillkommande fritidsbebyggelse till utpekade utvecklingsområden.

Genom ett tydligt utpekande av utvecklingsorter och utvecklingsområden tydliggörs och aktualiseras eventuella intressebaserade villkor vad gäller natur- och kulturskydd och utvecklingsbehov.

Varierade boendeformer

Kommuner och fastighetsbolag bör verka för ett utbud av andra boendeformer än småhus. Offentliga och privata aktörer bör verka för mer varierade boendeformer.

Bättre kunskapsunderlag om befolkning och boende

Kommunerna bör utveckla metoder för att skaffa gemensam och likvärdig kunskap och underlag om hur befolkningen ser ut i området över året; hur många som är permanentboende respektive fritidsboende. Även hur utvecklingen har sett ut gällande permanentning av fritids- husbebyggelse.

Samordnat serviceutbud

Kommunerna och andra offentliga aktörer bör samordna det offentliga serviceutbudet i området för att uppnå samordningsvinster. De bör även hitta former för samarbete med privata servicegivare för att hitta samarbetsformer.

Infrastruktur och kommunikationer

Väg och järnväg

Väg E22 går som en nerv igenom området. Från väg E22 leder flera vägar ut i skärgården, med öst-västlig riktning. Dessa vägar är av låg standard och även de mer trafikerade (Länsväg 209, 210, 212, 213, 743, 752, 755) är smala och krokiga och har inte prioriterats i Länstransportsplanen. På land gör terrängen att det är svårt att få till förbindelserna i nord-sydlig riktning, öster om E22 är möjligheterna få. Undantaget är Oskarshamn där kustväg finns mellan Påskallavik – Oskarshamn och Figeholm Klintemåla. Däremot är det möjligt att sjövägen binda samman de olika kommundelarna och mellan kommunerna. Vattnet ska inte ses som en barriär utan som lösningen på problemet.

Den enda järnväg i området som fortfarande är i bruk är Tjustbanan mellan Linköping och Västervik. Tidigare har det funnits smalspår på sträckorna Norrköping – Arkösund och Norrköping – Söderköping – Valdemarsvik. Idag är endast rester av järnvägsbanken kvar.

Gång- och cykelvägar

Gång- och cykelvägar är ofta få på landsbygden och i skärgården. Om fler GC-vägar anlades skulle det inte bara underlätta för de boende, utan även bidra till en hållbar turism. Banvallar från de gamla smalspårerna finns fortfarande kvar på många ställen. På dessa vallar finns det möjlighet att anlägga GC-vägar som både förbinder olika delar av kustlandet på ett smidigt sätt och bidrar till att lyfta fram kulturmiljöer längs järnvägsstråket.

Båt- och svävartrafik

Genom att utveckla möjligheterna att åka i framförallt nord-sydlig riktning till sjöss kan skärgården integreras bättre. Sommartid används båt medan vintertid är svävare eller hydrokopter de fordon som kan ta sig fram över isen. Knutpunkterna på land är viktiga för att överföringen mellan landtrafik och sjötrafik ska fungera smidigt. Det är också viktigt att farledsutmärkningen inte försämrats och fortsatt hanteras på ett enhetligt sätt.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafik finns och den fungerar som ett komplement till bil och båt. Skärgårdstrafiken är en beställningstrafik. Vintertid när sväware nyttjas är kapaciteten mycket begränsad. Trafiken fungerar lite olika i de två länen. I Östergötland tillämpas sedan år 2016 systemet med närtrafik i områden som inte har vanlig linjetrafik. Närtrafik kan beställas till och från alla adresser som har mer än 2 kilometer till närmaste hållplats. Närtrafiken har ett eget biljettsystem. I Östergötland är det primära syftet med kollektivtrafik i skärgården arbets- och skolpendling. Det finns vissa brister i kollektivtrafiken som behöver åtgärdas. Tidtabeller vid hållplatserna för båttrafiken saknas och utmärkningen av hållplatserna är otydlig. Exempelvis finns i Östergötland inga utpekade bryggor för kollektivtrafiken. Man kan inte ta med sig cykel ombord på buss, tåg och båt, vilket försvårar för cyklister.

I norra Småland finns förutom linjelagd trafik, även närtrafik på fastlandet sedan några år. På vatten har Västerviks kommun haft anropstyrd kollektivtrafik i kommunal regi för skol- och serviceresor. Detta system finns sedan 2016 även i Oskarshamn.

Den som vill åka kollektivt från Valdemarsvik till Västervik behöver först åka till Norrköping, Söderköping eller Åtvidaberg för att göra ett byte. Resan tar som snabbast 2 timmar och 30 minuter. Tiden det tar att köra bil är cirka en timme. Det är ett problem att resor över länsgränsen inte fungerar på ett smidigt sätt. Kollektivtrafik till sjöss utgör en viktig funktion för att binda samman såväl öar som kustlandet i nord-sydlig riktning.

På sommaren blir kollektivtrafik med båt hårt belastad. I området tillkommer då kommersiell trafik med större båtar. Den kommersiella kollektivtrafiken är ofta mycket dyrare men är ett bra och nödvändigt komplement till den skattefinansierade kollektivtrafiken.

Att bytet mellan olika trafikslag kan ske på ett smidigt sätt är också en fråga som är viktig för att fler ska åka kollektivt. Det är viktigt att det finns tillgång till likvärdig trafik på land såsom till sjöss. Pendlarparkering med såväl bilplatser och bra cykelparkeringar underlättar för resenären. Nya metoder som mobilsamåkning kan vara ett komplement till traditionell kollektivtrafik och det är bra om offentliga aktörer kan stötta genom exempelvis en bra hemsida för bokning av resor.

Bredbandsfiber och mobilt bredband

I både Östergötlands län och Kalmar län pågår en utbyggnad av bredbandsfiber. Detta sker till stor del tack vare monetärt EU-stöd och statligt stöd, samt kommunalt stöd vid genomförande. Detta är en viktig infrastruktur för skärgården och kustlandet som skapar förutsättningar såväl företagsetablering och befolkningsökning. Även mobilt bredband har god täckning, men det kan förbättras. Användartoppar på sommaren orsakar låga hastigheter och osäkra uppkopplingar.

Den stora framgångsfaktorn i utbyggnaden av bredbandsfiber till landsbygden har varit den goda samverkan som finns mellan kommunerna och byalagen. Det finns förhoppningar om att det ska gå att bygga vidare på det lokala engagemanget även i andra samhällsbyggnadsfrågor.

Allmänna platser

(badplatser, angoringsplatser, bryggor mm)

Även om kommunerna inte äger mycket mark i skärgården och kustlandet finns det kommunalt ägda platser, ofta badplatser eller bryggor. Om kommunen inte hävdar och sköter dessa platser sker ofta en smygprivatisering. För att säkerställa att det finns allmäntillgängliga badplatser och strövområden är det viktigt att kommunerna sköter sin mark och informerar om allemansrätten.

Det finns ett behov av tillgång till landningsplatser för lastning och lossning av gods, såväl som platser för öboende att angöra sina båtar, både på öar och fastland såväl sommar som vintertid.

Välskötta och tillgängliga badplatser och bryggor är viktiga för att säkerställa allmänhetens tillgång till kustlinjen.

FOTO: BRITA NORDHOLM

Vatten och avlopp

Vatten- och avlopp är en bekvämlighet som finns i de flesta nybyggda eller renoverade fritidshus. Det är inte ovanligt att det blir brist på dricksvatten i skärgården på sommaren. Det finns också en risk att ett ökat vattenuttag orsakar saltvatteninträngning i dricksvattenbrunnar. Spridd bebyggelse och hög skyddsnivå på avlopp i skärgården och kustlandet innebär stora krav på de enskilda anläggningarna. Detta innebär i sin tur att det finns flera fördelar med att samordna bebyggelsen och anlägga gemensamma avloppsanordningar eller reningsverk. Det finns idag ett antal reningsverk i området, både kommunala och privata. Behovet av att samordna reningen av avloppsvatten i gemensamma lösningar ökar då kraven på rening är så pass höga att det blir kostsamt att anlägga enskilda reningsanläggningar.

Avfallshantering

De som bor på bebodda öar utan fastlandsförbindelse är själva tvungna att lämna sitt avfall på anvisad plats på fastlandet. Detta kan bli ett problem vintertid då det inte är möjligt att använda båt. Detta innebär att de bosatta blir tvungna att skapa ett system för mellanlagring av avfall. Ur ett näringslivsperspektiv är det också viktigt att kommunerna säkerställer likvärdig avfallshanteringen för skärgårdsföretag som på fastlandet. Det saknas också tillräckligt med tömningsstationer för toalettavfall inom området.

Slutsatser och utmaningar

Säsongsvariationer i infrastrukturbelastningen

I kust- och skärgårdsområdet finns ett problem med överbelastning på infrastruktur under sommarmånaderna. Det gäller så väl vatten- och avlopp som vägar, mobilt bredband och kollektivtrafik med båt.

Stora kostnader medför ökad osäkerhet

Infrastrukturen i Östergötlands och Smålands kust och skärgård är eftersatt och inte utbyggd för den höga belastning som sker sommartid. Investeringskostnaderna är därför ofta höga och därmed finns en osäkerhet om lönsamheten i att bygga ut eller investera i infrastrukturen i skärgårdsområdet och kusten. Detta kan skapa en negativ spiral där potentiella företagare, inflyttare och turister väljer bort skärgården och kusten, och på så vis ökar osäkerheten.

Om kommunerna skapar förutsättningar för och stöttar utvecklingen inom området så kan osäkerheten minska. Det finns en stor utvecklingspotential för bättre kollektivtrafik, framför allt för fritidsaktiviteter. Samordning mellan kommunerna inom turism och besöksnäring har också en utvecklingspotential.

Samtrafik är nödvändigt

Samtrafik, att skolbussar kan ta med andra resenärer, är också ett sätt att möjliggöra för fler att använda kollektivtrafiken. Som turist är möjligheterna små att utan egen båt ta sig till skärgårdsöar utan landförbindelse. Resor över kommun och länsgränsen, samt byten mellan olika kollektivtrafikslag måste underlättas. Metoder för att främja samåkning bör utvecklas.

Rekommendationer

Utpekade utvecklingsområden för boende, infrastruktur och service

Genom att fokusera infrastrukturen till utvalda utvecklingsområden kan både kostnaderna minska och effektiviteten öka. Turister, potentiella inflyttare och investerare får säkra målpunkter där de tekniska förutsättningarna finns.

Knutpunkter och utvecklingsområden bör lokaliseras på ett sätt så att hela skärgården täcks in. Detta underlättar för möjligheten att kunna bo och verka i hela skärgården. Ett jämnt avstånd mellan hamnar med serviceanläggningar underlättar för båtturen och möjliggör också för att på sikt utveckla kollektivtrafik med båt i nordsydlig riktning eller för kommersiell kryssningstrafik.

Strategiska beslut i kommunala planer

Kommunerna bör se till att nyckelvägar i området (väg 209, 211, 212 och 752) lyfts fram i de egna översiktsplanerna.

Tillgång till bredband och mobil telefoni

Kommuner och kommersiella aktörer bör främja utbyggnad av bredband och mobilt bredband och säkra kapaciteten under hela året. Mobiltäckning är en viktig utvecklingsfråga, särskilt för besöksnäringen. Täckningen bör vara god i hela skärgårdsområdet.

Ökad tillgänglighet

Det krävs ett helhetstänk, ett systemtänk med fokus på hela resan, för att infrastrukturen ska underlätta för resenären att byta färdmedel. Kedjan buss och båt måste fungera och det måste finnas parkeringsplatser vid kollektivtrafikens anföringsplatser/hållplatser för båtarna. Det bör finnas vindskydd och trafikinformation vid hållplatserna. Även hållplatserna på öarna måste markeras och få ett nummer.

Gränslandet är mycket viktigt att arbeta med, inte minst vad gäller kollektivtrafik över länsgränsen. Kollektivtrafikansvariga bör utgå från en sammanhängande skärgårdssträcka och hitta en lösning för sträckan som helhet.

Tillgång till anföringsplatser

Kommunerna bör underlätta tillgången till landningsplatser för lastning och lossning av gods och personer, såväl som platser för öboende att anlöpa sina båtar, både på öar och fastlandet. Där båtar anlöps på fastlandet bör också finnas tillgång till plats för bilar. Respektive kommun hanterar vilka riktlinjer och planer som skall tas fram.

En renare skärgård

Det finns ett gemensamt ansvar hos kommun och näringsliv att besökare i området kan lämna svartvatten och sopor. Det behövs bättre samordning kring lösningar på avfallshantering. Det behöver också tydligare information om var avfall kan lämnas, exempelvis genom bättre skyltning.

Förbättra samverkan mellan aktörer

Samordning av turism- och besöksnäringen mellan kommun och näringsidkare och mellan kommunerna behövs. Ett exempel på lösningar där samverkan mellan privata och offentliga aktörer krävs kan vara paketerbjudande för turister, till exempel ö-luffa mellan Norrköping och Västervik. Målpunkterna i dessa paket bör sammanlänkas med infrastrukturella knutpunkter.

Service – kommersiell och offentlig

Service är ett brett begrepp som inkluderar såväl kommersiell som offentlig service. Med service avses här livsmedelsbutiker, drivmedelsstationer, post, förskola, skola, vårdcentraler och liknande. Tillgång till service har stor betydelse för såväl bofasta, delårsboende och besökare och är också en förutsättning för ett livskraftigt företagande på landsbygden.

Om tillgängligheten till service är bristfällig, försvåras i hög grad det dagliga livet.

Generellt sett går utvecklingen mot att service koncentreras till vissa punkter och medborgaren förväntas göra alltmer själv.

Människors behov ser likadana ut oavsett om vi befinner oss på landsbygden, i skärgården eller i staden. Däremot kan lösningarna skilja

sig åt. En stor del av befolkningen tillbringar bara delar av sin dag på landsbygden, vilket betyder att för många är bristande tillgång till servicefunktioner inte något problem – man besöker ändå en större tätort dagligen och kan där få sitt behov av service tillgodosett. Problemen blir mer påtagliga för den del av befolkningen som av olika anledningar sällan kommer till någon större ort. En stor del av befolkningen får sina servicebehov tillgodosedda i en större tätort, vilket gör att man inte använder den lokala service som erbjuds. Underlaget minskar därmed, vilket leder till att butiker och andra servicefunktioner inte längre överlever – och servicen för de som verkligen behöver den försämras.

Kommersiell service

Livsmedelsbutiker och drivmedelsstationer medverkar till livskraftiga landsbygdsområden, men har många gånger problem att klara sig kommersiellt. Butikerna har problem med varuleveranser, tuffa inköpsvillkor och svårigheter att få vara serviceinrättningar för andra aktörer. Här spelar också kunders köptrohet en avgörande roll.

Livsmedelsbutikernas betydelse ökar genom att de ofta erbjuder den sista service som finns kvar på orten. När posten, banken och bensinstationen har slagit igen, kanske det är butiken som svarar för denna service. Butiken är ombud för exempelvis Systembolaget, Posten, Apoteket, Svenska Spel/ATG och paketutlämning. Butiken på landet är inte bara ett inköpställe – den är ofta även en viktig träffpunkt. Många av de mindre affärer och serviceställen som finns kvar på landsbygden hotas av nedläggning på grund av sviktande underlag och rationaliseringskrav. På öarna finns ett fåtal mindre sommarbutiker med begränsat sortiment. Kundunderlaget varierar kraftigt med årstid och väderlek. Under några få sommar-månader med fint väder anländer många besökare och delårsboende, vilket gynnar den kommersiella servicen.

Ett problem som drabbar såväl företagare som enskilda, föreningar och besökare är försämrade förutsättningar för kontanthantering på landsbygden. Alla i samhället ska ha tillgång till grundläggande betaltjänster till rimliga priser. Det betyder att det ska finnas möjlighet att ta ut kontanter, betala räkningar och sätta in dagskassor på bankkonto.

Många servicefunktioner är idag kopplade till internet och utbudet av e-tjänster ökar kontinuerligt. Bredband och mobil telefoni är en del av infrastrukturen och blir allt mer en förutsättning

för service och informationsutbyte. Med många människor på samma plats, blir det ofta överbelastning på det mobila telenätet, som inte har kapacitet till mångdubbel användning. Detta ställer krav på flexibilitet i resurser för såväl sommarens högsäsong som vinterns lågsäsong.

Offentlig service

Ett tillfredsställande serviceutbud är viktigt för en levande landsbygd och skärgård. Det finns en kommunal grundservice som kanske har en ännu större betydelse på landsbygden. Förskolor och skolor, skolskjuts, hemtjänst och anpassat boende är viktiga verksamheter, som många gånger har en vidare betydelse på landsbygden än vad de har i staden. Det är viktigt att det finns god tillgänglighet till skolor. En utmaning är vikande elevantal. I takt med att skolorna blir färre, blir resorna med skoltaxi, båt, buss eller privat bil längre.

Kollektivtrafik finns och fungerar som ett komplement till bil. Lokal kollektivtrafik finns, men den är ofta gles och har låg turtäthet. I Östergötlands skärgård finns även kompletterings- trafik med båt.

Kollektivtrafik ger tillgänglighet till service. Ökat pendlande påverkar också förskola, skola, lokalt näringsliv, föreningsliv och annan service.

Slutsatser och utmaningar

Fungerande service

En grundförutsättning för att kust- och skärgårdsområdet ska vara attraktivt för boende och besökare är tillgång till en väl fungerande service. Serviceutbudet är inte statiskt utan måste kontinuerligt anpassas till ändrade förutsättningar beroende på ekonomisk situation och nya tekniska landvinningar. Den snabba förändringstakten i samhällsutvecklingen kräver en innovativ ansats i synen på service. En tydlig och nödvändig framgångsfaktor är starkt lokalt engagemang, en väl fungerande lokal organisation och en väl fungerande dialog och engagemang från det offentliga och privat sektor.

Innovativa servicelösningar

Invånarnas behov och levnadsmönster har förändrats under senare decennier. Nya köpbeteenden, pendlingsmönster, e-handel och andra externa faktorer påverkar serviceutbudet och servicebehovet, vilket kräver lyhördhet från handlare för att möta upp dessa krav. Utveckling av lokala servicelösningar skapar inte som ensam faktor tillväxt på en plats, men är en viktig och avgörande faktor. Service bygger attraktivitet som en stark tillväxtfaktor. Innovativa lösningar och lokalt samarbete kan öka platsernas attraktion och utbudet av service.

Bredband och mobil telefoni

Väl fungerande kommunikationer, servicefunktioner och välbevarade och attraktiva miljöer bidrar generellt till goda förutsättningar för verksamheter inom såväl traditionella som nya näringar. Utbyggt bredband och mobil telefoni är grundläggande förutsättningar för fortsatt boende i skärgården, att nå nya målgrupper av boende, för att verksamheter ska kunna utvecklas och växa och för att besökare ska finna kusten och skärgården som ett attraktivt

besöksmål. Nya levnadsmönster med ökat delårsboende i skärgården och människor med nya typer av verksamheter som kan skötas från skärgården tillför också skärgården nya möjligheter. Det blir lätt överbelastning på bredband och mobil telefoni under sommartid när många besökare och turister befinner sig i skärgården.

Säsongsvariation

Olika stort kundunderlag och efterfrågan under året skapar både möjligheter och problem. Sortiment och utbud ökar för kommersiell service under sommaren, medan det minskar övriga månader. För den offentliga servicen är detta negativt, eftersom skatteintäkterna inte motsvarar den service delårsboende kan förvänta sig av exempelvis hemtjänsten. Besökare under sommaren utgör en betydande del av underlaget för den kommersiella servicen, varför en expansion av besöksnäringen innebär att servicen kan utvecklas och därmed förbättras även för den bofasta befolkningen.

Rekommendationer

Uttekade utvecklingsområden för boende, infrastruktur och service

Skapa förutsättningar för en rimligt god servicestruktur genom att kommunerna pekar ut vissa områden som strategiskt viktiga serviceorter och knutpunkter på lång sikt. Aktualisera långsiktiga strategier för service på utpekade orter, exempelvis kommunal varuförsörjningsplan (kommun, länsstyrelse/region), annan kommunal service och byggnadsplaner. Detta bör återspeglas i kommunernas översiktsplaner eller i fördjupade översiktsplaner för till exempel kust och skärgård.

Samordnat serviceutbud

Öka samordning och innovativa lösningar av livsmedelsbutiker och annan service för att stärka närservicen. (Handlare, kommuner, länsstyrelsen och andra aktörer)

Stöd till kommersiell service

Kommun och Region ska underlätta för livsmedelsbutiker och drivmedelsstationer att utveckla sin verksamhet.

Utveckla besöksnäringen

Etablera samverkan mellan näringsidkare, turistorganisationer och föreningar för att skapa förutsättningar för längre turistsäsonger och marknadsföra skärgårdens attraktionskraft som en helårsupplevelse. Mobilisera bygden

till nya innovativa lösningar som bevarar och utvecklar landsbygden.

Tillgång till bredband och mobil telefoni

Kommuner och kommersiella aktörer bör främja utbyggnad av bredband och mobilt bredband och säkra kapaciteten under hela året i hela området. Fortsatt satsning och uppmuntran till så kallade byalagslösningar, det vill säga utbyggnad i samverkan med det lokala civilsamhället, lokala föreningar och entreprenörer.

Förbättra samverkan mellan aktörer

Ökad samverkan över kommun- och länsgränser med skola, förskola och hemtjänst för att med gemensamma lösningar skapa bättre flexibilitet.

Näringsliv och arbetsmarknad

Näringsliv

I jämförelse med Östergötland och norra Småland som helhet så står de areella näringarna i kust- och skärgårdsområdet för en stor del av sysselsättningen, medan det offentliga står för en mycket liten andel.

Kust- och skärgårdsområdets näringsliv är varierat och består till största delen av små och medelstora företag. Många är verksamma i tjänstesektorn och småskalig tillverkningsindustri. Det är även vanligt att en person är verksam i flera olika näringsgrenar. Såväl kunder som ägare finns lokalt, vilket medför att företagen är mindre påverkade av omvärlden. Hantverkare som är verksamma i området har en stor del av sina kunder bland de delårsboende.

Många serviceföretag som butiker, drivmedelsstationer och restauranger kan erbjuda sina tjänster året om tack vare en stark försäljning under sommaren. Då många i området arbets- och studiependlar till tätorter utanför området så finns en risk att inköp av dagligvaror görs på arbets- eller studieorten, vilket försvagar ekonomin i områdets företag.

Näringslivets aktörer har god kännedom av varandra, men länsgränsen utgör ett hinder då företag som är geografiskt nära varandra tillhör olika organisationer och stöttas av olika näringslivsbolag som i sin tur inte samverkar. Även arbetskraften har svårt att röra sig över

länsgränsen då kollektivtrafikens aktörer inte samverkar.

De areella näringarnas roll har över tid förändrats, men har fortfarande stor betydelse för skärgårdsområdets näringsliv, turism och som landskapsvårdare. Tidigare var de areella näringarna mycket viktiga för skärgårdsborna och den huvudsakliga inkomsten var ifrån fiske och jordbruk. Fisket, som var kanske den viktigaste inkomstkällan, är i dagsläget en näring som försörjer en handfull utövare. Jordbruket med betesdjur är desto viktigare både som inkomstkälla för utövaren men också ur ett turistiskt perspektiv, då djuren håller landskapet öppet och på så sätt bibehåller landskapskaraktären. Dålig lönsamhet för skärgårdslantbruket är ett hot mot fortsatt drift. EU:s stöd till svenskt lantbruk är tyvärr dåligt anpassade för den typ av lantbruk med betesdrift på många små öar som är vanlig i Östergötland och Smålands skärgårdar.

Strandskyddslagens utformning innebär att det finns möjlighet att ge dispens för utvidgning av befintlig näringsverksamhet om utvidgningen inte kan ske utanför strandskyddsområdet. En strandskyddsprövning av ny näringsverksamhet måste däremot grundas på något av de övriga skälen (enligt 7 kap 18 c § Miljöbalken) exempelvis att området redan är taget i anspråk eller att det behövs för att tillgodose

ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför strandskyddsområdet. Strandskyddsbestämmelserna omfattar inte åtgärder som behövs för areella näringar som jordbruk, skogsbruk och fiske (dock ej bostadshus). Strandskyddslagens har stor betydelse för på vilket sätt området kan utvecklas. Kommunerna kommer att verka för en anpassning av strandskyddet utifrån de speciella förutsättningar som gäller i kust- och skärgårdsområdet.

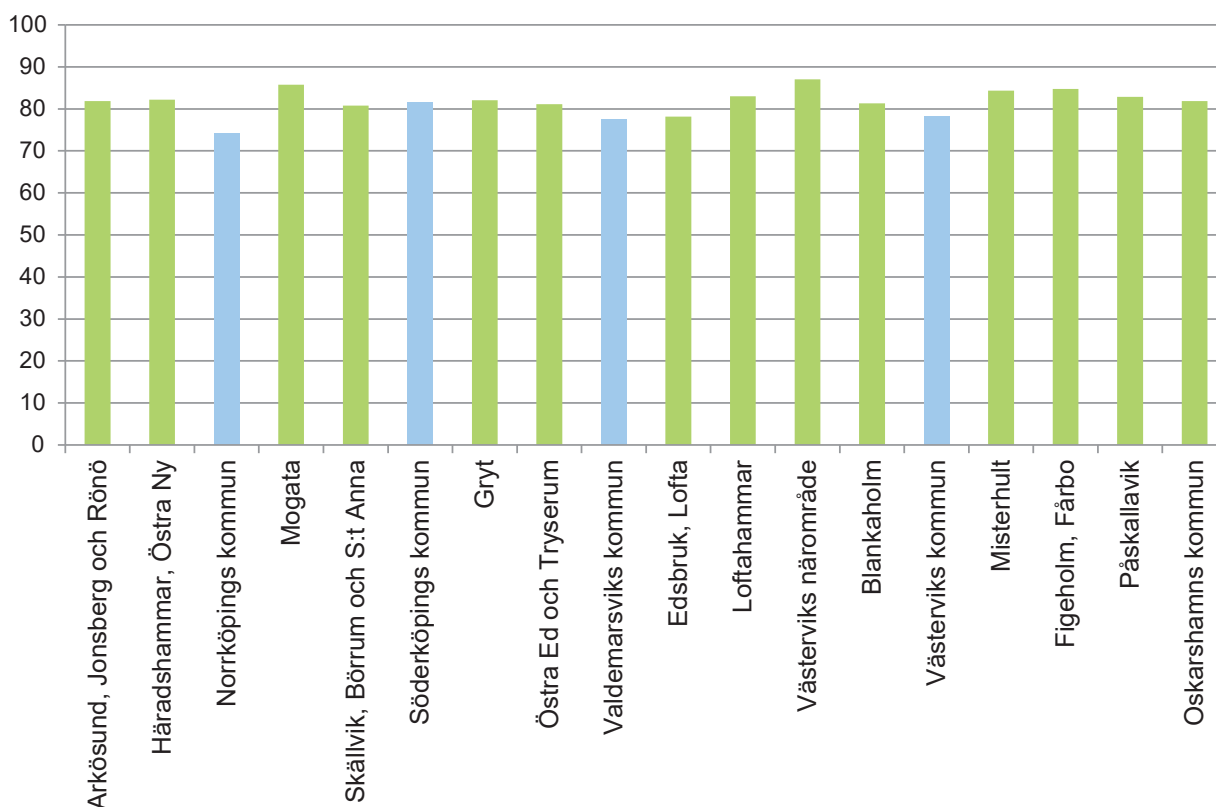
Ett ökat delårsboende där personer i arbetsför ålder kan arbeta på distans blir allt vanligare

förekommande. Ökat delårsboende genererar också ökad lokal omsättning i det lokala näringslivet.

Förutsättningar för nya verksamheter bör uppmuntras. Här kan nämnas ekosystemtjänster vattenbruk i form av odling av fisk och musslor och grön hälsa, det vill säga använda gården och djuren för att rehabilitera människor.

Sysselsättningsgrad 20-64 år, 2014

Andel sysselsatta, procent

I diagrammet framgår hur stor andel av den bofasta befolkningen som har ett arbete i skärgårdsområdets olika delar. Andelen av de fyra fem skärgårdskommunernas totala befolkning finns med som referens.

Arbetskraft

Utbildningsnivån på landsbygden generellt är lägre än i de större orterna och detta gäller även för skärgårdsområdet. Det innebär att det kan vara svårt för företag och kommuner med behov av specialistkompetens/akademiker att få tag på arbetskraft.

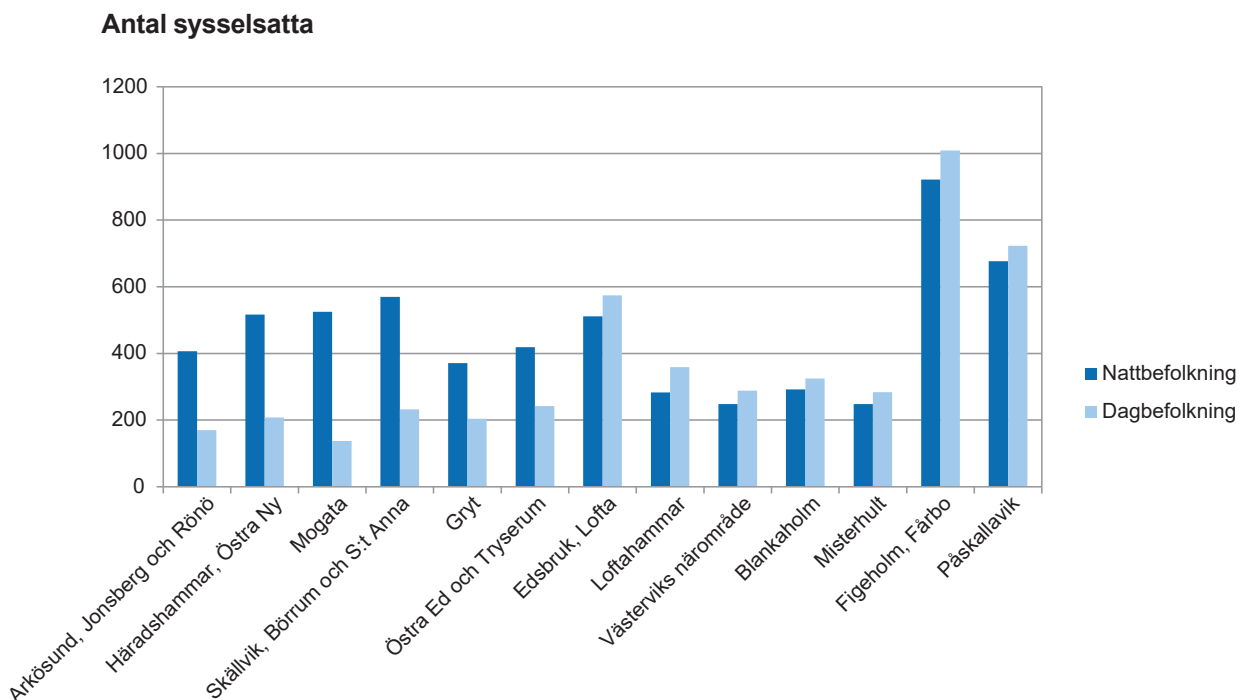
Arbetsmarknaden i området är i huvudsak koncentrerad till de mindre tätorterna och antalet småföretagare är mycket större i området än i övriga Östergötland och norra Småland. Mångsyssleri är mycket vanligt bland de mindre företagen, man snickrar halva dagen, serverar turister och transporterar gods eller personer resterande timmar. Under sommarmånaderna ökar behovet av arbetskraft till framför

allt hos de många företag som serverar turister. Näringslivet i Oskarshamn avviker genom att domineras av ett antal stora företag vilket i sin tur påverkar förekomsten av små/ny-företagande. Bristerna i mobil telefoni och bredband gör det svårt att vara företagare såväl som att distansarbete i skärgårdsområdet, och då särskilt med den kapacitetsbrist som uppstår under högsäsong.

Infrastruktur

Infrastrukturen till området är begränsad och det är svårt att pendla från centralorterna till arbetsplatser ute i området. Detta, i kombination med avstånd och dåliga vägar, gör det svårt att rekrytera personal till verksamheterna.

Sysselsatt dag- och nattbefolkning 2014

Av diagrammet framgår hur stor sysselsatt dag- och nattbefolkning är i skärgårdsområdets olika delar. Sysselsatt dagbefolkning är de som har en arbetsplats i området, oavsett var deras bostad är belägen. Sysselsatt nattbefolkning är de som är bosatta i området och har ett arbete, oavsett var arbetsplatsen ligger. Skillnaden mellan sysselsatt dagbefolkning och nattbefolkning är nettoutpendlingen från området.

Ö-baserade företag blir ofta ansvariga för att själva transportera sitt avfall till stationen då kommunerna bara ansvarar för hanteringen av sopor på fastlandet. Bristen, och olikheten, på renhållning/sophämtning i området är en hämsko för företagens utveckling.

Mobiltelefoninätet och bredbandsnätet är inte tillräckligt utbyggt i området. Det blir extra kännbart under sommaren då befolkningen i området ökar. Företag som är beroende av mobilnätet för betaltjänster har det svårt under högsäsong.

Besöksnäring

Besöksnäringen är växande och ser en möjlighet i förlängda och nya säsonger. Det ökade intresset för friluftsturism är en möjlighet för vår i stort orörda skärgård med rika natur- och kulturområden. Genom ökad kunskap om varandras produkter kan upplevelsepaket byggas och på så sätt förlänga besökarens vistelse i området.

Områdets varumärken (Påskallavik, Misterhults skärgård, Tjust skärgård, Västervik, Gryt, Sankt Anna och Arkösunds skärgård) förmedlar en känsla av småskaligt, lokalt, tradition och skärgård och används mer och mer i marknadsföringen av områdets produkter.

Ö-baserad besöksnäring är i större behov av utbyggd kollektivtrafik än landbaserad. Bristen, och olikheten, på kollektivtrafik i området är en hämsko för företagens utveckling.

Starka lokala identiteter och en tydlig länsgräns försvårar för en gemensam identitet. Det gör det svårt att genomföra gemensamma marknadsföringsinsatser för områdets besöksmål och produkter.

Kapital

Tillgången till investeringskapital på landsbygden är generellt sett begränsad, men de lokala sparbankerna är en styrka för sina respektive områden då dessa ofta har större lokal känedom och investeringsvilja än storbanker. Värdet på lantbruksfastigheter i skärgården överstiger vida det belopp som fastigheten avkastar, vilket kan vara till fördel om man vill differentiera sitt lantbruksföretag och till exempel bygga stugor för uthyrning eller starta annan verksamhet.

Slutsatser och utmaningar

Näringsliv

Kust- och skärgårdsområdet har en stor potential ur ett besöksnäringssperspektiv. Området ligger geografiskt bra till med goda kommunikationer till regionens centra. Bristen på infrastruktur och service i de mer perifera delarna kan vara det största problemet och det som också hämmar tillväxten i turistföretagen och gör säsongen kortare än vad den egentligen borde vara. Bättre infrastruktur är en av de stora utmaningarna för att på sikt behålla en året-runt-boende arbetsför skärgårdsbefolkning som utgör grunden för all verksamhet, även de säsongsföretag som bara lever under några korta sommarveckor.

Satsning på nya verksamheter bör stimuleras och uppmuntras. Det görs nu en nationell satsning på att utveckla vattenbruket, det vill säga öka odlingen av exempelvis fisk med modern och miljövänlig teknik. I området finns gårdar och ekonomibyggnader som kan användas för odlingsanläggningar.

Livskraftiga företag

En utmaning är att skapa förutsättningar för fler livskraftiga företag inom besöksnäringen och att förlänga säsongen för turism och friluftsliv för att därigenom bredda basen för näringsverksamhet.

Arbetskraft

Bristen på utbildad arbetskraft, både akademiker och yrkeskunniga, är ett hinder för både kommun och företag.

Infrastruktur

Vägarna i området är av naturen "återvändsgator". Dessa hamnar ofta längre ner på investeringslistan än de som är en del i en större struktur. De är dock väldigt viktiga för områdets boende och näringsliv.

Besöksnäring

Turismnäringen begränsas av att sommaren är kort och av att en stor del av årsinkomsten måste genereras på några få veckor. Boenden med högre standard behöver byggas om säsongen ska kunna förlängas. De som är verksamma i branschen måste hitta flera ben att stå på och är beroende av att pusslet av sysslor går ihop. Hittar personerna inte sysselsättning under resterande delen av året så kan resultatet bli att besöksmål och övernattningsmöjligheter försvinner under högsäsong.

Kapital

Tillgången till investeringskapital på landsbygden är generellt begränsad, men de lokala sparbankerna är en styrka för sina respektive områden då dessa ofta har större lokal känedom och investeringsvilja än storbanker. Värdet på lantbruksfastigheter i skärgården överstiger vida det belopp som fastigheten avkastar, vilket kan vara till fördel om man vill differentiera sitt lantbruksföretag genom att till exempel bygga stugor för uthyrning eller starta annan verksamhet.

Rekommendationer

Främja företagandet

Underlätta för såväl befintliga företag som nyföretagare att utveckla sina verksamheter. Egenföretagandet är och förblir en viktig del av områdets näringsliv. Kommuner, myndigheter och organisationer bör skapa goda förutsättningar och uppmuntra för nya verksamheter som vill etablera sig i området. Näringslivsfrämjande organisationer i området bör öka sitt samarbete.

Jordbrukets roll för en attraktiv skärgård

Lantbruket bör utöver sin roll som inkomstkälla ses som landsskapsvårdare som bidrar till att bevara det öppna landskapet, vilket är av stor betydelse inte bara utifrån kultur och naturvårdsvärden men också för besöksnäringen. Här spelar det offentliga stöd genom landsbygdsprogrammets insatser en viktig roll. Betydelsen av de areella näringarna för skärgårdsområdet bör lyftas fram.

Utveckling av besöksnäringen

Kommunen bör stödja utvecklingen av nyskapande turismprojekt med syfte att hitta nya produkter, för nya säsonger.

Samordnad tillämpning av regelverk till stöd för näringslivsutveckling

Aktörerna bör gemensamt verka för en samordnad och enhetlig tillämpning av strandskyddsbestämmelserna såväl som andra regler för att öka förutsägbarheten vid etablering av näringsverksamheter inom hela kust- och skärgårdsområdet.

Gemensam marknadsföring

Besöksnäringorganisationerna bör öka sin samverkan i marknadsföringen av det gemensamma området. Kommunerna bör se över förutsättningarna för att skapa ett gemensamt varumärke för kust- och skärgårdsområdet som helhet.

Natur, kultur och friluftsliv

Kust- och skärgårdsområdet i norra Småland och Östergötland är i sin helhet skyddat som riksintresse enligt Miljöbalkens 4 kapitel. Riksintresset syftar till att säkerställa områdets nyttjande för turism och rörligt friluftsliv grundat på den särpräglade natur- och kulturmiljön. Särskilda regler finns som är kopplade till riksintresset, till exempel förbud mot etablering av stora miljöstörande anläggningar (gäller områ-

det mellan Oskarshamn och Arkösund) – samt mot utbyggnad av fritidsbebyggelseområden (gäller området norr om Arkösund). Riksintresset är ett formellt långsiktigt skydd och därför starkt styrande för utvecklingen i skärgården. Det ska däremot inte vara ett hinder för utveckling av befintliga tätorter, för det lokala näringslivet eller anläggningar eller åtgärder som behövs för totalförsvarets intressen.

Naturmiljö

Skärgården i Östergötland och norra Småland är ett av Sveriges mest örika skärgårdsområden. Den breda och finskurna skärgården genomskärs av djupa förkastningssprickor i nordväst-sydöstlig riktning. Sprickorna syns som långa och djupa vikar, där flera har trösklar ut mot havet eller angränsande kustområden. Området inkluderar både ytter- och inner-skärgård och är heterogent, bland annat varierar djupen kraftigt från fjärdarnas djuphålor till grunda flader och glon². Öarna i det inre området är skogsbevuxna, ofta med ekhagsmarker, lundar och betade ängsmarker. En del mindre områden är åkermark. I innerskärgården förekommer havsstrandängar och längre ut är det klippor som möter havet.

En del vikar, till exempel Slätbaken, Valdemarsviken och Syrsan, är långa fjärdar med trösklade och smala mynningar, vilket innebär att vattenomsättningen i bottenregionen är låg. Vattenomsättning och vattenkvalité är en planeringsförutsättning som måste beaktas i samband med utvecklingen i skärgården för att bevara de värden som gör vår skärgård unik.

Jämfört med andra kustområden är skärgården lågt exploaterad vilket innebär att det finns stora orörda områden. Orördheten är en exklusivitet för skärgården i ett nationellt perspektiv.

Den jordbruksverksamhet som bedrivs och som har bedrivits i skärgården under lång historisk tid har satt sin prägel på öarna och det kustnära fastlandet och gett oss ett landskap med unika och höga natur- och upplevelsevärden. En fortsatt möjlighet att bedriva livskraftiga jordbruksföretag är en förutsättning för att bevara en levande kust – ur social, ekonomisk och biologisk aspekt. Området berörs av flera olika områdesskydd, det finns naturreservatsområden, artskydd i form av fågel- och sälskydd, Natura 2000-områden, HMPA-områden samt strandskydd. Skyddsinstrumenten har tillkommit under lång tid och med delvis olika syften.

² **Flader och glon:** En flada står fortfarande i kontakt med havet genom en öppning i vilken det finns en tydlig undervattenströskel. En glo, eller glosjö, har tappat sin kontakt med havet genom att undervattenströskeln stigit ovanför havsvattennivån. Inflöde av havsvatten till glon kan ändå ske vid högt vattenstånd i havet eller vid kraftiga stormar. Källa (Världsarv i samverkan 63°N FAKTABLAD L8.)

Kulturmiljö

I historisk tid var skärgården en gränstrakt som ofta var utsatt för oroligheter och krigshandlingar. Den var glest befolkad och användes främst för transporter, jakt och fiske. Skärgården korsas av flera gamla och nya segelleder, som binder ihop strukturen i nord-sydlig och ost-västlig riktning. Under medeltiden seglade man gärna inte över öppen sjö, istället följde man kusterna och inomskärs. En segelled som används än idag och nämns redan på 1200-talet är Kung Valdemars segelled som utgick från Blekinge med slutmålet Tallinn i Estland. Utmed segellederna finns kulturmiljöer från olika tidsepoker som till exempel skärgårdsbyar, vilka är belägna i sydliga lägen i lämpliga hamnvikar. I skärgården finns det idag värdefulla kulturmiljöer, som till exempel fiske- och skärgårdsbyar som ligger kvar på sina historiska platser. Det finns även gott om samlingsplatser så som bygdegårdar, kyrkor och skolor. Det finns en tradition av att vara föreningsaktiv och bland de fastboende finns eldsjälar, vilket är en stor styrka både för skärgården och dess befolkning.

Det råder ett stort behov av vård och skötsel av skärgårdens kulturmiljöer samt insatser för att tillgängliggöra kulturmiljöer. Fortsatta insatser till stöd för ett livskraftigt jordbruk är här av stor betydelse, liksom ett fortsatt nyttjande av skärgårdens äldre bebyggelse. Möjligheten att bo och verka i skärgårdsområdet är därför mycket betydelsefullt från kulturmiljösynpunkt.

Inom skärgårdsområdet finns ett flertal utpekade riksintressemiljöer för kulturmiljövård, exempelvis slotts- och herrgårdsmiljön kring den medeltida borgen Stegeborg, de mycket välbevarade skärgårdslandsmiljöerna vid Gryt och Hasselö-Sladö samt fornlämnings- och bebyggelsemiljöerna vid Gamleby-Lofta. Inom hela kust- och skärgårdsområdet förekommer också en stor mängd fornlämningsmiljöer, både på land och i vatten, vilka skyddas av kulturmiljölagen. Fornlämningsmiljöerna är ofullständigt inventerade i området.

Riksintresse för sjöfart, kommunikationer och friluftsliv är också viktiga utgångspunkter för den fysiska planeringen i området.

Rekreation friluftsliv

Den vidsträckta och finskurna skärgården i Östergötland och Småland med sin mosaik av land- och vattenmiljöer, med flera sällsynta och hotade arter och intressanta kulturmiljöer är av utomordentligt stort värde för friluftslivet.

Många friluftsaktiviteter som utövas i området är starkt knutna till de många höga natur- och kulturvärden som ofta utgör populära besöksmål och är viktiga ur turismnäringssynpunkt. Upplevelser av värdefulla miljöer med intressant flora, fauna och kultur samt de mycket goda möjligheterna till bland annat bad, båtliv, paddling, fiske och vandring gör skärgårdsområdet mycket värdefullt för rekreation och friluftsliv.

Skärgårdsområdet är, framför allt sommartid, mycket välbesökt. Båt- och paddlingsaktiviteter överväger men kuststräckan har även andra besökare. Sol och bad lockar på iordningsställda badplatser eller mer avskilda vikar och klippor. Händerskapsfisket är fritt i skärgården och mycket populärt bland fritidsfiskare. Långfärdsskridskoåkning är en annan mycket omtyckt sysselsättning i skärgården. Förutsättningarna för dykning är goda med flera intressanta vrak.

Fritidsfiske i skärgården är relativt stort med tyngdpunkt under vår och höst. Dock är bristen på sjösättningsmöjligheter en begränsande faktor. Möjligheten att komma ut i området utan egen båt är begränsad och en flaskhals för utvecklingen av rörligt friluftsliv som näring.

Området genomkorsas av flera vandringsleder som Östgötaleden, Tjustleden och Ostkustleden. Vandringsturism är inte knuten till högsommaren och har en potential att förlänga säsongen för besöksnäringen i området. Idag är dock utbudet och samordningen i området

begränsat. Tyngdpunkten för övernattningsmöjligheter är camping och stugbyar. Utbudet av boende med högre service är begränsat. Offentligt ägda fastigheter är ett sätt att trygga tillgång till mark och verksamheter som är tillgänglig för allmänheten.

Proaktiv planering som ett medel att underlätta etablering av friluftsverksamhet

Det rörliga friluftslivet i skärgården är omfattande och viktigt för den lokala näringsverksamheten. Verksamheten nyttjar och är till stor del beroende av de skyddade områden, men på samma gång kan regelverket i vissa fall begränsa utvecklingsmöjligheterna. Genom att planera för utveckling av utpekade utvecklingsområden och förtäta redan ianspråktaga områden kan intressekonflikter mellan expansion och nyetablering av turism- och friluftsverksamheter hanteras i tidigt stadium. I detta sammanhang ser kommunerna gärna att möjligheten till landsbygdsutveckling i strandnära lägen, LIS, även kan göras möjligt i kust- och skärgårdsområdet så att vårt område jämföras med det regelverk som gäller norr om Forsmark. En tydlig och framåtblickande planering möjliggör insatser för att värna den orördhet som gör området unikt.

En svårighet i en etableringsfas är den osäkerhet som kan finnas i fråga om tidsåtgång och utfallet av tillståndsprocessen. Om det finns områden där förutsättningarna är utredda på förhand kan tröskeln till att etablera en verksamhet sänkas. Detta kan dels förenkla för verksamheten, men även ge en bättre planeringsförutsättning för kommunerna.

Slutsatser och utmaningar

Unik miljö

Skärgården är en internationellt sett unik miljö med potentiellt stor attraktionskraft, som har en potential att marknadsföras som ett eget varumärke. Vattenkvaliteten är grundläggande för både bevarandet av viktiga biologiska värden och områdets attraktivitet.

Samspelet natur, kultur och människan

En av de stora utmaningarna är samspelet mellan natur, kultur och människan.

Högsäsongen för rekreation och friluftsliv i skärgården är kort och under några få sommarveckor ska turister samsas med fritidsboende och fastboende.

Det unika odlingslandskapet

För att klara av att behålla det unika odlingslandskapet i skärgården krävs att jordbruksföretagen i skärgården stärks och kan utöka

sina djurbesättningar. Det behöver även bli möjligt och lockande för fler att starta nya företag med djurhållning. En utmaning är utvecklingen av rekreation och friluftsliv samtidigt som man hittar lönsamhet i jordbruksnäringen, som är grunden i förvaltningen av natur- och kulturvärdena.

Tillgänglighet och kommunikationer

Kollektivtrafiken och andra kommunikationer behöver förstärkas för att klara trycket under högsäsong. Området är i stora delar svårtillgängligt för besökare utan egen båt och för de som har båt är möjligheten till sjösättning av båt på trailer bristfällig.

Lättillgänglig information

En samlad och lättillgänglig kanal för information om natur, kultur och friluftsliv i skärgården saknas och behöver skapas.

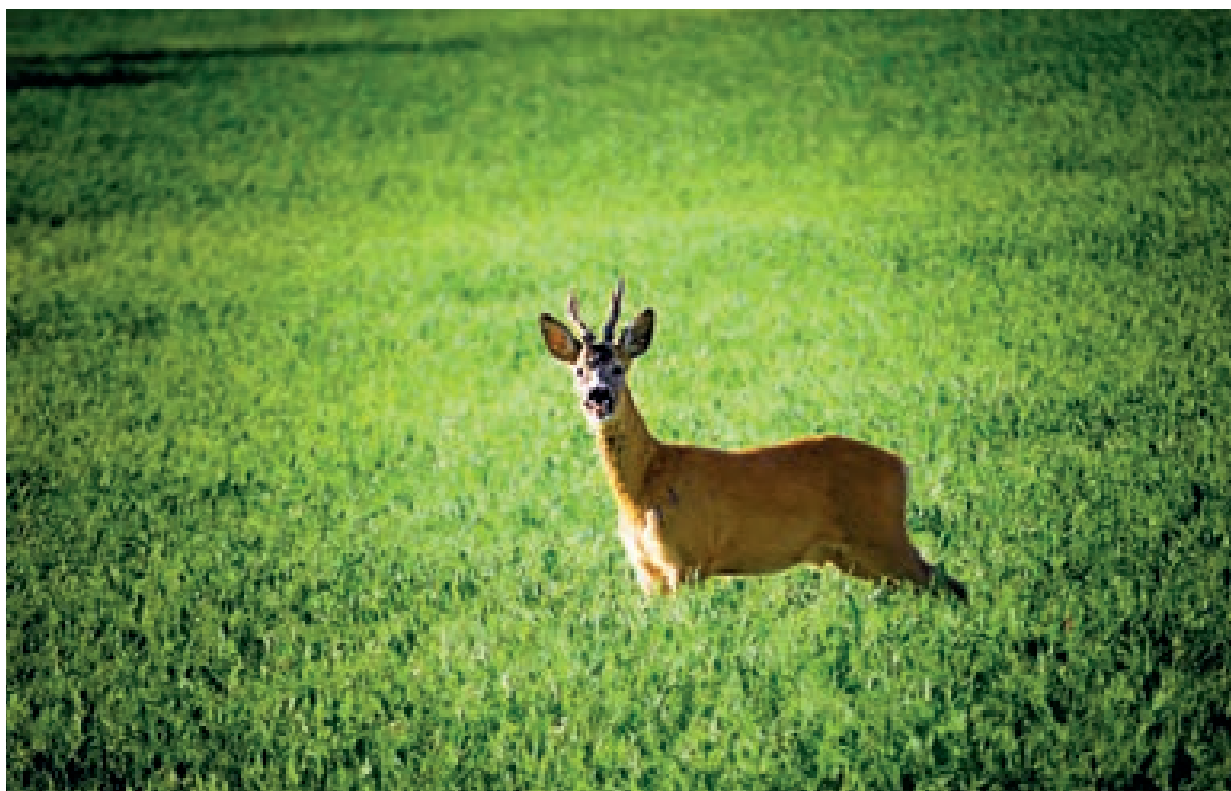

FOTO: JOWAS LUNDGREN

Rekommendationer

Orördhet

Kommun, länsstyrelse, och ideella aktörer bör värna orördheten, vilken ger exklusiva värden.

Jordbrukets roll för en attraktiv skärgård

Jordbruket ska ses som en landskapsvårdare som bidrar till att bevara det öppna landskapet utifrån kultur och naturvårdsvärden men också för besöksnäringen. Det offentliga stödet till areella näringar bör anpassas till att fungera även för lantbruk i kust- och skärgårdsområdet.

Bevarandeplan

Kommunerna och länsstyrelserna bör fortsätta arbetet med en samlad beskrivning och bevarandeplan för kusten och skärgårdens natur- och kulturmiljövärden.

Offentligt ägande

Offentligt ägda fastigheter i skärgården bör förbli i offentlig ägo för att trygga resursen mark och äga initiativförmågan att utveckla nya

verksamheter som är tillgänglig för allmänheten. Samarbetet mellan förvaltarna av offentligt ägda fastigheter bör öka.

Målpunkter och strategier

Kommunerna bör utreda lämpliga platser som kan utvecklas som målpunkter för besöksnäring i samklang med natur- och kulturvärdena i skärgården. Kommunerna bör ta fram en gemensam friluftslivsstrategi för skärgården.

Öka tillgängligheten

Kommuner och Region bör arbeta med en samlad strategi för ökad tillgänglighet för besökare till skärgården, både med avseende på transporter och IT-infrastruktur.

Utveckla besöksnäringen

Som ett steg i marknadsföringen för hela området bör en samlad informationskanal skapas.

FOTO: BRITA NORDHOLM

Bilaga/kartor

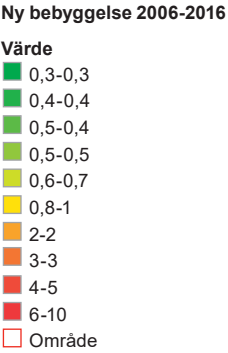
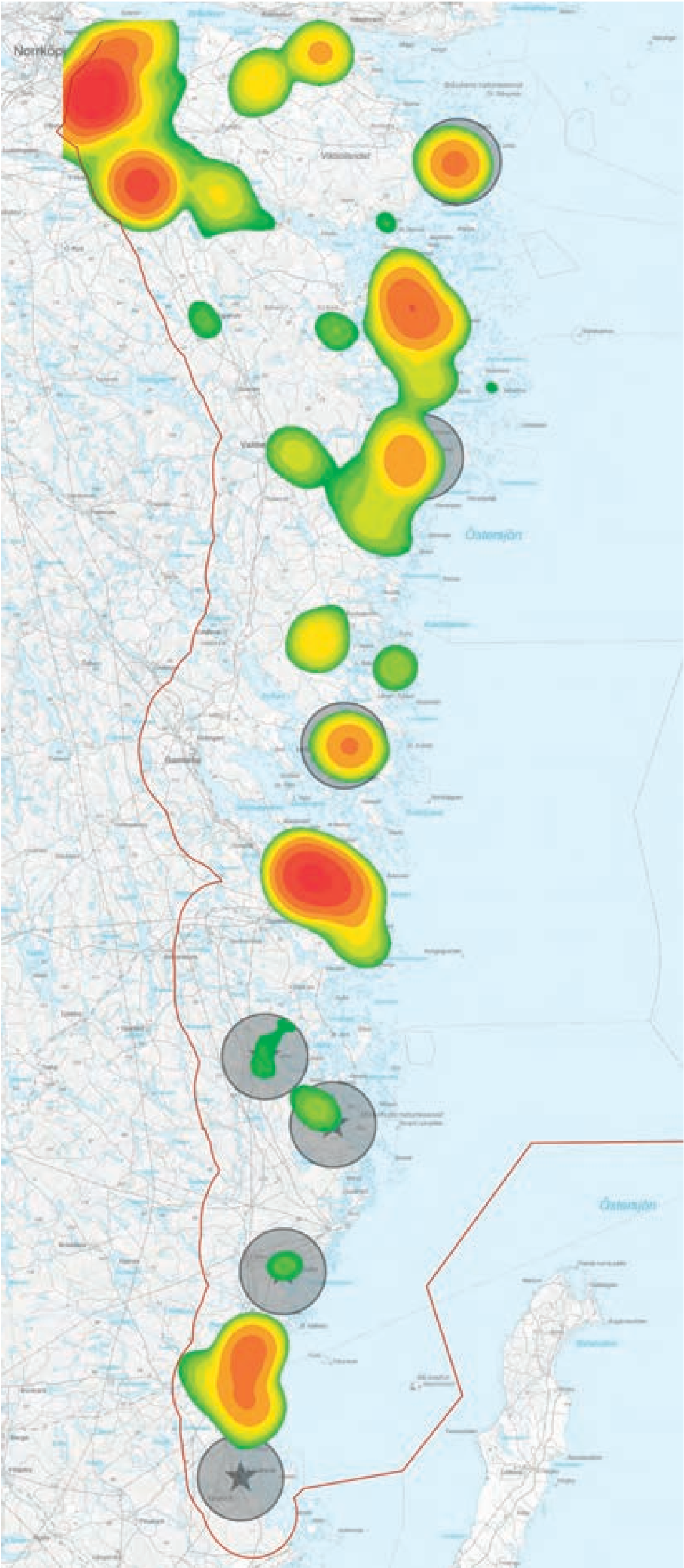
Ankom: 2017-07-26 Årende: KS-KoS 2017.59 Handling: 318563

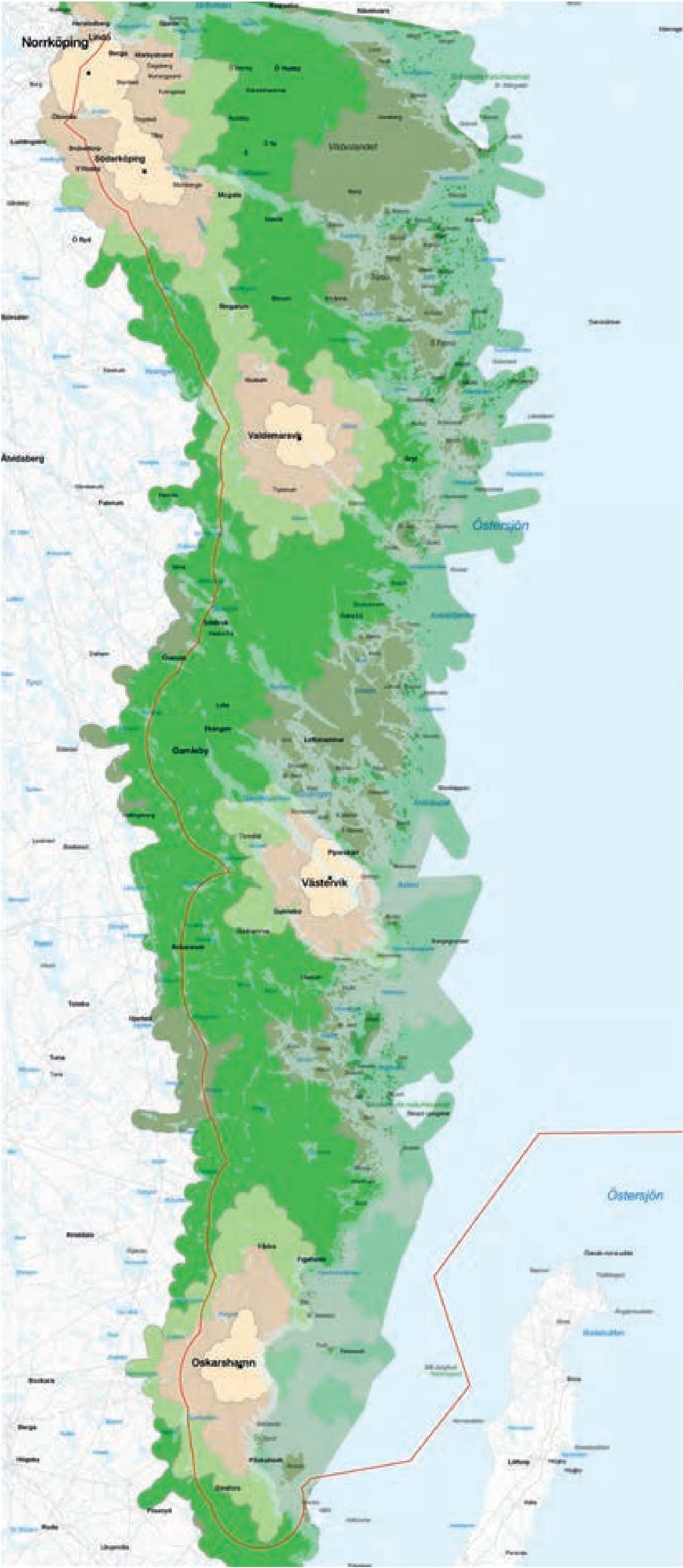

Översikt geografiskt område utvecklingsprogram

☐ Område
☒ Större serviceorter

 Utvecklingsområde

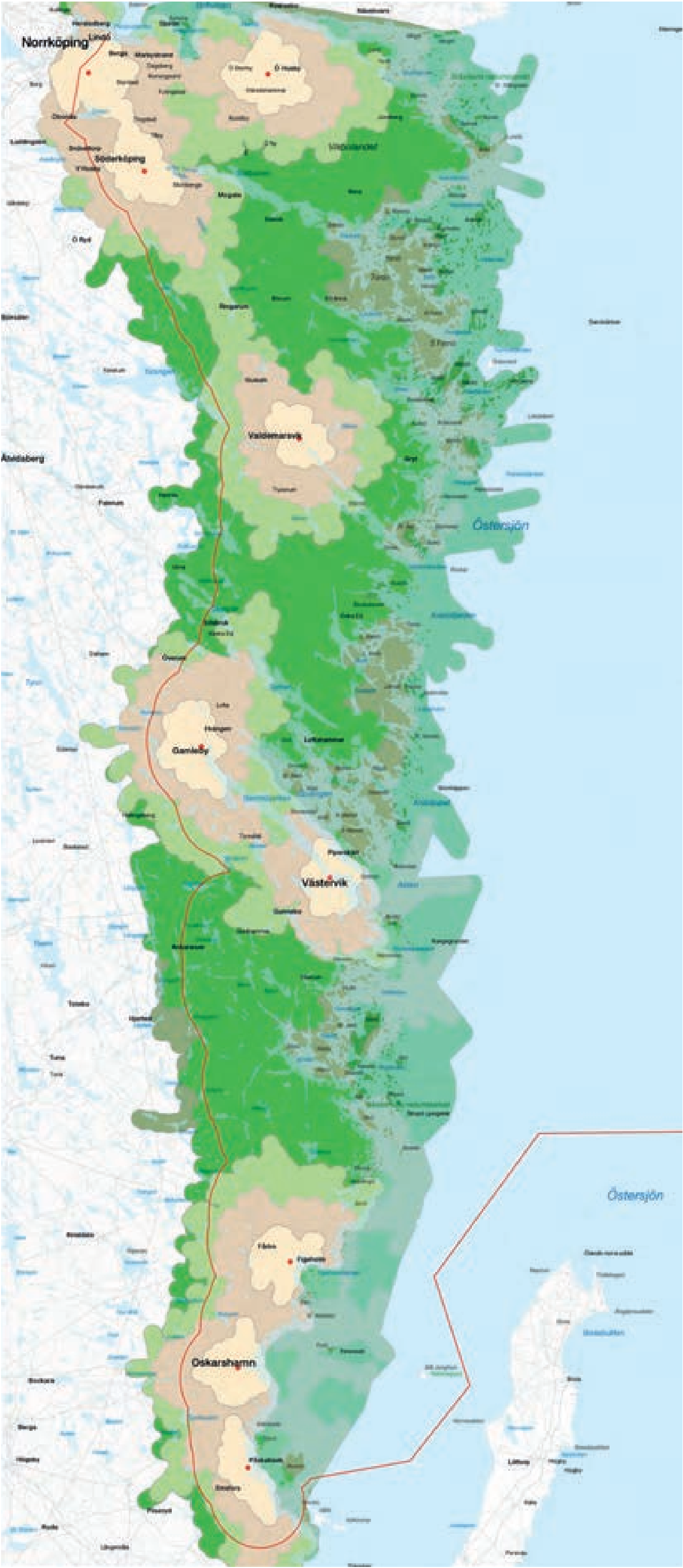

Avstånd till närmaste centralort

□ Område

Restid

- 5
- 10
- 15
- 30
- 60
- 90

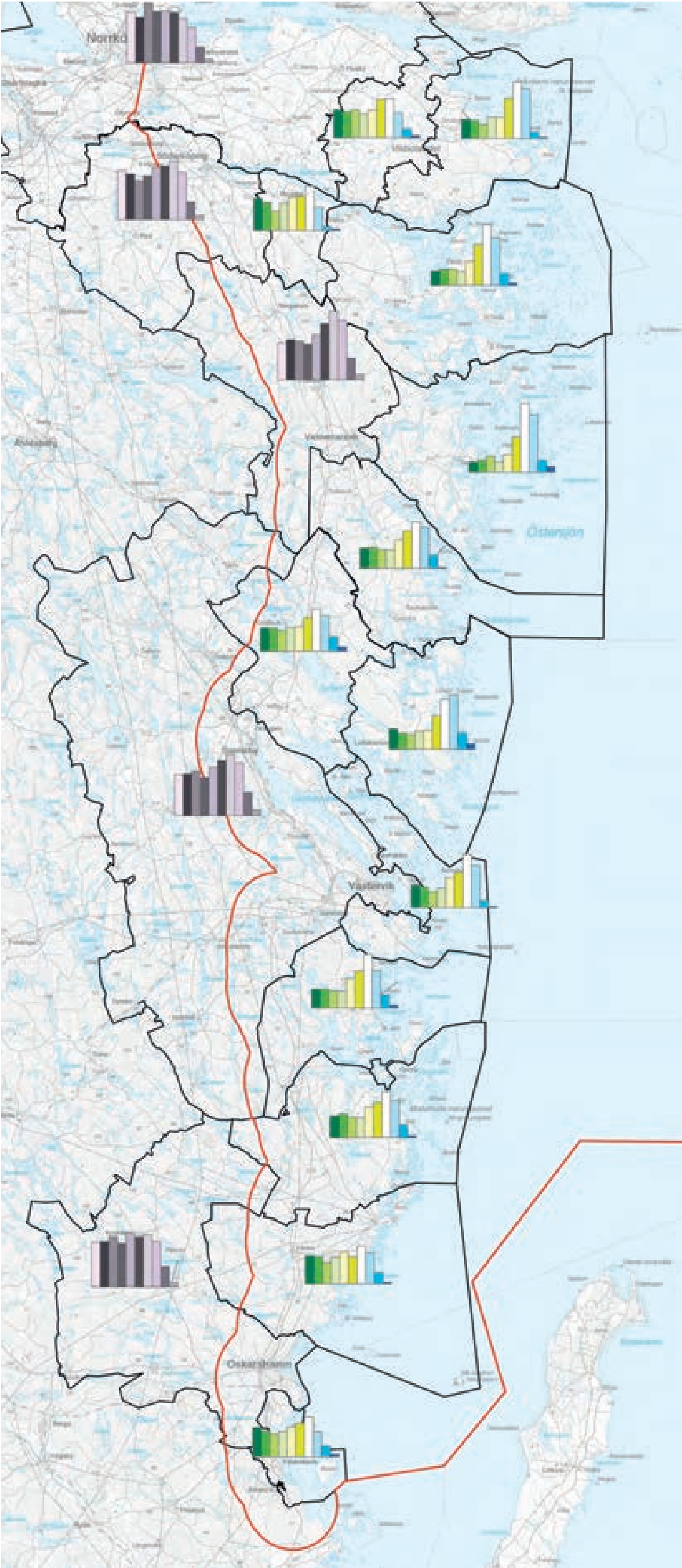

Avstånd till närmaste huvudort/större serviceort

□ Område

Restid

- 5
- 10
- 15
- 30
- 60
- 90

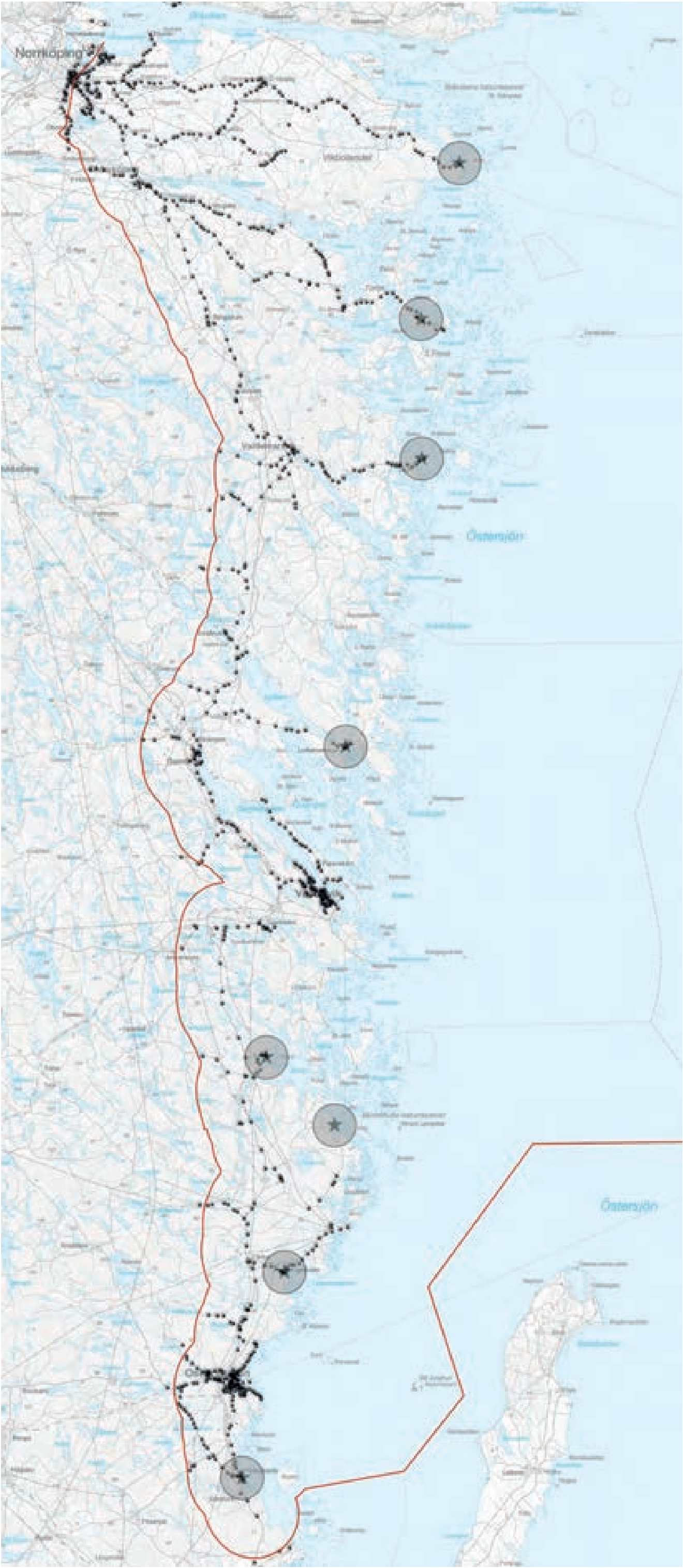

Befolkningspyramid med åldersfördelning i skärgårdsområden

- Område
Restid
0-9 år
10-19 år
20-29 år
30-39 år
40-49 år
50-59 år
60-69 år
70-79 år
80-89 år
90 +

Befolkningspyramid med åldersfördelning i hela kommunen

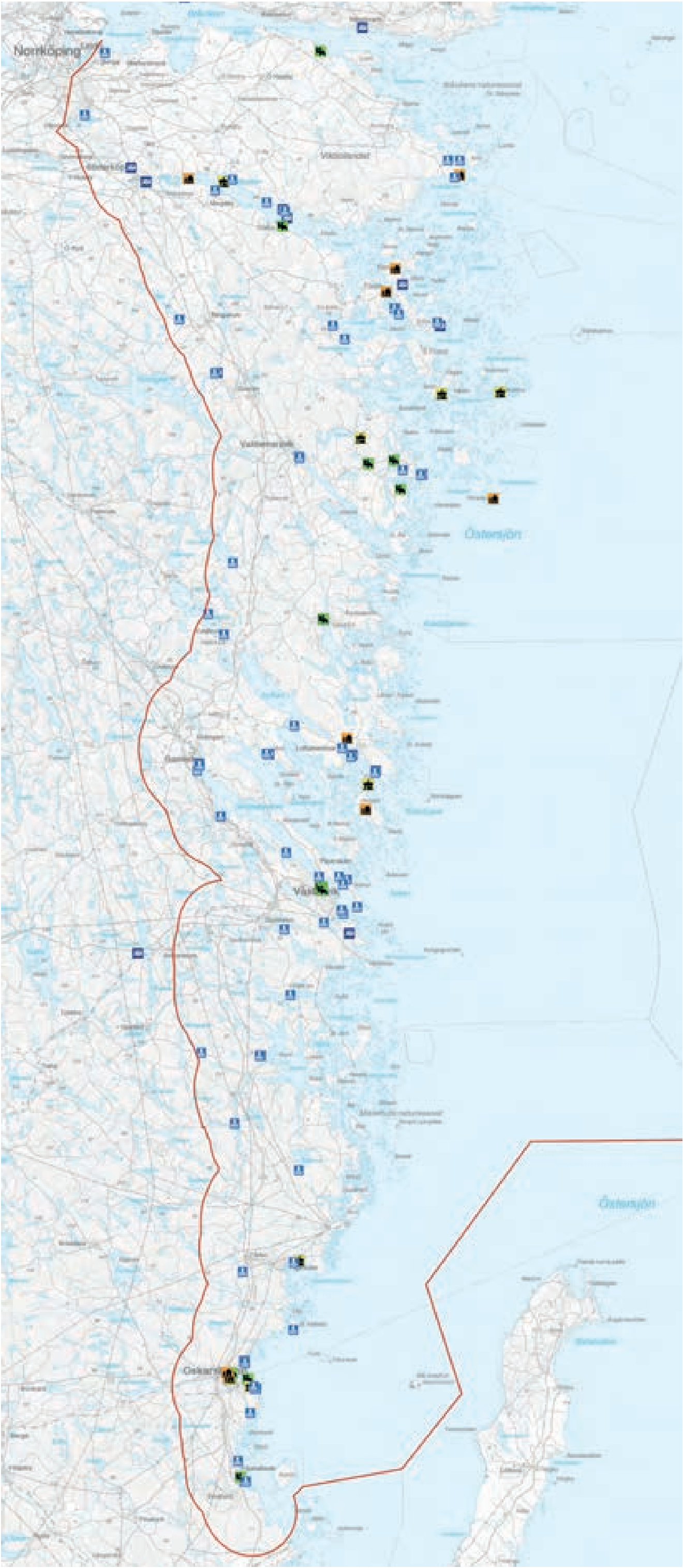
- Område
Restid
0-9 år
10-19 år
20-29 år
30-39 år
40-49 år
50-59 år
60-69 år
70-79 år
80-89 år
90 +

Karta över kollektivtrafiken

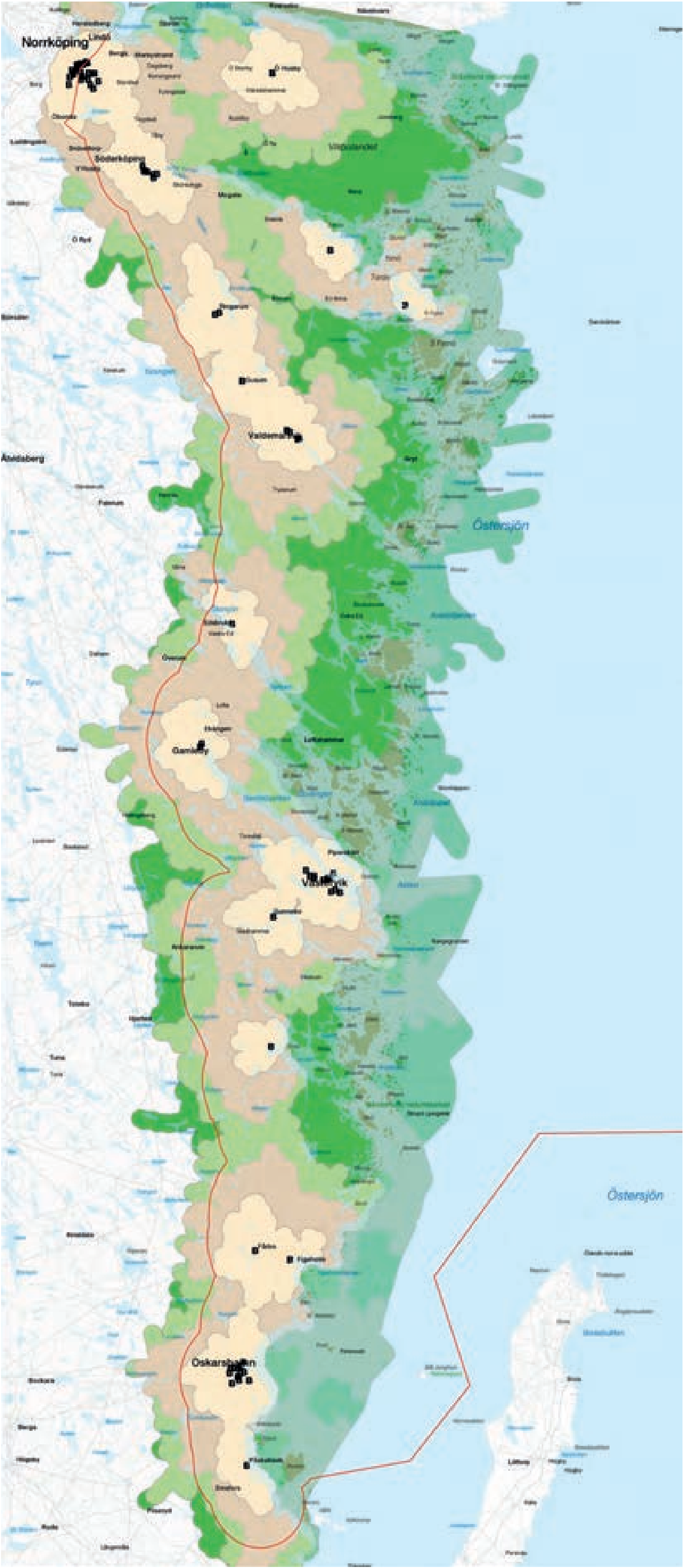
- Område
- Hållplatser

 Knutpunkt

Logimöjligheter och offentliga badplatser

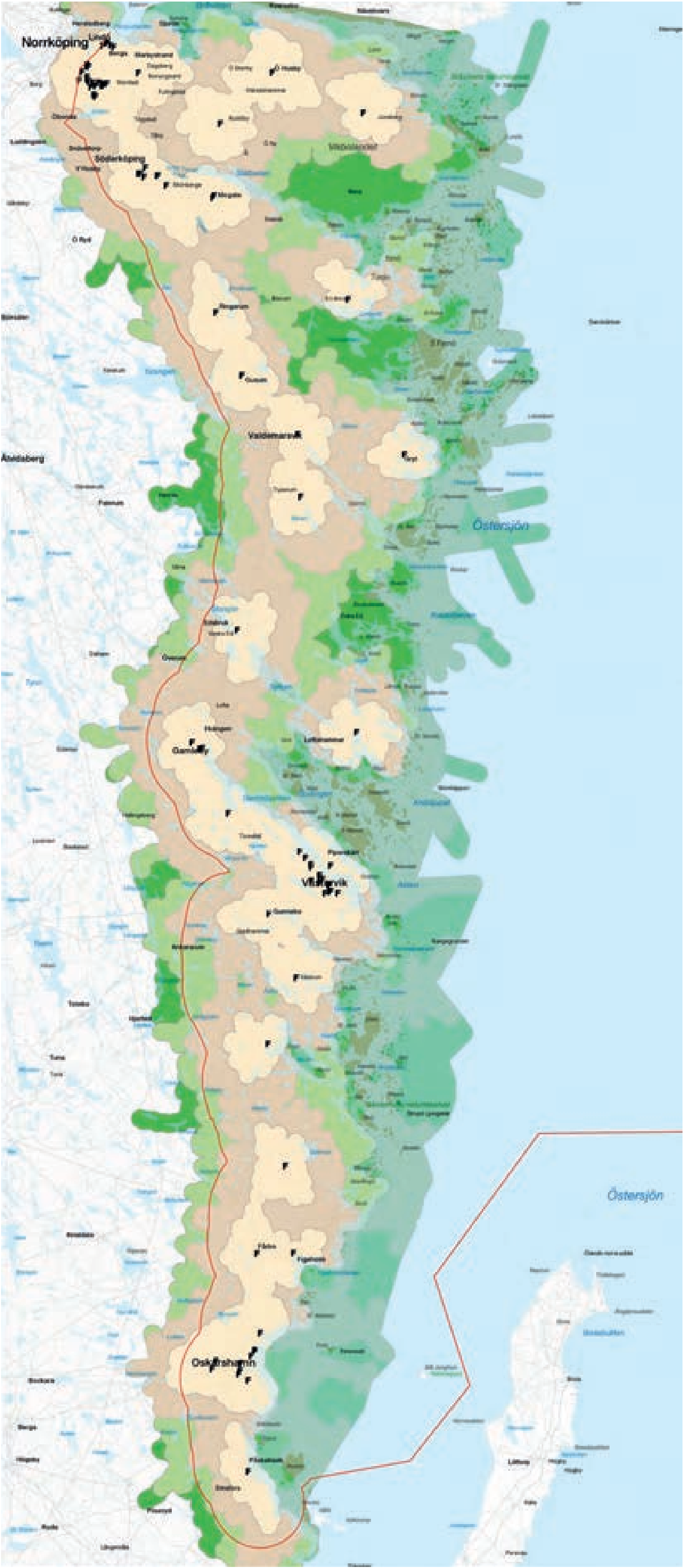
- Område
- Camping
- Hotell
- Stugor
- Vandrarhem
- Badplats

Avstånd till närmaste lanthandel, dagligvarubutik
och drivmedelsstation (inklusive sommaröppna)

□ Område
B Butik

Restid
5
10
15
30
60
90

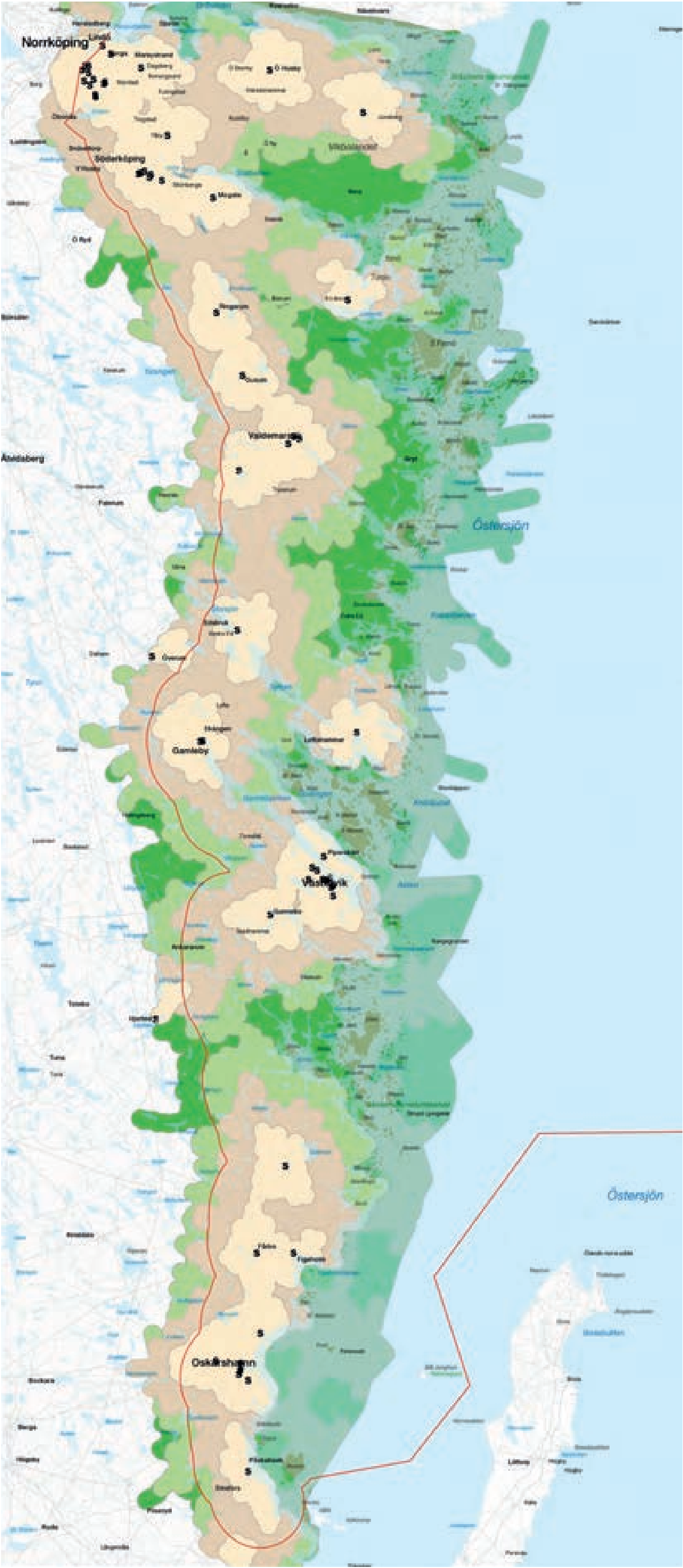

Avstånd till närmaste förskola

- Område
- F Förskolor

Restid

- 5
- 10
- 15
- 30
- 60
- 90

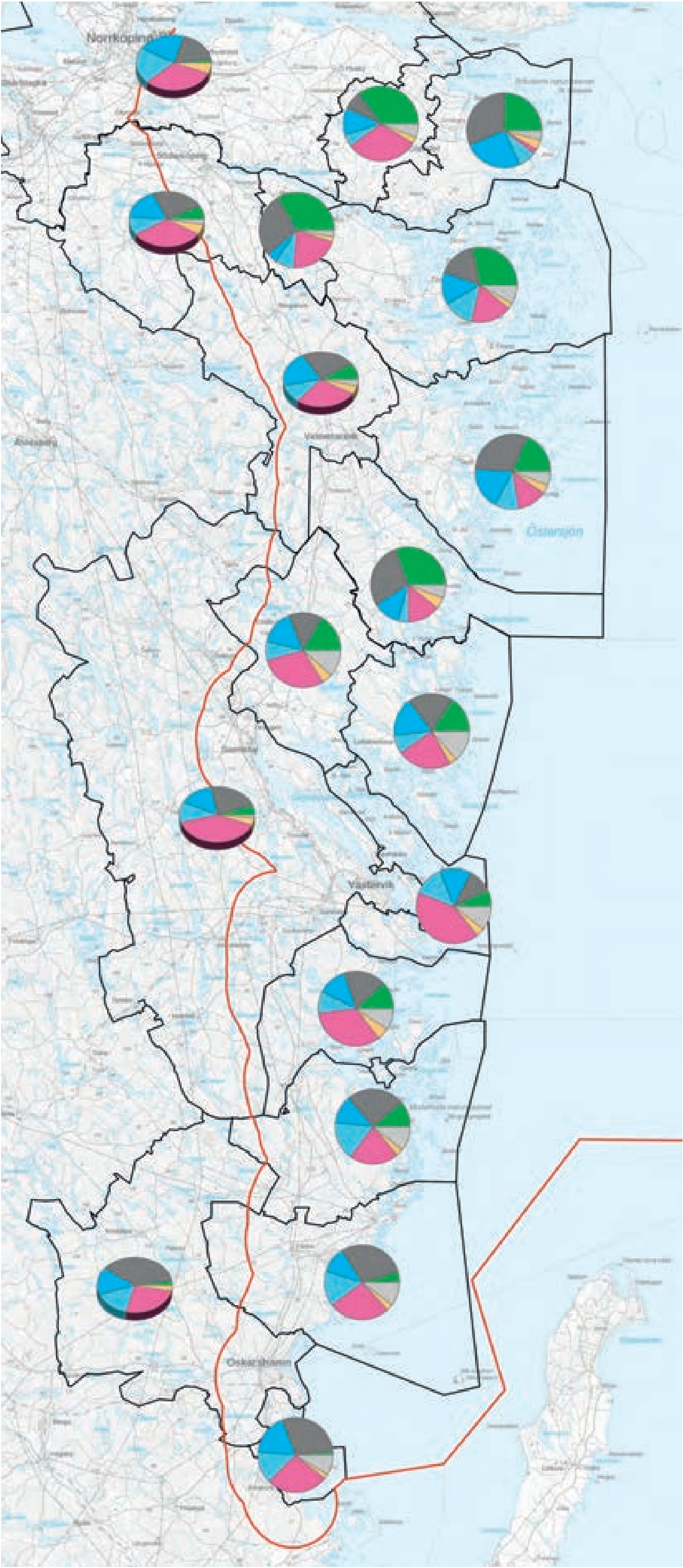

Avstånd till närmaste skola

□ Område
S Skolor

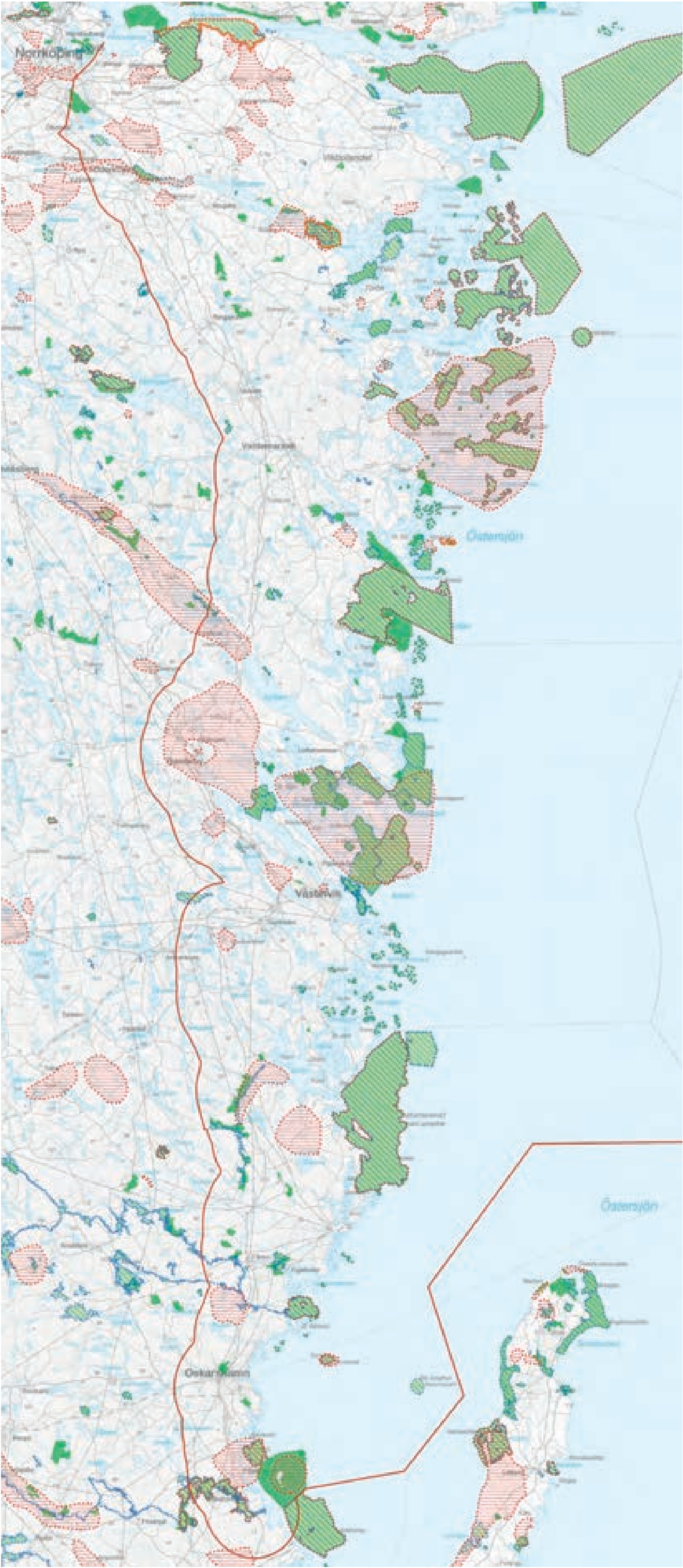
Restid

5
10
15
30
60
90

Andel sysselsatta per näringssektor

- Område
- Jordbruk, skogsbruk och fiske, procent
- Tillverkning & utvinning, byggindustri och energi & återvinning, procent
- Handel, Hotell och restaurang, transporter, procent
- Företagstjänster, procent
- Skola, vård och omsorg, offentlig förvaltning, procent
- Hushållstjänster och kultur och nöje, procent
- Okänt, procent

- Riksintresse kulturmiljövård**
- RAÄ Riksintresse Kulturmiljövård, 3:6
- Skyddad natur**
- NV VicNatur Riksintresse Anspråk Natura 2000 Habitatdirektivet (SCI)
 - NV VicNatur Riksintresse Anspråk Natura 2000 Fågeldirektivet (SPA)
 - NV VicNatur Naturvårdsområde
 - NV VicNatur Naturreservat
 - NV VicNatur Djur- och växtskyddsområde

Ankom: 2017-07-26
Ärende: KS-KS 2017:59
Handling: 318563

(10)

KS-SHB.2025.159

Överenskommelse för skärgårdsrådet i Östergötlands och Kalmar län

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 138

KS-SHB.2025.159

Överenskommelse för skärgårdsrådet i Östergötlands och Kalmars län

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län

Ärendebeskrivning

Region Östergötland har tillsammans med Region Kalmar län genomfört en process att revidera det gemensamma programmet för kust och skärgård. Under våren 2025 har Skärgårdsprogram för Östergötlands och Kalmar län antagits av Region Kalmar län och Region Östergötlands Trafik- och samhällsplaneringsnämnd 2025-05-12 § 30.

Under aktualitetsbedömningen av utvecklingsprogrammet framkom otydlighet i ansvar och styrning som till viss del berodde på att utvecklingsprogrammet gemensamt antogs av alla kommuner och regioner som omfattades av det. Ansvaret för att genomföra och följa upp var därmed delat på en mängd olika aktörer. Det nya förslaget har därför enbart antagits av de två regionerna och är tänkt att följas av en överenskommelse mellan kommunerna och regionerna.

Överenskommelsen om skärgårdens utveckling sker via Skärgårdsrådet som är ett forum för fördjupad dialog, samverkan och kunskapsuppbyggnad i skärgårdsfrågor för region, kommun, länsstyrelse och företrädare för intresseföreningar. Rådets roll är att fånga upp aktuella frågor för skärgården och sprida kunskap om skärgårdens förutsättningar. Skärgårdsrådet har funnits sedan början av 1980-talet och var då det första i sitt slag i Sverige.

Ordförandeskapet växlar mellan Region Kalmar län och Region Östergötland med två års intervaller. Skärgårdsrådet möts 2 gånger per år.

KS § 138

KS-SHB.2025.159

Kommuner representeras av 1-2 politiskt förtroendevalda med ansvar för skärgårdsfrågor, till exempel ansvarigt kommunal- eller regionråd. Samt 1-2 tjänstepersoner med ansvar för områden relevanta för skärgårdens utveckling.

Förtroendevalda representanter och dess ersättare ska utses genom beslut i nämnd. Ersättare förväntas ha samma mandat som ordinarie representant. Kommunen ansvarar för att bereda och förankra frågor som avhandlas på rådet.

Överenskommelsen ska antas politiskt av parterna i rådet. Den är giltig tills vidare och uppdateras när behov uppstår. Vill någon offentlig part avsluta sitt engagemang ska denna meddela ordföranden för Skärgårdsrådet.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär att arbetstid behöver läggas för deltagande i Skärgårdsrådet.

Beslutsunderlag

Överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötlands och Kalmar län, tjänsteutlåtande, 2025-09-17

Överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län, Skärgårdsrådet, 2025-08-11

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Sven-Inge Arnell

Samhällsbyggnadschef

Tel: 0123-193 30

E-post: sven-inge.arnell@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötlands och Kalmar län

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län

Ärendebeskrivning

Region Östergötland har tillsammans med Region Kalmar län genomfört en process att revidera det gemensamma programmet för kust och skärgård. Under våren 2025 har Skärgårdsprogram för Östergötlands och Kalmar län antagits av Region Kalmar län och Region Östergötlands Trafik- och samhällsplaneringsnämnd 2025-05-12 § 30.

Under aktualitetsbedömningen av utvecklingsprogrammet framkom otydlighet i ansvar och styrning som till viss del berodde på att utvecklingsprogrammet gemensamt antogs av alla kommuner och regioner som omfattades av det. Ansvaret för att genomföra och följa upp var därmed delat på en mängd olika aktörer. Det nya förslaget har därför enbart antagits av de två regionerna och är tänkt att följas av en överenskommelse mellan kommunerna och regionerna.

Överenskommelsen om skärgårdens utveckling sker via Skärgårdsrådet som är ett forum för fördjupad dialog, samverkan och kunskapsuppbyggnad i skärgårdsfrågor för region, kommun, länsstyrelse och företrädare för intresseföreningar. Rådets roll är att fånga upp aktuella frågor för skärgården och sprida kunskap om skärgårdens förutsättningar. Skärgårdsrådet har funnits sedan början av 1980-talet och var då det första i sitt slag i Sverige.

Ordförandeskapet växlar mellan Region Kalmar län och Region Östergötland med två års intervaller. Skärgårdsrådet möts 2 gånger per år.

Kommuner representeras av 1-2 politiskt förtroendevalda med ansvar för skärgårdsfrågor, till exempel ansvarigt kommunal- eller regionråd. Samt 1-2 tjänstepersoner med ansvar för områden relevanta för skärgårdens utveckling. Förtroendevalda representanter och dess ersättare ska utses genom beslut i nämnd. Ersättare förväntas ha samma mandat som ordinarie representant. Kommunen ansvarar för att bereda och förankra frågor som avhandlas på rådet.

Överenskommelsen ska antas politiskt av parterna i rådet. Den är giltig tills vidare och uppdateras när behov uppstår. Vill någon offentlig part avsluta sitt engagemang ska denna meddela ordföranden för Skärgårdsrådet.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär att arbetstid behöver läggas för deltagande i Skärgårdsrådet.

Beslutsunderlag

Överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötlands och Kalmar län, tjänsteutlåtande, 2025-09-17

Överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län, Skärgårdsrådet, 2025-08-11

Beslutet skickas till

Region Östergötland, Regional utveckling
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sven-Inge Arnell
tf samhällsbyggnadschef

Överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län

Avsiktsförklaring

Ansvaret för skärgårdens utveckling finns både regionalt och lokalt och kräver ett helhetsperspektiv. Alla parter (Region Kalmar län, Region Östergötland, Norrköpings kommun, Söderköpings kommun, Valdemarsviks kommun, Västerviks kommun, Oskarshamns kommun, Mönsterås kommun samt Länsstyrelserna i Östergötland och Kalmar län) är därför överens om att gemensamt bidra till en fungerande samverkan i skärgårdsfrågor enligt följande överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län.

Bakgrund

Skärgårdsrådet har funnits sedan början av 1980-talet och var då det första i sitt slag i Sverige. Till en början bestod rådet av de tre skärgårdskommunerna i Östergötland och Länsstyrelsen i Östergötland. När Region Östergötland (tidigare kommunalförbundet Östsam) övertog det regionala utvecklingsansvaret anslöt även de till rådet. Sedan 2012 består rådet också av skärgårdsområdet i norra Kalmar län. De tre skärgårdskommunerna Västervik, Oskarshamn och Mönsterås deltar i rådets arbete tillsammans med Region Kalmar län och Länsstyrelsen i Kalmar län. Dessutom bjuds intresseföreningar som representerar boende och verksamma i skärgården in till rådets möten.

Region Östergötland och Region Kalmar län har i samverkan med länens sex skärgårdskommuner tagit fram ett Skärgårdsprogram för Östergötlands och Kalmar län. En uppföljning av hur det går inom Skärgårdsprogrammets identifierade utvecklingsförslag ska redovisas på Skärgårdsrådet vartannat år. Regionen ansvarar för att uppföljningen blir av men alla aktörer inom Skärgårdsrådet bidrar till att ge sina inspel till den samlade bilden. Uppföljningen görs enligt en särskild mall som utgår från de identifierade utvecklingsförslagen.

Skärgårdsrådets roll och funktion

Skärgårdsrådet är ett forum för fördjupad dialog, samverkan och kunskapsuppbyggnad i skärgårdsfrågor för region, kommun, länsstyrelse och företrädare för intresseföreningar som representerar befolkning och företagare i skärgården inom skärgårdsrådets geografi. Rådets roll är att fånga upp aktuella frågor för skärgården och sprida kunskap om skärgårdens förutsättningar.

Ordförandeskapet växlar mellan Region Kalmar län och Region Östergötland med två års intervaller. Den region som inte är ordförande innehar vice ordförandeskapet. Den region som innehar ordförandeskapet ansvarar för administration och kostnader som är förknippade med att genomföra skärgårdsråd och skärgårdsting.

Arbetsform

- Skärgårdsrådet möts 2 gånger per år, med en årsvis fastställd mötesplan. Värdskapet för mötena cirkulerar mellan deltagande kommuner.

- Vartannat år arrangeras ett skärgårdsting, växelvis i respektive län. Skärgårdstinget är öppet för allmänheten och där diskuteras aktuella frågor i ett bredare forum. Skärgårdstinget ersätter skärgårdsrådet de år skärgårdsting anordnas.
- Rådets möten bereds och genomförs av en arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från deltagande kommuner och regioner. Deltagande intresseföreningar och Länsstyrelserna har möjlighet att göra arbetsgruppen uppmärksam på frågor som bör diskuteras och kan vid behov bjudas in att delta i arbetsgruppens möten. Sammankallande för arbetsgruppen är en tjänsteperson från den region som för tillfället har ordförandeskapet i rådet, vilken också ansvarar för att minnesanteckningar förs och att resultatet från mötet följs upp.
- Samtliga parter ansvarar för att bereda och förankra frågor som avhandlas på rådet inom respektive organisation.
- Rådets sammansättning kan nyttjas utöver ordinarie rådsmöten för att anordna tematiska samtal över kommun- och länsgräns för att främja samtal och erfarenhetsutbyte mellan relevanta aktörer.

Representation

- Regioner och kommuner representeras av 1-2 politiskt förtroendevalda med ansvar för skärgårdsfrågor, till exempel ansvarigt kommunal- eller regionråd. Samt 1-2 tjänstepersoner med ansvar för områden relevanta för skärgårdens utveckling. Förtroendevalda representanter och dess ersättare ska utses genom beslut i nämnd. Ersättare förväntas ha samma mandat som ordinarie representant.
- Länsstyrelserna i respektive län företräds av 1-2 tjänstepersoner med ansvar för områden som är relevanta för skärgårdens utveckling.
- Intresseföreningar som representerar boende och företagare i skärgården har 1-2 representanter vardera. För att betraktas som en formell förening ska det finnas stadgar, styrelse och regelbundna årsmöten där medlemmarna kan påverka föreningens verksamhet. Nya medlemsföreningar bjuds in av sammankallande tjänsteperson och adjungeras av rådet på sittande möte. Alla parter ansvarar gemensamt för att få till en god representation från de båda länens kustgeografi. Varje förening ansvarar för att rådets arbetsgrupp har aktuella kontaktuppgifter till hands.
- Gäster kan bjudas in till Skärgårdsrådet när detta bedöms relevant av ordförande.

Antagande av överenskommelse

Överenskommelsen ska antas politiskt av parterna i rådet. Den är giltig tills vidare och uppdateras när behov uppstår. Vill någon offentlig part avsluta sitt engagemang ska denna meddela ordföranden för Skärgårdsrådet.

(11)

KS-UKF.2025.28

Biblioteksplan 2025-2028

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 133

KS-UKF.2025.28

Biblioteksplan 2025-2028

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar biblioteksplan 2025-2028.

Ärendebeskrivning

Enligt 17 § bibliotekslagen är kommuner och regioner skyldiga att anta planer för biblioteksverksamheten. En biblioteksplan fungerar som ett strategiskt verktyg för att på ett strukturerat sätt ta tillvara befintliga resurser, möta framtida behov och främja utveckling i samverkan.

Biblioteksplanen omfattar samtliga som har ansvar för eller arbetar med biblioteksverksamhet i Valdemarsviks kommun och ska därför antas på kommunövergripande nivå.

Den nu gällande biblioteksplanen omfattar perioden 2021–2024. Det nu framlagda förslaget till biblioteksplan 2025–2028 utgår från gällande lagstiftning samt en analys av utvecklingsbehovet för biblioteksverksamheten i Valdemarsviks kommun.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Barnkonsekvensanalys

Biblioteken i Valdemarsviks kommun har enligt bibliotekslagen (SFS 2013:801, 8 §) ett särskilt ansvar för barns och ungas språkutveckling och läslust. Biblioteksplanen 2024–2028 är därför utformad i linje med barnkonventionens principer om barns rätt till språk, kultur och identitet (artiklarna 2, 3, 6 och 12). Genom att anta planen säkerställs att dessa rättigheter får ett tydligt genomslag i bibliotekens verksamhet.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

KS-BUU §23

KS-UKF.2025.28

Biblioteksplan 2025-2028

Kommunstyrelsens barn- och utbildningsutskotts förslag

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta biblioteksplan 2025-2028.

Ärendebeskrivning

Enligt 17 § bibliotekslagen är kommuner och regioner skyldiga att anta planer för biblioteksverksamheten. En biblioteksplan fungerar som ett strategiskt verktyg för att på ett strukturerat sätt ta tillvara befintliga resurser, möta framtida behov och främja utveckling i samverkan.

Biblioteksplanen omfattar samtliga som har ansvar för eller arbetar med biblioteksverksamhet i Valdemarsviks kommun och ska därför antas på kommunövergripande nivå.

Den nu gällande biblioteksplanen omfattar perioden 2021–2024. Det nu framlagda förslaget till biblioteksplan 2025–2028 utgår från gällande lagstiftning samt en analys av utvecklingsbehovet för biblioteksverksamheten i Valdemarsviks kommun.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Barnkonsekvensanalys

Biblioteken i Valdemarsviks kommun har enligt bibliotekslagen (SFS 2013:801, 8 §) ett särskilt ansvar för barns och ungas språkutveckling och läslust. Biblioteksplanen 2024–2028 är därför utformad i linje med barnkonventionens principer om barns rätt till språk, kultur och identitet (artiklarna 2, 3, 6 och 12). Genom att anta planen säkerställs att dessa rättigheter får ett tydligt genomslag i bibliotekens verksamhet.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Utbildningschef

Kultur och bibliotekschef

Handläggare

Akten

Tjänsteställe/Handläggare

Utbildning, kultur och fritid

Mottagare

Kommunstyrelsens barn- och
utbildningsutskott

Josefin Wigren

Handläggare

Tel: 0123-191 69

E-post: josefin.wigren@valdemarsvik.se

Biblioteksplan 2025-2028

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta biblioteksplan 2025-2028

Ärendebeskrivning

Enligt 17 § bibliotekslagen är kommuner och regioner skyldiga att anta planer för biblioteksverksamheten. En biblioteksplan fungerar som ett strategiskt verktyg för att på ett strukturerat sätt ta tillvara befintliga resurser, möta framtida behov och främja utveckling i samverkan.

Biblioteksplanen omfattar samtliga som har ansvar för eller arbetar med biblioteksverksamhet i Valdemarsviks kommun och ska därför antas på kommunövergripande nivå.

Den nu gällande biblioteksplanen omfattar perioden 2021–2024. Det nu framlagda förslaget till biblioteksplan 2025–2028 utgår från gällande lagstiftning samt en analys av utvecklingsbehovet för biblioteksverksamheten i Valdemarsviks kommun.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Barnkonsekvensanalys

Biblioteken i Valdemarsviks kommun har enligt bibliotekslagen (SFS 2013:801, 8 §) ett särskilt ansvar för barns och ungas språkutveckling och läslust. Biblioteksplanen 2024–2028 är därför utformad i linje med barnkonventionens principer om barns rätt till språk, kultur och identitet (artiklarna 2, 3, 6 och 12). Genom att anta planen säkerställs att dessa rättigheter får ett tydligt genomslag i bibliotekens verksamhet.

Beslutet skickas till

Utbildningschef

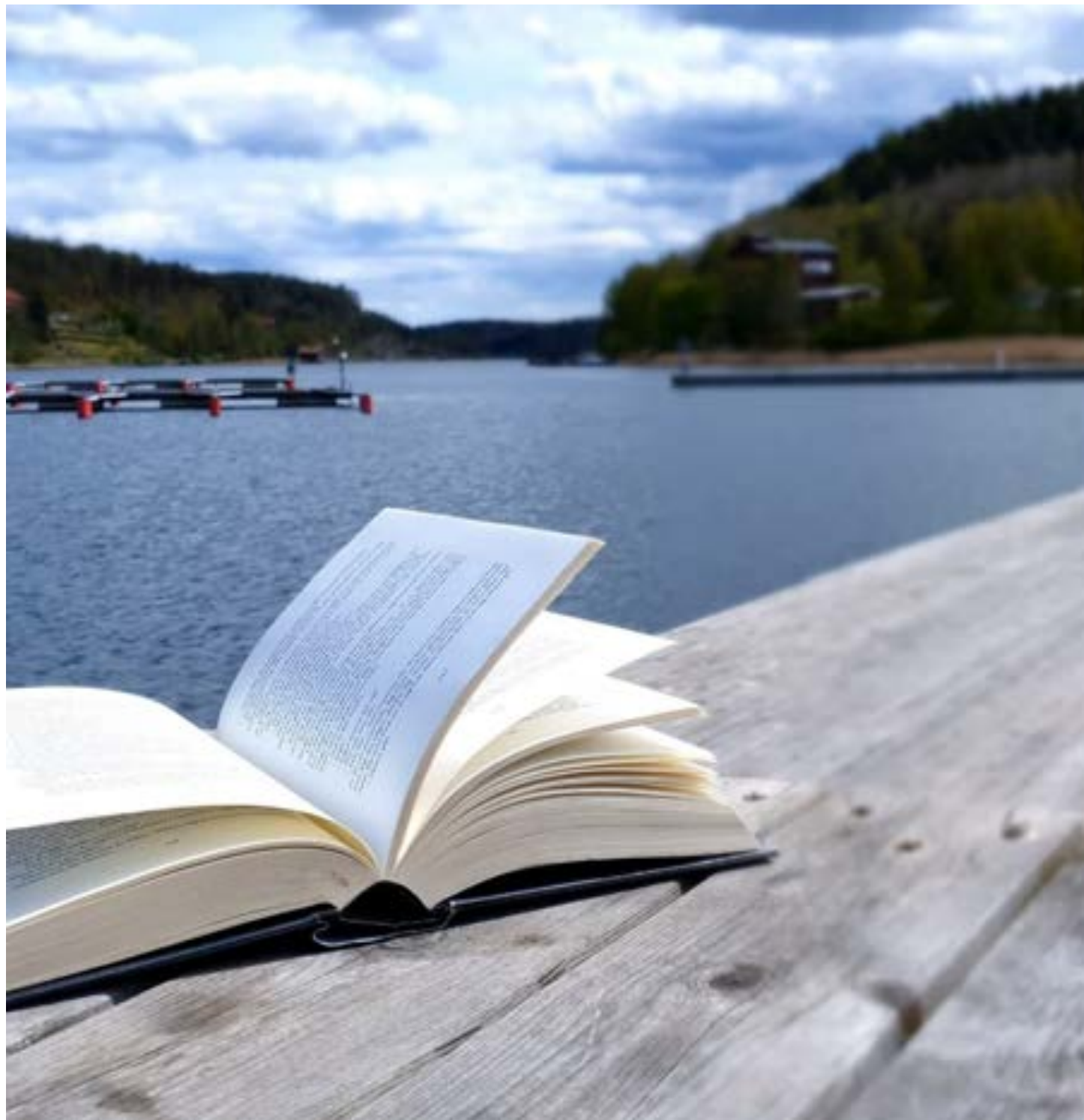
Kultur och bibliotekschef

Handläggare

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
KommundirektörCarina Hall
Utbildningschef

Ankom: 2025-09-03 Ärende: KS-UKF 2025:28 Handling: 431336

Biblioteksplan

Valdemarsviks kommun 2025-2028

Innehållsförteckning

Tillsammans för ett levande bibliotek	5
Bibliotek för alla.....	7
Folkbibliotekets barn- och ungdomsverksamhet.....	9
Skolbiblioteken i Valdemarsviks kommun.....	11
Uppföljning och utvärdering	11

Inledning

Valdemarsviks bibliotek ingår i Götabibliotekens samarbete.

Götabiblioteken består av folkbiblioteken i Östergötland och Tranås kommun som omfattar 47 bibliotek och 3 bok- och biblioteksbussar. Götabiblioteken har gemensamt biblioteksdatasystem, webbsida, e-tjänster, medieförsörjning och transporter.

Götabiblioteken har etablerade samarbeten kring demokratifrågor, digital delaktighet och tillgänglighet. Biblioteken samverkar kring läsfrämjande, litteratur, folkbildning, programverksamhet och bibliotekens prioriterade målgrupper.

Götabibliotekens utgångspunkt är jämlik biblioteksservice för invånare i hela Östergötland och Tranås kommun. Målbilden är ett hållbart och demokratiskt samhälle där alla når sina drömmar.

Detta når biblioteken genom att

- guida, främja utbyte av tankar, kreativitet, idéer, dialog och skapa möjligheter för människor.
- förverkliga demokratin i vardagen genom förståelse för invånarnas och samhällets behov, förväntningar och förutsättningar.
- möjliggöra samverkan mellan samhällets olika aktörer i syfte att skapa förutsättningar för utveckling.
- tillgängliggöra och möjliggöra digital användning för alla.

För Götabiblioteken är Biblioteksutveckling Östergötland en resurs som initierar samverkan, förändringsprocesser, främjar erfarenhetsutbyte och genomför kompetenshöjande insatser. Biblioteksutveckling Östergötland samordnar drift och utveckling av gemensamma bibliotekstjänster samt leder nätverk inom Götabiblioteken.

VÄDRET ÄR KALLT
MEN ÄNDÅ RÄTT SÅ BALLT
VI SKOBBENTAR EN PROMENAD
OCH FIKAR PÅ VARM GODCHOKLAD
LEKER I LÖVHÖGAR MED STENAR
MEN ÄVEN EN MASSA GRENNAR
VÄRVA SKOJA VI VI GST
DET VAR EN KVIST
BÄREN ÄTS AV ÄLGEN
NUTAR VI FART MOT KULLEN
DÄR VI HUSSET MYSA
OCH GLIPPER ATT FRYSA
FÖR BRASAN BRINER
OCH KATTEN SPINNER
I TÄNDER VÅRA LUVS
I VÅRT LILLA HUS
DÄR DET KVÄN SPRINGER EN LITEN MUS
VI SKRIKER MED VÅR RÖST
KVÄRST HÖST

Tillsammans för ett levande bibliotek

Valdemarsviks bibliotek är en plats för berättelser, möten och lärande. Med ett huvudbibliotek i Valdemarsvik, en filial i Gusum och ett integrerat folk- och skolbibliotek i Ringarum finns biblioteket nära invånarna, oavsett ålder eller livssituation. Biblioteken är öppna mötesplatser där kultur, kunskap och gemenskap står i centrum.

Biblioteket är en central aktör i kommunens arbete för ett rikt kulturliv, ökad kunskap och bättre folkhälsa. Genom ett brett utbud, satsningar på digital kompetens och varierad programverksamhet bidrar biblioteket till ett inkluderande och hållbart samhälle där alla kan delta på lika villkor. I samarbete med skolor, förskolor, föreningar, studieförbund och civilsamhälle skapas meningsfulla möten som stärker både individ och samhälle.

Bibliotekslagen (SFS 2013:801, 6§) fastställer rätten till fri tillgång till information, ett allsidigt och kvalitativt medieutbud samt tillgänglighet för alla. Skolbiblioteket omfattas av skollagen, som betonar dess betydelse för elevernas språkutveckling, informationskompetens och källkritik.

Denna biblioteksplan gäller för perioden 2025–2028 och anger inriktning, mål och utvecklingsområden för folk- och skolbiblioteken i kommunen. Planen utgör ett verktyg för att samla resurser, säkerställa likvärdighet och möta framtida behov med människan i centrum, litteraturen som kraft och biblioteket som en levande mötesplats för alla.

Mål

- Valdemarsviks bibliotek ska aktivt delta i och utveckla samarbetet inom Götabiblioteken för att säkerställa ett brett och tillgängligt medieutbud, gemensam kompetensutveckling och effektivt resursutnyttjande.
- Valdemarsviks bibliotek ska vara en synlig, positiv och tillgänglig samarbetspartner för civilsamhälle, föreningsliv och kommunala verksamheter i syfte att erbjuda ett varierat utbud.
- Valdemarsviks bibliotek ska bidra till digitalisering för hållbar utveckling genom att stärka invånarnas kompetens i informationssökning, källkritik och användning av digitala tjänster.

Bibliotek för alla

Biblioteket har en central roll i samhället, där platsen och verksamheten är öppen för alla. Det är en demokratisk arena där alla ska ha möjlighet att ta del av information, litteratur, kunskap och kultur.

Att biblioteket är för alla innebär också, för att skapa verklig jämlikhet, att verksamheten ska anpassas med hänsyn till olika förutsättningar och behov. Anpassningarna består i stor del i tillgänglig media, samt anpassning av lokalerna. Bibliotekslagen lyfter fram särskilt prioriterade grupper, både barn och vuxna, som biblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet.

Personer med funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning är ett brett begrepp. Det kan röra sig om fysiska variationer eller psykiska hinder och diagnoser. Biblioteket ska erbjuda anpassad media och utforma lokalen efter olika behov.

För en mer detaljerad genomgång av bibliotekets arbete med tillgänglighet, se separat tillgänglighetsplan.

Nationella minoriteter

De nationella minoriteterna definieras i §2 i lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Sverige har fem nationella minoriteter, samer som också är ett urfolk, romer, tornedalingar, sverigefinnar, och judar. Minoritetsspråken, samiska, romani, meänkieli, finska, och jiddisch är inkluderade i §4.

Personer med annat modersmål än svenska

Dessa är individer som i första hand lärt sig tala ett annat språk under sin uppväxt.

Mål

- Valdemarsviks bibliotek ska uppmärksamma och synliggöra de nationella minoriteternas språk och kultur.
- Valdemarsviks bibliotek ska vara tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Genom anpassade medier, fysisk tillgänglighet och stödjande teknik samt nå ut till de personer som har ett behov av, men inte fysiskt kan ta sig till biblioteket.
- Valdemarsviks bibliotek ska tillhandahålla medier på andra språk än svenska, fysiska såväl som digitala.

Folkbibliotekets barn- och ungdomsverksamhet

Biblioteken i Valdemarsviks kommun har ett särskilt ansvar att främja barn och ungas språkutveckling och väcka läslust, i enlighet med bibliotekslagen (SFS 2013:801, 8 §). Barnkonventionen utgör en grund för verksamheten, där barnets rätt till språk, kultur och identitet tydligt uttrycks i artiklarna §2, §3, §6 och §12.

För att nå ut till alla barn erbjuder biblioteken litteratur i olika format, språk och nivåer, både fysiskt och digitalt. Genom läsfrämjande aktiviteter, inspirerande program, skapande verksamhet och digitala resurser stärks barnets språk, fantasi och kreativitet. Genom god samverkan med BVC, förskolor, skolor och vårdnadshavare skapas långsiktiga förutsättningar för att stärka barns språkutveckling och etablera ett livslångt intresse för läsning och berättelser.

Biblioteken ska vara platser där alla barn känner sig välkomna och inkluderade. Med barnets perspektiv i fokus utformas verksamheten så att den är relevant, tillgänglig och meningsfull. Genom att erbjuda aktiviteter som främjar både kreativitet, fantasi och lärande skapas förutsättningar att utforska, uttrycka sig och utvecklas i sin egen takt.

Mål

- Valdemarsviks bibliotek ska främja barn och ungas språkutveckling, läsglädje och fantasi genom att erbjuda ett varierat medieutbud i olika format och på olika språk.
- Valdemarsviks bibliotek ska erbjuda programverksamhet som stärker barn och ungas fantasi, kreativitet, språk och kulturella identitet med målgruppens perspektiv i fokus.
- Valdemarsviks bibliotek ska bygga förtroendefulla relationer med barn och unga som bidrar till att biblioteket upplevs som en trygg, öppen och meningsfull plats att vara på.

Skolbiblioteken i Valdemarsviks kommun

Alla elever har rätt till skolbibliotek vilket slås fast i Skollagen (2010:800). Ett skolbibliotek är mer än en samling böcker; det är en levande verksamhet med ett brett, målgruppsanpassat utbud av både tryckta och digitala medier. Här finns resurser som stöttar både lärare och elever vilket bidrar till att göra lärandet mer tillgängligt, inspirerande och meningsfullt.

Precis som folkbiblioteken är skolbiblioteken en del av det allmänna biblioteksväsendet och omfattas av Bibliotekslagen (SFS 2013:801, 2 §).

Skolbibliotekens uppdrag är att främja det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling, fri åsiktsbildning och att väcka intresse för litteratur, bildning samt kultur i alla dess former. Skolbiblioteken har också en särskilt viktig roll i att främja läsning och stärka elevernas medie- och informationskompetens.

I Valdemarsviks kommun ansvarar varje rektor för skolbibliotekets verksamhet medan folkbiblioteket fungerar som samarbetspartner i läsfrämjande och pedagogiskt arbete. I Ringarum finns ett integrerat folk- och skolbibliotek medan övriga skolor anpassar verksamheten efter lokala förutsättningar. Ett strukturerat samarbete mellan skolbibliotek och folkbibliotek möjliggör effektiv resursanvändning samt stärker både undervisningen och bibliotekets roll som kulturell och kreativ arena.

När kompetens, resurser och mediebestånd samordnas uppstår positiva synergieffekter som gynnar både elevernas lärande och bibliotekets funktion som mötesplats för kultur och kreativitet. Ett skolbibliotek ska vara en aktiv, relevant och inspirerande kunskapsmiljö. En plats där elevernas läs- och språkutveckling stöttas, där deras nyfikenhet får växa och där de får verktyg att förstå och förhålla sig till en alltmer komplex informationsvärld.

Mål

- Skolbiblioteken ska vara placerade på den egna skolenheten och bemannas så att verksamhetens mål kan uppfyllas, för att säkerställa en likvärdig och hållbar skolbiblioteksverksamhet.
- Skolbiblioteken ska aktivt samverka med folkbiblioteken för att optimera resurser, mediebestånd och kompetens vilket stärker skolans undervisning och bibliotekets kulturella roll.
- Skolbiblioteken ska fungera som kulturella nav inom skolan genom att tillgängliggöra litteratur, berättelser och skapande aktiviteter som stimulerar fantasi, kreativitet och kritiskt tänkande.

Uppföljning och utvärdering

Biblioteksplanen är ett strategiskt verktyg som ska vägleda utvecklingen av både folk- och skolbibliotek i Valdemarsviks kommun. För att säkerställa att planens mål och inriktningar omsätts i praktiken följs arbetet upp löpande.

Uppföljning sker som en del av bibliotekets kontinuerliga utvecklingsarbete och redovisas årligen i verksamhetsberättelser. Arbetet utvärderas genom reflektion i personalgruppen, dialog med besökare och samverkansparter, samt genom analys av statistik, nyckeltal och insatser kopplade till planens målområden.

När planens giltighetstid löper ut ansvarar Valdemarsviks bibliotek för att påbörja processen med att ta fram en ny biblioteksplan. Det arbetet ska utgå från tidigare erfarenheter, genomförda utvärderingar och de förändrade behov som finns i kommunen och samhället i stort.

VALDEMARSVIKS
KOMMUN

Handlingsplan för tillgänglighet

Valdemarsviks folkbibliotek

2025–2027

Innehåll

Syfte.....	3
Övergripande mål.....	3
Förutsättningar.....	3
Mätbara delmål.....	3
Verksamhet.....	3
Kommunikation och information.....	4
Lokaler inredning och utrustning.....	4
Organisation och ansvarsfördelning.....	4
Inventering och åtgärdsplan.....	4
Integrering av tillgänglighetsperspektivet.....	4
Uppföljning och utvärdering.....	5
Götabibliotekens tillgänglighetsträd.....	6

Syfte

Syftet med dokumentet är att upprätta en handlingsplan för tillgänglighetsarbetet på biblioteken i Valdemarsviks kommun.

Handlingsplanen berör vilka mål verksamheten har, de lagligt förankrade förutsättningarna för målen, en tillgänglighetsinventering av samtliga folkbibliotek i kommunen och en åtgärdsplan för eventuella brister. Planen ska bidra till att tillgänglighetsperspektivet genomsyrar hela verksamheten.

Denna handlingsplan har tagits fram med stöd av kulturrådets checklista, handlingsplan för tillgänglighet och i dialog med biblioteksutveckling Östergötland

Övergripande mål

- Bibliotekets tjänster och lokaler ska vara tillgängliga för alla, oavsett förutsättningar.
- Alla besökare ska bemötas med respekt och på ett likvärdigt sätt.
- Biblioteket ska vara en tillgänglig arbetsplats.

Förutsättningar

Bibliotekens tillgänglighetsarbete styrs av flera lagar samt författningar. Nedan listas några lagstadgade krav som gäller för digital tillgänglighet, fysiska lokaler och generell tillgänglighet.

Enligt bibliotekslagen 2§ och 6§ ska folkbibliotek vara tillgängliga för alla. (Bibliotekslag 2013:801)

Enligt plan- och bygglagen ska hinder mot tillgänglighet undanröjas gällande allmänna lokaler och platser. (SFS 2010:900)

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) anger att bristande tillgänglighet för funktionsnedsatta är en form av diskriminering.

Mätbara delmål

Verksamhet

- Evenemang och utställningar i biblioteket ska vara tillgängliga för alla.
- Bibliotekets bestånd ska vara tillgängligt för alla som vill nyttja det.
- Det interna arbetet med rekryteringar och stöd ska ha ett tillgänglighetsperspektiv.

Kommunikation och information

- Skriftlig information ska i första hand skrivas tydligt och lättläst.
- Information som läggs ut digitalt ska följa tillgänglighetskraven.
- Kontinuerlig utveckling vid bemötande av personer med funktionsnedsättningar.

Lokaler inredning och utrustning

- Lokalerna ska kontinuerligt ses över och förbättras ur ett tillgänglighetsperspektiv.
- Bibliotekets bestånd av tillgängliga medier ska utvecklas och utökas utifrån behov.
- Synpunkter från låntagare gällande tillgänglighet ska i den mån det är möjligt åtgärdas.
- Tillgänglighetsperspektivet ska både ingå i bibliotekets skyddsrand och i den dagliga verksamheten.

Organisation och ansvarsfördelning

Det övergripande ansvaret för tillgänglighet på biblioteken i Valdemarsviks kommun har bibliotekschefen. Samordning av tillgänglighetsarbetet sker i samverkan mellan bibliotekschef, tillgänglighetsansvarig biblioteksanställd samt skyddsombud i biblioteksverksamheten. Lokalernas tillgänglighet åtgärdas av respektive biblioteks fastighetsansvarig i samråd med verksamheten. Utifrån tillgänglighetsperspektivet gällande information och arrangemang ansvarar producent/arrangör i samråd med tillgänglighetsansvarig biblioteksanställd.

Inventering och åtgärdsplan

För att få en nulägesbild av tillgängligheten i Valdemarsviks kommuns bibliotek genomfördes en tillgänglighetsinventering 2021, vilken har reviderats och kompletterats 2025. Både inventering och åtgärdsplan uppdateras löpande. För aktuell inventering samt åtgärdsplan se separat dokument (bilaga ett).

Integrering av tillgänglighetsperspektivet

Biblioteket strävar redan idag efter att i möjligaste mån integrera tillgänglighetsperspektiv i verksamheten. För att ytterligare integrera perspektivet i arrangemang, lokaler, information och bestånd kan en checklista för tillgänglighet tas fram.

Nya rutiner för att hantera synpunkter kring tillgänglighet kan bidra till att brister uppmärksammas och åtgärdas. Det stärker både förbättringsarbetet

och integreringen av tillgänglighetsperspektivet i verksamheten. Som stöd i detta arbete har vi Götabibliotekens bemötandeguide, samt Götabibliotekens taxonomi för tillgänglighet.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering av denna handlingsplan följs löpande upp i det systematiska arbetsmiljöarbetet samt i verksamhetsberättelser.

Götabibliotekens tillgänglighetsträd

** Beskrivning tillgängliga medier: ljudboken, lättläst, mikrofilm, tecken som stöd, talrika ljudböcker, teckenprick, språkstöd, språkstöd, Legimus.

** För egen produktion av vilka respektive berättelse från andra Götabibliotek, se Götabibliotekens Regler och riktlinjer.

Tillgänglighetsinventering och åtgärdsplan

Innehållsförteckning

Tillgänglighetsinventering.....	3
Valdemarsvik.....	3
Parkering.....	3
Entré.....	3
Lokal.....	3
Bestånd.....	4
Övrigt.....	4
Gusum.....	4
Parkering.....	4
Entré.....	4
Lokal.....	5
Ringarum.....	5
Parkering.....	5
Entré.....	5
Lokal.....	6
Åtgärdsplan.....	7
Valdemarsvik.....	7
Gusum.....	8
Ringarum.....	8
Kommentar.....	9
Angående förbättring av tillgänglighet genom hjälpmedel.....	9
Angående åtgärdsplanens förslag.....	9

Tillgänglighetsinventering

Valdemarsvik

Parkering

Parkeringsplats med två platser för personer med nedsatt rörelseförmåga finns i nära anslutning till biblioteket. Inga nivåskillnader mellan parkering och bibliotek, vägen utanför entrén är en gångfartsväg.

Entré

Entrén till biblioteket är utan nivåskillnader och vändytor för rullstolsburna finns.

Bokinkast som är tillgängligt dygnet runt finns till vänster om entrédörren sett utifrån.

Automatiska dörröppnare finns till ytterdörrarna.

Lokal

Bibliotekslokalen är luftig och väl skyltad överlag.

Alla fristående hyllor är tillgängliga. På de väggfasta hyllorna kan övre hyllplan möjligen vara svåra att nå för en rullstolsburen person. Vissa gångstråk kan eventuellt behövas vidgas för att ge fri gångväg och svängutrymme för rullstolsburna.

Biblioteket har utrustats med ljuddämpande utrustning i hela lokalen sedan förra tillgänglighetsinventeringen. Barnavdelningen har också möblerats om och gjorts luftigare.

Utlån- och återlämningsdatorn samt informationsdisken har höj- och sänkbara bord. Förstoringsglas finns att låna vid tidningshyllan. DAISY-spelare finns att låna vid behov.

De publika datorerna är relativt nya och kan anpassas ytterligare genom att köpa in tillgänglighetsanpassade hjälpmedel, till exempel tangentbord med större knappar.

Det finns fyra toaletter i bibliotekslokalen, två för allmänheten, tillgänglig toalett med skötbord och en för enbart personal. Samtliga toalettdörrar är i kontrasterande färg i förhållande till väggarna.

Informationsdisken har förutom höj- och sänkbart bord, även möjligheten att justera belysning efter behov och datorskärmarnas placering går att anpassa. Det finns en samtalsförstärkare samt förstoringsglas att låna om behov uppstår.

Personalutrymmet är överlag tillgänglighetsanpassat. Dörrar är försedda med automatiska dörröppnare och det finns gott om utrymme

inne i lokalen. För att helt tillgänglighetsanpassa krävs enbart mindre förändringar som att möblera om bord och vidga vissa gångstråk. Utrymningsväg via fönster är inte tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Trösklar i två av tre rum uppfyller inte kraven "så låga som möjligt och fasade". Det tredje rummet har en bra tröskel i aluminium.

Bestånd

Biblioteket erbjuder ett brett sortiment av anpassade böcker. Böcker i stor-stil, lättlästa böcker för både barn och vuxna, samt talböcker. För att kunna läsa talböcker har vi också ett antal DAISY-spelare att låna ut vid behov. Dessa bestånd utvecklas och utökas kontinuerligt. Om låntagare inte kan ta sig till biblioteket erbjuds tjänsten boken-kommer. Boken-kommer är en pågående tjänst som utökas efter behov.

För barn och unga finns det en äppelhylla, med böcker som kan läsas på andra sätt än med ögonen, till exempel taktila bilderböcker. Där finns också språkpillerböcker, böcker som logopedier rekommenderar vid försenad språkutveckling.

Genom Götabiblioteken och vår gemensamma webbplats kan vi också erbjuda våra låntagare e-böcker, e-ljudböcker och tillgång till arkiv samt databaser. All information som läggs ut digitalt ska vara tillgänglighetsanpassat enligt lag.

Övrigt

Färdtjänst hämtar i regel precis utanför entrén och sittplatser finns vid entrén. Vid fråga från besökare kan personalen kontakta färdtjänst.

Rutiner för behandling av klagomål eller synpunkter rörande tillgänglighet i lokalen bör ses över och uppdateras.

Gusum

Parkering

Parkeringen till Gusums bibliotek ligger i anslutning till byggnaden. Biblioteket har en parkeringsplats i anslutning till entrén.

Entré

Det finns en ramp till entrédörren. På plan ett i Folkets hus finns ett bokinkast och toaletter varav en tillgänglig toalett utan nivåskillnader. För att nå övriga toaletter är det nivåskillnad och trappsteg.

Lokal

Biblioteket ligger på plan två i Folkets hus. Det nås via trappor eller en hiss som kan användas vid behov.

Överlag är bibliotekslokalen väldigt rymlig och har god bredd mellan hyllor. Hyllorna vid skönlitteratur är väl skyltade. Övrig skyltning bör ses över för att göra det lättare att hitta. Övergripande orienteringstavla för Gusums bibliotek behövs inte då lokalen är relativt liten. Belysningen i rummen är bra.

Alla fristående hyllor går att nå för en rullstolsburen person. De väggfasta hyllorna är högre och där är tillgängligheten inte lika bra på de övre planen, vilket bör ses över.

I barnboksavdelningen finns trappsteg med en flyttbar ramp som kan användas vid behov. Ledstång saknas.

Informationsdisken är mittemot ingången. Skrivbordet är höj- och sänkbart.

Det finns tre nödutgångar i lokalen, vid entrén, vid barnavdelningen och via köket.

Bestånd och övrigt - Se posterna för Valdemarsviks bibliotek.

Ringarum

Parkering

Det finns två alternativ till parkering vid Ringarums bibliotek, då det är ett integrerat skol- och folkbibliotek beläget i Ringarums skola. Byggnaden har två entréer och båda har parkeringsplatser inom 50 meter. Det finns inga parkeringsplatser för personer med nedsatt rörelseförmåga och avståndet till entrédörrarna är inte optimalt.

Utanför skoltid kan även den asfalterade skolgården användas för parkering.

Entré

Skolbyggnaden har två entréer till biblioteket, huvudentré och sidoentré. Vid huvudentrén finns det två trappsteg, dessa trappsteg saknar ramp. Innanför entrén finns ytterligare trappor försedda med skenor av trä, men saknar ledstång i anslutning till skenorna.

Sidoentrén är på motsatt sida av huset och leder till skolans centrala trapphus. Där finns ingen ramp, men en hiss som kan användas vid behov. Hissen är inte öppen för allmänheten utan kräver personal för

att användas. Förutom den initiala nivåskillnaden förekommer inga andra nivåskillnader.

Sidoentrén har automatiska dörröppnare, medan huvudentrén saknar dessa.

Entréerna är i övrigt väldigt rymliga och väl anpassade för personer med nedsatt rörelseförmåga. Sittplatser finns i korridorerna.

Lokal

Överlag är det bra bredd på gångstråk, där vissa stråk kan optimeras ur ett tillgänglighetsperspektiv. Biblioteksrummet är relativt litet och skyltningen är bra överlag. Skyltningen går dock att förbättra. Ingen orienteringstavla krävs, då biblioteket är lättöverskådligt.

Informationsdisken är höj- och sänkbar, men det saknas bra avlastningsytor. En majoritet av besökarna till folkbiblioteket i Ringarum är äldre, ytterligare anpassningar i form av ställplats för käppar och dylika hjälpmedel skulle behövas i anslutning till informationsdisken.

Alla fristående hyllor går att nå för en rullstolsburen person. På de väggfasta hyllorna kan de översta hyllplanen eventuellt vara svåra att nå från sittande läge.

Bokinkastet är inte till för allmänheten, utan används enbart för skolbarn när skolan är öppen, men under tider då biblioteket är stängt. Det finns två toaletter i nära anslutning till biblioteket, varav en är anpassad för personer med nedsatt rörelseförmåga. Dessa är inte kontrastmarkerade gentemot omgivande vägg. Skyltningen på dörrarna brister också i vissa avseenden. Det finns inte någon nivåskillnad mellan bibliotek och toaletter.

Ringarums bibliotek har inga publika datorer eller trådlöst nätverk för allmänheten. Däremot kan bibliotekspersonal erbjuda kopiator och utskriftsmöjligheter.

Det finns tre nödutgångar i anslutning till biblioteket: genom ett fönster i bibliotekslokalen samt de två entréerna. Huvudentrén kan anpassas för personer med funktionsnedsättning.

Bestånd och övrigt - Se posterna för Valdemarsviks bibliotek.

Åtgärdsplan

Under den senaste perioden för vår tillgänglighetsplan har flera förbättringar genomförts, bland annat installation av ljudabsorbenter, förbättrad belysning i vår kombinerade utställnings- och evenemangsalokal, ommöblering av biblioteksutrymmet, tydligare skyltning av tillgängliga medier samt inköp av samtalsförstärkare.

Nedan följer en lista på rekommenderade åtgärder baserat på tillgänglighetsinventeringen:

Valdemarsvik

Åtgärd	Ansvar	När	Hur
Tillgänglighetsanpassa publika datorer	Bibliotekspersonal	2025-2027	Inköp av hjälpmedel t.ex. tangentbord med stora tangenter
Tydliga rutiner för hantering av synpunkter rörande bibliotekets tillgänglighet.	Bibliotekspersonal	2025-2026	Upprätta styrdokument rutiner
Tillgänglighetsanpassa kontorsutrymme	Bibliotekspersonal, Fastighetsansvarig	Löpande	T.ex. höga trösklar

Gusum

Åtgärd	Ansvar	När	Hur
Trappsteg barnavdelning	Fastighetsansvarig	2025-2027	Ledstång monteras
Parkeringsplats för personer med rörelsenedsättning saknas	Fastighet	2025-2027	
Se över skyltning för hyllor	Bibliotekspersonal	2025-2027	

Ringarum

Åtgärd	Ansvar	När	Hur
Parkeringsplats för personer med rörelsenedsättning saknas	Fastighetsansvarig	2025-2027	
Tillgänglighetsanpassa huvudentrén	Fastighetsansvarig	2025-2027	Mindre ramp införskaffas. Ledstång och automatiska dörröppnare monteras.
Förbättring av skyltning samt gångstråk Införskaffa avlastningsbord	Bibliotekspersonal	2025-2027	
Markering toalettdörrar	Fastighet	2025-2027	Måla, foliera

Kommentar

Angående förbättring av tillgänglighet genom hjälpmedel

Samtliga bibliotek i kommunen kan öka tillgängligheten genom inköp av till exempel käppställ och tangentbord med större tangenter. Att tillgodose detta på våra bibliotek är exempel på enkelt avvägrda hinder.

Angående åtgärdsplanens förslag

Åtgärdsplanen bör ses som ett riktmärke för tillgänglighetsförbättringar i stort. Den är inte heltäckande, vilket innebär att andra behov av anpassningar kan få prioritet under planens giltighetstid. Den uppdateras kontinuerligt under perioden för den aktuella tillgänglighetsplanen.

För närvarande är det inte helt klart hur det nya tillgänglighetsdirektivet (2023:254) kommer att påverka biblioteksverksamheter, (särskilt gällande krav på tillgängliga digitala format.) Samtidigt kan biblioteket uppmärksammas på brister i tillgänglighet av besökare, vilket kan kräva åtgärder under planperioden.

(12)

KS-SA.2024.65

**Godkännande av slutrapport samt uppdrag med
anledning av översyn av den politiska organisationen
från 2027 samt upphörande av fullmäktigeberedningen**

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 146

KS-SA.2024.65

Slutrapport- Översyn av politisk organisation mandatperioden 2027-2030 samt upphörande av fullmäktigeberedningen

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Godkänna slutrapporten från fullmäktigeberedningen.
2. Ge kommunstyrelsen i uppdrag att:
 - Ta fram beslutsunderlag till kommunfullmäktige om att minska antalet ledamöter till 31.
 - Revidera kommunfullmäktiges arbetsordning i enlighet med förslag i rapport.
 - Revidera kommunstyrelsens reglemente och presentera nytt arbetssätt för styrelsen och arbetsutskottet.
 - Revidera reglementet för kommunens revisorer i enlighet med förslag i rapport.
 - Revidera arbetsordningen för demokratiberedningen i enlighet med förslag i rapport.
 - Revidera reglementet för det kommunala tillgänglighetsrådet och presentera förslag till rådet före beslut i enlighet med förslag i rapport.
3. Samtliga beslut och revideringar av styrdokument enligt punkt 2 ska fastställas av kommunfullmäktige senast april 2026.
4. Fullmäktigeberedningen om översyn av den politiska organisationen avvecklas och uppdraget anses slutfört i och med slutrapportens överlämnande till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommundirektören får i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsens presidium, kanslichef och ekonomichef samordna arbetet kring förslag om nytt arbetssätt för kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott.
2. Kommundirektören får i uppdrag att ta fram beslutsunderlag gällande övriga uppdrag enligt förslagen i slutrapporten.

KS § 146

KS-SA.2024.65

Beslutet gäller under förutsättning att kommunfullmäktige godkänner slutrapporten och ger kommunstyrelsen uppdragen i beslutspunkt 2 gällande förslag till beslut i kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade den 18 november 2024 att tillsätta en fullmäktigeberedning med uppdrag att se över den politiska organisationen inför kommande mandatperiod. En parlamentarisk grupp med representanter från samtliga partier har genomfört översynen. Kanslichefen har varit sekreterare och sammanställt slutrapporten.

Syftet har varit att analysera organisationen utifrån effektivitet, tydlighet, demokratiskt inflytande och framtida krav. Jämförelser har gjorts med liknande kommuner.

Fullmäktigeberedningen föreslår följande förändringar:

- Kommunfullmäktige: Minskning från 35 till 31 ledamöter.
- Kommunstyrelsen: Minskning till 11 ledamöter och 11 ersättare. Barn- och utbildningsutskottet samt stöd- och omsorgsutskottet avvecklas. Arbetsutskottet kvarstår.
- Kommunrevisionen: Antalet revisorer fastställs till 5.
- Demokratiberedningen: Ska påbörja sitt arbete ett år innan allmänt val.
- Tillgänglighetsrådet: Reglementet ses över.
- Övriga nämnder, beredningar och bolag: Inga förändringar föreslås.

Förändringarna bedöms leda till en mer effektiv och tydlig organisation med begränsade ekonomiska konsekvenser.

Under återstoden av 2025 och under 2026 behöver ett gemensamt arbete ske mellan kommundirektörens ledningsgrupp, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott. Syftet är att tydliggöra vilka ärenden och informationspunkter som ska hanteras politiskt och i vilken instans. Dialogen bör även omfatta när och hur kommunstyrelsen ska få verksamhetsinformation samt vilken roll arbetsutskottet ska ha från och med den 1 januari

KS § 146

KS-SA.2024.65

2027. Detta arbete är avgörande för att säkerställa en effektiv och tydlig styrning i den nya organisationen.

Slutrapport och demokratiberedningens yttrande bifogas denna tjänsteskrivelse. Synpunkt som inkommit från PRO gällande det kommunala tillgänglighetsrådet har skickats vidare till fullmäktigeberedningens ledamöter. Synpunkten bifogas också till ärendet vid behandling i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna förändringarna bedöms sammantaget bidra till minskade kostnader för den politiska organisationen i Valdemarsviks kommun. Genom att minska antalet ledamöter i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen samt avveckla två utskott, förväntas kostnaderna för arvoden, ersättningar och förlorad arbetsförtjänst att minska.

Att begränsa demokratiberedningens verksamhet till att endast vara aktiv året före allmänt val innebär att kostnaderna för beredningens arbete reduceras under övriga år i mandatperioden. Även fastställandet av fem revisorer, i stället för nuvarande sex, medför en besparing.

Samtidigt finns en viss osäkerhet kring hur förändringarna påverkar arbetsbelastningen i kommunstyrelsen. När fler ärenden och informationspunkter hanteras direkt i kommunstyrelsen kan sammanträden bli längre, vilket kan påverka kostnadsbilden. Det är därför svårt att exakt beräkna de ekonomiska effekterna, men bedömningen är att förändringarna inte är kostnadsdrivande och snarare leder till en mer effektiv resursanvändning.

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

KS § 146

KS-SA.2024.65

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Dennis Gidlund

Kanslichef

Tel: 0123-194 29

E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Slutrapport- Översyn av politisk organisation mandatperioden 2027-2030 samt avveckling av fullmäktigeberedningen

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

1. Kommundirektören får i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsens presidium, kanslichef och ekonomichef samordna arbetet kring förslag om nytt arbetssätt för kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott.
2. Kommundirektören får i uppdrag att ta fram beslutsunderlag gällande övriga uppdrag enligt förslagen i slutrapporten.

Beslutet gäller under förutsättning att kommunfullmäktige godkänner slutrapporten och ger kommunstyrelsen uppdragen i beslutspunkt 2 gällande förslag till beslut i kommunfullmäktige.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Godkänna slutrapporten från fullmäktigeberedningen.
2. Ge kommunstyrelsen i uppdrag att:
 - Ta fram beslutsunderlag till kommunfullmäktige om att minska antalet ledamöter till 31.
 - Revidera kommunfullmäktiges arbetsordning i enlighet med förslag i rapport.
 - Revidera kommunstyrelsens reglemente och presentera nytt arbetssätt för styrelsen och arbetsutskottet.
 - Revidera reglementet för kommunens revisorer i enlighet med förslag i rapport.
 - Revidera arbetsordningen för demokratiberedningen i enlighet med förslag i rapport.
 - Revidera reglementet för det kommunala tillgänglighetsrådet och presentera förslag till rådet före beslut i enlighet med förslag i rapport.
3. Samtliga beslut och revideringar av styrdokument enligt punkt 2 ska fastställas av kommunfullmäktige senast april 2026.

4. Fullmäktigeberedningen om översyn av den politiska organisationen avvecklas och uppdraget anses slutfört i och med slutrapportens överlämnande till kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade den 18 november 2024 att tillsätta en fullmäktigeberedning med uppdrag att se över den politiska organisationen inför kommande mandatperiod. En parlamentarisk grupp med representanter från samtliga partier har genomfört översynen. Kanslichefen har varit sekreterare och sammanställt slutrapporten.

Syftet har varit att analysera organisationen utifrån effektivitet, tydlighet, demokratiskt inflytande och framtida krav. Jämförelser har gjorts med liknande kommuner.

Fullmäktigeberedningen föreslår följande förändringar:

- Kommunfullmäktige: Minskning från 35 till 31 ledamöter.
- Kommunstyrelsen: Minskning till 11 ledamöter och 11 ersättare. Barn- och utbildningsutskottet samt stöd- och omsorgsutskottet avvecklas. Arbetsutskottet kvarstår.
- Kommunrevisionen: Antalet revisorer fastställs till 5.
- Demokratiberedningen: Ska påbörja sitt arbete ett år innan allmänt val.
- Tillgänglighetsrådet: Reglementet ses över.
- Övriga nämnder, beredningar och bolag: Inga förändringar föreslås.

Förändringarna bedöms leda till en mer effektiv och tydlig organisation med begränsade ekonomiska konsekvenser.

Under återstoden av 2025 och under 2026 behöver ett gemensamt arbete ske mellan kommundirektörens ledningsgrupp, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott. Syftet är att tydliggöra vilka ärenden och informationspunkter som ska hanteras politiskt och i vilken instans. Dialogen bör även omfatta när och hur kommunstyrelsen ska få verksamhetsinformation samt vilken roll arbetsutskottet ska ha från och med den 1 januari 2027. Detta arbete är avgörande för att säkerställa en effektiv och tydlig styrning i den nya organisationen.

Slutrapport och demokratiberedningens yttrande bifogas denna tjänsteskrivelse. Synpunkt som inkommit från PRO gällande det kommunala tillgänglighetsrådet har skickats vidare till fullmäktigeberedningens ledamöter. Synpunkten bifogas också till ärendet vid behandling i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna förändringarna bedöms sammantaget bidra till minskade kostnader för den politiska organisationen i Valdemarsviks kommun. Genom att minska antalet ledamöter i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen samt avveckla två utskott, förväntas kostnaderna för arvoden, ersättningar och förlorad arbetsförtjänst att minska.

Att begränsa demokratiberedningens verksamhet till att endast vara aktiv året före allmänt val innebär att kostnaderna för beredningens arbete reduceras under övriga år i mandatperioden. Även fastställandet av fem revisorer, i stället för nuvarande sex, medför en besparing.

Samtidigt finns en viss osäkerhet kring hur förändringarna påverkar arbetsbelastningen i kommunstyrelsen. När fler ärenden och informationspunkter hanteras direkt i kommunstyrelsen kan sammanträden bli längre, vilket kan påverka kostnadsbilden. Det är därför svårt att exakt beräkna de ekonomiska effekterna, men bedömningen är att förändringarna inte är kostnadsdrivande och snarare leder till en mer effektiv resursanvändning.

Beslutet skickas till

Kommundirektören
Kanslichefen
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Dennis Gidlund
Kanslichef

§ 17

Översyn av den politisk organisationen

Beslut

Synpunkter enligt nedan skickas med till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige vid ärendets behandling.

Ärendebeskrivning

Kanslichef Dennis Gidlund redogör för förslag till ny politisk organisation från 1 januari 2027.

Enligt arbetsordningen för kommunfullmäktige ska demokratiberedningen yttra sig i ärenden om förändring av den politiska organisationen.

Demokratiberedningen lämnar följande synpunkter;

- Risk för att småpartier i kommunfullmäktige drabbas när antalet ledamöter i kommunfullmäktige reduceras från 35 till 31.
- Enkäten som genomförs på Vammarskolan bör ske fortsättningsvis varje år. Om det inte genomförs av demokratiberedningen bör enkäten genomföras av förvaltningen genom uppdrag i verksamhetsplan eller liknande från kommunstyrelsen.

I övrigt inga synpunkter.

Beslutet skickas till

Akten

Slutrapport gällande översyn av den politiska organisationen och förslag till förändringar inför mandatperioden 2027-2030

Innehållsförteckning

Sammanfattning och förslag från beredningsgruppen	3
1. Uppdraget från kommunfullmäktige	4
2. Nuvarande politisk organisation	5
3. Jämförbara kommuner	6
3.1 Perstorps kommun	6
3.2 Lekebergs kommun	6
3.3 Lessebo kommun	7
3.4 Vadstena kommun	7
3.5 Kinda kommun	8
4. Förslag från beredningsgruppen	9
4.1 Kommunfullmäktige	9
4.2 Kommunstyrelsen samt utskott	9
4.3 Miljö- och byggnämnd	10
4.4 Överförmyndaren	10
4.5 Sociala myndighetsnämnden	10
4.6 Valnämnden	10
4.7 Kommunrevisionen	10
4.8 De kommunala bolagen	10
4.9 Kommunfullmäktiges demokratiberedning	10
4.10 Kommunfullmäktiges valberedning	10
4.11 Kommunala tillgänglighetsrådet	11
5. Analys och effekter av beredningens förslag	12

Sammanfattning och förslag från beredningsgruppen

Fullmäktigeberedningen har på uppdrag av kommunfullmäktige genomfört en översyn av Valdemarsviks kommuns politiska organisation inför mandatperioden 2027–2030. Arbetet har utgått från jämförelser med liknande kommuner samt en analys av dagens organisation, med fokus på effektivitet, tydlighet och demokratiskt inflytande.

Huvudförslagen är:

- *Kommunfullmäktige*: Antalet ledamöter minskas från 35 till 31.
- *Kommunstyrelsen*: Antalet ledamöter och ersättare minskas till 11+11. Barn- och utbildningsutskottet samt stöd- och omsorgsutskottet avvecklas, medan arbetsutskottet består. Ett nytt arbetssätt för styrelsen och arbetsutskottet ska utvecklas under 2025–2026.
- *Kommunrevisionen*: Antalet revisorer fastställs till 5 vilket skapar tydlighet och innebär en mindre besparing.
- *Demokratiberedningen*: Begränsas till att vara aktiv endast året före ett allmänt val. Detta klargör uppdraget och medför lägre kostnader.
- *Kommunala tillgänglighetsrådet*: Reglementet ses över vad gäller uppdrag, arbetssätt, sammanträdesfrekvens och politisk representation.
- *Övriga nämnder och bolag*: Miljö- och byggnämnden, överförmyndaren, sociala myndighetsnämnden, valnämnden, valberedningen samt de kommunala bolagen föreslås i nuläget vara oförändrade.

Förändringarna bedöms leda till en mer effektiv och tydlig politisk organisation utan att medföra några större negativa effekter ur ett demokratiskt eller ekonomiskt perspektiv. De ekonomiska konsekvenserna är begränsade, men vissa besparingar förväntas genom minskade arvoden och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Det råder samsyn kring förslagen och inga reservationer har framförts i slutförslaget från översynsgruppen.

En separat fullmäktigeberedning för översyn av arvoden har inrättats. Denna inväntar slutrapporten innan ett förslag till reviderade arvodesbestämmelser läggs fram för nästa mandatperiod.

Enligt § 34 i kommunfullmäktiges arbetsordning ska demokratiberedningen ges möjlighet att yttra sig över förändringar i den politiska organisationen. Kanslichefen deltog därför vid demokratiberedningens sammanträde den 25 september 2025. Deras yttrande bifogas slutrapporten när den behandlas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

1. Uppdraget från kommunfullmäktige

Sammansättning

Kommunfullmäktige beslutade den 2024-11-18 att tillsätta en fullmäktigeberedning med uppdrag att se över den politiska organisationen till kommande mandatperiod. Vid kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-17 valdes en parlamentarisk grupp för översynen av den nuvarande politiska organisationen. Den parlamentariska gruppen består av representanter från samtliga partier som är representerade i kommunfullmäktige. Enligt beslut i kommunfullmäktige § 12/25 utgörs gruppen av följande personer:

Göran Tinglöf (S), Per Hollertz (M), Stefan Kemle (LPo), Per Hanö (SD) Göran Karlsson (C), Jonas Andersson (V) och Elisabeth Evertsson (KD). Per Hollertz (M) är fullmäktigeberedningens ordförande och Göran Karlsson (C) är vice ordförande.

Kanslichef Dennis Gidlund har varit sekreterare i fullmäktigeberedningen och försett fullmäktigeberedningen med underlag inför sammanträde, skrivit protokoll samt tagit fram denna slutrapport.

Uppdrag och syfte

Översynen syftar till att utvärdera den nuvarande organisationen utifrån dagens och framtida förväntningar och krav, både utifrån lagstiftarens intentioner men också utifrån de förtroendevaldas och allmänhetens förväntningar. Inom ramen för översynerna sker omvärldsspaning med kommuner i samma storlek som Valdemarsviks kommun.

Arbetet i beredningarna startade under våren 2025. Ambitionen är att förändringar som föreslås ska införas från och med kommande mandatperiod, 2027.

Inriktning gällande översyn

En central del av översynen är politikeruppdraget. Här behöver det analyseras hur attraktiviteten kan stärkas så att nyrekrytering underlättas och avhopp minimeras. Samtidigt behöver förhållandet mellan politikeruppdraget och tjänstemannauppdraget tydliggöras för att skapa en klarare rollfördelning.

Ur ett demokratiperspektiv ska översynen pröva hur medborgarinflytandet kan ökas och hur tilltro och förtroende för det politiska systemet kan stärkas.

Slutligen ska översynen omfatta frågor om effektivitet, styrning och måluppfyllelse. Det innebär att klargöra vilken roll kommunstyrelsen ska ha, hur styrning och ledning kan utvecklas i relation till professionen samt hur ansvarsfördelningen kan utformas på ett ändamålsenligt sätt.

2. Nuvarande politisk organisation

Kommunfullmäktige består av 35 ordinarie ledamöter och vid valet 2022 fördelades mandaten enligt följande:

- Socialdemokraterna 10 mandat
- Moderaterna 7 mandat
- Sverigedemokraterna 5 mandat
- Landsbygdspartiet oberoende 5 mandat
- Centerpartiet 4 mandat
- Vänsterpartiet 2 mandat
- Kristdemokraterna 2 mandat

Kommunens styre består av: Moderaterna, Sverigedemokraterna, Landsbygdspartiet oberoende och Kristdemokraterna.

Kommunstyrelsen, utskott samt övriga nämnder

Kommunstyrelsen har 13 ledamöter och 13 ersättare.

Kommunstyrelsen har 3 utskott med 5 ledamöter och 5 ersättare enligt nedan;

- Kommunstyrelsens arbetsutskott
- Kommunstyrelsens barn- och utbildningsutskott
- Kommunstyrelsens stöd- och omsorgsutskott

Utöver kommunstyrelsen finns övriga nämnder, beredningar, mm i den politiska organisationen:

- Miljö- och byggnämnden (7 ledamöter och 7 ersättare)
- Valnämnd (5 ledamöter och 5 ersättare)
- Social myndighetsnämnd (5 ledamöter)
- Demokratiberedning (7 ledamöter)
- Överförmyndare
- Revisionen (6 revisorer)
- Kommunfullmäktiges valberedning (7 ledamöter och 7 ersättare)

Kommunala bolag

De kommunala bolag som finns i Valdemarsviks kommun är;

- Centrumhuset i Valdemarsvik AB (CVAB)
- Valdemarsviks Etableringsaktiebolag (VETAB)

3. Jämförbara kommuner

För att hitta jämförbara kommuner har fullmäktigeberedningen tittat i Sveriges Kommuner och Regioners gruppindelning av kommuner. I gruppindelningen från 2023 placeras Valdemarsviks kommun i gruppen B4 Pendlingskommun nära större stad och därmed har förvaltningen jämfört Valdemarsviks kommun med tre kommuner från den gruppen (Perstorps kommun 7235 invånare, Lekebergs kommun 8606 invånare samt Lessebo kommun 8289 invånare) men även med två kommuner i Östergötland (Vadstena kommun 7490 invånare samt Kinda kommun 9957 invånare) för att beakta kommuner i vår närhet i liknande storlek.

Befolkningsstatistik enligt ovan är från SCB och är folkbokförda invånare i kommunerna 31 december 2024. Valdemarsviks kommun hade vid årsskiftet 7525 invånare.

Se politiska organisation för jämförbara kommuner enligt nedan.

3.1 Perstorps kommun

Instans	Ledamöter	Ersättare
Kommunfullmäktige	27	19
Kommunstyrelsen	9	9
Arbetsutskott	3	3
Personalutskott	3	3
Tekniskt utskott	3	3
Barn- och utbildningsnämnd	9	9
Arbetsutskott	3	3
Socialnämnd	9	9
Arbetsutskott	3	3
Byggnadsnämnd	5	5
Kultur- och fritidsnämnd	5	5
Räddningsnämnd	9	9
Valnämnd	7	7
Revision	4	

3.2 Lekebergs kommun

Instans	Ledamöter	Ersättare
Kommunfullmäktige	35	22
Kommunstyrelsen	13	6
Socialnämnden	9	5

Barn- och utbildningsnämnd	9	5
Valnämnden	5	5
Taxe- och avgiftsnämnd	2	
Krisledningsnämnd	5	5

3.3 Lessebo kommun

Instans	Ledamöter	Ersättare
Kommunfullmäktige	35	19
Kommunstyrelsen	11	11
- Personalutskott	5	0
- Ägarutskott	5	5
- Kultur- och fritidsutskott	5	5
Barn- och utbildningsnämnden	11	11
Samhällsbyggnadsnämnden	9	9
Socialnämnden	11	11
Myndighetsnämnden	5	5
Valnämnden	7	7
Revisorer	6	0

3.4 Vadstena kommun

Instans	Ledamöter	Ersättare
Kommunfullmäktige	35	23
Kommunstyrelsen	11	11
Socialnämnden	7	7
Kultur- och utbildningsnämnden	7	7
Samhällsbyggnadsnämnden	7	7
Vatten- och avfallsnämnden (tillsammans med Motala)	5	
Valnämnden	5	5
Revision	5	-

3.5 Kinda kommun

Instans	Ledamöter	Ersättare
Kommunfullmäktige	35	24
Kommunstyrelsen	9	9
Bildningsnämnden	9	9
Vård- och omsorgsnämnden	9	9
Myndighetsnämnd bygg och miljö	5	5
Samhällsbyggnadsnämnden	9	9
Valnämnden	5	5
Revisorer	5	-

4. Förslag från beredningsgruppen

Nedan finns förslag per instans samt styrdokument som behöver revideras i samband med förändringen. I vissa delar finns också förslag till beslut som även kommer finnas med i tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Samtliga styrdokument ska beslutas i april att gälla från 2027-01-01.

4.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige bör bestå av 31 ledamöter i stället för dagens 35 ledamöter.

Beslut om att ändra antalet ledamöter i kommunfullmäktige ska fattas före utgången av februari månad valåret. Länsstyrelsen ska genast underrättas om beslutet. (KL 5:7).

Styrdokument som berörs:

- Kommunfullmäktiges arbetsordning.

Besluts punkt till tjänsteskrivelse med anledning av förslaget

- Kommundirektören får i uppdrag att återkomma med beslutsunderlag till kommunfullmäktige om att kommunfullmäktige från kommande mandatperiod ska bestå av 31 ledamöter.
- Kommundirektören får i uppdrag att revidera kommunfullmäktiges arbetsordning i linje med förslagen ovan.

4.2 Kommunstyrelsen samt utskott

Kommunstyrelsen bör bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare-

Kommunstyrelsens stöd- och omsorgsutskott samt barn- och utbildningsutskott tas bort. Arbetssätt och ansvarsområde mellan kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott behöver ses över. Det ska fortsatt vara 5 ledamöter och 5 ersättare i kommunstyrelsens arbetsutskott. Ersättare ska alltid ha rätt att närvara vid kommunstyrelsens och arbetsutskottets sammanträden.

Styrdokument som berörs:

- Kommunstyrelsens reglemente.

Besluts punkt till tjänsteskrivelse med anledning av förslaget

- Kommundirektören får i uppdrag att revidera kommunstyrelsens reglemente i linje med förslagen ovan.
- Kommundirektören får i uppdrag att presentera förslag på nytt arbetssätt för kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott från 1 januari 2027.

4.3 Miljö- och byggnämnd

Inga förändringar föreslås från fullmäktigeberedningen. Det pågår en diskussion med Söderköpings kommun om en gemensam nämnd inom området. Beslut inom ramen för en sådan organisering sker separat.

4.4 Överförmyndaren

Inga förändringar föreslås från fullmäktigeberedningen. Det pågår en diskussion med Söderköpings kommun och Finspångs kommun om en gemensam nämnd inom området. Beslut inom ramen för en sådan organisering sker separat.

4.5 Sociala myndighetsnämnden

Inga förändringar föreslås från fullmäktigeberedningen

4.6 Valnämnden

Inga förändringar föreslås från fullmäktigeberedningen

4.7 Kommunrevisionen

Antalet revisorer bör vara ändras till att avse 5 revisorer. I dag anges i reglementet att minst 5 ska utses vilket medför en otydlighet om hur många revisorer som ska utses. 5 är också minsta antalet enligt kommunallagen 12 kap. 5 §.

Styrdokument som berörs:

- Reglementet för kommunens revisorer.

Besluts punkt till tjänsteskrivelse med anledning av förslaget

- Kommundirektören får i uppdrag att revidera revisorernas reglemente i linje med förslagen ovan.

4.8 De kommunala bolagen

Inga förändringar föreslås från fullmäktigeberedningen

4.9 Kommunfullmäktiges demokratiberedning

Beredningen ska endast vara aktiv ett år före allmänna val. Val ska ske med representanter från valda partier i kommunfullmäktige. Uppdraget ska tydliggöras i kommunfullmäktiges arbetsordning.

Styrdokument som berörs:

- Kommunfullmäktiges arbetsordning

Besluts punkt till tjänsteskrivelse med anledning av förslaget

- Kommundirektören får i uppdrag att revidera kommunfullmäktiges arbetsordning i linje med förslagen ovan.

4.10 Kommunfullmäktiges valberedning

Inga förändringar föreslås från fullmäktigeberedningen

4.11 Kommunala tillgänglighetsrådet

Reglementet för det kommunala tillgänglighetsrådet ska ses över med fokus på rådets uppdrag, arbetssätt sammanträdesfrekvens samt vilka politiska representanter som ska ingå i rådet

Styrdokument som berörs:

- Reglementet för det kommunala tillgänglighetsrådet

Besluts punkt till tjänsteskrivelse med anledning av förslaget

- Kommundirektören får i uppdrag att revidera det kommunala tillgänglighetsrådet enligt ovan. Förslag till nytt reglemente ska presenteras för det kommunala tillgänglighetsrådet före beslut.

5. Analys och effekter av beredningens förslag

Sammanfattning

Översynen av den politiska organisationen i Valdemarsviks kommun omfattar främst kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess utskott, kommunrevisionen, fullmäktiges demokratiberedning samt det kommunala tillgänglighetsrådet.

Kommunfullmäktige

Senast Valdemarsviks kommun beslutade om antalet ledamöter i kommunfullmäktige var 2005, då antalet minskade från 41 till 35. En minskning bedöms inte få någon betydande demokratisk effekt. Eftersom arvudet för fullmäktigesammanträden är fast per möte (300 kr per sammanträde) väntas förslaget inte heller medföra någon större ekonomisk påverkan.

Kommunstyrelsen med utskott

Den största förändringen i förslaget är avvecklingen av två utskott inom kommunstyrelsen. Att minska antalet ledamöter och ersättare samt ta bort utskotten bedöms inte få någon större demokratisk påverkan. Utskottens roll har under en tid ifrågasatts och upplevs idag som administrativt betungande. Den föreslagna organisationen bedöms därför bli mer effektiv jämfört med dagens arbetssätt.

Ekonomiskt kan en avveckling av två utskott leda till lägre kostnader genom minskade arvoden och en mer effektiv användning av tjänstepersoners arbetstid. Samtidigt finns en ekonomisk risk om fler ärenden och informationspunkter behöver hanteras direkt i kommunstyrelsen när utskotten försvinner. Det kan innebära att vissa sammanträden blir längre än dagens norm, som ofta är en förmiddag. Sammantaget bedöms dock förändringen inte vara kostnadsdrivande på årsbasis utan bör snarare leda till mindre kostnader för arvoden och övriga kostnader kopplade till sammanträden.

Under återstoden av 2025 och under 2026 behöver kommundirektörens ledningsgrupp, tillsammans med arbetsutskottet och kommunstyrelsen, tydliggöra vilka ärenden och informationspunkter som ska hanteras politiskt och i vilken instans. Dialogen bör också omfatta när och hur kommunstyrelsen ska få verksamhetsinformation samt vilken roll arbetsutskottet ska ha från den 1 januari 2027.

Förändringen innebär ett nytt arbetssätt jämfört med idag, men förväntas bidra till en mer effektiv och tydlig politisk styrning när organisationen enbart består av en nämnd och ett utskott.

Kommunrevisionen

Förslaget innebär att antalet revisorer fastställs till fem, i enlighet med kommunallagen. Det skapar tydlighet kring hur många revisorer som ska utses per mandatperiod. Idag finns sex förtroendevalda revisorer i kommunen. Förändringen medför en mindre besparing eftersom revisorerna erhåller ett fast arvode.

Kommunfullmäktiges demokratiberedning

Demokratiberedningen föreslås endast vara aktiv året före ett allmänt val. Idag råder otydlighet kring beredningens uppdrag när arbetet löper över hela mandatperioden. Förslaget tydliggör uppdraget och avgränsar arbetet till en valförberedande period. I samband med detta ska fullmäktiges arbetsordning ses över. Förändringen innebär en mindre besparing, då beredningen endast kommer vara aktiv ett av mandatperiodens fyra år. Därmed minskar kostnaderna för arvoden, ersättningar och förlorad arbetsförtjänst.

Kommunala tillgänglighetsrådet

Förslaget gällande tillgänglighetsrådet innebär inga direkta konsekvenser i nuläget, eftersom frågor om uppdrag, arbetssätt, sammanträdesfrekvens och representation ska hanteras i särskild ordning.

KTR – Viktigt för PRO

Med anledning av att det förekommit förslag på nedläggning av KTR vill PRO framhålla nödvändigheten av att behålla den här möjligheten för oss att få viktig information och svar på de frågor som uppstår gällande äldreården och andra kommunala serviceverksamheter.

Dessutom är det ovärderligt för oss att kunna framföra önskemål och idéer som våra medlemmar anser viktiga. Den respons och information vi har fått under åren med alla frågor mm hade knappast varit möjlig utan de möten i KTR, och tidigare KPR, som varit fyra gånger per år.

Att det är ett effektivt och kostnadsbesparande forum för kommunen råder inte något tvivel om. Det faktum att det finns möjlighet att samla och hantera olika frågor och synpunkter i den här formen gör det möjligt för deltagande föreningars representanter att föra en dialog med både tjänstemän och politiker på ett ordnat sätt. Alternativet om rådet skulle försvinna är att enskilda invånare kontakter kommunen med sina frågor och önskemål vilket vore betydligt mer belastande för alla.

Flera av rådets deltagande föreningar, som t ex reumatikerförbundet, har många gemensamma frågor som belyser viktigheten av att KTR finns kvar. Vi hoppas att det sker någon lagstiftning om KPR/KTR nationellt men framförallt att kommunen inser vilken hjälp det är för oss med det här forumet.

Valdemarsvik 2025-09-01

Vänligen

Jan Wendin / Ordförande PRO Gryt-Valdemarsvik

janwendin@gmail.com

Från: [Callejas Gidlund, Dennis](#) för [Kansli](#)
Till: ["janwendin@gmail.com"](mailto:janwendin@gmail.com)
Ärende: Sv: KTR
Datum: den 4 september 2025 10:21:00
Bilagor: [2025-08-26.pdf](#)

Hej,

Tack för ditt mail.

Vi har inför kommande mandatperiod sett över den politiska organisationen i kommunen. Detta är en fullmäktigeberedning med en representant från varje parti i kommunfullmäktige som har plats i fullmäktigeberedningen. Det har funnits preliminära inriktningar som diskuterats i partierna. Efter det senaste sammanträdet har översynsgruppen landat i ett råd ska finnas kvar men det ska ske en översyn gällande reglementet, hur ofta sammanträden ska ske samt om vilka politiska representanter som ska ingå, se sidan 3 i bifogat protokoll.

Jag skickar vidare din synpunkt till berörda förtroendevalda i fullmäktigeberedningen som registrerar det hos oss.

Med vänlig hälsning,

Dennis Gidlund
Kanslichef/ avdelningschef kansliet

Kommunledningskontoret
Valdemarsviks kommun
0123- 194 29

Från: Amundsson Kwick, Olivia <olivia.amundsson.kwick@valdemarsvik.se>
Skickat: den 4 september 2025 07:50
Till: Kansli <reg@valdemarsvik.se>
Ämne: VB: KTR

Från: jan wendin <janwendin@gmail.com>
Skickat: den 3 september 2025 13:46
Till: Amundsson Kwick, Olivia <olivia.amundsson.kwick@valdemarsvik.se>
Ämne: Fwd: KTR

Varning: Det här e-postmeddelandet har sitt ursprung utanför organisationen. Klicka inte på länkar eller öppna bilagor om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Jan Wendin
Idrottsvägen 1B, lgh 1302
615 33 Valdemarsvik
0768-127758
janwendin@gmail.com

----- Forwarded message -----

Från: nybergstina@telia.com <nybergstina@telia.com>

Date: ons 3 sep. 2025 kl 12:45

Subject: KTR

To: <janwendin@gmail.com>

Valdemarsvik 2025-09-03.

KTR-gruppen PRO Valdemarsvik-Gryt samt PRO Gusum-Ringarum har träffats inför KTR-mötet 17:e september.

1. Jan Wendin har gjort en skrivelse gällande vikten av att KTR får finnas kvar. Den bifogas detta mail.

2. En påminnelse: Vid förra mötet hade vi ställt en fråga angående bäcken som rinner genom Ringarum. Vems är marken, och vem har ansvar för att den rensas för att förhindra översvämningar? Svar skulle vi få vid nästkommande möte!

3. Önskemål från Ringarum; Enkelrikta gatan som går till återvinningsstationen! Samt att tunnor till klädåtervinningen placeras där.

4. Finns det några konkreta planer gällande SÄBO i Gusum?

5: Är det någon kö till platser inom SÄBO? Hur ser bemanningen ut gällande sjuksköterskorna och undersköterskorna, vad gäller fasta tjänster?

Stina Nyberg, för KTR-gruppen i PRO Gryt-Valdemarsvik och PRO Gusum-Ringarum

All e-post som skickas till Valdemarsviks kommun är allmän handling. Valdemarsviks kommun hanterar dina personuppgifter enligt dataskyddsförordningen (GDPR). För mer information se <https://www.valdemarsvik.se/kommun/kommun-politik/personuppgiftshantering/>

(13)

KLK.2025.88

**Antagande av reglemente och godkännande av
samverkansavtal gällande inrättande av gemensam
överförmyndarnämnd samt upphävande av tidigare
reglemente för överförmyndaren från 2027-01-01**

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 147

KLK.2025.88

Antagande av reglemente och godkännande av samverkansavtal gällande inrättande av gemensam överförmyndarnämnd samt upphävande av tidigare reglemente för överförmyndaren från 2027-01-01**Förslag till beslut i kommunfullmäktige**

1. Att under förutsättning, motsvarade beslut fattas i berörda kommuner, bilda gemensam överförmyndarnämnd för Finspångs, Söderköping och Valdemarsviks kommuner.
2. Finspångs kommun blir värdkommun och den gemensamma nämnden träder i kraft den 1 januari 2027.
3. Anta reglemente för den gemensamma överförmyndarnämnden.
4. Anta förslag till avtal om samverkan.
5. Upphäva gällande reglemente för överförmyndaren från och med 1 januari 2027.

Sammanfattning

Finspångs, Söderköping och Valdemarsviks kommuner planerar att bilda en gemensam överförmyndarnämnd med Finspång som värdkommun från och med den 1 januari 2027. För att detta ska bli verklighet krävs att respektive kommun fattar beslut om samverkan, antar ett gemensamt reglemente och ingår ett samverkansavtal. Den nya nämnden kommer att bestå av fyra ledamöter, där Finspång utser två och de andra kommunerna en vice ordförande var. Ordförandeposten tillfaller Finspång, medan vice ordförande roterar mellan Söderköping och Valdemarsvik.

Organisationen innebär att Finspång ansvarar för administration, arkiv och försäkringar, medan kostnaderna fördelas mellan kommunerna. För Valdemarsvik beräknas kostnaden till 465 tkr år 2027, vilket är lägre än dagens nivå. Kommunen behåller ansvar för arvoden till gode män och politiska representanter men det fasta årsarvodet till överförmyndaren faller bort.

KS § 147

KLK.2025.88

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har att ta ställning till inrättandet av en gemensam överförmyndarnämnd mellan Finspångs, Söderköping och Valdemarsviks kommuner. För att nämnden ska bildas krävs även att ett reglemente antas och att ett avtal om samverkan sluts mellan kommunerna.

Diskussioner har förts under 2024 och 2025 om ett bildande av ett gemensamt kansli och gemensam nämnd. Finspångs kommun har genomfört en utredning i frågan som har presenteras för respektive kommuners politiska ledningar. Förvaltningen i Finspångs kommun föreslår att en gemensam överförmyndarnämnd bildas och att Finspångs blir värdkommun. I förvaltningens utredning presenteras förslag på bland annat nämndens struktur, arbetsformer och hur dess kostnader ska fördelas.

I ärendet har dialog förts med berörda medarbetare, med de valda företrädarna för överförmyndarverksamheten i respektive kommun, med kommundirektörerna samt med de politiska ledningarna i respektive kommun.

Överförmyndare och ersättande överförmyndaren har yttrat sig kring organisationsförändringen i enlighet med 5 kap 16 § kommunallagen om att nämnden vars område berörs ska yttra sig före ärendets behandling i kommunfullmäktige.

Politisk representation och mandat

Den gemensamma nämnden kommer att bestå av fyra ledamöter och lika många ersättare. Finspångs kommun utser två ledamöter medan Söderköping och Valdemarsvik utser en ledamot vardera. Ordförandeposten tillfaller Finspångs kommun och vice ordförande utses växelvis från de övriga två kommunerna för att säkerställa ett roterande inflytande. Mandatperioden är fyra år och följer den kommunala mandatperioden. Den första mandatperioden inleds den 1 januari 2027.

KS § 147

KLK.2025.88

Juridiska och praktiska frågor

Ansvar för arkivhantering, dokumentation och administration åligger värdkommunen Finspång. Detta omfattar bland annat att förvara ärenden och akter, tillhandahålla datasystem samt säkerställa att arkivlagstiftningen följs. Finspång tecknar också de försäkringar som krävs för verksamheten och kostnaden fördelas mellan samtliga kommuner enligt gällande fördelningsprincip i samverkansavtalet.

Ägardialog och uppföljning

För att säkerställa insyn, styrning och uppföljning av verksamheten ska regelbundna ägardialoger hållas mellan kommunerna. Minst två gånger per år ska representanter från kommunstyrelsernas presidier och kommundirektörer mötas för att behandla frågor om verksamhet, måluppfyllelse, budget och ekonomi. Utöver detta ska en årlig ägardialog genomföras i mars/april där bokslut och årsbudget redovisas.

Ekonomiska konsekvenser

För Valdemarsviks kommun innebär samverkan en beräknad kostnad på cirka 465 tkr år 2027 för drift av den gemensamma överförmyndarnämnden och dess kansli. Kostnaden motsvarar 15 procent av den totala budgeten och kommer årligen att justeras utifrån antalet ärenden.

Utöver kanslikostnaden kvarstår kommunens ansvar för arvoden och sociala avgifter till gode män, förvaltare och förmyndare. Dessa kostnader ligger utanför kansliets budget men fortsätter att belasta Valdemarsviks kommun på samma sätt som idag. Även arvoden till kommunens politiska representanter i den gemensamma nämnden tillkommer och dessa regleras enligt Valdemarsviks egna arvodesbestämmelser.

Idag erhåller överförmyndaren och vice överförmyndaren i Valdemarsviks kommun tillsammans 18 procent i årsarvode, vilket motsvarar cirka 120 tkr på årsbasis exklusive sociala avgifter (2025 års nivå). När uppdraget i stället hanteras i den gemensamma nämnden faller det fasta årsarvodet bort och

KS § 147

KLK.2025.88

ersätts eventuellt av ett årsarvode de två år Valdemarsviks kommun har uppdraget som vice ordförande. Om årsarvode ska utgå för uppdraget som vice ordförande i den gemensamma nämnden regleras detta i kommunens arvodesbestämmelser.

Söderköpings kommun debiterade 550 tkr år 2024 för det nuvarande gemensamma överförmyndarkontoret. Inom den föreslagna samverkan blir Valdemarsviks andel 465 tkr år 2027.

Initialt i samverkan behöver Valdemarsviks kommun bekosta uppgradering av sin del i verksamhetssystemet vilket innebär en kostnad från 2027. Sammantaget innebär detta att Valdemarsviks kommun får en lägre kostnad för verksamheten, både politiskt och administrativt, från och med 2027, samtidigt som organisationen får stärkt kompetens och långsiktig stabilitet.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Dennis Gidlund

Kanslichef

Tel: 0123-194 29

E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Antagande av reglemente och godkännande av samverkansavtal gällande inrättande av gemensam överförmyndarnämnd samt upphävande av tidigare reglemente för överförmyndaren från 2027-01-01

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Att under förutsättning, motsvarade beslut fattas i berörda kommuner, bilda gemensam överförmyndarnämnd för Finspångs, Söderköping och Valdemarsviks kommuner.
2. Finspångs kommun blir värdkommun och den gemensamma nämnden träder i kraft den 1 januari 2027.
3. Anta reglemente för den gemensamma överförmyndarnämnden.
4. Anta förslag till avtal om samverkan.
5. Upphäva gällande reglemente för överförmyndaren från och med 1 januari 2027.

Sammanfattning

Finspångs, Söderköping och Valdemarsviks kommuner planerar att bilda en gemensam överförmyndarnämnd med Finspång som värdkommun från och med den 1 januari 2027. För att detta ska bli verklighet krävs att respektive kommun fattar beslut om samverkan, antar ett gemensamt reglemente och ingår ett samverkansavtal. Den nya nämnden kommer att bestå av fyra ledamöter, där Finspång utser två och de andra kommunerna en vice ordförande var. Ordförandeposten tillfaller Finspång, medan vice ordförande roterar mellan Söderköping och Valdemarsvik.

Organisationen innebär att Finspång ansvarar för administration, arkiv och försäkringar, medan kostnaderna fördelas mellan kommunerna. För Valdemarsvik beräknas kostnaden till 465 tkr år 2027, vilket är lägre än dagens nivå. Kommunen behåller ansvar för arvoden till gode män och politiska representanter men det fasta årsarvodet till överförmyndaren faller bort.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har att ta ställning till inrättandet av en gemensam överförmyndarnämnd mellan Finspångs, Söderköping och Valdemarsviks kommuner. För att nämnden ska bildas krävs även att ett reglemente antas och att ett avtal om samverkan sluts mellan kommunerna.

Diskussioner har förts under 2024 och 2025 om ett bildande av ett gemensamt kansli och gemensam nämnd. Finspångs kommun har genomfört en utredning i frågan som har presenteras för respektive kommuners politiska ledningar. Förvaltningen i Finspångs kommun föreslår att en gemensam överförmyndarnämnd bildas och att Finspångs blir värdkommun. I förvaltningens utredning presenteras förslag på bland annat nämndens struktur, arbetsformer och hur dess kostnader ska fördelas.

I ärendet har dialog förts med berörda medarbetare, med de valda företrädarna för överförmyndarverksamheten i respektive kommun, med kommundirektörerna samt med de politiska ledningarna i respektive kommun.

Överförmyndare och ersättande överförmyndaren har yttrat sig kring organisationsförändringen i enlighet med 5 kap 16 § kommunallagen om att nämnden vars område berörs ska yttra sig före ärendets behandling i kommunfullmäktige.

Politisk representation och mandat

Den gemensamma nämnden kommer att bestå av fyra ledamöter och lika många ersättare. Finspångs kommun utser två ledamöter medan Söderköping och Valdemarsvik utser en ledamot vardera. Ordförandeposten tillfaller Finspångs kommun och vice ordförande utses växelvis från de övriga två kommunerna för att säkerställa ett roterande inflytande. Mandatperioden är fyra år och följer den kommunala mandatperioden. Den första mandatperioden inleds den 1 januari 2027.

Juridiska och praktiska frågor

Ansvar för arkivhantering, dokumentation och administration åligger värdkommunen Finspång. Detta omfattar bland annat att förvara ärenden och akter, tillhandahålla datasystem samt säkerställa att arkivlagstiftningen följs. Finspång tecknar också de försäkringar som krävs för verksamheten och kostnaden fördelas mellan samtliga kommuner enligt gällande fördelningsprincip i samverkansavtalet.

Ägardialog och uppföljning

För att säkerställa insyn, styrning och uppföljning av verksamheten ska regelbundna ägardialoger hållas mellan kommunerna. Minst två gånger per år ska representanter från kommunstyrelsernas presidier och kommundirektörer mötas för att behandla frågor om verksamhet, måluppfyllelse, budget och ekonomi. Utöver detta ska en årlig ägardialog genomföras i mars/april där bokslut och årsbudget redovisas.

Ekonomiska konsekvenser

För Valdemarsviks kommun innebär samverkan en beräknad kostnad på cirka 465 tkr år 2027 för drift av den gemensamma överförmyndarnämnden och dess kansli. Kostnaden motsvarar 15 procent av den totala budgeten och kommer årligen att justeras utifrån antalet ärenden.

Utöver kanslikostnaden kvarstår kommunens ansvar för arvoden och sociala avgifter till gode män, förvaltare och förmyndare. Dessa kostnader ligger utanför kansliets budget men fortsätter att belasta Valdemarsviks kommun på samma sätt som idag. Även arvoden till kommunens politiska representanter i den gemensamma nämnden tillkommer och dessa regleras enligt Valdemarsviks egna arvodesbestämmelser.

Idag erhåller överförmyndaren och vice överförmyndaren i Valdemarsviks kommun tillsammans 18 procent i årsarvode, vilket motsvarar cirka 120 tkr på årsbasis exklusive sociala avgifter (2025 års nivå). När uppdraget i stället hanteras i den gemensamma nämnden faller det fasta årsarvodet bort och ersätts eventuellt av ett årsarvode de två år Valdemarsviks kommun har uppdraget som vice ordförande. Om årsarvode ska utgå för uppdraget som vice ordförande i den gemensamma nämnden regleras detta i kommunens arvodesbestämmelser.

Söderköpings kommun debiterade 550 tkr år 2024 för det nuvarande gemensamma överförmyndarkontoret. Inom den föreslagna samverkan blir Valdemarsviks andel 465 tkr år 2027.

Initialt i samverkan behöver Valdemarsviks kommun bekosta uppgradering av sin del i verksamhetssystemet vilket innebär en kostnad från 2027. Sammantaget innebär detta att Valdemarsviks kommun får en lägre kostnad för verksamheten, både politiskt och administrativt, från och med 2027, samtidigt som organisationen får stärkt kompetens och långsiktig stabilitet.

Beslutet skickas till

Finspångs kommun

Söderköpings kommun

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Dennis Gidlund
Kanslichef

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Dennis Gidlund

Kanslichef

Tel: 0123-194 29

E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

**Yttrande gällande inrättande av gemensam
överförmyndarnämnd samt upphävande av tidigare
reglemente för överförmyndaren från 2027-01-01**

Enligt 5 kap 26 § kommunallagen ska ett ärende som avgörs av kommunfullmäktige beredas av en nämnd vars verksamhetsområde berörs av ärendet. Överförmyndaren Hans Andersson (-) och ersättande överförmyndaren Ingela Jansson (C) utgör överförmyndaren i Valdemarsviks kommun.

Överförmyndaren har tagit del av ärendet om inrättandet av en gemensam överförmyndarnämnd mellan Finspångs, Söderköpings och Valdemarsviks kommuner, inklusive det föreslagna reglementet och samverkansavtalet. Överförmyndaren är positiv till förändringen och bedömer att den gemensamma nämnden kommer att bidra till en mer robust och kompetent organisation.

Överförmyndaren ser inga juridiska hinder för bildandet av den gemensamma nämnden och anser att ansvaret för arkiv, dokumentation och administration samt de föreslagna styr- och uppföljningsrutinerna är tillfredsställande. Därmed har överförmyndaren inga invändningar mot att kommunfullmäktige fattar beslut om att inrätta den gemensamma överförmyndarnämnden och anta föreslaget reglemente och samverkansavtal från 1 januari 2027.

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Hans Andersson
ÖverförmyndareIngela Jansson
ersättande överförmyndare

Reglemente för gemensam överförmyndarnämnd

För Finspångs, Söderköping och Valdemarsviks kommuner

FÖRSLAG, SEPTEMBER 2025

Innehåll

§ 1 Allmänt	3
§ 2 Uppgifter med mera	3
§ 3 Delegering från kommunfullmäktige	4 5
§ 4 Personalansvar	5
§ 5 Krisledning och höjd beredskap	5
§ 6 Personuppgiftsansvar	5
§ 7 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige	6
§ 8 Information och samråd	6
Arbetsformer	7
§ 9 Sammansättning och val	7
§ 10 Tidpunkt för sammanträden	7
§ 11 Kallelse	8
§ 12 Offentliga sammanträden	8
§ 13 Sammanträde på distans	8
§ 14 Närvarorätt	9
§ 15 Presidium	9
§ 16 Ordföranden	9
§ 17 Ersättare för ordföranden och vice ordförandena	10
§ 18 Förhinder	10
§ 19 Ersättares tjänstgöring	10
§ 20 Jäv, avbruten tjänstgöring	10
§ 21 Reservation	11
§ 22 Justering av protokoll	11
§ 23 Delgivning	11
§ 24 Undertecknande av handlingar	11
§ 25 Arkiv	11
§ 26 Expedition	11

§ 1 Allmänt

Finspångs, Söderköpings och Valdemarsviks kommuner har i avtal kommit överens om att från och med 1 januari 2027 inrätta en gemensam nämnd, kallad Överförmyndarnämnden östra Östergötland, för samverkan inom överförmyndarområdet.

Detta reglemente är antaget av kommunfullmäktige i Finspångs, Söderköpings och Valdemarsviks kommuner och gäller från och med 1 januari 2027 och tills vidare.

Antaget av

kommunfullmäktige i Finspångs kommun (KF 2025-xx9-xx, § xxx).
kommunfullmäktige i Söderköping kommun (KF 2025-xx9-xx, § xxx).
kommunfullmäktige i Valdemarsviks kommun (KF 2025-xx9-xx, § xxx).

Finspångs kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i värdkommunens organisation. Nämndens verksamhet bedrivs genom överförmyndarkansliet i Finspångs kommun.

Utöver vad som gäller om nämnder och gemensamma nämnder enligt 6 kap. och 9 kap. 19–36 § kommunallagen (2017:725), KL, samt om överförmyndarnämnd enligt 19 kap. föräldrabalken (1949:381), FB, ska mellan kommunerna tecknad avtal och detta reglemente gälla för den gemensamma nämnden.

§ 2 Uppgifter med mera

Överförmyndarnämnden fullgör de samverkande kommunernas uppgifter enligt nedan angivna lagar jämte föreskrifter rörande verksamhetsområdet i andra författningar.

1. Föräldrabalken (1949:381), i de delar som avser överförmyndarverksamheten.
2. Förmynderskapsförordningen (1995:379).
3. Lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn.

Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de mål och riktlinjer som de ingående kommunernas fullmäktige bestämt.

Nämnden ska vid behov samråda med kommunerna samt med andra myndigheter.

Nämnden får väcka ärende hos fullmäktige i respektive kommun.

Nämnden ska inom sitt förvaltningsområde avge de yttranden och lämna de upplysningar som kan begäras av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och de samverkande kommunernas övriga nämnder.

Nämnden får begära yttranden och upplysningar från övriga nämnder om det behövs för att nämnden ska kunna utföra sina uppgifter.

Nämnden har det övergripande ansvaret för strategiska, operativa och verkställande frågor inom sitt uppdragsområde.

Nämnden ansvarar även för att

1. rekrytera ställföreträdare
2. verka för en rättssäker hantering och handläggning inom verksamheten
3. fastställa och följa upp framtagna internkontrollplan,
4. informera allmänheten om den egna verksamheten
5. verka för förenkling av regler inom nämndens ansvarsområde
6. verka för att samråd sker med de som nyttjar nämndens tjänster
7. inom sitt verksamhetsområde eftersträva samverkan med andra kommuner, regionen, andra offentliga organ samt föreningar och organisationer
8. vid fullgörandet av sina uppgifter samverka med kommunstyrelsen och övriga nämnder genom att exempelvis ställa personal till förfogande för deltagande i projektgrupper och utredningar
9. delta i arbetet med frågor om tillgänglighet
10. bevaka och ansöka om statsbidrag inom nämndens ansvarsområde,
11. äga och utveckla nämndens it-system
12. för kommunens räkning sluta upphandlingsavtal inom nämndens ansvarsområde
13. följa samhällsutvecklingen och ta de initiativ och vidta de åtgärder som krävs inom sitt uppdragsområde.

§ 3 Delegering från kommunfullmäktige

Nämnden får inom sitt verksamhetsområde och utan kommunfullmäktige i de samverkande kommunernas särskilda godkännande, under förutsättning att ärendet inte är av principiell betydelse eller annars av större vikt

1. själv eller genom ombud föra nämndens talan i alla mål och ärenden som faller inom nämndens verksamhetsområde, med rätt att å samverkanskommunernas vägnar träffa avtal om betalning, ingå förlikning, och sluta annat ekonomiskt avtal.
2. lämna yttranden i offentliga utredningar, promemorior, lagförslag och motsvarande i de fall frågan endast berör nämndens verksamhetsområde och inte bedöms vara av strategisk betydelse för samverkanskommun av dess kommunstyrelse.

§ 4 Personalansvar

Kommunstyrelsen i värdkommunen är anställningsmyndighet för överförmyndarkansliets personal.

§ 5 Krisledning och höjd beredskap

Nämnden ska ingå i respektive kommuns krisorganisation utifrån respektive kommuns behov.

§ 6 Personuppgiftsansvar

Nämnden är personuppgiftsansvarig för de behandlingar av personuppgifter som sker i nämndens verksamhet.

Kommunstyrelsen i Finspångs kommun är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter inom personaladministrativ verksamhet, it-stöd och nämndhantering, även för behandling som sker inom överförmyndarnämnden.

Kommunstyrelsen är också personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter för behandling som avser användarregister, information om löner, leverantörsbetalningar,

autogirohantering, avbetalningsplaner, anmälan e-faktura samt kravhantering och avskrivningar.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsbiträde för behandlingar av personuppgifter inom ekonomiavdelningen för vissa i bilaga till detta reglemente angivna behandlingar.

§ 7 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

Nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet. Nämnden ska två gånger per år redovisa till kommunfullmäktige i samverkanskommunerna hur den fullgjort de uppdrag som fullmäktige lämnat till dem. Nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem fullgjorts.

Rapporteringen ska även omfatta hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är.

Redovisning enligt första stycket ska ske enligt riktlinjer som fastställts av fullmäktige i värdkommunen. Redovisningen lämnas till kommunstyrelsen i de samverkande kommunerna som samordnar de olika nämndernas redovisningar.

Nämnden ska också fullgöra den rapporteringsskyldighet som ålagts den enligt speciallag.

Fullmäktige i respektive samverkanskommun har rätt att få upplysningar från nämnden. Ordföranden och vice ordföranden i nämnden samt de anställda i överförmyndarkansliet är skyldiga att lämna upplysningar vid fullmäktiges sammanträden, om det inte finns något hinder mot det på grund av sekretess.

Den gemensamma nämnden svarar också för att, på eget initiativ, informera kommunstyrelsen i respektive kommun om principiella händelser eller andra händelser av större vikt för nämnden eller någon av dess medlemmar.

§ 8 Information och samråd

Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd respektive oppositionsråd ska i möjligaste mån från nämnd erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Nämnden beslutar om formerna för samråd.

Arbetsformer

§ 9 Sammansättning och val

Nämnden ska ha fyra (4) ledamöter och fyra (4) ersättare som utses av respektive kommunfullmäktige enligt följande:

Kommun	Ledamöter	Ersättare
Finspång	2	2
Söderköping	1	1
Valdemarsvik	1	1

Nämnden ska ha en ordförande och en vice ordförande. Dessa väljs av fullmäktige i Finspångs kommun för hela mandatperioden.

Posten som ordförande ska vara fast och tillfalla värdkommunen, om inte kommunerna är överens om annat.

Posten som vice ordförande väljs för en period om två år och ska rotera i ordningen: Söderköping och Valdemarsvik.

Mandatperioden för ledamöterna ska vara fyra (4) år räknat från den 1 januari året efter det år allmänna val till kommunfullmäktige hållits i hela landet.

§ 10 Tidpunkt för sammanträden

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

Nämnden sammanträder i Finspångs kommun om inte nämnden själv bestämmer annat.

Sammanträde ska också hållas om minst hälften av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om det inte finns hinder, samråda med vice ordföranden om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dag eller tid för sammanträde. Om det inte finns hinder ska samråd ske med vice ordförande.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dag eller tid ändras, ska ordföranden se till att ledamöter och ersättare snarast underrättas om beslutet.

§ 11 Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten göra detta.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska tillställas ledamöter och ersättare senast sju dagar före sammanträdesdagen. I det fall ordföranden beslutar att ytterligare ärenden ska behandlas efter att kallelsen fastställts ska ledamöter och ersättare meddelas detta snarast.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

§ 12 Offentliga sammanträden

Nämnden får besluta att nämndens sammanträde ska vara offentligt med de undantag som anges i kommunallagen.

§ 13 Sammanträde på distans

Nämnden får om särskilda skäl föreligger sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast fem dagar i förväg anmäla detta till överförmyndarkansliet. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans.

§ 14 Närvarorätt

Nämnden får medge förtroendevald som inte är ledamot eller ersättare i nämnden att närvara vid sammanträde för att lämna upplysningar.

Närvarorätten enligt första stycket gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.

Nämnden får utöver detta bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid nämndens sammanträden.

När nämnden har fått i uppdrag att besvara ett medborgarinitiativ eller medborgarförslag har förslagsställaren/förslagsställarna rätt att närvara när nämnden behandlar förslaget.

§ 15 Presidium

Nämndens presidium ska bestå av ordföranden och vice ordföranden. Vice ordföranden ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

§ 16 Ordföranden

Det åligger ordföranden att

- leda nämndens arbete och sammanträden
- kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente
- kalla ersättare
- att inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i nämnden vid behov är utredda
- se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i nämnden.

§ 17 Ersättare för ordföranden och vice ordförandena

Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller del av sammanträde får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i nämnden längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller annan i presidiet på grund av sjukdom eller annan anledning inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättaren fullgör samtliga ordförandens/övriga presidiets uppgifter.

§ 18 Förhinder

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde ska snarast anmäla detta till nämndens sekreterare eller någon annan anställd vid överförmyndarkansliet. Kansliet ska underrätta den ersättare som står i tur om att denne ska tjänstgöra.

§ 19 Ersättares tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe. I första hand ska ersättare kallas in från den kommun vars ledamot är förhindrad att delta. I övrigt gäller den inträdande ordning som anges i avtalet.

En ledamot som kommer under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Ersättare har rätt att närvara och yttra sig på sammanträde även när de inte tjänstgör.

§ 20 Jäv, avbruten tjänstgöring

En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

§ 21 Reservation

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet. Motsvarande gäller vid omedelbar justering.

§ 22 Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämndens protokoll ska anslås på var och en av de samverkande kommunernas anslagstavlor.

§ 23 Delgivning

Delgivning med nämnden sker med ordföranden, förvaltningschefen, eller annan anställd som nämnden beslutar.

§ 24 Undertecknande av handlingar

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämnden ska undertecknas av ordföranden eller vid förfall för denne av vice ordföranden och kontrasigneras av anställd som nämnden bestämmer. I övrigt bestämmer nämnden vem som ska underteckna handlingar.

§ 25 Arkiv

Överförmyndarnämnden är arkivansvarig inom sitt verksamhetsområde.

§ 26 Expedition

Nämnden ska vid fastställande av expeditionstider för telefonsamtal respektive besök inhämta synpunkter från respektive kommun.

Avtal om samverkan i gemensam överförmyndarnämnd

Parter/samverkande kommuner:

- Finspångs kommun (212000-0423), Bergslagsvägen 13, 612 80 Finspång
- Söderköpings kommun (212000-0464), 614 80 Söderköping
- Valdemarsviks kommun (212000-0431), 615 80 Valdemarsvik

1. Överenskommelse

Parterna är genom detta avtal överens om att inrätta en gemensam överförmyndarnämnd från och med den 1 januari 2027.

Nämndens namn är ” Överförmyndarnämnden Östra Östergötland” (ÖÖG) *Finspångs, Söderköpings och Valdemarsviks kommuners gemensamma överförmyndarnämnd.*

2. Syfte

Syftet med samverkan är att gemensamt nyttja resurser för att klara av såväl ökad ärendetillströmning som lagkrav på överförmyndarens verksamhet och att långsiktigt kunna upprätthålla nödvändig kontinuitet, kompetens, kvalitet, rättssäkerhet och kostnadseffektivitet.

3. Administration

Överförmyndarverksamheten i Finspångs kommun är värdkommun och ska ha ansvaret för beredning av ärenden och verkställighet av nämndens beslut samt planera och administrera den verksamhet nämnden ansvarar för enligt gällande lagstiftning.

Den gemensamma nämnden ska ingå i Finspångs kommuns nämndorganisation.

För den gemensamma nämndens räkning ska det finnas en tjänste-personorganisation, ett överförmyndarkansli, inom kommunstyrelsens förvaltning i Finspångs kommun.

Överförmyndarkansliet ska ha ansvaret för beredning och verkställighet av nämndens beslut samt planera och i övrigt administrera den verksamhet nämnden ansvarar för.

Kansliet ska upprätthålla register och personakter och svara för erforderlig dokumentation, rekrytera och utbilda förvaltare, förmyndare och gode män samt utföra de övriga uppgifter som åläggs av den gemensamma nämnden.

Nämnden ska anta en informationshanteringsplan och en internkontrollplan. Förvaltningen ska tillhandahålla sekreterare för

nämndens sammanträden. Nämnden kan delegera beslutanderätt till anställda i nämndens kansli. Vårdkommunen är anställningsmyndighet för kansliets personal. Kansliet har sitt arbetsställe och säte i vårdkommunen. Sekreterarskapet hanteras som en arbetsuppgift för en av medarbetarna inom kansliet och därmed fördelas kostnaden enligt samma princip som övriga delar.

De samverkande kommunerna upplåter lokaler till vårdkommunen utan ersättning för vårdkommunens möten, besök och utbildningar och likande verksamhet för ställföreträdare och huvudmän.

Kansliets personal kommer genomföra inbokade möten med huvudmän eller ställföreträdare i Valdemarsvik (kommunhuset) och Söderköping (kommunhuset) i den utsträckning som det sådana möte efterfrågas.

Om Söderköping eller Valdemarsviks kommuner vill tillhandahålla kontorsplats för medarbetare som önskar att arbeta från Söderköping eller Valdemarsvik sker det utan ersättning från den gemensamma nämnden.

4. Uppgifter

Den gemensamma nämnden ansvarar för de samverkande kommunernas överförmyndarverksamhet i enlighet med vad som åvilar var och en av kommunerna enligt gällande lagstiftning.

Utöver vad som följer av gällande lagstiftning, ansvarar den gemensamma nämnden för att verksamheten bedrivs i enlighet med nämndens reglemente, (antagen av samtliga samverkande kommuners kommunfullmäktige) detta avtal och de mål och riktlinjer för verksamheten som kommunfullmäktige för vårdkommunen antagit.

5. Förvaltarenhet

För att hitta ställföreträdare till särskilt krävande uppdrag kan den gemensamma nämnden föreslå vårdkommunen att inrätta en kommunal förvaltarenhet. Innan inrättande av sådan förvaltarenhet ska yttrande från Söderköpings kommunstyrelse och Valdemarsviks kommunstyrelse inhämtas. Kostnadsfördelningen vid en sådan förvaltarenhet följer övrig kostnadsfördelning för överförmyndarverksamhet.

6. Kostnadsfördelning

Budgeterade kostnader för den gemensamma organisationen ska preliminärt fördelas mellan samverkanskommunerna motsvarande respektive kommuns andel av antalet aktiva ärenden per år, året före budgetens fastställande se nedan. Varje ärende som rör ensamkommande barn räknas därvid dubbelt p.g.a. den normalt mer omfattande handläggningen av sådana ärenden.

Utöver kostnaderna enligt ovan, finns även OH-kostnader. Sådana övergripande kostnader är till exempel: HR, ekonomi, kommunikation, centralarkivadministrationen. Även dessa fördelas enligt samma princip.

Anser någon av kommunerna att fördelningsprincipen enligt stycket ovan är oskälig, äger vederbörande kommun rätt att påkalla förhandling med övriga samverkanskommuner i denna fråga (se p. 19). Träffas överenskommelse om annan fördelning av organisationens kostnader efter det att part begärt förhandling i frågan, anses detta avtal inte uppsagt utan löper vidare med överenskommen ny fördelning. Kan överenskommelse inte träffas, gäller vad som stadgas i p. 19.

För budgetåret 2027 och därefter följande år godkänner de samverkande kommunerna en preliminär kostnadsfördelning enligt följande: Finspång 55 % (1 700 tkr), Söderköping 30 % (930 tkr) och Valdemarsvik 15 % (465 tkr)¹.

Förslaget till budget och därmed kostnaden för respektive samverkande kommun ska lämnas till de samverkande kommunerna senast den 1 oktober för att nämndens behov ska kunna integreras i respektive övergripande kommunbudget.

Den kostnad som budgeteras för period ska fördelas mellan de samverkande kommunerna enligt andelstal. Andelstalet bestäms som respektive kommuns antal ärenden per den 31 oktober före verksamhetsåret.

7. Preliminär ersättning

Ersättning enligt kostnadsfördelningen ska av övriga samverkanskommuner betalas till värdkommunen månadsvis i förskott samma år. ett alternativ är tertial.

8. Slutreglering

Värdkommunen ska årligen senast den 20 januari till övriga samverkanskommuner redovisa föregående års räkenskaper.

I samband med redovisningen ska verksamhetens kostnader slutregleras utifrån bokningarna den 20 januari. Slutregleringen ska baseras på kostnaden i bokslutet för verksamhetsåret och efter antal aktiva ärenden under verksamhetsåret. Detta innebär att såväl belopp som angivna preliminära procentsatser under punkten 6 kan revideras.

¹ Enligt utredningen, siffrorna bygger på 2024 års siffror

Underskott och överskott regleras på fakturan som skickas i januari (fakturadatum februari).

Finspångs kommun ska fastställa budgeten för nämnden efter samråd med övriga samverkande kommuner (KSO).

Fakturor skickas månatligen. Till årsbokslutet sker en slutreglering och till den 31/8 informeras respektive kommun om prognosen om eventuellt överskott respektive underskott. Information om prognosen skickas senast den 15 september.

Övriga kostnader, såsom skadestånd, som härrör från tiden efter den 1 januari 2027, ska fördelas mellan de samverkande kommunerna i förhållande till senaste andelstalet. Kostnader, skadestånd och dylikt som är hänförliga till tiden före den 1 januari 2027 återkrävs från den samverkande kommun som förorsakat kostnaden.

9. Verksamhetsberättelse

Verksamhetsberättelse överlämnas årligen till samverkanskommunerna tillsammans med överförmyndarnämndens verksamhetsberättelse i enlighet med slutregleringen per den 20 januari.

10. Mandatperiod

Mandatperioden ska vara fyra år räknat från den 1 januari året efter det allmänna valet till kommunfullmäktige hållits i hela landet. Den gemensamma nämndens första mandatperiod börjar den 1 januari 2027. Nämndens verksamhet ska dock upphöra om uppsägning av detta avtal sker före mandatperiodens utgång.

11. Nämndens sammansättning

Den gemensamma nämnden ska bestå av 4 ledamöter och 4 ersättare: 2 ledamöter och 2 ersättare från Finspångs kommun och 1 ledamot och 1 ersättare vardera för Söderköpings- och Valdemarsviks kommuner. Närmare bestämmelser framgår av det allmänna nämndreglementet.

Av nämndens ledamöter ska Finspångs kommun utse ordförande folkbokförd i Finspångs kommun och en vice ordförande från någon av de övriga två kommunerna. Vid val av vice ordförande ska eftersträvas ett roterande uppdrag mellan ledamöter utsedda av Söderköpings och Valdemarsviks kommuner

12. Arvode och ersättningar

Nämndens ledamöter och ersättare har rätt till ekonomiska förmåner för sina uppdrag från den kommun som valt dem enligt respektive kommuns ersättningsbestämmelser och utbetalas och hanteras av respektive kommun ledamoten eller ersättaren företräder.

Överförmyndarenheten ska löpande rapportera de förtroendevaldas deltagande i nämndens sammanträden samt nämndens beslut om deltagande i utbildningar, konferenser etc. till respektive kommun, som ansvarar för utbetalning av ersättningen.

Det åligger den förtroendevalde att själv begära arvode och ersättning från sin kommun.

13. Arkivhantering

Finspång kommun ansvarar för att nämndens hantering av nämndens och kansliets allmänna handlingar sker i enlighet med bestämmelser i de regelverk och föreskrifter som gäller för nämndens verksamhet.

Pågående ärenden i de samverkande kommunerna ska flyttas till den gemensamma samverkansnämnden. Akter ska förvaras hos värdkommunen.

För tillsyn över nämndens arkiv svarar arkivmyndigheten i Finspångs kommun.

Nämnden ska upprätta beskrivning av nämndens allmänna handlingar i enlighet med 4 kap 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Slutarkivering av nämndens allmänna handlingar ska Finspångs kommun ansvara för.

Datasystem och register som förs av överförmyndarkansliet ska ständigt ajourhållas. Ärendehanteringssystem för individärenden ska av värdkommunen hållas separat för varje samverkande kommun.

Administrativa ärenden registreras i värdkommunens ärendehanteringssystem.

14. Äganderätt till egendom

Finspångs kommun ska äga den fasta och lösa egendom, som behövs för nämndens verksamhet.

15. Försäkring

Finspångs kommun tecknar och vidmakthåller erforderliga försäkringar för nämndens verksamhet och kostnaden fördelas enligt punkt 6,7 och 8.

Respektive samverkanskommun tecknar för sin del erforderliga försäkringar för händelser som avser perioden innan den gemensamma nämndens bildande.

16. Ersättningsanspråk

För eventuella krav på ersättning för fel eller försummelse i verksamheten, som kan komma att riktas mot den gemensamma

nämnden svarar de samverkande kommunerna solidariskt avseende skador som har sin upprinnelse efter den 1 januari 2027.

Kostnadsansvaret fördelas mellan samverkanskommunerna på samma sätt som kostnaderna för organisationens verksamhet enligt punkt 6 ovan.

För skador som är hänförliga till perioden före den 1 januari 2027, svarar den kommun till vilken det aktuella ärendet hör enligt lag. Övriga samverkande kommuner äger inte rätt att föra regresstalan mot värdkommunen med anledning av sådana ärenden.

17. Insyn i förvaltningen

Parterna har rätt till insyn i den löpande förvaltningen och redovisningen som gäller nämndens verksamhet.

Den gemensamma nämnden ska lämna den information och de upplysningar som begärs av Finspångs kommun, Söderköpings kommun eller Valdemarsviks kommuner för att de ska kunna uppfylla sin uppsiktsplikt.

Ovanstående gäller med de undantag för de begränsningar som följer av sekretess enligt lag.

18. Extra ordinär händelse och höjd beredskap

Värdkommunen ska ha en planering för att samhällsviktig verksamhet som ingår i den gemensamma organisationen kan fortsätta bedrivas vid en extra ordinärhändelse i fredstid och vid höjd beredskap.

Parterna är införstådda med att en extra ordinärhändelse i fredstid och höjd beredskap (krig) kan innebära omfattande och långvariga störningar gällande verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag.

Den gemensamma organisationen ska vid behov medverka i de samverkande kommunernas krisorganisationer.

19. Omförhandling

Omförhandling av avtalet kan begäras av samverkanskommun genom skriftlig underrättelse till värdkommunen. Beslut om omförhandling eller andra ändringar i fråga som rör avtalet kan endast tas av samtliga samverkanskommuner gemensamt och efter samråd dem emellan.

Om samverkanskommunerna efter omförhandling inte kan enas om ändringar/tillägg gäller avtalet på oförändrade villkor intill dess att avtalet upphör för samverkanskommun enligt vad som stadgas i bestämmelsen om upphörande av samverkan, punkt 24.

Principiella ändringar av detta avtal förutsätter godkännande av kommunfullmäktige i samtliga samverkande kommuner.

20. Utökning av antalet samverkanskommuner

Om utökning med ytterligare samverkanskommuner aktualiseras, ska samtliga samverkanskommuner sammankallas. Det är samverkanskommunerna, efter samråd och i samförstånd, som har att besluta om utökning av antalet samverkanskommuner ska ske samt villkor för en utökning. Utökning av antalet samverkanskommuner kan endast ske i samband med inträdet av ny mandatperiod.

21. Tvist

Tvist om tillämpning och tolkning av detta avtal ska i första hand lösas genom förhandlingar mellan kommunstyrelserna i samverkanskommunerna. Kan parterna inte enas ska tvisten avgöras av allmän domstol.

Befrielsegrunde får inte åberopas utan parten kan visa att alla skäligen åtgärder för att undanröja eller begränsa hindrets verkan vidtagits och att part efter att hindrets undanröjts för sökt fullgöra sitt åtagande

22. Avtalstid och uppsägning

Detta avtal gäller fr.o.m. den 1 januari 2027 under förutsättning att kommunfullmäktige i Finspångs, Söderköpings och Valdemarsviks kommuner har godkänt avtalet och reglementet.

Avtalet gäller tills vidare och ska för att upphöra skriftligen sägas upp senast 24 månader före varje mandatperiods utgång. Uppsägning av avtalet gäller endast för den samverkanskommun som säger upp avtalet. För övriga fortsätter samverkansavtalet att gälla såvida omständigheterna inte är sådana att samarbetet uppenbarligen inte kan fortsätta.

23. Upphörande av samverkan

I det fall samverkan enligt detta avtal upphör helt, fördelas tillgångar och avvecklingskostnader på samma sätt som kostnaderna för organisationens verksamhet enligt punkt 6 ovan.

Uppsägningstiden vid upphörande av samverkan är 24 månader.

Uppsägningstiden om 24 månader ska ses mot bakgrund av att värdkommunen ska få rimlig tid för överlämning och anpassning av sina lokaler och personalresurser.

24. avtalsuppföljning

Minst två gånger per år ska en kommungemensam grupp sammanträda för ägardialog där verksamhet, måluppfyllelse, budget och organisationens ekonomi ska behandlas. En ägardialog ska ske årligen i mars/april där bokslut för föregående år samt årsbudget redovisas.

Ägardialogen ska bestå av representanter från respektive kommunstyrelses presidium samt kommunchefer. Till ägardialogen ska också presidiet i ansvarig nämnd/ansvarigt utskott eller motsvarande kallas, liksom för området ansvariga tjänstepersoner.

Gruppen sammankallas gemensamt av kommunstyrelseordförande i respektive kommun. Kommuncheferna ansvarar för dagordning, beredning av ärenden och upprättande av minnesanteckningar.

Detta avtal har upprättats i tre exemplar varav parterna tagit var sitt.

Söderköping 2025-____-____

Valdemarsvik 2025-____-____

Martin Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Per Hollertz
Kommunstyrelsens ordförande

Maria Fredriksson
Kommundirektör

Kristina Lohman

Finspång 2025-____-____

Mats Annerfeldt
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Persson
Kommundirektör

Reglemente för överför- myndaren i Valdemarsviks kommun

Antagen av kommunfullmäktige: 2021-04-08 § 24
Senast reviderad: 2021-04-08
Giltig från och med: 2021-04-15
Dokumentansvarig: Kommundirektör

1 §

Utöver vad som stadgas i kommunallagen, föräldrabalken, förmynderskapsförordningen (1995:379) samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarens tillsynsverksamhet gäller bestämmelserna i detta reglemente för överförmyndaren.

Överförmyndaren är också ansvarig för att:

- underlag för kommande budget lämnas till kommunfullmäktige.
- information om och kontakt till överförmyndarens verksamhet sprids till allmänheten.

2 §

Överförmyndaren ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har överförmyndaren ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

3 §

Överförmyndaren ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

4 §

Överförmyndaren ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet. Överförmyndaren ska till kommunfullmäktige två gånger per år rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

5 §

Överförmyndaren är personuppgiftsansvarig enligt dataskyddsförordningen (2016/679) för de personuppgifter som behandlas i överförmyndarens verksamhet.

6 §

Myndighetens organisation består av en överförmyndare och ersättare.

Överförmyndaren ska väljas av kommunfullmäktige. Då valet av överförmyndare och ersättare förrättats ska det genast anmälas till länsstyrelsen.

7 §

För överförmyndarens arkiv gäller av kommunfullmäktige fastställt arkivreglemente.

8 §

Överförmyndaren, eller den överförmyndaren beslutar, är behörig att för överförmyndarens räkning ta emot delgivningar.

Gemensam överförmyndarverksamhet

Utredning kring förutsättningarna för gemensam nämnd och gemensamt kontor inom
överförmyndarverksamheten mellan Finspång, Söderköping och Valdemarsviks kommuner

JANUARI 2025

Innehåll

Bakgrund	4
Målet med utredningen	4
Nuvarande organisation	5
Nuvarande samverkan	5
Problembild	5
Lösningar i "omvärlden"	6
Motala, Mjölby, Vadstena, Boxholm och Ödeshögs kommuner	6
Vingåker, Gnesta och Flens kommuner	6
Kinda, Vimmerby, Åtvidaberg och Ydre kommuner	6
Sydnärkekommunerna (Kumla, Hallsberg, Askersund, Laxå och Lekeberg)	7
Lindesberg, Nora, Hällefors och Ljusnarsbergs kommuner	7
Norrköping	7
Linköping.....	7
Redovisade uppfattningar från överförmyndare och representant för sin kommun, inom de tre kommunerna	8
Ekonomi, personalfrågor m m	8
Lite siffror	8
Bemanning.....	9
Digitala årsredovisning – effektivare granskning	9
Övergripande administrationskostnader	10
Ekonomi - kansli	10
Kostnad att fördela mellan samverkande kommuner	10
Gemensam nämnd	10
Nämndkostnader	11
Kommunens kostnader för ställföreträdare.....	11
Övergångsprocess – införandeprojekt	11
Avtal om samverkan i gemensam överförmyndarnämnd	12
1. Överenskommelse.....	12
2. Syfte.....	12
3. Administration	12
4. Uppgifter	13
5. Förvaltarenhet	13
6. Kostnadsfördelning	13
7. Preliminär ersättning	14
8. Slutreglering	14
9. Verksamhetsberättelse.....	15
Verksamhetsberättelse överlämnas årligen till samverkanskommunerna tillsammans med årsredovisningen.	15
10. Mandatperiod	15

11.	Nämndens sammansättning	15
12.	Ersättares tjänstgöring	15
13.	Arvode och ersättningar	15
14.	Arkivhantering	16
15.	Äganderätt till egendom	16
16.	Försäkring	16
17.	Ersättningsanspråk	16
18.	Insyn i förvaltningen	17
19.	Omförhandling	17
20.	Utdökning av antalet samverkanskommuner	17
21.	Tvist	18
22.	Force majeure	18
23.	Avtalstid och uppsägning	18
24.	Upphörande av samverkan	18

ÖVERFÖRMYNDARVERKSAMHETEN I VALDEMARSVIK, SÖDERKÖPING OCH FINSPÅNG

Överförmyndarverksamheten i Sverige omfattar omkring 127 000 huvudmän med en samlad förmögenhet på ungefär 79 miljarder kronor.

I våra tre kommuner, med totalt ca 44 000 invånare, omfattar verksamheten drygt 800 huvudmän med en förmögenhet på uppskattningsvis 342 miljoner kronor.

Överförmyndarnas uppgift har med åren blivit allt tyngre och ansvarsfullare.

Frågan om en eventuell samverkansorganisation för överförmyndarverksamheterna för våra tre kommuner har tidigare utretts, då i eventuell samverkan med Norrköping.

Bakgrund

Förutsättningarna för en samverkan kring överförmyndarverksamheterna mellan våra tre kommuner har diskuterats, då i eventuell samverkan med Norrköpings kommun. Det tidigare förslaget förkastades då detta skulle innebära en fördyring för våra tre kommuner.

Undertecknad har fått i uppdrag av kommundirektören för Finspångs kommun att återkomma med en utredning kring möjlig samverkan mellan våra tre kommuner.

Målet med utredningen

Utredningen ska påvisa vilka förutsättningar som finns att samverkan kring överförmyndarverksamheten. Med detta avses såväl den politiska/förtroendemannamässiga delen som den yrkesmässiga delen.

En primär grundförutsättning är att det finns en vilja till samverkan.

Målet med denna utredning är alltså att den ska utmyнна i ett klarläggande om det finns förutsättningar för ett långsiktigt samarbete inom överförmyndarverksamheten och hur samverkan i så fall bör se ut.

Lagregleringar – Befintliga och kommande

Överförmyndarens uppdrag regleras av föräldrabalken.

Nuvarande organisation

I våra tre kommuner finns en överförmyndarnämnd (Söderköping) samt varsin överförmyndare för Finspång respektive Valdemarsviks kommuner.

Den yrkesmässiga hanteringen av överförmyndarfrågorna hanteras på två olika kontor: ett kontor för Finspångs kommun samt ett kontor i Söderköping som hanterar Söderköpings- och Valdemarsviks kommuners respektive överförmyndarfrågor.

Den sista december 2024 hade Finspång ca 485 aktiva huvudmän, Söderköping har ca 232 aktiva huvudmän och Valdemarsvik drygt 122 aktiva huvudmän.

Totalt finns, från april 2025, 4,5 tjänster fördelat på 2,5 st i Finspång och 2 st i Söderköping, det gör ett snitt på ca 195 huvudmän/tjänst i Finspång och drygt 180 huvudmän/tjänst för ÖF-kansliet i Söderköping.

Nuvarande samverkan

Idag förekommer viss informell samverkan och kunskaps-/informationsutbyte mellan olika tjänstepersoner, förutom de olika nämnder som skapats mellan olika kommuner.

Finspångs kommun har idag ett avtal med Linköpings kommun där möjlighet till formellt stöd och hantering av vissa ärendet kan ges från Linköping till Finspång, en lösning som även vid en samverkan mellan de tre kommunerna kan komma behövas.

En mer formaliserat nätverk för alla kommuner i Östergötland skulle öka förutsättningarna för mer rättssäker handläggning av ärenden inom respektive kommun.

Problembild

Problembilden gällande överförmyndarverksamheten i våra tre kommuner kan sammanfattas på följande sätt:

- Antalet huvudmän har ökat under åren och ser ut att fortsätta att öka, det medför dels en ökad arbetsbelastning, dels är det redan idag en svårighet att rekrytera gode män och förvaltare.
- Svårighetsgraden i ärendena ökar och därmed ökar kravet på kompetens för att svara upp mot den ökade komplexiteten.

- Lagstiftningen har gjort att överförmyndarna belastas med nya komplicerade ärenden.
- Överförmyndarverksamheten ökar sårbarhet för oplanerade vakanser och korttidsfrånvaro.

Det ska betonas att en formell samverkansorganisation, med ett gemensamt kansli, inte genomföres i syfte att reducera kostnader hos de samverkande kommunerna utan för att säkerställa att kompetensen och kontinuiteten kan upprätthållas inom överförmyndarverksamheten.

Lösningar i "omvärlden"

Motala, Mjölby, Vadstena, Boxholm och Ödeshögs kommuner

Sedan 2015 har ovanstående kommuner en gemensam överförmyndarnämnd med gemensamt överförmyndarkansli.

De fem kommunerna har tillsammans drygt 90 000 invånare med ca 1400 huvudmän med en förmögenhet om ca 460 mnkr.

Den gemensamma överförmyndarnämnden består av 7 ledamöter och 7 ersättare.

Överförmyndarkansliet består av: enhetschef, handläggare, administratör och nämndsekreterare, totalt 8,85 tjänster inkl två granskare som var timanställda under jan-aug 2023. Detta gör ett snitt på 158 huvudmän/tjänst.

Vingåker, Gnesta och Flens kommuner

De tre kommunerna har tillsammans cirka 36 000 invånare med ca 660 huvudmän med en förmögenhet om ca 277 mnkr.

Överförmyndarkansliet består av totalt 4,5 tjänster inkl granskare. Detta gör ett snitt på 150 huvudmän/tjänst.

Kinda, Vimmerby, Åtvidaberg och Ydre kommuner

De fyra kommunerna har tillsammans cirka 40 000 invånare med ca 500 huvudmän med en förmögenhet om ca 370 mnkr.

Överförmyndarkansliet består av totalt 4,1 tjänster inkl granskare. Detta gör ett snitt på 120 huvudmän/tjänst.

Sydnärkekommunerna (Kumla, Hallsberg, Askersund, Laxå och Lekeberg)

De har sedan samverkat sedan 2011. De fem kommunerna har tillsammans cirka 65 000 invånare med ca 900 huvudmän med en förmögenhet om ca 366 mnkr.

Överförmyndarkansliet består av: enhetschef, handläggare, administratör och nämndsekreterare, totalt 6,35 tjänster inkl granskare. Detta gör ett snitt på 140 huvudmän/tjänst.

Lindesberg, Nora, Hällefors och Ljusnarsbergs kommuner

De fyra kommunerna i norra Örebro län - Lindesberg, Nora, Hällefors och Ljusnarsberg – med totalt sett omkring 45 000 invånare - har sedan en tid en gemensam nämnd (Bergslagens överförmyndarnämnd) och gemensamt kansli.

Antalet huvudmän i de fyra kommunerna är drygt 800 med en förmögenhet om ca 350 mnkr.

Överförmyndarkansliet består av totalt 3,35 tjänster inkl granskare. Detta gör ett snitt på 240 huvudmän/tjänst.

Norrköping

Kommunen har cirka 145 000 invånare med ca 2 045 huvudmän med en förmögenhet om ca 870 mnkr.

Överförmyndarförvaltningen består av totalt 21 tjänster inkl granskare. Detta gör ett snitt på knappt 100 huvudmän/tjänst.

Linköping

Kommunen har cirka 167 000 invånare med ca 1600 huvudmän med en förmögenhet om ca 885 mnkr.

Överförmyndarförvaltningen består av totalt 12,25 tjänster inkl granskare. Detta gör ett snitt på knappt 130 huvudmän/tjänst.

Bärande skäl för samverkan – hos de som har det!

De bärande skälen, för ovannämnda samverkanregioner, att formalisera samverkan inom överförmyndarverksamheten har, oavsett om man valt gemensam nämnd eller avtalssamverkan, varit:

- Allt större krav ställs på kommunernas överförmyndarverksamhet, såväl vad gäller arbetets omfattning som svårighetsgrad.
- Fördelen med en formaliserad samverkan, med ett gemensamt kansli och med anställda handläggare, är att kvalitets- och kompetensfrågorna är lättare att upprätthålla och att sårbarheten minskar, till gagn för alla berörda kommuner.
- Däremot framhålles att man inte ska räkna med ekonomiska besparingsmöjligheter eller ha detta som ett bärande skäl för en formaliserad samverkan.

Redovisade uppfattningar från överförmyndare och representant för sin kommun, inom de tre kommunerna

Efter hörande med de tre kommunernas representanter för ÖF-verksamheten, framkommer en önskan om att införa en gemensam överförmyndarnämnd med gemensamt överförmyndarkontor med start per den 1/1 2027 dvs från ny mandatperiod.

Motivet är att en sådan organisation kommer leda till minskad byråkrati och ökad effektivitet samt säkerställande av kompetensförsörjningen.

Ekonomi, personalfrågor m m

Lite siffror

Kommun	Antal huvudmän per 31/12 2024	Budgeterade kostnader exkl arvoden ställföreträdare 2024	Därav personella kostnader för ÖF-handläggare 2024
Finspång	485 (451)	1,7 mnkr	1,4 mnkr
Söderköping	232 (243)	1,8 mnkr	1,5 mnkr
Valdemarsvik	122 (103)		
Totalt	839 (797)	3,5 mnkr	2,9 mnkr

Bemanning

Med utgångspunkt från ovan redovisade erfarenheter från genomförd samverkan inom överförmyndarverksamheten samt från redovisade uppgifter i gjorda utredningar kan man dra slutsatsen att en samverkan med ett gemensamt kansli för överförmyndarverksamheten i våra tre kommuner behöver oförändrad bemanning samt resurs för granskning. Från april 2025 kommer det då finnas 4,5 tjänster för att hantera verksamheten. Vid en sammanslagning borde det dock innebära att ett visst frigörande av arbetstid, som idag utförs dubbelt och som därmed kan omlokaliseras till andra arbetsuppgifter.

Några exempel på vad som avses är:

- framtagande/förändring av blanketter,
- framtagande av utbildningsmaterial,
- genomförande av i huvudsak digitala utbildningar,
- enhetlig administrering av, systemförvaltning mm.

Tid som frigörs borde därmed kunna omlokaliseras till exempelvis granskning.

Det ska nämnas att fysiska utbildningar kan komma att behövas även i fortsättningen och dessa innebär inget frigörande av tid, utan kan tvärtom i stället medföra viss ökad arbetsinsats.

Idag finns tillkommande kostnader för granskning, som ofta är ej budgeterade, så var fallet exempelvis i Finspång år 2023, samt i år (2024) för Söderköping som beräknar den tillkommande kostnaden till i närheten av 0,25 tjänst. Då Finspångs kommun från april 2025 har utökat antalet tjänster med 0,5 tjänst, är den nya bedömningen att det borde gå att hantera granskningar inom den nya ramen om 4,5 tjänster.

Digitala årsredovisning – effektivare granskning

Nuvarande granskning sker analogt dvs på papper, men det finns idag möjlighet att köpa till en tilläggsmodul till verksamhetssystemet WärnaGo, som heter e-WärnaGo och som innebär att ställföreträdaren bokför och sedan lämnar in sin årsredovisning digitalt tillsammans med digitala underlag. E-WärnaGo har alltså en koppling mot våra befintliga verksamhetssystem hos de tre kommunerna.

Den digitalt inlämnade årsredovisningen kommer påtagligt öka effektiviteten i granskningen, genom att redovisningen är komplett och inte innehåller bokföringsmässiga sifferfel (då diff-kontrollfunktion finns). Detta kräver emellertid att alla tre kommuner väljer att införskaffa denna digitala tilläggstjänst. Ett införskaffande av denna tilläggstjänst innebär en viss investeringskostnad, dock är

undertecknads bedömning att det kommer leda till lägre granskningskostnader och sammantaget en lägre kostnad på sikt.

Övergripande administrationskostnader

Utöver de kostnader som finns för verksamheten tillkommer de så kallade övergripande kostnaderna: externt nämndadministrations-system, ekonomiadministration, arvodesadministration och centralarkiv fördelas enligt samma princip. Dessa kostnader är svårbedömda, men vid ett överslag bedöms dessa kostnader vara cirka 300 tkr/år. Förslaget är att denna summa används för år 2027 och att vi därefter utfall gör en korrigering för de kommande åren utifrån verkligt utfall. Dessa kostnader fördelas mellan kommunerna enligt samma princip som redogörs för i denna utredning.

Ekonomi - kansli

Kansliets huvudsakliga kostnader består av personalkostnader (ca 3.100 tkr), lokalkostnader (4,5 arbetsplatser inkl kontor, dator mm motsvarar ca 260 tkr) och verksamhetssystemkostnader (e-Wärna ca 125 tkr och e-Wärna Go ca 40 tkr) samt övriga kringkostnader (ca 250 tkr).

Kostnad att fördela mellan samverkande kommuner

Den totala bruttokostnaden för kommande ÖF-kansliet uppskattas idag till ca 4,1 mnkr/år i innevarande års pris, vilket i stort motsvarar dagens gemensamma kostnader som finns hos de tre kommunerna och som föreslås placeras hos Finspångs kommun. Det innebär alltså att ÖF-kansliet kommer tillhöra Finspångs kommun och hanteras då inom Finspångs budgetmässiga och administrativa processer.

Gemensam nämnd

En gemensam nämnd föreslås utses som består av 4 ledamöter och 4 ersättare: 2 ledamöter och 2 ersättare från Finspångs kommun och 1 ledamot och 1 ersättare vardera för Söderköpings- och Valdemarsviks kommuner. Av nämndens ledamöter utser Finspångs kommun ordförande och vice ordförande roteras mellan Söderköpings och Valdemarsviks kommuner. Vice ordförande utses antingen mandatperiodvis eller för 2 år i taget. Nämnden behöver sammanträda ca 1 ggr/månad förutom under sommarmånaderna, dvs ca 10 ggr/år.

Nämndkostnader

De kostnader som uppstår för de som är medlemmar i nämnd dvs ordförande, vice ordförande och ledamöter och ersättare. Förslaget är att, hanterar det på samma sätt som i samverkan med värdkommunen Motala. Det innebär att varje kommun själv står för sina arvoden, ersättning o0063h förlorad arbetsförtjänst för sina valda personer i ÖF-nämnden. Kostnaden totalt för alla tre kommuner borde sammantaget innebära lägre kostnader för de förtroendevalda i Söderköping och Valdemarsvik.

Kommunens kostnader för ställföreträdare

En stor kostnadspost i ekonomin är arvode med sociala avgifter för ställföreträdare. Vi föreslår att den belastas respektive kommun och ingår alltså inte budgeten för ÖF-kansliet, så hanteras det inom ÖF-nämnden med värdskap i Motala. Här ska nämnas att det är viktigt att alla tre kommuner har/inför lönekoppling till WärnaGo. Då administrationen av arvodesutbetalningen kommer hanteras av Finspångs kommun.

Övergångsprocess – införandeprojekt

Vid ett sammangående uppstår en övergångsprocess där kommunerna överens om att tillgänglighet och lokal anknytning är några av de viktigaste utgångspunkterna för planeringen av den nya verksamheten. För att säkerställa att samtliga kommuninvånare har tillgång till överförmyndarverksamheten ska verksamhetens tillgänglighet, kommunikationsinsatser och information i övrigt planeras med beaktande av hela det geografiska områdets förutsättningar. De tre kommunerna ska verka för ett gemensamt system och gemensamma rutiner tillskapas för att verksamheten det innebär att alla tre kommuner bistår med att ge tillgång till mötesrum där ÖF-kansliets personal kan möta huvudmän eller ställföreträdare efter inbokat möte. Här är förslaget att detta inte debiteras, utan att ÖF-verksamheten behandlas på samma sätt som övriga verksamhet inom respektive kommunhus.

Införande av gemensamt kansli föreslås ske under perioden 2026-06—2026-12 och föreslås att det hanteras utan specifikt tillkommande kostnader för införandeprojekt utan primärt belastar befintliga chefer och befintlig personals arbete genom att prioritering och omfördelning av dess arbetsuppgifter sker för att frigöra den tid som krävs för att införande ska bli lyckosamt.

(14)

KS-SO.2025.6

**Motion från Jonas Andersson och Charlotta Franzén
(båda V) om stärkt mellanvård för svårt sjuka äldre**

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 122

KS-SO.2025.6

**Motion från Jonas Andersson och Charlotta Franzén
(båda V) om stärkt mellanvård för svårt sjuka äldre****Kommunstyrelsens förslag**

Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Vänsterpartiet har utifrån rådande läge inom region Östergötland med varsel av medarbetare och neddragning av slutenvårdsplatser lämnat in en motion för att Valdemarsviks kommun i samverkan med region Östergötland ska utreda behov av geriatrisk mellanvårdsform för patienter som är färdigbehandlade i den specialiserade somatiska vården.

Ärendebeskrivning

När det gäller utskrivningar från slutenvård regleras detta i lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutenvård och sjukvård. Lagens syfte är att skapa en trygg, säker och smidig övergång från slutenvård till öppen vård och omsorg.

I Östergötland finns riktlinjer för den samordnade utskrivningsprocessen från slutenvård till kommunal verksamhet där ansvarsfördelningen mellan kommun och region är tydligt beskrivet. Det är den medicinska statusen som avgör när patienten är utskrivningsklar och det kommunala ansvaret träder i kraft. Ofta kommer en patient som varit inlagd i slutenvård till en av de kommunala korttidsplatserna.

Som en mellanvårdsform finns i dag i några kommuner i länet närvårdsplatser. Dessa platser ansvarar region Östergötland för men utförs ofta i samverkan (regleras genom avtal) mellan region och kommun. I Valdemarsviks kommun finns en närvårdsplats som är belägen på korttidsavdelningen Östergården. Regionen har till den platsen möjlighet att belägga patienter som ur ett hälso- och sjukvårdsperspektiv inte klarar av att skötas i det ordinära boendet men ändå inte är i behov av slutenvård. Med närhet till läkare och möjlighet till regionens medicinska kompetens kan patienter tas om hand med komplexa behov utan att behöva läggas in i slutenvård.

KS § 122

KS-SO.2025.6

Förvaltningens bedömning är att det finns lagar, vårdnivåer, överenskommelser och ansvarsfördelningar mellan region och kommun som syftar till att möta det behov som beskrivs i motionen.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Akten

KS-SOU §19

KS-SO.2025.6

Motion från Jonas Andersson och Charlotta Franzén (båda V) om stärkt mellanvård för svårt sjuka äldre

Kommunstyrelsens stöd- och omsorgsutskotts förslag till beslut

Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Vänsterpartiet har utifrån rådande läge inom region Östergötland med varsel av medarbetare och neddragning av slutenvårdsplatser lämnat in en motion för att Valdemarsviks kommun i samverkan med region Östergötland ska utreda behov av geriatrisk mellanvårdsform för patienter som är färdigbehandlade i den specialiserade somatiska vården.

Ärendebeskrivning

När det gäller utskrivningar från slutenvård regleras detta i lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutenvård och sjukvård. Lagens syfte är att skapa en trygg, säker och smidig övergång från slutenvård till öppen vård och omsorg.

I Östergötland finns riktlinjer för den samordnade utskrivningsprocessen från slutenvård till kommunal verksamhet där ansvarsfördelningen mellan kommun och region är tydligt beskrivet. Det är den medicinska statusen som avgör när patienten är utskrivningsklar och det kommunala ansvaret träder i kraft. Ofta kommer en patient som varit inlagd i slutenvård till en av de kommunala korttidsplatserna.

Som en mellanvårdsform finns i dag i några kommuner i länet närvårdsplatser. Dessa platser ansvarar region Östergötland för men utförs ofta i samverkan (regleras genom avtal) mellan region och kommun. I Valdemarsviks kommun finns en närvårdsplats som är belägen på korttidsavdelningen Östergården. Regionen har till den platsen möjlighet att belägga patienter som ur ett hälso- och sjukvårdsperspektiv inte klarar av att skötas i det ordinära boendet men ändå inte är i behov av slutenvård. Med närhet till läkare och möjlighet till regionens medicinska kompetens kan patienter tas om hand med komplexa behov utan att behöva läggas in i slutenvård.

Förvaltningens bedömning är att det finns lagar, vårdnivåer, överenskommelser och ansvarsfördelningar mellan region och kommun som syftar till att möta det behov som beskrivs i motionen.

KS-SOU §19

KS-SO.2025.6

Beslutet skickas till
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Stöd och Omsorg

Maria Frisäter

Socialchef

Tel: 0123-191 00

E-post: maria.frisater@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens stöd och
omsorgsutskott

Motion från Jonas Andersson och Charlotta Franzén (båda V) om stärkt mellanvård för svårt sjuka äldre

Kommunstyrelsens stöd-och omsorgsutskotts förslag till beslut

Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Vänsterpartiet har utifrån rådande läge inom region Östergötland med varsel av medarbetare och neddragning av slutenvårdsplatser lämnat in en motion för att Valdemarsviks kommun i samverkan med region Östergötland ska utreda behov av geriatrisk mellanvårdsform för patienter som är färdigbehandlade i den specialiserade somatiska vården.

Ärendebeskrivning

När det gäller utskrivningar från slutenvård regleras detta i lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutenvård. Lagens syfte är att skapa en trygg, säker och smidig övergång från slutenvård till öppen vård och omsorg.

I Östergötland finns riktlinjer för den samordnade utskrivningsprocessen från slutenvård till kommunal verksamhet där ansvarsfördelningen mellan kommun och region är tydligt beskrivet. Det är den medicinska statusen som avgör när patienten är utskrivningsklar och det kommunala ansvaret träder i kraft. Ofta kommer en patient som varit inlagd i slutenvård till en av de kommunala korttidsplatserna.

Som en mellanvårdsform finns i dag i några kommuner i länet närvårdsplatser. Dessa platser ansvarar region Östergötland för men utförs ofta i samverkan (regleras genom avtal) mellan region och kommun. I Valdemarsviks kommun finns en närvårdsplats som är belägen på korttidsavdelningen Östergården. Regionen har till den platsen möjlighet att belägga patienter som ur ett hälso- och sjukvårdsperspektiv inte klarar av att skötas i det ordinarie boendet men ändå inte är i behov av slutenvård. Med närhet till läkare och möjlighet till regionens medicinska kompetens kan patienter tas om hand med komplexa behov utan att behöva läggas in i slutenvård.

Förvaltningens bedömning är att det finns lagar, vårdnivåer, överenskommelser och ansvarsfördelningar mellan region och kommun som syftar till att möta det behov som beskrivs i motionen.

Beslutet skickas till
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Maria Frisäter
Socialchef

Valdemarsviks kommunfullmäktige**Stärkt mellanvård för svårt sjuka äldre!**

Ingen har undgått Region Östergötlands enorma varsel där mer än 900 personer tvingats bort från en redan underbemannad verksamhet. Under jul- och nyårshelgen 2024/2025 orsakade bristen på personal att Universitetssjukhuset i Linköping gick upp i stabsläge, en akut brist på vårdplatser hade uppstått.

Som konsekvens av att Region Östergötland inte klarar av situationen skrivs allt fler svårt sjuka personer ut. Där står Linköpings kommun med ett ansvar att ta emot patienter, oftast äldre med omfattande omsorgs- och sjukvårdsbehov. Utskrivningsklara patienter bedöms av läkare och varierar alltid, men det vi sett den senaste tiden är en markant ökning av äldre som är betydligt sjukare och i behov av förstärkt hemtjänst och hemsjukvård. Patienternas sjukdomstillstånd har krävt ökad bemanning av legitimerad sjukvårdspersonal på korttidsboenden för att kunna möta behovet även om det bedöms vara färdigbehandlade inom den specialiserade somatiska vården.

I Sverige är det regionerna som ansvarar för hälso- och sjukvården medan kommunerna har ansvar för insatser såsom hemtjänst och vårdboenden. Situationen som råder inom sjukvården har gjort att svårt sjuka äldre med omfattande vårdbehov i hög utsträckning lämnas över till kommunernas ansvar. Det syns inte minst i att kommunerna tvingas anställa sjuksköterskor och i vissa fall läkare för att klara av de personer som egentligen är i behov av sjukhusvård. Något kommunernas verksamhet varken har kompetens eller finansiering för att klara.

En sådan här situation riskerar att svårt sjuka äldre tvingas till återinläggning, onödigt lidande och för tidig död när de skrivs ut till hemtjänstinsatser och äldreboenden där kunskap, ansvar och resurser för avancerad sjukvård helt saknas.

Utifrån den situation som råder ser vi ett behov av ytterligare vårdsteg, en mellanvårdsform, som kan erbjuda den patientgrupp som nu hamnar mellan specialiserad somatisk vård och korttidsboenden, en adekvat vårdform.

När en patient inte längre är i behov av den specialiserade somatiska vårdens närhet till exempelvis röntgen och kirurgi, men fortsatt i en rehabiliteringsfas med ett vårdkrävande behov, behöver samhället klara av att täcka det behovet. Det fortsatta vårdbehovet kan vara saker som till exempel en aktiv rehabiliteringsinsats, utprovning av hjälpmedel och aktiv pågående läkemedelsbehandling. Det är behov som kräver en personal med medicinsk kompetens större än kommunens verksamhet idag kan

tillhandahålla. En form av geriatrisk mellanvård som kan möta gruppens komplexa medicinska behov och omsorgsbehov.

Vänsterpartiet yrkar att

- ge kommunstyrelsen uppdraget att utreda hur Valdemarsviks kommun tillsammans med Region Östergötland kan införa geriatrisk mellanvård för patienter som är färdigbehandlade i den specialiserade somatiska vården.

Jonas Andersson

Lotta Franzén

Vänsterpartiet Valdemarsvik

(15)

KLK.2025.64

Motion från Charlotta Franzén (V) om bojkott av israeliska varor

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 123

KLK.2025.64

Motion från Charlotta Franzén (V) om bojkott av israeliska varor**Kommunstyrelsens förslag**

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Reservation

Bo Franzén (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Sammanfattning

Charlotta Franzén (V) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige med förslaget att alla inköp av israeliska tjänster och varor till Valdemarsviks kommun skall, om detta förekommer upphöra omgående.

Förvaltningen föreslår att motionen avslås.

Ärendebeskrivning

Motionären föreslår att inköp av israeliska tjänster och varor till Valdemarsviks kommun skall, om detta förekommer upphöra omgående. Ett liknande beslut fattades av en nämnd i Göteborgs kommun.

Nämnden för inköp och upphandling i Göteborgs kommun beslutade den 13 juni 2024 följande;

1. Förvaltningen får i uppdrag att sluta köpa in produkter ursprungsmärkta från stater som bedriver illegal ockupation av andra stater.
2. Förvaltningen får i uppdrag att återkomma med förslag på hur inköp av varor producerade i stater som bedriver illegal ockupation av andra stater kan minimeras.
3. Förvaltningen får i uppdrag att utesluta inköp av varor som är producerade av israeliska bosättningar på ockuperad palestinsk mark.

KS § 123

KLK.2025.64

Beslutet överklagades och lämnades över till Förvaltningsrätten i Göteborg för vidare handläggning.

Förvaltningsrätten i Göteborg har i en dom från den 12 september 2024 (mål nr 6956-24) fastslagit att kommunala beslut om bojkott av varor från specifika länder, inklusive Israel, utgör en opinionsyttring på det utrikespolitiska området. Sådana beslut ligger utanför den kommunala kompetensen enligt 2 kap. 2§ kommunallagen.

Kommuner får endast fatta beslut i frågor som är av allmänt intresse för kommunen och som inte exklusivt tillhör statens ansvarsområde. Utrikespolitik är en sådan statlig angelägenhet och beslutet upphävdes av Förvaltningsrätten. Mot denna bakgrund bedöms förslaget i motionen vara olagligt och kan inte genomföras inom ramen för kommunens befogenheter.

Yrkanden

Bo Franzén (V) yrkar att motionen ska bifallas.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget om att motionen ska avslås.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Akten

KSAU § 53

KLK.2025.64

Motion från Charlotta Franzén (V) om bojkott av israeliska varor

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Sammanfattning

Charlotta Franzén (V) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige med förslaget att alla inköp av israeliska tjänster och varor till Valdemarsviks kommun skall, om detta förekommer upphöra omgående.

Förvaltningen föreslår att motionen avslås.

Ärendebeskrivning

Motionären föreslår att inköp av israeliska tjänster och varor till Valdemarsviks kommun skall, om detta förekommer upphöra omgående. Ett liknande beslut fattades av en nämnd i Göteborgs kommun.

Nämnden för inköp och upphandling i Göteborgs kommun beslutade den 13 juni 2024 följande;

1. Förvaltningen får i uppdrag att sluta köpa in produkter ursprungsmärkta från stater som bedriver illegal ockupation av andra stater.
2. Förvaltningen får i uppdrag att återkomma med förslag på hur inköp av varor producerade i stater som bedriver illegal ockupation av andra stater kan minimeras.
3. Förvaltningen får i uppdrag att utesluta inköp av varor som är producerade av israeliska bosättningar på ockuperad palestinsk mark.

Beslutet överklagades och lämnades över till Förvaltningsrätten i Göteborg för vidare handläggning.

KSAU § 53

KLK.2025.64

Förvaltningsrätten i Göteborg har i en dom från den 12 september 2024 (mål nr 6956-24) fastslagit att kommunala beslut om bojkott av varor från specifika länder, inklusive Israel, utgör en opinionsyttring på det utrikespolitiska området. Sådana beslut ligger utanför den kommunala kompetensen enligt 2 kap. 2§ kommunallagen.

Kommuner får endast fatta beslut i frågor som är av allmänt intresse för kommunen och som inte exklusivt tillhör statens ansvarsområde. Utrikespolitik är en sådan statlig angelägenhet och beslutet upphävdes av Förvaltningsrätten. Mot denna bakgrund bedöms förslaget i motionen vara olagligt och kan inte genomföras inom ramen för kommunens befogenheter.

Beslutet skickas till
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Dennis Gidlund

Kanslichef

Tel: 0123-194 29

E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Motion från Charlotta Franzén (V) om bojkott av israeliska varor

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Sammanfattning

Charlotta Franzén (V) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige med förslaget att alla inköp av israeliska tjänster och varor till Valdemarsviks kommun skall, om detta förekommer upphöra omgående.

Förvaltningen föreslår att motionen avslås.

Ärendebeskrivning

Motionären föreslår att inköp av israeliska tjänster och varor till Valdemarsviks kommun skall, om detta förekommer upphöra omgående. Ett liknande beslut fattades av en nämnd i Göteborgs kommun.

Nämnden för inköp och upphandling i Göteborgs kommun beslutade den 13 juni 2024 följande;

1. Förvaltningen får i uppdrag att sluta köpa in produkter ursprungsmärkta från stater som bedriver illegal ockupation av andra stater.
2. Förvaltningen får i uppdrag att återkomma med förslag på hur inköp av varor producerade i stater som bedriver illegal ockupation av andra stater kan minimeras.
3. Förvaltningen får i uppdrag att utesluta inköp av varor som är producerade av israeliska bosättningar på ockuperad palestinsk mark.

Beslutet överklagades och lämnades över till Förvaltningsrätten i Göteborg för vidare handläggning.

Förvaltningsrätten i Göteborg har i en dom från den 12 september 2024 (mål nr 6956-24) fastslagit att kommunala beslut om bojkott av varor från specifika länder, inklusive Israel, utgör en opinionsyttring

på det utrikespolitiska området. Sådana beslut ligger utanför den kommunala kompetensen enligt 2 kap. 2 § kommunallagen.

Kommuner får endast fatta beslut i frågor som är av allmänt intresse för kommunen och som inte exklusivt tillhör statens ansvarsområde. Utrikespolitik är en sådan statlig angelägenhet och beslutet upphävdes av Förvaltningsrätten.

Mot denna bakgrund bedöms förslaget i motionen vara olagligt och kan inte genomföras inom ramen för kommunens befogenheter.

Kommunfullmäktige föreslås därför avslå motionen.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser

Beslutet skickas till
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Dennis Gidlund
Tf kommundirektör

Motion till Kommunfullmäktigemöte i Valdemarsvik den 9 juni 2025

Bojkotta israeliska varor

Staten Israels aktiviteter i Gaza trotsar all beskrivning. Antalet dödade barn, sönderbombade sjukhus och bombade skolor får alla rättänkande människor i världen att känna en enorm sorg.

Gazas infrastruktur är fullständigt sönderslagen - arbetsplatser, jordbruk, vägar, skolor, sjukhus och större delen av deras djurbesättningar finns inte längre.

Vi ser inte annat än att Israels mål är en FULLSTÄNDIG ETNISK RENSNING AV GAZA.

En mängd nationella och internationella organisationer arbetar nu för en bojkott av israeliska tjänster och varor.

Valdemarsviks kommun kan dra sitt strå till stacken genom att göra det vi kan för att stoppa Israels folkmord.

Därför föreslår Vänsterpartiet i Valdemarsvik

Att ALLA INKÖP AV ISRAELISKA TJÄNSTER OCH VAROR till Valdemarsviks kommun skall, om detta förekommer, upphöra omgående.

Vänsterpartiet Valdemarsvik

Charlotta Franzén

(16)

KLK.2025.76

Prövning om CVAB:s och VETAB:s verksamheter har varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna år 2024

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 143

KLK.2025.76

Prövning om CVAB:s och VETAB:s verksamheter har varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna år 2024**Förslag till beslut i kommunfullmäktige**

Verksamheten i det kommunala bolaget Centrumhuset i Valdemarsvik AB, CVAB har under år 2024 bedrivit verksamhet som i huvudsak varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Verksamheten i det kommunala bolaget Valdemarsviks Etableringsaktiebolag, VETAB, har under år 2024 bedrivit verksamhet som varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 6 kap 9 § ska kommunstyrelsen årligen pröva om den verksamhet som de kommunala bolagen bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med de fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna (lokaliseringsprincipen, självkostnadsprincipen, likställighetsprincipen). Uppsiktsplikten innebär att kommunstyrelsen ska fatta ett aktivt beslut om bolagen utfört verksamheten inom de ramar som lagts fast i bolagsordningarna. Bolagen ska följa ägardirektiv och riktlinjer på ett beslutat och strukturerat sätt som bottnar i kommunfullmäktiges mål. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Ekonomienheten representerar förvaltningen och har undersökt de kommunala bolagen Centrumhuset i Valdemarsvik AB, CVAB, och Valdemarsviks etableringsaktiebolag, VETAB. Årsredovisningar, ägardirektiv och bolagsordningar har använts som underlag till undersökningen. Bedömningen är att verksamheterna i huvudsak varit förenliga med det fastställda

KS § 143

KLK.2025.76

kommunala ändamålet för respektive bolag och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Centrumhuset i Valdemarsvik AB

Bolaget äger och förvaltar två fastigheter, Sjöhuset och Funkishuset. Funkishuset är till stora delar uthyrt till Valdemarsviks kommun. Under år 2024 har Sjöhuset varit tillgänglig för försäljning. För att öka uthyrningsgraden har ett sk Cooffice inrättats. Cooffice ger hyresgästen möjlighet till kortare hyra av mindre kontorslokaler.

Bolaget ska enligt bolagsordningen förvalta fastigheter inom Valdemarsviks kommun. Enligt ägardirektiv ska bolaget ansvara för att dess fastigheter fortlöpande underhålls och utvecklas efter befintlig och bedömd framtida efterfrågan. Uppdrag till styrelsen och verkställande direktören är att vidta åtgärder för att undvika ekonomiska och kapitalmässiga förluster. Prioriterat är att försäljning av Sjöhuset ska genomföras.

Centrumhuset i Valdemarsvik AB ska långsiktigt uppnå en soliditet på 15% enligt ägardirektiv.

Bolaget har under år 2024 drivit försäljningsprocessen av Sjöhuset dock utan något påskrivet köpeavtal. Beslut tas att verka för att öka uthyrningsgraden av kontorslokaler/affärslokaler i Sjöhuset. Taket på Funkishuset har renoverats. Enligt årsredovisningen 2024 var bolagets soliditet 3,9% (5,9%).

Förvaltningens samlade bedömning är att bolagets verksamhet under föregående kalenderår i huvudsak har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Valdemarsviks Etableringsaktiebolag VETAB

Bolaget äger och förvaltar fastigheten Strömsvik 4, administrationsbyggnaden och kommunhuset Strömsvik. Valdemarsviks kommun är den enda hyresgästen och debiteras en årlig lokalhyra.

Enligt ägardirektiv ska bolaget på ett kostnadseffektivt sätt förvalta fastigheten Strömsvik 4, så att fastighetsvärdet bibehålls över tid.

KS § 143

KLK.2025.76

Förvaltningens samlade bedömning är att bolagets verksamhet under föregående kalenderår varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Dennis Gidlund

Kanslichef

Tel: 0123-194 29

E-post:

dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Prövning om CVAB:s och VETAB:s verksamheter har varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna år 2024

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Verksamheten i det kommunala bolaget Centrumhuset i Valdemarsvik AB, CVAB har under år 2024 bedrivit verksamhet som i huvudsak varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Verksamheten i det kommunala bolaget Valdemarsviks Etableringsaktiebolag, VETAB, har under år 2024 bedrivit verksamhet som varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 6 kap 9 § ska kommunstyrelsen årligen pröva om den verksamhet som de kommunala bolagen bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med de fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna (lokaliseringsprincipen, självkostnadsprincipen, likställighetsprincipen). Uppsiktsplikten innebär att kommunstyrelsen ska fatta ett aktivt beslut om bolagen utfört verksamheten inom de ramar som lagts fast i bolagsordningarna. Bolagen ska följa ägardirektiv och riktlinjer på ett beslutat och strukturerat sätt som bottnar i kommunfullmäktiges mål. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Ekonomienheten representerar förvaltningen och har undersökt de kommunala bolagen Centrumhuset i Valdemarsvik AB, CVAB, och Valdemarsviks etableringsaktiebolag, VETAB. Årsredovisningar, ägardirektiv och bolagsordningar har använts som underlag till undersökningen. Bedömningen är att verksamheterna i huvudsak varit förenliga med det fastställda kommunala ändamålet för respektive bolag och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Centrumhuset i Valdemarsvik AB

Bolaget äger och förvaltar två fastigheter, Sjöhuset och Funkishuset. Funkishuset är till stora delar uthyrt till Valdemarsviks kommun. Under år 2024 har Sjöhuset varit tillgänglig för försäljning. För att öka uthyrningsgraden har ett sk Cooffice inrättats. Cooffice ger hyresgästen möjlighet till kortare hyra av mindre kontorslokaler.

Bolaget ska enligt bolagsordningen förvalta fastigheter inom Valdemarsviks kommun. Enligt ägardirektiv ska bolaget ansvara för att dess fastigheter fortlöpande underhålls och utvecklas efter befintlig och bedömd framtida efterfrågan. Uppdrag till styrelsen och verkställande direktören är att vidta åtgärder för att undvika ekonomiska och kapitalmässiga förluster. Prioriterat är att försäljning av Sjöhuset ska genomföras.

Centrumhuset i Valdemarsvik AB ska långsiktigt uppnå en soliditet på 15% enligt ägardirektiv.

Bolaget har under år 2024 drivit försäljningsprocessen av Sjöhuset dock utan något påskrivet köpeavtal. Beslut tas att verka för att öka uthyrningsgraden av kontorslokaler/affärslokaler i Sjöhuset. Taket på Funkishuset har renoverats. Enligt årsredovisningen 2024 var bolagets soliditet 3,9% (5,9%).

Förvaltningens samlade bedömning är att bolagets verksamhet under föregående kalenderår i huvudsak har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Valdemarsviks Etableringsaktiebolag VETAB

Bolaget äger och förvaltar fastigheten Strömsvik 4, administrationsbyggnaden och kommunhuset Strömsvik. Valdemarsviks kommun är den enda hyresgästen och debiteras en årlig lokalhyra.

Enligt ägardirektiv ska bolaget på ett kostnadseffektivt sätt förvalta fastigheten Strömsvik 4, så att fastighetsvärdet bibehålls över tid. Förvaltningens samlade bedömning är att bolagets verksamhet under föregående kalenderår varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Beslutet skickas till

Ekonom D.G.
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

(17)

KLK.2025.61 040

Delårsrapport 2025

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 140

KLK.2025.61 040

Delårsrapport 2025

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Delårsrapporten per den 31/7 2025 godkänns.

Ärendebeskrivning

Delårsrapporten 2025 innehåller en uppföljning av inriktningsmål fram till periodens slut. Den innehåller även en kort verksamhetsberättelse, ett delårsbokslut samt en prognos för helåret.

Resultatet per den 31/7 uppgår till 17,3 mnkr (-16,2 mnkr). Under perioden har investeringarna endast uppgått till 11,4 mnkr. Detta medför att någon nyupplåning ej har skett under perioden. Den externa låneskulden hos Kommuninvest är således oförändrad jämfört med bokslut 2024, 343,3 mnkr.

Prognosen pekar mot ett resultat om -1,2 mnkr vilket innebär att de finansiella målen för god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås under året. Det budgeterade resultatet uppgår till 3,7 mnkr.

Uppföljningen av de övriga inriktningsmålen indikerar att målen kommer att uppnås under året.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

KSAU § 61

KLK.2025.61 040

Delårsrapport per 31/7 2025

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Delårsrapporten per den 31/7 2025 godkänns.

Ärendebeskrivning

Delårsrapporten 2025 innehåller en uppföljning av inriktningsmål fram till periodens slut. Den innehåller även en kort verksamhetsberättelse, ett delårsbokslut samt en prognos för helåret.

Resultatet per den 31/7 uppgår till 17,3 mnkr (-16,2 mnkr). Under perioden har investeringarna endast uppgått till 11,4 mnkr. Detta medför att någon nyupplåning ej har skett under perioden. Den externa låneskulden hos Kommuninvest är således oförändrad jämfört med bokslut 2024, 343,3 mnkr.

Prognosen pekar mot ett resultat om -1,2 mnkr vilket innebär att de finansiella målen för god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås under året. Det budgeterade resultatet uppgår till 3,7 mnkr.

Uppföljningen av de övriga inriktningsmålen indikerar att målen kommer att uppnås under året.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Akten

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Sven Stengard

Ekonomichef

Tel: 0123-191 24

E-post: sven.stengard@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Delårsrapport per 31/7 2025

Förslag till beslut

Delårsrapporten per den 31/7 2025 godkänns.

Ärendebeskrivning

Delårsrapporten 2025 innehåller en uppföljning av inriktningsmål fram till periodens slut. Den innehåller även en kort verksamhetsberättelse, ett delårsbokslut samt en prognos för helåret.

Resultatet per den 31/7 uppgår till 17,3 mnkr (-16,2 mnkr). Under perioden har investeringarna endast uppgått till 11,4 mnkr. Detta medför att någon nyupplåning ej har skett under perioden. Den externa låneskulden hos Kommuninvest är således oförändrad jämfört med bokslut 2024, 343,3 mnkr.

Prognosen pekar mot ett resultat om -1,2 mnkr vilket innebär att de finansiella målen för god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås under året. Det budgeterade resultatet uppgår till 3,7 mnkr.

Uppföljningen av de övriga inriktningsmålen indikerar att målen kommer att uppnås under året.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 2025

Beslutet skickas till

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sven Stengard
Ekonomichef

Valdemarsviks kommun

Delårsrapport 2025

Januari – Juli 2025

Version 1.0

Delårsrapport per 31/7 2025

Vid halvårsskiftet 2025 hade Valdemarsviks kommun ökat med tre invånare sedan årsskiftet 2024/2025. Prognosen för befolkningsutvecklingen visar på en minskning med ca 40 invånare per år under de närmaste tio åren. Det är en utmaning för kommunen att hitta strategier för att vända den negativa befolkningsutvecklingen.

När budgeten togs av kommunfullmäktige lades resultatet på +3,0 mnkr. Efter att kommunstyrelsen fördelat kapitalkostnads- och löneökningsspotterna stärktes det budgeterade resultatet till 3,7 mnkr. Delårsresultatet är starkt +17,3 mnkr medan prognosen är mer modest och visar på ett resultat om -1,2 mnkr.

En stram budget inom samtliga verksamhetsområden har gjort att året till viss del präglats av återhållsamhet och anpassningar efter det stora besparingsarbete som genomfördes under 2024. Effekterna av detta är tydliga och kommunens finansiella situation är betydligt starkare vid detta delårsbokslut än för ett år sedan då delårsresultatet var -16,2 mnkr.

De finansiella målen för god ekonomisk hushållning uppnås inte under året i prognosen. Men när det kommer till de verksamhetsmässiga målen görs den samlade bedömningen att måluppfyllelsen är god och kommunen lever upp till sina mål.

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Övergripande besparings- och effektiviseringsarbete

Årets första sju månader har i mångt och mycket präglats av att organisatoriskt och ekonomiskt landa i det stora besparings- och effektiviseringsarbete som genomfördes under 2024. Prognossäkerheten har stärkts både vad gäller ekonomi och verksamhet och en anpassning har skett till den strama budget som gäller för samtliga verksamheter under året. Kommunstyrelsens ökade ambitioner kring digitalisering har börjat förverkligas och även säkerhetsfrågorna har fått ett betydligt ökat utrymme. Därtill har den nya socialtjänstlagen sju satts och samarbetet mellan Utbildning, kultur och fritid och Stöd och omsorg finner nya utvecklade former.

Utbildning, kultur och fritid

Avsaknaden av ett politiskt beslut kring en ny skolorganisation som ska möta barn- och elevunderlaget påverkar ekonomin och kvaliteten negativt framöver. Likaså påverkar demografin alla verksamheterna utifrån planering och ekonomi. Oförutsedda kostnader för kost och städ påverkar utfallet i budgetarbetet.

Skolan står inför en hög reformtakt från regeringen inom skolområdet som leder till påfrestningar och krav på resurser.

Regeringens reformer består av:

- Stärkt trygghet och studiero. Mer fokus på främjande och förebyggande insatser.
- Nytt kapitel i läroplanen om skolornas säkerhetsarbete.
- Nya betygssystem.
- Nya ingångar till gymnasieskolan.
- Reglering av ökning för lärares planering- och utvecklingstid.
- Krav på professionsutveckling för lärare och skolledare.

- Skyldighet att informera om misstanke om brott samt skyldighet att polisanmäla brott som begåtts.

Beslut om införande av avgifter i Kulturskolan är under översyn. Utifrån neddragning av personal inom biblioteksverksamheten påverkas folkbibliotekets öppettider i filialen i Gusum.

Utredningen kring ny rutin med minskad kostnad för pedagogiska måltider resulterade i att de befintliga rutinerna blir kvar utifrån att de redan är så kostnadseffektiva som det är möjligt.

Ändringar av förskolans vistelsetider för 15-timmarsbarnen har beslutats. Från tidigare fem dagar i veckan à tre timmar per dag till tre dagar i veckan à fem timmar per dag. Ändringen av vistelsetiden innebär att barnen kommer att serveras lunch tre dagar i veckan.

Verksamhetsformerna inom UKF har tillsammans tagit fram en gemensam plan som löper från 2025 till 2029. Planen "FörSkola i tiden", har fokus på framgångsrik skolutveckling och högre måluppfyllelse för barn och unga i Valdemarsviks kommun. Planen utgår från Skolverkets sju faktorer för framgångsrik skolutveckling.

Under mars månad anställdes en verksamhetsutvecklare som under våren har fokus på våra kvalitetsprocesser.

Den nya samtalsmodell inom UKF som ersätter tidigare medarbetar- och lönesamtal implementeras under året. Det har gjorts en delutvärdering under mars månad. Utifrån utvärderingen kommer modellen att justeras inför hösten.

Samarbetet mellan Utbildning, kultur och fritid och Stöd och omsorg intensifieras för att bereda plats för fler elever som är i behov av stöd i en särskild undervisningsgrupp. Den särskilda undervisningsgruppen, Utsikten, byter lokaler från Funkishuset till lokaler i Lovisebergs förskola.

Förberedande arbetet inför införandet av ny Socialtjänstlag med fokus på samverkan pågår där det skolsociala teamet redan nu är en del i samverkan. Ansökan för medel till följeforskning gällande samverkan socialtjänst, förskola och skola har påbörjats.

Det pågår arbete med en regional samverkansmodell för barn och unga mellan regionen, socialtjänsten och utbildningssektorn, "Alla barn i Östergötland".

Samhällsbyggnad

Implementeringen av fastighetsnära insamling skall vara färdigställt till årsskiftet 2026/2027, varför arbetet är startats upp med exempelvis nödvändiga upphandlingar och byggnation av omlastningscentral. Renhållningen har uppdaterat övervakningssystemet på AVC:n för att få en säkrare arbetsmiljö och kunna komma åt stölder på ett bättre sätt.

Ämtö stugby lades under 2024 ut till försäljning, och har under våren sålts. Grännäs camping har fått nya arrendatorer, med en 20-årig arrendeperiod.

Upphandling av hamnvärdskapet i Valdemarsviks centrum har genomförts.

Anläggande av dagvattendamm i Mossebo har färdigställts.

Entreprenören som byggt om Kyrkvägen 4 gick i konkurs innan sommaren, vilket innebär att fastighetskontoret under året får tillkommande arbetsuppgifter och kostnader.

VA-enheten arbetar med att förbättra befintliga anläggningar och processer, och har genomfört filtertest för sänka järnhalten.

Kostenheten har fått nytt uppdrag att leverera kost till Tryserums friskola som ökar försäljningen men även kostnader för livsmedel och transport. Fortsatt ökade livsmedelskostnader.

Kommunledningskontoret

Ett stort fokus har legat på utvecklingen av kommunens ekonomistyrning. I samverkan med PWC startades utvecklingen upp. Riktlinjer för anpassning till justeringarna i kommunallagen har tagits fram. Interna utbildningar genomförs och planeras både i ekonomi- och inköpsfrågor. Till detta kommer nya styrdokument och internutbildning av chefer och medarbetare i kommunen.

Inom personalområdet har fokus varit på utvecklande ledarskap och arbetsmiljöarbetet. Därtill har strategin för den kommunövergripande kompetensförsörjningsstrategin påbörjats.

Digitaliseringsarbetet och säkerhetsfrågorna har fått ökad tyngd under året och det lär under överskådlig tid vara viktiga fokusområden som berör hela den kommunala organisationen.

Stöd och Omsorg

Framtidens socialtjänst

Den viktigaste händelsen nu och kommande år för verksamhetsområdet är omställningen till en ny socialtjänst. Kartläggning och planer görs för att få styrning i omställningsarbetet och konkret har beslut i Kommunstyrelsen tagits gällande insatser utan behovsprövning. Detta för att få lagstöd att fortsätta driva de insatserna utan utredning och beslut även efter att den nya lagen trädde i kraft 1 juli.

Nära vård

I samverkan med region Östergötland lokalt har länets gemensamma plan för primärvård brutits ned till olika aktiviteter. Det handlar bland annat om att legitimerade medarbetare ska ges möjlighet att komma närmre varandras uppdrag över huvudmannagränsen. Detta tror vi bidrar till ökad förståelse och smidigare patientövergångar vilket gynnar medborgaren i slutänden. Det finns också en intention att återuppta arbetet med digitala hembesök av läkare i samverkan med den kommunala hälso- och sjukvården och att alla patienter inskrivna i hemsjukvård ska ha en fast vårdkontakt.

Revidera välfärdskontrakt

Processkartläggningar har påbörjats av relevanta processer för att säkerställa att alla vet vem som gör vad samt att vi i samband med det ser över skälig levnadsnivå och justerar utifrån möjlig ambitionsnivå. I nästa steg handlar det om att kommunicera med brukare och medborgare om vad som kan förväntas av den kommunala socialtjänsten.

Digitalt först

Införande av Ineras lösning Säker digital kommunikation (SDK) har påbörjats. LMO körs skarpt i samtliga hemtjänstgrupper och läkemedelsrobotar används aktivt. Dessa arbetssätt behöver fortsatt skruvas på och göras till ett naturligt inslag i arbetsvardagen. När det sitter förväntas vi kunna följa brukartid på ett effektivt sätt och även nyttja personalresurser på ett optimerat vis. Delar som ligger framför oss är att vara en aktiv aktör i de inspel som berör verksamhetsområdet i SKR:s handslag men även bevaka lösningar som kan vara till gagn så som digitala samtal.

Resursoptimering

I april startade samtliga verksamheter med schema lagda utifrån nya schemalägningsprinciper. Dessa förändringar gör att vi har möjlighet att mer effektivt nyttja personaltiden vi förfogar över och mer styra den till när brukarna behöver våra insatser. Schemaförändringen blir alltså både mer effektiv och mer brukarcentrerad. Förändringarna har väckt känslor i personalgrupper då det för vissa kan ha upplevts som en försämring för enskild medarbetare. Dialog och möten sker löpande för att ta tillvara synpunkter och tankar kring hur förändringen kunde genomförts på ett mer sympatiskt vis där vi främjar delaktighet och transparens. Vi följer den nya schemahanteringen och följer upp kontinuerligt för att se hur det faller ut ur både ett ekonomiskt och medarbetarperspektiv.

Hållbar LSS verksamhet

Inom stöd vid funktionsnedsättning har tre platser på Storgatan avvecklats och brukare har flyttat till befintliga platser på andra enheter. Det var ett första steg i att anpassa lokaler till behov där nästa steg blir att skapa en hållbar plan på lång sikt vad gäller boende för personer med LSS beslut.

Personlig assistans som utförs av kommunen har under våren varit ute för upphandling och avtal har slutits med privat aktör som tar över verksamheten från 1 september. Syftet var främst en del i en åtgärdsplan för att få ekonomi i balans men vi ser även vinster för uppdragsgivare.

Individ och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen arbetar med att ställa om till framtidens socialtjänst och bland annat skapa utredningshem på hemmaplan. Detta för att främst skapa hållbara lösningar för familjer att bo och finnas kvar i befintlig miljö samtidigt som utredning av socialtjänsten görs men en annan effekt är minskade kostnader för externa placeringar.

Utvärdering av kommunens ekonomiska ställning

Delårsbokslutet stärker kommunens ekonomiska ställning men så gör inte prognosen.

Soliditeten uppgår vid delårsbokslutet till 29,6 % vilket är en ökning med 2,3 %-enheter från bokslut 2024. Detta beror dels på ett gott delårsresultat men även på en låg investeringsnivå. Prognosen innebär en försvagning av soliditeten. Balanskravsutredningen ger vid handen att kommunens ackumulerade underskott vid årets slut kan uppgå till -16,4 mnkr.

Förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån fullmäktiges mål

När det kommer till de finansiella målen om god ekonomisk hushållning kommer kommunen inte att uppnå dessa innevarande år. Resultatet är för svagt. De verksamhetsmässiga målen tyder på en god måluppfyllelse.

Nettokostnadsavvikelserna som nu kan studeras utifrån bokslut 2024 visar att kommunen har höga negativa avvikelser inom verksamheterna, Grundskola F-9 (-13,0 mnkr), Individ- och familjeomsorg (-22,0 mnkr) och Äldreomsorg (-15,0 mnkr). Besparingsarbetet under 2024 och det fortsatta effektiviseringsarbetet 2025 har gjort att samtliga ovan nämnda verksamheter har lägre kostnadsvolym de första sju månaderna 2025.

Stöd och omsorg

Prognosen för helåret 2025 är något osäker då framförallt sommarmånaderna är dyra och svårprognostiserade i bemanningstäta verksamheter. Ett fortsatt arbete behöver göras för att hitta följsamhet till tilldelad budget och i nuläget är koncerttänk ett måste där enheter med överskott behöver kompensera enheter med prognostiserat underskott. Utan statsbidrag hade verksamhetsområdet inte varit i balans.

Demografiutvecklingen med fler äldre blir mer påtaglig för verksamhetsområdet. Vi ser en något ökande kö till våra särskilda boenden. Det gör att brukare finns kvar i korttidsverksamhet i väntan på SÄBO plats vilket i sin tur leder till att vi har svårt att verkställa beslut om växelvård. Även volymerna i hemtjänsten ökar i form av beviljade timmar.

Verksamhetsområdet ser framåt att svårigheter finns att erbjuda en trygg boendekommun för våra allra sköraste äldre då bristen på platser i särskilt boende förväntas vara i ett underskott.

SÄBO-platser	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Kyrkvägen	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Äldersro	12	12	12	12	12	12	12	12	12
Vammarhöjden *	26	26	26	26	26	26	26	26	26
Totalt antal platser	68	68	68	68	68	68	68	68	68
Prognos behov platser	78	80	85	87	89	92	93	94	94
Differens	-8	-12	-17	-19	-21	-24	-25	-26	-26

*10 platser finns tomställda på Vammarhöjden att ta i bruk vid behov

Kommunledningskontoret

Förändrade arbetssätt med en modern ledning och styrning samt ökad digitalisering leder till en ständig och snabb utveckling av organisationen. Därtill kommer omvärldsläget som gör att kommunen har att rusta sin förmåga utifrån förändrade perspektiv. Kontoret kommer att kunna uppfylla sina mål med tilldelade resurser. En förstudie pågår kring ett projekt där digitalisering sker kring HR processerna från rekrytering till arkivering.

Utbildning, kultur och fritid

Utbildningssektorn står inför sjunkande barn- och elevantal som kräver anpassningar i inom verksamhetsområdets organisation. Nuvarande förskole- och skolorganisation möter inte upp demografins effekter vilket påverkar likvärdigheten som i sin tur påverkar kvaliteten och skolresultaten. Det krävs ett politiskt beslut om en hållbar skolorganisation över tid. Avsaknaden av ett politiskt beslut kring en ny skolorganisation som ska möta barn- och elevunderlaget påverkar ekonomin och kvaliteten negativt framöver. Utebliven anpassning innebär en utmaning för kvaliteten och likvärdighet.

Hela verksamhetsområdet UKF- Utbildning, kultur och fritids prognos indikerar att budgeten kommer att hållas. Grundskolan har ett underskott då budgeten bygger på att en förändrad skolorganisation skulle komma till stånd. Därtill har kostnaderna för anpassad skolgång ökat vilket även detta påverkar prognosen. Grundskolans underskott möts upp av ett överskott inom integration, vuxenutbildning och förskolan.

Samhällsbyggnad

Samhällsbyggnad står inför stora framtida investeringar inom speciellt VA, pga stort förnyelse- och underhållsbehov.

De ökade kostnader som omvärldsläget innebär, medför att samhällsbyggnad behöver se över sina taxor.

En genomlysning av verksamheten kommer att genomföras under hösten.

Helårsprognos och redovisning jämfört med budget

Budgetavstämning/Driftredovisning

Sektor Mnkr	Budget 2025	Redovisat 31/7	Prognos	Avvikelse prognos
Utbildning, kultur & fritid	188,6	102,6	188,1	+0,5
Stöd och omsorg	282,0	160,6	282,0	0,0
Kommunledningskontor	50,9	25,5	50,6	+0,3
Samhällsbyggnad	39,0	25,8	41,4	-2,4

Sektor Mnkr	Budget 2025	Redovisat 31/7	Prognos	Avvikelse prognos
Räddningstjänsten	7,6	4,7	7,6	0,0
Politisk organisation	5,5	3,0	5,5	0,0
Summa verksamheterna	573,6	322,3	575,2	-1,6
Finansiering	-577,3	-339,5	-574,0	-3,3
Årets resultat	3,7	17,3	-1,2	-4,9

Prognosavvikelserna är relativt tidigare år små och den totala avvikelsen i verksamheten stannar på -1,6 mnkr. Försämrade skatteunderlagsprognos och aktualisering av pensioner försvagar finansieringen som står för den största budgetavvikelsen.

Ursprunglig budget i KF var +3,0 mnkr. Efter Kommunstyrelsens beslut om fördelning av lönekostnadspott och kapitalkostnader stärktes resultatet med 0,7 mnkr. KS 2025-08-18 § 101.

Övriga nämnder (komplettering till politisk organisation)

Nämnd, mnkr	Budget	Delårsresultat	Prognos	Avvikelse
Miljö- och byggnämnden	0,3	0,2	0,3	0,0
Sociala myndighetsnämnden	0,2	0,1	0,2	0,0
Överförmyndaren	1,4	0,6	1,4	0,0
Revisionen	0,8	0,5	0,8	0,0

Kommunfullmäktiges budgetbeslut är på nämndnivå. Utöver kommunstyrelsens och räddningstjänstens anslag budgeteras anslag till ovanstående nämnder.

Jämförelse med delår 2024

Mnkr, netto	Utfall 31/7 2024	Utfall 31/7 2025	Skillnad
Utbildning, kultur & fritid	110,0	102,6	7,4
Stöd och omsorg	175,3	160,6	14,7
Kommunledningskontor	29,4	25,5	3,9
Samhällsbyggnad	25,8	25,8	0,0
Räddningstjänst	4,5	4,7	-0,2
Politisk verksamhet	3,5	3,0	0,5
Summa	348,5	322,2	26,3
Finansiering	-332,3	-339,5	7,2
Årets resultat	-16,2	17,3	33,5

Delårsresultatet för 2025 är betydligt starkare än det var 2024. Verksamhetens nettokostnader är 26,3 miljoner kronor lägre. Detta beror delvis på sänkta arbetsgivaravgifter kopplade till pensionskostnaderna men till minst lika stor del det effektiviserings- och besparingsarbete som pågått under snart två års tid.

Ekonomi per verksamhet

Nettokostnader, Mnkr	Utfall 31/7 - 24	Budget 2025	Utfall 31/7- 25	Prognos helår	Avvikelse helår
Kommunledningskontor	29,5	50,9	25,5	50,6	+0,3
Utbildning, kultur & fritid	110,0	188,6	102,6	188,1	+0,5
Stöd och omsorg	175,3	282,0	160,6	282,0	0,0
Samhällsbyggnad	25,8	39,0	25,8	41,4	-2,4
Politisk verksamhet	3,5	5,5	3,0	5,5	0,0
Räddningstjänsten	4,5	7,6	4,7	7,6	0,0
Finansförvaltningen	-332,3	-577,3	-339,5	-574,0	-3,3
Summa	-16,3	3,7	17,3	-1,2	-4,9

Kommunledningskontoret

Delårsresultatet följer budget. En mindre avvikelse om +0,3 mnkr beräknas i prognosen. Detta beror på lägre kostnader för skolskjuts och färdtjänst. I övrigt är kostnaderna i balans med budgeten.

Utbildning, kultur och fritid

Förskola och grundskola: Verksamheterna har arbetat med verksamhetsanpassningar utifrån tilldelad budget. För att uppnå budget i balans krävs politiska beslut främst utifrån antalet förskolor och skolor i relation till och barn- och elevunderlaget. Ett arbete har inletts med att se över att konteringar görs på rätt aktivitet för att bättre följa upp kostnadsutvecklingen inom verksamheten. Gryts förskola klarar inte målet med en budget i balans vilket beror på svårigheter med att det endast är en avdelning som begränsar de samordningsvinster man kan få till stånd med större förskolor med flera avdelningar. Likaså uppnår inte grundskolan en budget i balans utifrån avsaknad av samordningsvinster som kan komma till stånd med större skolenheter. Ökade kostnader för kost och lokaler påverkar också budgetutfallet.

Förväntad ökad kostnad under hösten inom skoladministrationen på grund av dubbel bemanning då befintlig skoladministratör kommer att begära ut sin semester samtidigt som ny skoladministratör tillträder i tjänst.

Gymnasieskola: Gymnasieskolan är svår att beräkna då den bygger på elevernas val av gymnasieutbildning till hösten 2025. Antalet elever är ungefär som under förra läsåret. Kostnader för olika program skiljer sig mycket och det har skett kostnadsökningar inom vissa kommuner. Utifrån utfall bedöms budgeten därmed vara osäker.

Övriga verksamheter: kommer prognostiserat ha en budget i balans 2025.

Stöd och omsorg

Hälso- och sjukvård: Behovet av hyrsjuksköterskor har varit större än förväntat under sommar och del av hösten på grund av vakanser som uppstått. Även hjälpmedel blev dyrare än förväntat i samband med nytt hjälpmedelsavtal som trädde i kraft 1 jul 2025.

Äldreomsorg: Inom hemtjänsten rör sig volymer mellan enheterna men med arbetssätt att följa dessa på utifrån framtagna målvärden för personaltid i relation till beviljade timmar hålls budgeten på helheten. Inom särskilt boende varierar det stort mellan enheterna där Kyrkvägen har stor negativ avvikelse. En kvalitetsutvärdering av verksamheten kommer ske under hösten för att identifiera orsaker och kunna vidta åtgärder.

Stöd vid funktionsnedsättning: Behovet av personal i framförallt boendena har varit större än den personalbudget som lades för året. Även personlig assistans är dyrare än den intäkt som betalas ut av försäkringskassan.

Individ- och familjeomsorg: Överskottet beror på färre placeringar än förväntat men även till viss del vakanser av personal.

Arbetsmarknadsenheten: Underskottet beror på avslut av personal som drog ut på tiden samt en återbetalning av projekt till samordningsförbundet som avsåg 2024. Försäljningen på återbruket prognostiseras även bli mindre än budgeterat.

Centralt/gemensamt: Överskottet beror på en buffert som var tänkt att täcka oförutsedda kostnader samt statsbidrag som har kunnat finansiera befintliga uppdrag.

Projekt: Sammantaget statsbidrag om 11 mnkr har rekviderats till stöd och omsorg. Samtliga medel kommer att användas.

Samhällsbyggnad

Samhällsbyggnad prognostiserar ett budgetunderskott på -2,4 mnkr baserat på helår 2025. Underskotten finns inom verksamheterna Ledning och administration, Gator och parker och Fastighet.

Gatas och parkers prognos visar ett underskott på 0,2 mnkr. Gatas förbättrade prognos beror på ökade intäkter från gästhamnen, som uppgår till cirka 220 kr, samt höjda båtplatsavgifter från WSK på cirka 130 tkr. Dessutom har försäljningen av en bil genererat en intäkt på 140 tkr. Inom skogsvården förväntas en ny intäkt på cirka 300 tkr. Lägre prognostiserade kostnader för reparationer samt vatten- och avloppshantering på gatukontoret bidrar också till en förbättring med cirka 200 tkr. Däremot överstiger vissa kostnader budgeten. Detta gäller främst utgifter för jour, beredskap, övertid och OB-tillägg, som huvudsakligen är kopplade till vinterväghållning och uppgår till cirka 230 tkr. Dessa kostnader kan komma att förändras beroende på utfallet under årets resterande del. Därutöver tillkommer oplanerade åtgärder på Ekön samt kostnader i samband med arrendatorbytet på Grännäs, som tillsammans belastar verksamheten med cirka 150 tkr. Det prognostiserade underskottet på Fastighet härrörs till den så kallade lokalbanken.

Kapitalkostnaderna för Kyrkvägen 4 har börjat belasta resultatet fr.o.m. 01-2025 medan hyrorna har belastat resultatet även i 2024. Projektet var inte avslutat vid årsskiftet. Därför är det stor skillnad mellan utfall 2024 och prognos 2025. Kostnaderna för övertid förväntas sannolikt överskrida budgeten, beroende på antalet övertidstimmar under resten av året. Någon exakt summa är dock ännu inte fastställd. Ledning och administration prognostiserar ett underskott på -0,9 mnkr. Det beror främst på högre kostnader än budgeterat för framtagande av undersökningar kopplade till detaljplanearbetet i Ringarum. Utöver den större posten består underskottet av flera mindre kostnader, bland annat för trafikplanering. Kostnader för eventuella konsulttjänster kopplade till chefsrollen ingår inte i prognosen. Kosten och Lokalvården prognostiserar ett 0 - resultat. Både renhållningsverksamheten och VA-verksamheten är taxefinansierade verksamheter och ska inte påverka skattekollektivet. För VA-verksamheten innebär detta att ett arbete sker för att hitta kostnadsbesparingar för att säkerställa att året resulterar i ett nollresultat.

Politisk verksamhet

Verksamheten förväntas hålla budget. Delårsresultatet är marginellt något svagt.

Räddningstjänst

Verksamheten håller budget både i delårsresultat och prognos.

Finansförvaltningen

Förvaltningen prognostiserar en negativ budgetavvikelse om -3,3 mnkr. Försämringen ligger i ökade pensionskostnader till följd av sena aktualiseringar -4,0 mnkr. Därtill blev aktieägartillskottet till CVAB -1,2 mnkr högre än budgeterat och skatteintäkterna minskade med -1,1 mnkr i senaste skatteunderlagsprognosen. På plussidan finns finansnettot som förväntas ge ett överskott med 3,0 mnkr.

Någon nyupplåning under perioden har inte skett och den totala skulden hos kommuninvest är oförändrad sedan bokslut -24 och uppgår till 343,3 mnkr.

Balanskravsresultat

Mnkr	Delår 2025	Prognos 2025
Årets resultat enligt resultaträkningen	17,3	-1,2
Justerat för reavinster	-0,2	-0,2
Avsättning till resultatreserv	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	17,1	-1,4
Negativt balanskravsresultat från föregående år	-15,0	-15,0

Balanskravsresultatet i delåret uppgår till 17,1 mnkr och i prognosen till -1,4 mnkr. Ingående negativt balanskravsresultat från bokslut -24 uppgår till -15,0 mnkr. Detta gör att prognosen visar på att 16,4 mnkr skall återställas.

Koncernen Valdemarsviks kommun

I koncernen Valdemarsviks kommun ingår förutom modern kommunen de båda aktiebolagen Centrumhuset i Valdemarsvik AB (CVAB) och Valdemarsvik Etablerings AB (VETAB). Båda bolagen är fastighetsbolag utan egen anställd personal. CVAB äger och förvaltar Sjöhuset och Funkishuset. VETAB äger och förvaltar kommunhuset Strömsvik. Endast CVAB har externa hyresgäster. VETAB redovisar ett positivt resultat på 0,2mnkr per 20250731. Helårsprognosen för år 2025 uppgår till 0,1mnkr. CVAB redovisar en förlust på -0,7 mnkr per 20250731 med en årsprognos för år 2025 på -1,9 mnkr. Orsaken till det svaga resultatet är den låga uthyrningsgraden i fastigheten Sjöhuset. Ett försäljningsuppdrag från kommunfullmäktige finns kopplat till Sjöhuset.

Måluppfyllelse

En ekonomi i balans

Målet uppnås inte.

Trots ett starkt delårsbokslut pekar prognosen på ett mindre underskott. Budgeten är på +3,7 mnkr. Delårsbokslutet är klart bättre med ett resultat på +17,3 mnkr men prognosen visar ett resultat om -1,2 mnkr vilket är 4,9 mnkr sämre än budget.

Resultatmålet att kommunen ska uppnå budgeterat resultat för koncernen nås inte i prognosen men väl i delårsbokslutet. Detsamma gäller att kommunen ska finansiera minst 50% av aktuella

investeringar utan att låna. Soliditeten stärks i delårsbokslutet men en försvagning förväntas i prognosen.

Nettokostnadsavvikelseerna för de större verksamheterna är ett nyckeltal som ska följas upp och analyseras. Senast jämförbara siffror som är från 2023 års bokslut. Siffrorna för 2024 väntas inom kort.

Grundskola F-9 13,0 mnkr (18,7%)

Individ- och familjeomsorg 22,0 mnkr (86,6%)

Äldreomsorgen 15,0 mnkr (6,3%)

Ovanstående verksamheter har en betydande avvikelse i kronor räknat. Ses avvikelsen i procent av totalkostnaden är äldreomsorgens avvikelse mindre betydande.

En bra och trygg boendekommun

Målet uppnås under året

Skola och ungdomar

I årets mätning "Om mig" ser vi flera positiva trender. Allt fler elever upplever arbetsro på lektionerna – särskilt flickor där andelen ökat från 18 till 63 procent på ett år. Även pojkarna visar en tydlig förbättring, från 33 till 59 procent. Valdemarsvik ligger nu högst i länet när det gäller arbetsro.

Trivseln i skolan är fortsatt hög bland pojkar (från 77 till 91 procent), medan flickorna visar en liten nedgång (från 61 till 59 procent). Samtidigt är stress, motivation och framtidstro områden som behöver fortsatt fokus, särskilt bland flickor.

Regelbundet samarbete mellan skolor och bibliotek bidrar till ökad läsglädje hos de yngsta barnen. Dessutom har de skolsociala och barnsociala teamen blivit en framgång, där olika kompetenser samverkar för att stärka både elever och familjer.

Skolinspektionens enkäter visar varierande resultat mellan skolorna. Gusum och Ringarum utmärker sig positivt, särskilt inom trygghet och stöd, medan Sörby behöver riktade insatser. På samtliga skolor finns utvecklingsområden kring motivation, elevinflytande och särskilt stöd.

När det gäller resultat ser vi stabila betyg i praktiska och estetiska ämnen, samt en positiv utveckling i svenska och SO, särskilt i Ringarum. Däremot finns fortsatt behov av att stärka läs- och skrivutveckling och matematiska färdigheter.

Andelen elever som saknar gymnasiebehörighet ligger på 19 procent, men trenden är försiktigt uppåtgående. Frånvaron har minskat från runt 10 till 7,4 procent tack vare ett stärkt närvaroarbeta.

Äldreomsorg

Inom äldreomsorgen pågår flera förbättringsarbeten. Ett teambaserat arbetssätt har utvecklats för att ge en helhetsbild kring brukaren och kunna erbjuda mer träffsäkra insatser. Brukarinflytandet stärks genom brukarråd och anhörigträffar, och ett nytt utbildningskoncept för personal höjer kompetensen i vardagen.

Ett mer rättvist avgiftssystem med timtaxa är på väg att införas, och en likvärdig hantering av förbrukningsvaror på boendena ska vara på plats 2026. Kyrkvägen, en nystartad verksamhet, utvärderas under hösten.

Arbete och socialt stöd

Första delen av 2025 har inneburit omstrukturering inom både AME och ekonomiskt bistånd. Fokus har legat på tydligare samverkan och en ny daglig struktur. En modell för att följa individers stegförflyttning mot arbete är framtagen och ska implementeras under hösten.

En förstudie har identifierat luckor i samarbetet mellan olika myndigheter för personer utan sysselsättning – ett projekt som nu startar och även kommer att omfatta KAA-ungdomar.

Den särskilda undervisningsgruppen **Utsikten** har utökats och kommer utveckla samverkan ytterligare. Under hösten genomförs också satsningen *Snacka om sjukt* för elever, lärare och vårdnadshavare med fokus på psykisk hälsa.

Fysisk planering

En detaljplan för näringsverksamhet är under framtagande i Mossebo. För bostadsverksamhet är en detaljplan under framtagande i Ringarum.

Säkerhet

Under 2025 har kommunen ökat förmågan att stå emot samhällsstörningar genom en bättre medvetenheten om en bra hemberedskap, besiktning av kommunala skyddsrum samt påbörjat en kontinuitetshantering av all kommunal verksamhet. Vidare har kommunen påbörjat en upprustning av trygghetspunkter, krisstödsgrupp (POSOM) samt en beredskap inom kost och livsmedel.

En kommun präglad av öppenhet och dialog

Målet uppnås under året.

Organisationen arbetar fortsatt för hög servicegrad genom ett öppet och nyfikt förhållningssätt i relation till allmänhet och vårdnadshavare. Det innebär att säkerställa tillgänglighet och användarvänlighet i alla verksamheter. Medborgarnas synpunkter tas tillvara genom enkäter, klagomålshantering och annan kommunikation. Fler E-tjänster har utvecklas och fler kommer att komma till.

Under perioden januari–juli 2025 har Valdemarsviks kommun bedrivit ett omfattande arbete för att stärka öppenhet och tillväxt genom nära samverkan mellan medborgare, näringsliv och kommunen. Arbetet med en ny vision har inletts där näringslivet deltagit i arbetsgrupper för att tydliggöra prioriteringar. Tre Framtidsarenor har samlat medborgare, föreningsliv och företag till föreläsningar och panelsamtal som del i visionsarbetet.

Kommunens platsvarumärke har under våren 2025 utvecklats i dialog med både näringsliv och föreningsliv genom öppna möten, föreläsningar och diskussionsforum. Kommunens förvaltningar har fört interna samtal och föreläsningar för att förankra processen, och förslaget ligger nu för politiskt beslut.

Valdemarsviks kommun har även, genom sin roll i Nyföretagarcentrum, drivit frågor kring nyföretagande. Som en del i detta samarbete har kommunen upplåtit lokaler i Sjöhuset för möten, utbildningar och rådgivning.

Genom dessa samlade insatser har relationen mellan medborgare, näringsliv och kommunen stärkts, vilket på sikt bidrar till ett attraktivare företagsklimat, högre servicegrad och ökad delaktighet i samhällsutvecklingen mellan förvaltning, näringsliv och invånare.

En miljömedveten kommun

Målet uppnås under året.

Kommunen strävar ständigt efter ett miljömedvetet tänkande och handlingsätt bland annat handlar det om att öka antalet elbilar och solceller.

När det gäller svenskproducerade livsmedel finns ett nytt huvudgrossistavtal i höst där ställe del av produkterna avseende grönsaker kommer att vara svenska.

Kommunen erbjuder möjlighet för kommunmedborgare att få rådgivning av klimat- och energirådgivare, för att sänka sina energikostnader, och välja klimatsmarta lösningar för sina fastigheter.

Arbete pågår kontinuerligt för att energieffektivisera det kommunala fastighetsbeståndet, tex genom solpaneler eller byte av uppvärmningssystem. Detsamma gäller våra utemiljöer, liksom att byta ut lampor mot LED-lampor i gatubelysningen.

Fastighetsnära insamling kommer genomföras under 2026, vilket innebär att det inte är möjligt att se några förändringar förens detta har implementerats.

En bra arbetsgivare

Målet uppnås under året.

Ett arbete kring medarbetar- och ledarskap och utveckling av en kvalitativ och effektiv organisation pågår. Handlingsplaner utifrån resultat av *Hållbart medarbetarskap* är framtagna och kompetensutveckling för chefer i *Utvecklande ledarskap* har genomförts

Kompetensförsörjningsplanen är reviderad och en samtalsmodell som ersätter medarbetar- och lönesamtal är framtagna och delutvärderades i mars månad. En revidering har utförts som träder i kraft under hösten 2025.

Till hösten kommer ytterligare en omgång chefer att genomgå utbildning i utvecklande ledarskap. Målsättningen är att kommunens samtliga chefer ska ha genomgått detta.

Arbetsmiljöutbildningen i egen regi pågår och nästa omgång påbörjas till hösten.

Arbetet med friskfaktorer pågår i samverkan med arbetsmiljöarbetet. Bland annat hölls ett första seminarie med chefsgruppen i början på maj månad.

Nyckeltal personal	2024 07	2025 07
Antal tillsvidareanställda	604	588
Medelålder	47 år	47 år
Antal tillsvidareanställda som arbetar heltid	77,98%	78,74%
Medelsysselsättningsgrad	95,64%	95,89%
Frisknärvaro	42,75%	44,33%
Långtidsjukfrånvaro	26,95%	29,95%
Sjukfrånvaro total	6,48%	7,11%

En digital transformation (Kommunstyrelsens verksamhetsmål)

Målet uppnås under året

I april tillträdde Valdemarsviks nya digitaliseringsstrategi med uppdraget att skapa förutsättningar för att nå kommunens digitaliseringsmål: en enklare vardag för invånarna, en öppnare förvaltning samt ökad kvalitet och effektivitet. Under våren har en kartläggning av det digitala ekosystemet och arbetsprocesser genomförts. Nästa steg är att ta fram en handlingsplan med konkreta åtgärder för att öka antalet e-tjänster, digitalisera arbetssätt och etablera ett program för digital transformation.

Genom medlemskap i Cesam Öst har kommunen tillgång till en gemensam e-tjänsteplattform, vilket möjliggör snabbare och säkrare utveckling av e-tjänster. Ett fördjupat samarbete med Söderköpings kommun planeras under hösten för att ytterligare stärka detta arbete. Kommunen deltar även i kompetensutvecklingsprojektet "Digital kompetens för offentlig sektor" i samverkan med Linköpings universitet och science park, där två moduler genomförts under våren i syfte att stärka digitala kompetens bland chefer och medarbetare. Valdemarsviks kommun är också medlem i SKR:s strategiska agenda "Handslaget för välfärdsutveckling" och har sedan tidigare tackat ja till i flera initiativ. I juni tog kommunen ställning till ytterligare tre initiativ; Gemensam informationsförsörjning (GIF) för ekonomiskt bistånd, Standardisering av verksamhetssystem för socialtjänsten samt gymnasievals-systemet Indra.

Räkenskaper

Resultaträkning

(belopp i mnkr)	not	Budget 2025	Jan-Jul 2025	Jan-Jul 2024	Resultatprognos
Verksamhetens intäkter		148,0	71,6	74,7	148,0
Verksamhetens kostnader		-702,3	-377,7	-414,4	-709,6
Avskrivningar		-23,0	-16,3	-13,0	-23,0
Verksamhetens nettokostnader		-577,3	-322,4	-352,7	-584,6
Skatteintäkter		391,0	225,8	221,2	390,0
Skatteutjämning		165,5	100,2	100,2	165,5
Fastighetsavgift		35,9	18,8	20,2	35,9
Summa skatteintäkter och bidrag		592,4	344,8	341,6	591,4
Finansiella intäkter		2,0	1,1	0,9	2,0
Finansiella kostnader		-13,4	-6,2	-6,0	-10,0
Summa finansnetto		-11,4	-5,1	-5,1	-8,0
Resultat före extraordinära poster		3,7	17,3	-16,2	-1,2
Extraordinära intäkter		0	0	0	0,0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0,0

ÅRETS RESULTAT		3,7	17,3	-16,2	-1,2
----------------	--	-----	------	-------	------

Kassaflödesrapport

(belopp i mnkr)		JAN-JUL 2025	JAN-JUL 2024
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		17,3	-16,2
Justering för ej likviditetspåverkande poster			
- Av- / Nedskrivningar		16,3	13,0
- Avsättningar pensioner		-3,7	2,9
- Övriga ej likviditetspåverkande poster		-0,3	-0,3
Justering för rörelsekapitalförändring		-12,3	39,1
Kassaflöde från löpande verksamhet		17,3	38,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella anläggningstillg		-11,4	-33,0
Försäljning av materiella anläggningstillg		0,0	3,8
Investering i finansiella anläggningstillg		0,0	-0,8
Försäljning av finansiella anläggningstillg		0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-11,4	-30,0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Ökning av långfristiga fordringar		0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar		0,0	0,0
Nyupptagna lån		0,0	0,0
Nyupptagna lån finansiell leasing		0,0	
Amortering av skuld		0,0	-10,0
Amortering skuld finansiell leasing		-1,6	
Ökning övriga långfristiga skulder		0,0	
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		-1,6	-10,0
Periodens kassaflöde		4,4	-1,5
Likvida medel vid periodens början		42,0	24,9
LIKVIDA MEDEL VID periodens SLUT		46,4	23,4

Balansräkning

(belopp i mnkr)		250731	241231
TILLGÅNGAR			

Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader, tekniska anläggningar		498,8	490,9
Maskiner och inventarier		22,4	22,3
Pågående nyanläggningar		6,7	18,5
Långfristiga fordringar		33,4	33,4
Värdepapper och andelar		10,4	10,4
Summa anläggningstillgångar		571,7	575,5
Omsättningstillgångar			
Förråd		1,1	1,1
Exploateringsfastigheter		0,1	0,1
Kortfristiga fordringar		85,7	80,0
Kassa och bank		46,4	42,0
Summa omsättningstillgångar		133,3	123,2
SUMMA TILLGÅNGAR		705,0	698,7
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital		208,7	191,4
därav årets resultat		17,3	-19,5
Summa eget kapital		208,7	191,4
Avsättningar			
Avsättningar pensioner		15,8	19,5
Avsättning återställande av deponi			
Summa avsättningar		15,8	19,5
Skulder			
Långfristiga skulder		311,7	312,5
Kortfristiga skulder		168,8	175,3
Summa skulder		480,5	487,8
SUMMA EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		705,0	698,7
Ansvars- och borgensförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte upptagits			
bland avsättningar och skulder		159,7	161,9
Borgensåtaganden		0,0	0,0

Noter och redovisningsprinciper

REDOVISNINGSPRINCIPER

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisning.

CYKLISKA EFFEKTER MELLAN DELÅRSRESULTAT OCH PROGNOTISERAT RESULTAT

De effekter som är kända handlar främst om ferielöneeffekten inom utbildningsverksamheten och tidpunkten för lönerevisionen. Dessa tillsammans gör att delårsresultatet blir drygt 10,0 mnkr bättre än bokslut för helår. Innevarande år har aktualisering av pensioner under första halvåret försämrat resultatet med ca 4,0 mnkr.

ERHÅLLNA MEN ÄNNU EJ INTÄKTSREDOVISADE GENERELLA STATS BIDRAG

Inga erhållna generella statsbidrag är redovisade, vara sig intäktsredovisade eller skuldförda.

EFFEKTER AV ÄNDRADE UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Om uppskattningar och bedömningar som redovisats under tidigare räkenskapsår ändrats i den omfattningen att de får väsentliga effekter på den aktuella rapportperioden, ska dessa redovisas. I föreliggande delårsrapport finns inga sådana effekter att redovisa.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE OCH EXTRAORDINÄRA POSTER

Inga sådana poster redovisas i delårsbokslutet.

INTERNA MELLANHAVANDEN INOM DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Kommunens resultat förbättras med 1,5 mnkr efter eliminering av interna mellanhavanden. Kommunens balansomslutning minskar med 39,1 mnkr efter eliminering av interna mellanhavanden.

Investeringsredovisning

Budgetavvikelsen för projekt Kyrkvägen beror på de ändrings- och tilläggsarbeten som det förhandlas om i projektets slutfas. Totalkostnaden för det fleråriga projektet prognostiseras ett mindre underskott på 0,2 mnkr. Totalbudget för projektet är 85 mnkr och utfallet är 85,2 mnkr. Projektet är slutredovisat.

Projekt LSS korttidsboende prognostiseras ett lägre utfall än budgeterat, -1,2 mnkr.

Fördelaktigt anbud är huvudorsaken till den positiva prognosen

Fastighetsunderhåll enligt plan prognostiseras ett lägre utfall än budgeterat, -0,5 mnkr. Detta tack vara prognos att hyresgäst Anpassning för SoO i fastigheten Bäckadal beräknas bli 0,5mnkr lägre än budgeterat

Kulvertprojekten förväntas senareläggas till kommande år. Prognosen för 2025 -5,9mnkr

Projekt, Mkr	Budget 2025	Utfall 250731	Avvikelse	Prognos 2025
FASTIGHETSPROJEKT				
RINGGÅRDEN, KYRKVÄGEN	0,4	0,3	0,1	0,3
LSS KORTTIDSBOENDE	1,0	1,1	-0,1	1,1
MINDRE FASTIGHETSPROJEKT	3,5	0,0	3,5	0,0
FASTIGHETSUNDERHÅLL ENLIGT PLAN PLU	8,2	1,0	7,2	7,7

Projekt, Mkr	Budget 2025	Utfall 250731	Avvikelse	Prognos 2025
GATOR OCH ANLÄGGNINGAR				
TOPPBELÄGGNING GATOR ENLIGT PLAN (PLU)	2,6	0,8	1,8	2,7
UTVECKLING ANLÄGGNINGAR OCH GATOR	0,9	0,7	0,2	0,7
KULVERTAR OCH UTREDNINGAR	7,5	0,6	6,9	1,6
FRITIDS- OCH KULTURPROJEKT	2,6	0,5	2,1	2,6
INVENTARIER OCH UTRUSTNING				
INVENTARIER OCH UTRUSTNING	1,3	0,7	0,6	1,3
IT INVESTERINGAR	2,5	0,5	2,0	2,5
SUMMA	30,5	6,2	24,3	20,5
AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET				
VATTEN- OCH AVLOPPSANLÄGGNINGAR	12,2	4,6	7,6	12,2
RENHÅLLNING	10,0	0,6	9,4	10,0
SUMMA AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET	22,2	5,2	17,0	22,2
RESERV	0,0	0,0	0,0	0,0
NETTOINVESTERINGAR	52,7	11,4	41,4	42,7

Investeringsredovisning fleråriga, större projekt						
(mkr)						
Investeringsredovisning kommunen	Totalutgift			Varav: årets investeringar		
Pågående projekt	Total budget	Beräknad totalutgift	Prognos avvikelse	Budget	Utfall 250731	Prognos helår
<i>Fastighetsprojekt</i>						
Kyrkvägen, färdigt år 2025	85,0	85,2	-0,2	0,4	0,3	0,3
LSS boende Loviseberg, färdigt år 2025	15,0	13,8	1,2	1,0	1,1	1,1
S:a större pågående projekt	100,0	99,0	1,0	1,4	1,4	1,4

(18)

KLK.2025.54 041

Mål & Budget 2026-2028

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 141

KLK.2025.54 041

Mål & Budget 2026-2028

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Skattesatsen behålls oförändrad och fastställs till 22:48 kronor per skattekrona (22,48 %) för 2026.
2. Inriktningsmålen fastställs
3. Anslag till respektive nämnd fastställs 2026 till följande, mnkr:

Kommunstyrelsen	586,3
Miljö- och byggnämnden	0,3
Social myndighetsnämnd	0,3
Valnämnden	0,2
Överförmyndare	1,3
Revision	0,9
Räddningstjänsten Östra Götaland	8,2
4. Till investeringar upptas ett anslag på 72,8 mnkr för 2026 med anslagsnivå enligt bilagt dokument.
5. Nyupplåning eller alternativt ägartillskott till de kommunala bolagen budgeteras till 1,9 mnkr 2026 samt 4,0 mnkr för investering i "Funkishuset".
6. För finansiering av budgetförslaget får nyupplåning ske med 44,8 mnkr 2026.

I övrigt godkänna Mål & budget 2026 - 2028.

Reservationer

Mot beslutet och till förmån för Socialdemokraternas budgetförslag reserverar sig Lars Beckman (S), Magnus Loftén (S), Pontus Andersson (S) och Nhela Ali (S).

Mot beslutet och till förmån för Centerpartiets budgetförslag reserverar sig Jenny Elander Ek (C) och Rosa Jonsson (C).

KS § 141

KLK.2025.54 041

Ärendebeskrivning

Moderaterna, Kristdemokraterna, Landsbygdspartiet och Sverigedemokraterna har till kommunstyrelsens arbetsutskott inkommit med förslag till Mål & Budget för åren 2026 – 2028.

Kommunfullmäktige fastslog revisionens budget 2026 till 850 tkr, KF 2025-09-08, §70. Detta är avrundat till 0,9 mnkr i ovanstående sammanställning.

Yrkanden

Jenny Elander Ek (C) yrkar bifall till budgetförslag från Centerpartiet.

Lars Beckman (S) yrkar bifall till budgetförslag från Socialdemokraterna.

Per Hollertz (M) yrkar bifall till liggande förslag från kommunstyrelsens arbetsutskott det vill säga budgetförslag från Moderaterna, Sverigedemokraterna, Landsbygdspartiet oberoende samt Kristdemokraterna.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det föreligger tre förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med liggande förslag.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Akten

KSAU § 62

KLK.2025.54 041

Mål och budget 2026-2028

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

1. Skattesatsen behålls oförändrad och fastställs till 22:48 kronor per skattekrona (22,48 %) för 2026.
2. Inriktningsmålen fastställs
3. Anslag till respektive nämnd fastställs 2026 till följande, mnkr:

Kommunstyrelsen	586,3
Miljö- och byggnämnden	0,3
Social myndighetsnämnd	0,3
Valnämnden	0,2
Överförmyndare	1,3
Revision	0,9
Räddningstjänsten Östra Götaland	8,2

4. Till investeringar upptas ett anslag på 72,8 mnkr för 2026 med anslagsnivå enligt bilagt dokument.
5. Nyupplåning eller alternativt ägartillskott till de kommunala bolagen budgeteras till 1,9 mnkr 2026 samt 4,0 mnkr för investering i "Funkishuset".
6. För finansiering av budgetförslaget får nyupplåning ske med 44,8 mnkr 2026.

I övrigt godkänna Mål & budget 2026 - 2028.

Ärendebeskrivning

Moderaterna, Kristdemokraterna, Landsbygdspartiet och Sverigedemokraterna har till kommunstyrelsens arbetsutskott inkommit med förslag till Mål & Budget för åren 2026 – 2028.

Kommunfullmäktige fastslog revisionens budget 2026 till 850 tkr, KF 2025-09-08, §70. Detta är avrundat till 0,9 mnkr i ovanstående sammanställning.

Justerare

.....

.....

KSAU § 62

KLK.2025.54 041

Beslutet skickas till
Ekonomichef
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Sven Stengard

Ekonomichef

Tel: 0123-191 24

E-post: sven.stengard@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Mål & Budget 2026 - 2028

Förslag till beslut i Kommunfullmäktige

1. Skattesatsen behålls oförändrad och fastställs till 22:48 kronor per skattekrona (22,48 %) för 2026.
2. Inriktningsmålen fastställs
3. Anslag till respektive nämnd fastställs 2026 till följande, mnkr:

Kommunstyrelsen	586,3
Miljö- och byggnämnden	0,3
Social myndighetsnämnd	0,3
Valnämnden	0,2
Överförmyndare	1,3
Revision	0,9
Räddningstjänsten Östra Götaland	8,2
4. Till investeringar upptas ett anslag på 72,8 mnkr för 2026 med anslagsnivå enligt bilagt dokument.
5. Nyupplåning eller alternativt ägartillskott till de kommunala bolagen budgeteras till 1,9 mnkr 2026 samt 4,0 mnkr för investering i "Funkishuset".
6. För finansiering av budgetförslaget får nyupplåning ske med 44,8 mnkr 2026.
7. I övrigt godkänna Mål & budget 2026 - 2028

Ärendebeskrivning

Moderaterna, Kristdemokraterna, Landsbygdspartiet och Sverigedemokraterna har till kommunstyrelsens arbetsutskott inkommit med förslag till Mål & Budget för åren 2026 – 2028.

Kommunfullmäktige fastslog revisionens budget 2026 till 850 tkr, KF 2025-09-08, §70. Detta är avrundat till 0,9 mnkr i ovanstående sammanställning.

Beslutet skickas till

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sven Stengard
Ekonomichef

MÅL & BUDGET 2026 – 2028

Med investeringsplan 2026 – 2030

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Budgetförslag från:

M, SD, KD, LPo

Version KSAU/KS

Inledning

Budgeten för 2026-2028 är en budget som fokuserar på att ta Valdemarsviks kommun vidare genom en besvärlig ekonomisk period och anpassa verksamheten för att få en budget i balans. Återhämtningen från lågkonjunkturen på ett nationellt plan går också långsammare än prognoserna, vilket påverkar kommunens skatteintäkter negativt.

En mängd åtgärder är dock genomförda och uppföljningar och prognoser visar att vi har lyckats vända resultatet från ett minus till ett plus.

Men för att fortsatt ha resurser för att kunna erbjuda den höga kvalitén i servicen till våra kommuninvånare, måste vi genomföra nödvändiga anpassningar för att möta en föränderlig omvärld. Den största utmaningen kommunen står inför är den demografiska förändringen med bland annat ökat antal äldre som kräver mer resurser. Den andra stora utmaningen är skolans måluppfyllelse och höga kostnadsnivå kombinerat med sjunkande barnkullar. Därutöver kommande stora investeringar inom vatten och avloppsverksamheterna.

Det kommer att krävas beslut och åtgärder för att anpassa kommunen för att möta detta.

I budgetens inriktningsmål beskrivs vilka områden den kommunala förvaltningen skall fokusera på för att utveckla kommunen. De ger också en bild av vilken bred och mångsidig verksamhet som kommunen bedriver.

Områden som det arbetas med mer idag än tidigare är beredskapsfrågor i en orolig omvärld och digitalisering för att hänga med i den allt snabbare utvecklingen på det området.

Investeringsbudgeten för 2026 är ca 70 miljoner där tyngdpunkten ligger på åtgärder för införandet av fastighetsnära insamling inom renhållningsområdet till år 2027 samt åtgärder inom verksamheterna för vatten och avlopp.

Kommunens budget omsluter ca 600 miljoner kronor som resulterar i väldigt mycket bra verksamhet. Även om det kommer att krävas förändringar så är det en budget som ger resurser till att fortsatt leverera en god service till kommuninvånarna. Valdemarsviks kommun bedriver på en mängd områden en fantastisk bra verksamhet som ger kommuninvånarna en god service.

En tuff budget, men en framtidsbudget för att skapa en kommun som är redo att möta framtiden. Valdemarsvik har en fantastisk utvecklingspotential, nu gäller att arbeta med den och se möjligheterna.

Moderaterna, Kristdemokraterna, Landsbygdspartiet, Sverigedemokraterna

Konsekvenser av budgeten ur ett verksamhetsperspektiv

Föreliggande budgetförslag bygger på att den pågående effektiviseringen av verksamheten och framtida verksamhetsomställningar genomförs. I det längre perspektivet behöver kommunens resultat stärkas ytterligare för att klara att möta de förändringar kommunen står inför. Den största utmaningen kommunen står inför är den demografiska förändringen med bland annat ökat antal äldre som kräver mer resurser. Den andra stora utmaningen är skolans måluppfyllelse och höga kostnadsnivå kombinerat med sjunkande barnkullar. Därtill kommande stora investeringar inom vatten och avloppsverksamheterna.

Inriktningsmål

Den kommunala organisationen ska präglas av inriktningsmålen som bidrar till kommunens utveckling. Enligt Valdemarsviks kommuns styrmodell ska kommunstyrelsen fastställa resultatmål och resultatindikatorer. Den kommunala organisationen ska utforma konkreta resultatmål för att nå inriktningsmålen.

En ekonomi i balans

Valdemarsviks kommun ska ha en god ekonomisk hushållning. Kommunens resurser ska användas effektivt och där de gör störst nytta för att skapa god välfärd. Kommunen ska kunna finansiera investeringar med egna medel så långt som möjligt.

En fortsatt anpassning av kommunens verksamheter ska ske för att kunna fortsätta hålla en god kvalitet på service till kommuninvånarna. En ekonomi i balans är en förutsättning för att kunna utveckla kommunen och möta framtiden.

Under perioden ska en långsiktig strategisk plan för ekonomi och verksamhet inkluderande drift och investeringar, tas fram bland annat mot bakgrund av demografiska förändringar och ekonomiska förutsättningar. Planen ska behandlas på kommunfullmäktige innan 2026 års utgång.

En bra och trygg boendekommun

Valdemarsvik erbjuder attraktiva, trygga boendemiljöer. För att främja inflyttning ska kommunen bedriva ett aktivt arbete som leder till byggnation bland annat nya byggbara tomter för bostäder och företagsetableringar. En annan nyckelfaktor är att det finns goda kommunikationer till och från och inom kommunen. De olika orternas förutsättningar och utvecklingsmöjligheter ska beaktas och stärkas.

Valdemarsviks kommun ska ta fram en ny skolorganisation som är långsiktigt hållbar och anpassad till det minskande barn- och elevunderlaget. Syftet är att säkerställa en likvärdighet och hög kvalitet i undervisningen samt skapa en effektiv resursanvändning. Den nya organisationen ska bidra till att alla barn och elever,

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

oavsett bostadsort och bakgrund, får likvärdiga möjligheter att nå goda resultat. Arbetet redovisas till kommunfullmäktige under 2026.

En fortsatt omställning inom äldreomsorgen ska ske på grund av ett ökat antal äldre i samhället.

Kommunen skall vara en aktiv part i samverkan med regionen i omställningen till nära vård.

Folkhälsoarbetet ska vara en integrerad del i samtliga kommunala verksamheter.

Kommunen ska prioritera insatser som leder till att fler invånare når självförsörjning och inkluderas i samhällets gemenskap. För att lyckas krävs en förstärkt och strukturerad samverkan mellan skola, socialtjänst, arbetsliv och externa parter.

Samverkan med civilsamhället ska utvecklas vidare.

Valdemarsviks kommun ska värna och utveckla den tillgängliga och attraktiva natur- och skärgårdsmiljön som är en central resurs för både invånare och besökare.

Kommunen ska verka för ett varierat kultur-, förenings- och friluftsliv i samverkan med lokala aktörer. Barn och ungas tillgång till kultur ska särskilt prioriteras för att främja delaktighet, kreativitet och livskvalitet.

En kommun präglad av öppenhet och tillväxt

Framgångsrik samhällsutveckling bygger på samarbete mellan kommuner, regionala företrädare, företag, föreningsliv och medborgare. Kommunens processer ska därför vara öppna och kommunen ska inbjuda till dialog och delaktighet. Grunden för kommunens utveckling är att tillvarata medborgare och näringsliv i det fortsatta utvecklingsarbetet. Det befintliga näringslivets förutsättningar har högsta prioritet när det kommer till kommunens arbete. Nyföretagande har likaså hög prioritet.

Fokus på kommunal service, goda kommunikationer, platsattraktivitet samt infrastruktur och hållbar utveckling lägger grunden för en stabil tillväxt.

Kommunens roll i regionen både vad gäller arbetsmarknad och infrastruktur är avgörande för den fortsatta samhällsutvecklingen.

En miljömedveten kommun

Valdemarsvik skall vara en kommun med en öppenhet att diskutera etableringar av olika fossilfria kraftslag.

Valdemarsviks kommun ska vara en miljömedveten organisation där miljöperspektivet genomsyras i samtliga kommunala processer.

De gröna näringarna ska värnas. De gröna näringarna har en nyckelroll både för vår miljö, livsmedelsförsörjning, beredskap och omställning till ett hållbarare samhälle.

En attraktiv arbetsgivare

Den viktigaste resursen som finns inom den kommunala organisationen är kommunens medarbetare och chefer. Varje anställd ska känna att den blir uppskattad för den man är, den insats man gör och att den bidrar till kommunens välfärd och utveckling. Kompetensutveckling är en naturlig del i att vara en attraktiv

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

arbetsgivare. Den kommunala organisationen ska präglas av ett närvarande och utvecklande chefs- och ledarskap.

Kommunens arbetsplatser ska präglas av jämlika och sunda värderingar där alla människors lika värde och rättigheter tas tillvara.

Planeringsförutsättningar

Samhällsekonomisk utveckling

Tillväxten för både BNP och sysselsättning i Sverige blir under 2025 fortsatt svag. SKR (Sveriges kommuner och regioner) bedömer att det dröjer till 2026 innan konjunkturen stärks mer tydligt. Den konjunkturuppgång som förutsätts präglar den svenska ekonomin kommande år vilar i högsta grad på en förstärkning av den inhemska efterfrågan. Världskonjunkturen antas fortsatt vara dämpad på grund av handelskrig och geopolitisk oro.

Antalet arbetade timmar förväntas öka under 2026 och arbetslösheten minska som andel av arbetskraften från 8,8 % till 8,4 %. Förstärkningen på arbetsmarknaden väntas fortsätta de kommande åren med snabbast ökning 2027.

Fram till 2033 väntas andelen personer över 85 år öka med drygt 60 procent. Det innebär att målgruppen som kan bli aktuell för äldreomsorg växer kraftigt, samtidigt ser SKR att andelen äldre med insatser från äldreomsorgen har minskat över tid. Samtidigt med detta minskar barnkullarna vilket ger en utmaning för skola och förskola.

År 2024 redovisade 104 kommuner negativt resultat. Prognosen för 2025 pekar mot att endast 18 kommuner väntas redovisa ett resultat på noll eller lägre.

En återgång till "normala" pensionskostnader förklarar att den sammantagna prisförändringen som kommunerna möter under 2025 blir mycket låg.

Små kommuner med under 10 000 invånare står inför särskilt stora utmaningar menar SKR. Detta är till stor del knutet till befolkningsminskningar.

Investeringsutgifterna förväntas vara fortsatt höga och detta innebär att den kommunala upplåningen fortsätter att öka. Räntornas andel av resultatet kommer därmed att ta ett allt större utrymme.

Pris- och löneökningarna enligt PKV, prisindex för kommunal verksamhet exklusive Po-effekt, beräknas till 3,5% för 2025, 3,2% för 2026 och 3,2% 2027 samt 3,2% 2028.

Kommunens skattesats (22:48)

Skattesatsen för kommunen höjdes senast 2016 med 50 öre till 22:48 (21:98). För 2026 lämnas skatten oförändrad. Den ovägda genomsnittliga skattesatsen i Östergötland uppgår till 21:98

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Ramar till verksamheterna

Kommunfullmäktige beslutade 2025-06-09, §59 om planeringsramar för perioden 2026 -2028. Anslagen fördelades exklusive lönekostnadsökningar för befintlig personal och kapitalkostnadsökningar.

Ramarna byggde på följande förutsättningar:

- Oförändrad skattesats 22:48
- Befolkningsminskning med -40 invånare per år.
- Resultatmål omfattande 2,0% av skatteintäkterna och de generella statsbidragen.
- Anslaget för kommunstyrelsens oförutsedda behov sätts till 1,0 mnkr per år.
- Anslaget för löneökningar räknas upp med 3,0% per år.
- Oförändrade ramar under hela treårsperioden
- Anslaget för kapitalkostnadsökningar sätts till 2,5 mnkr per år.
- Uppräkning av övriga kostnader och intäkter beräknas till 3% per år.

I samband med beslutet om planeringsramarna fick kommunstyrelsen i uppdrag att aktualisera inriktningsmål och uppdrag.

Budgetberedning

När budgetberedningens arbete vidtog i den 27:e augusti 2025 redogjordes för kommunens finansiella läge utifrån delårsbokslut och budgetförutsättningar. En förutsättning för att budgeten för 2026 ska vara realistisk är att budgeten för 2025 hålls. Därefter har beredningen haft ett antal sammanträden efterhand som underlaget tagit form.

Föreliggande budgetförslag

Förslaget till budget för 2026-2028 innebär en stram budget för att möta de ekonomiska och demografiska utmaningarna som kommunen står inför. För att i framtiden kunna ge en fortsatt god service till kommuninvånarna så måste det ske anpassningar och förändringar av kommunens verksamheter under de kommande tre åren.

Det kommer att innebära fortsatta strukturella förändringar och förändringar på personalområdet.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med förvaltningen fortsätta ta fram förslag på strukturella förändringar för att skapa en ekonomi i balans.

I föreliggande budgetförslag har följande justeringar gjorts i verksamheternas budget jämfört med Mål & budget 2025 - 2027.

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Mnkr	Budget 2026	Ek plan 2027	Ek plan 2028
Utökad ram för särskilt boende	+1,5	+3,0	+3,0
Minskat resultat 2026	-1,0		
Som finansieras genom minskad ram UKF (Utbildning, Kultur, Fritid)		-2,5	-2,5
Minskning kommunstyrelsens reserv	-0,5	-0,5	-0,5
Summa	0,0	0,0	0,0

Förändringar av ramar jämfört med Mål och Budget 2025 – 2027

Satsningar på att utveckla välfärden men även fortsatta effektiviseringar

För att skapa utrymmer för att utveckla välfärden mot målen måste stora delar av detta finansieras genom ett fortsatt effektiviseringsarbete men även strukturella åtgärder fordras för att kunna möta framtidens behov i samklang med en god ekonomisk hushållning.

Generella kompensationer i budgeten

- Under planperioden finns en generell kompensation med 3,0 % på övriga kostnader och intäkter. Detta innebär en ramökning med 4,3 mnkr 2026, 8,6 mnkr 2027 och 12,9 mnkr 2028.
- Uppräkning av kapitalkostnader och löneökningsspott framgår av tabellen på sid 9.

Riktade statsbidrag

Ramarna förutsätter att de specialdestinerade statsbidragen i stort är oförändrade. Inom flera verksamheter råder det osäkerhet kring de framtida statsbidragens utveckling

Kommunens resultat

Mnkr	2024	Budget 2025	Budget 2026	Ek plan 2027	Ek plan 2028
Resultat, mkr	-19,5	3,0	4,7	3,5	1,4

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

I procent av skatteintäkter och skatteutjämning	-2,6	0,0	0,8	0,6	0,2
Disposition ur resultatutjämningsreserv	-19,4		0	0	0
Balanskravsresultat	-19,4	3,0	4,7	3,5	1,4

Kommunfullmäktige antog riktlinjer för god ekonomisk hushållning 2024-09-23, § 69. Där formuleras det finansiella målet enligt nedan:

” Det övergripande finansiella målen för Valdemarsviks kommun är att soliditeten ska vara oförändrad och att resultatet ska uppgå till minst 2% av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift över en rullande tioårsperiod.

Övriga finansiella mål för god ekonomisk hushållning fastställs och revideras respektive år i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget.”

Resultatreserv

Vid 2024 års bokslut uppgick kommunens resultatreserv till 0 tkr.

Återställande av negativt balanskravsresultat

I 2024 års bokslut finns ett negativt balanskravsresultat att återställa uppgående till -15,0 mnkr. Vid fullmäktiges behandling av årsredovisningen 2024-05-12, § 23 uppdrogs till kommunstyrelsen att stärka resultatet i budgeten så att det negativa balanskravsresultatet återställs. Detta mot kommunallagens 11 kap §12.

Pensioner och arbetsgivaravgifter

Po-pålägget beräknas bli i det närmaste oförändrat mot 2025. En mindre höjning med 0,42 %-enheter sker kopplat till den förmånsbestämda ålderspensionen. Detta föranleder ingen justering av ramarna.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkterna och de generella statsbidragen har beräknats utefter SKR:s cirkulär 25:32

Nettoinvesteringar, Mnkr

Mkr	2024	Budget 2025	Budget 2026	Ek plan 2027	Ek plan 2028
Skattefinansierad Verksamhet	42,1	30,7	26,7	48,9	37,8
Avgiftsfinansierad verksamhet	5,0	30,2	46,1	11,1	22,2
-Varav flerfackskärl			25,0		
Totalt	47,1	50,9	72,8	60,0	60,0

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Med resultat under treårsperioden på mellan 4,7 och 1,9 mnkr blir utrymmet för egenfinansiering av investeringar runt 30,0 mnkr. Vid en investeringsnivå på 60,0 mnkr per år fordras en nyupplåning med ca 33,0 mnkr/år. Investeringsnivån för 2026 hamnar dock på 72,8 mnkr beroende på stora behov inom renhållning och VA verksamheterna.

Långfristiga skulder

Mnkr	2024	Budget 2025	Budget 2026	Ek plan 2027	Ek plan 2028
Låneskuld, mkr	343,3	383,3	428,1	461,1	494,1

Ovanstående redovisar de långfristiga skulderna hos Kommuninvest. Tillkommer gör skulder för gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter ca 2,9 mnkr sammantaget.

Nyupplåningsbehovet beräknas till 44,8 mnkr 2026 och för de följande åren 33,0 mnkr per år.

Befolkning

Befolkningens utveckling och sammansättning är en av de faktorer som på sikt påverkar en kommuns planering allra mest. Budgetförutsättningarna för kommunen styrs till stora delar av hur befolkningens ålderssammansättning utvecklas, hur många barn det finns i olika åldrar och hur många äldre som är i behov av omsorg etc.

I skatteberäkningarna för 2026 används befolkningstalet 7 506 invånare. Det är efter befolkningen den 1 november 2025 som skatteintäkterna beräknas. Kommunledningen har tagit fram en befolkningsprognos som indikerar en befolkningsminskning de kommande tio åren. Därför har det antagits en befolkningsminskning med 40 invånare per år för åren 2027 och 2028.

De kommunala koncernföretagen

De kommunala koncernföretagen som definieras i lagen om kommunal bokföring och redovisning utgörs av Centrumhuset i Valdemarsvik AB (CVAB) och Valdemarsvik Etablerings AB (VETAB). Båda bolagen är fastighetsbolag och inget av dem har någon anställd utan all administration sköts av kommunen.

I budgeten beräknas CVAB ha ett underskott med 1,9 mnkr per år som täcks av koncernbidrag och VETAB budgeterar ett nollresultat. Aktieägartillskottet budgeteras i nedanstående tabell.

Fördelning av anslag

Kommunfullmäktiges anslagsfördelning sker enligt nedan, mnkr:

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Anslag fördelat per nämnd, mnkr	2025	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	564,6	586,3	605,2	625,0
Miljö- och byggnämnd	0,3	0,3	0,3	0,3
Social myndighetsnämnd	0,3	0,3	0,3	0,3
Valnämnd		0,2		
Överförmyndare	1,3	1,3	1,3	1,3
Revision	0,8	0,9	0,9	0,9
Räddningstjänsten Östra Götaland	7,3	8,2	8,3	8,4
Summa anslag	574,6	596,5	616,3	636,2
Finansiering	2,7	1,4	0,9	-0,1
Summa netto i resultaträkningen	577,3	598,9	617,2	636,1
Årets resultat	3,7	4,7	3,5	1,4

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

RESULTATBUDGET

Resultaträkning (Mnkr)	Redovisn 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens nettokostnader	-567,4	-555,0	-573,6	-590,9	-608,8
Avskrivningar	-28,3	-23,0	-25,3	-26,3	-27,3
Verksamhetens nettokostnader	-595,7	-578,0	-598,9	-616,7	-635,6
Skatteintäkter	584,0	592,4	614,6	632,9	650,8
Finansnetto	-7,8	-11,4	-11,0	-12,2	-13,3
Årets resultat	-19,5	3,0	4,7	3,5	1,4

KASSAFLÖDESBUDGET

Kassaflödesbudget (Mnkr)	Redovisn 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
<u>I Den löpande verksamheten</u>					
Årets resultat	-19,5	3,0	4,7	3,5	1,4
Avgår ej rörelsekap påverkande:					
- Av-/nedskrivningar	28,3	23,0	25,3	26,3	27,3
- Förändring av avsättningar	7,3				
Justering för rörelsekap förändring	2,5				
I Kassaflöde fr löpande verksamhet	18,6	26,0	30,0	29,8	29,2
<u>II Investeringar i anläggningstillg</u>					
Nettoinvesteringar	-47,4	-50,9	-72,8	-60,0	-60,0
Försäljning av anläggningstillg	3,0				
II Kassaflöde investeringar	-44,4	-50,9	-72,8	-60,0	-60,0
<u>III Finansiering</u>					
Ökning/minskning långfristiga fordr	5,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Ökning långfristiga lån	40,0	25,0	44,8	33,0	33,0
Amortering långfristiga lån	-2,2				
III Kassaflöde finansiering	42,8	23,0	44,8	31,0	31,0
Förändring av likvida medel	17,0	-1,9	0,0	0,8	-0,3

BALANSBUDGET

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Balansräkning (Mnkr)	Redovisn 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Anläggningstillgångar	575,5	620,5	670,0	705,7	740,4
Omsättningstillgångar	123,2	115,1	115,1	115,9	115,6
Summa tillgångar	698,7	735,6	785,1	821,6	856,0
Eget kapital	191,4	204,3	209,0	212,5	213,9
<i>därav årets resultat</i>	-19,5	3,0	4,7	3,5	1,4
Avsättningar	19,5	12,2	12,2	12,2	12,2
Långfristiga lån	293,3	383,3	428,1	461,1	494,1
Övriga långfristiga skulder	19,2	2,9	2,9	2,9	2,9
Kortfristiga skulder	175,3	132,9	132,9	132,9	132,9
Summa skulder	487,8	519,1	563,9	596,9	629,9
Summa skulder och eget kapital	698,7	735,6	785,1	821,6	856,0

Panter och ansvarsförbindelser

Pensionsförpliktelser	161,9	155,2	146,2	138,3	148,0
-----------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Not 1 Skatteintäkter

Skatteintäkterna bygger på taxeringsutfall oktober 2025, samt SKL:s prognos för skatteunderlagsutvecklingen augusti 2025 C25:32

Utdebiteringen för 2025 är oförändrad 22:48 kr per skattekrone (100 kronor beskattningsbar inkomst)

Not 2 Skatteutjämning (Tkr)

Beräkningarna bygger på ett invånarantal på 7 506, 2025 och en minskning med 40 invånare/år

Investeringsbudget

Mnkr	2026	2027	2028	2029	2030
Fastighetsprojekt					
Mindre fastighetsprojekt	5,0	5,3	5,9	4,3	1,0
PLU och löpande fastighetsinvesteringar	5,7	6,7	6,7	6,7	6,7
Kulvertar, utredningar	1,0	15,2	14,0	25,2	0,0
Fritids- och kulturprojekt					
Bryggor, kajer anläggningar mm	2,8	6,0	2,0	0,8	10,4
Gator och anläggningar					
PLU asfalt och löpande investeringar	6,8	5,2	2,7	2,7	3,0
Utveckling, anläggningar och gator	1,3	4,2	0,8	3,5	0,7
Inventarier och utrustning					
Inventarier och utrustning	1,6	3,8	3,2	0,8	0,8
IT investeringar	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Avgiftsfinansierad verksamhet					
Avfallsverksamhet	25,0	0,2	10,0	5,0	20,0
VA-verksamhet	21,1	10,9	12,2	13,0	14,0
Summa	72,8	60,0	60,0	64,5	59,1

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

BESKRIVNING AV PROJEKTEN

Fastighetsprojekt

Mindre fastighetsprojekt

En lokalstrategisk plan ska tas fram omfattande kommunen och dess bolag, Ombyggnad Funkishuset (CVAB) för IFO:s behov. Solceller byggs ut och laddinfrastrukturen för p-platser byggs ut. 2027 renoveras insidan av Fyruddens sanitetshus.. Pellets pannorna vid Sörby- och Ringarumsskolor byts ut 2028.

PLU och löpande fastighetsinvesteringar

För att undvika kapitalförstöring måste kommunens fastigheter löpande underhållas. Inom posten ryms energisparåtgärder, arbetsmiljö, verksamhets- och säkerhetsåtgärder utifrån myndighetskrav.

Kulvertar, utredningar

Kulvertrenoveringar etapp Bergsgatan – Förskolegränd 15,0 mnkr år 2027 (förskjuten från 2026). Kulvert via Garvargatan 34,0 mnkr fördelat mellan 2028 och 2029. Kulvert nr 6 vid Gatukontoret 5,2 mnkr 2029.

Fritids- och kulturprojekt

Bryggor, kajer mm

Fyrfjärdens bryggor renoveras 2026 – 2028, Kajreparation vid Fyrudden ligger med projektering 2026 och produktion 2027.

Gator och anläggningar

PLU och löpande investeringar

Kommunens gatunät behöver fortlöpande underhållas med ny toppbeläggning. Här ryms även medel för asfaltering av resurskrävande grusvägar. Åtgärderna genomförs i prioriteringsordning och samordnas med eventuella VA-arbeten. Även kommunens lekplatser behöver kontinuerligt ses över vad gäller säkerhet, skick och underlag.

Utveckling, anläggningar och gator

Renovering och utveckling av torget i Centrum, ställplatser och toaletten i Mossebo. Strandskoning kommer att ske i centrum under perioden.

Inventarier och utrustning

Inventarier och utrustning

Förvaltningens gemensamma pott för anskaffning av inventarier. År 2029 avsätts 1,5 mnkr till gatukontoret för investeringar i arbetsmaskiner. Möbler till Bäckadal och utredningshem under 2026. Utrustningskomplettering till Vammarskolan behövs under 2026.

IT-investeringar

Digitaliseringar, effektiviseringar och liknande åtgärder avses här. Vammarskolans internet uppgaderas.

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Avgiftsfinansierad verksamhet

Avfallsverksamhet

Under 2026 sker investeringar i FNI kärl och förberedelser m.m. 2028 är den stora investeringen insamling i skärgård och 2030 fordras insatser vid återvinningscentralen.

VA-verksamhet

Nybyggnation av vattenverk och reningsverk finns inte upptaget i budget. 2026 köps en fastighet för 2,8 mnkr i övrigt avser investeringarna förnyelse av ledningsnät och reinvesteringar i anläggningar.

MÅL & BUDGET 2026 – 2028

Med investeringsplan 2026 – 2030

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Budgetförslag från:

Socialdemokraterna

Inledning

Vi befinner oss i en mycket svår situation.

De förutsättningar vi delar med andra kommuner är tre år av ökad inflation, ökade räntor, ökad arbetslöshet och en regering som inte givit kommunerna tillräckligt stöd. I Valdemarsvik har vi dessutom haft en politisk ledning som saknat förmåga att angripa kommunens problem och som fallit samman av interna stridigheter.

Det vi måste göra framåt är att koncentrera alla insatser på kommunens kärnverksamhet. Förskola, skola, vård samt omsorg om våra äldre. Vårt samarbete med föreningar och andra kommuner måste utvecklas ytterligare. Kommunens organisation måste inriktas på sådant som våra invånare är direkt beroende av och vara så obyråkratisk som möjligt med få beslutsnivåer för att nyttja våra resurser till fullo.

Vi måste få ännu fler att förstå vilken fin kommun Valdemarsvik är att bo i.

Detta är inriktningen på Socialdemokraternas förslag till Budget 2026.

Konsekvenser av budgeten ur ett verksamhetsperspektiv

Syftet med vårt budgetförslag är att ge stabilitet till kommunens invånare, anställda och organisation. I ett läge av intern och extern osäkerhet behöver kommunens framtida riktning vara tydlig. Det innebär

- en oförändrad skolorganisation
- en trygg och förutsägbar äldreomsorg efter behov grundad på väl underbyggda prognoser
- ett långsiktigt ansvarstagande för kommunens finanser
- att prioritera medarbetarnas inflytande över sin arbetssituation
- att stärka Valdemarsvik som boendekommun.

Med fokus på kärnverksamheten skapar allt detta en tydligare identitet för Valdemarsviks kommun både som organisation och plats. Det uppmuntrar anställda att jobba kvar, ny kompetens att söka sig hit, invånare att bo här livet ut och nya familjer att flytta hit. På så vis säkras kommunens framtid både i närtid och långsiktigt.

Inriktningsmål

Den kommunala organisationen ska präglas av tydliga inriktningsmål som bidrar till kommunens utveckling. Enligt Valdemarsviks kommuns styrmodell ska kommunstyrelsen fastställa resultatmål och resultatindikatorer. Den kommunala organisationen ska utforma konkreta förslag till resultatmål för att nå inriktningsmålen.

En bra och trygg boendekommun

Valdemarsviks kommun måste ge tydliga besked till invånarna om skolans organisation. Osäkerhet skapar oro för både invånare och anställda.

Alla befintliga skolor ska finnas kvar, utvecklas och stärkas utifrån lokala förhållanden. De små skolorna med sin gemenskap, närhet och trygghet ger möjlighet till en mer individanpassad undervisning och goda utbildningsresultat.

Studievägledning stärker skolans förmåga att möta elevers behov av stöd i framtidsval och bidrar till ökad måluppfyllelse. Genom att vägledningen blir mer tillgänglig redan från tidiga årskurser kan felval minska, studiemotivationen öka och avhopp från gymnasiet eller högre studier förebyggas. Det ger positiva effekter både för individen och för samhällets kompetensförsörjning. Vi ska även arbeta för en högre sysselsättningsgrad bland den vuxna befolkningen, detta genomförs via samarbeten med relevanta myndigheter såsom arbetsförmedling och vuxenutbildning.

En stor kostnad för kommunen är att föräldrar väljer att placera sina barn i skolor utanför kommunen och i friskolor. Detta är ett större problem än minskade födelsetal

när det gäller elevantalet i våra skolor. Vi ska därför tillsammans med barnfamiljerna verka för att stärka en positiv bild av våra skolor och den utbildning som bedrivs här.

Med en åldrande befolkning är det av högsta vikt att erbjuda trygg och värdig omsorg för dem som behöver det. Vi ska öka antalet SÄBO- och närsjukvårdsplatser utifrån behov. Bland annat genom att nyttja de resurser som är obrukade på Vammarhöjden. Omsorgens kvalité ska stärkas för brukarna och arbetsmiljön för personalen förbättras genom medinflytande, ökad användning av digitala hjälpmedel och samverkan med regionen inom ramen för konceptet Nära vård. Ett aktivt folkhälsoarbete ska bedrivas i samarbete med regionen.

Kommunen ska genom samarbete med privata fastighetsägare verka för att trygghetsboenden skapas med viss service från kommunen. Det leder till minskad efterfrågan av hemtjänst och ger unga familjer möjlighet att ta över de hus som blir lediga.

En kommun präglad av öppenhet och tillväxt

Valdemarsvik erbjuder attraktiva och trygga boendemiljöer. Som pendlingskommun är goda kommunikationer och en aktiv samverkan med regionens arbetsmarknad viktig.

Valdemarsviks kommun ska värna och utveckla den tillgängliga och attraktiva natur- och skärgårdsmiljön som är en central resurs för både invånare, företag och besökare. Valdemarsviks förutsättningar som en turism- och besökskommun ska utvecklas och marknadsföras. En utvecklad besöksnäring ger också förutsättningar för ökad service till kommuninvånarna.

Framgångsrik samhällsutveckling bygger på samarbete mellan kommunen, kommuninvånarna, föreningslivet, företagen och regionala företrädare. Kommunens processer ska därför vara serviceinriktade och öppna och kommunen ska inbjuda till dialog och delaktighet. Samverkan med närliggande kommuner ska utvecklas inom flera områden. Grunden för kommunens utveckling är att uppmuntra och ta tillvara initiativ från invånare och näringsliv i det fortsatta utvecklingsarbetet för en stabil tillväxt. Satsningar på föreningslivet, särskilt friluft-, kultur- och nöjesaktiviteter ökar kommunens attraktivitet.

Alla dessa områden skapar synergieffekter som ger möjlighet till en positiv befolkningsutveckling. För att behålla våra invånare och främja inflyttning ska kommunen bedriva ett aktivt marknadsföringsarbete främst riktat till barnfamiljer och distansarbetare. Målbilden är att förmedla en kommunal identitet där invånarna trivs, är trygga, engagerade och med en livskvalitet som också lockar utomstående.

En miljömedveten kommun

Miljöfrågan är en av vår tids viktigaste utmaningar och ska genomsyra samtliga kommunala processer. Valdemarsviks kommun ska vara en miljömedveten organisation där hållbarhetsprojekt genomförs inom organisationens alla delar.

Dessa ska fortlöpande följas upp genom rapporter till kommunstyrelsen för att säkerställa kontinuerligt arbete.

Som arbetsgivare ska kommunen stimulera de anställdas engagemang genom att vara lyhörd inför idéer och ge goda förutsättningar för att genomföra dem.

De gröna näringarna har en nyckelroll både för vår miljö, livsmedelsförsörjning, beredskap och omställning till ett mer hållbart samhälle. De gröna näringarna är särskilt betydelsefulla i vår kommun.

Valdemarsviks kommun ska fortsätta att elektrifiera fordonsflottan och uppmuntra återbruk. Vidare ska kommunens resursslöseri minimeras genom cirkulär ekonomi där de medel som finns till hands ska nyttjas i så stor grad som möjligt innan de lämnar kretsloppet. Reparation, återbruk och återanvändning ska, där det är möjligt, prioriteras. Redan existerande lokaler ska nyttjas istället för att nybyggnationer ska initieras.

En attraktiv arbetsgivare

De anställda är kommunens viktigaste resurs, en nöjd medarbetare skapar synergieffekter genom hela verksamheten. Organisationen ska verka för att stärka de anställdas engagemang genom att i vardagen göra betydelsen av allas insatser tydlig. Detta uppnås genom att skapa trygga arbetsförutsättningar och stark lönebildning, men även genom att verka för en kultur av delaktighet, medansvar och reellt inflytande över verksamhetens drift. Kommunen ska präglas av en tillit till de anställdas kompetens.

Toppstyrning försvårar gott medarbetarskap, kommunens organisation ska präglas av tanken att allas röst är viktig och att utvecklingsarbete görs gemensamt. I de områden där det är möjligt ska medarbetare ha större inflytande över sin arbetssituation. Kommunen ska undersöka möjligheten att använda digitala verktyg för att utveckla schemaläggning med större inflytande och flexibilitet för personalen. Medarbetarnas kompetensutveckling ska prioriteras genom att erbjuda tid och möjligheter till fortbildning i arbetet.

Friskvård ska vara en prioritet där kommunen värnar om anställdas hälsa och välmående. Detta, tillsammans med tidigare föreslagna insatser för att förstärka delaktigheten, kan förebygga den höga och kostsamma sjukfrånvaro som präglar delar av verksamheten.

Kommunens arbetsplatser ska kännetecknas av jämlikhet och demokratiska värderingar där alla människors lika värde och rättigheter respekteras.

Kommunen står inför en stor utmaning när det gäller att rekrytera personal. Vi måste i stark konkurrens med andra vara en attraktiv arbetsgivare för att locka kompetent personal. Det ovan beskrivna arbetssättet kan stärka vår position på arbetsmarknaden.

En ekonomi i balans

Valdemarsviks kommun ska ha en god ekonomisk hushållning. Kommunens resurser ska användas effektivt och där de gör störst nytta för att skapa god välfärd. Kommunen ska kunna finansiera investeringar med egna medel så långt som möjligt och takten i nyupplåningen ska sänkas. Det kräver återhållsamhet med nya projekt och en anpassning till vad kommunens organisation klarar att genomföra, både organisatoriskt och ekonomiskt. En ekonomi i balans är en förutsättning för att kunna utveckla kommunen och möta framtiden.

Samverkan med grannkommuner ska eftersträvas dels som en nödvändig kostnadseffektivisering men även för att säkerställa kompetensförsörjning.

Valdemarsvik är en boendekommun. Kommunens ekonomiska resurser bör satsas på att förbättra invånarnas boendesituation. Detta görs genom tonvikt på kärnverksamheten som i förlängningen har potentialen att skapa ett större skatteunderlag genom nya invånare.

Planeringsförutsättningar

Tillväxten för både BNP och sysselsättning i Sverige blir under 2025 fortsatt svag. SKR (Sveriges kommuner och regioner) bedömer att det dröjer till 2026 innan konjunkturen stärks mer tydligt. Dessa nationella förutsättningar kommer även att beröra Valdemarsvik.

Arbetslösheten är hög i hela landet. I Valdemarsvik är arbetslösheten 7,8 procent, 10,8 procent bland ungdomar 18-24 år och 23,8 procent bland utlandsfödda.

Höstterminen 2025 var antalet barn i förskola 235 och i f-9 skola 623. Skolbarnen fördelade sig med 91 i Ringarum, 80 i Gusum, 145 i Sörby och 292 i 4-9 klass på Vammar. Samtidigt gick 44 elever i en annan kommun och 62 i Tryserums friskola. Sammanlagt valde alltså föräldrarna till 106 elever andra skolor än kommunens. Om någon av de skolorna läggs ner så är kommunen skyldig att ge plats till de eleverna i kommunens skolor.

Antalet personer över 80 år i kommunen har ökat under de senaste åren. Den gruppen förväntas öka med 44 % eller 178 individer till 2032. Det innebär att målgruppen som kan bli aktuell för äldreomsorg växer kraftigt samtidigt som prognosen är att det fattas 12 platser i vård och omsorgsboende 2026, 17 platser 2027 och 19 platser 2028.

2024 avled 58 personer fler än de som föddes (födelseunderskott). 44 personer fler flyttade in i kommunen än de som flyttade från kommunen. Sammantaget ledde det till en befolkningsminskning med 16 personer.

Första halvåret 2025 ökade befolkningen med 3 personer.

Investeringsutgifterna kommer även med vårt budgetförslag att öka. Det innebär att den kommunala upplåningen fortsätter att öka. Räntornas andel av resultatet

kommer därmed att ta ett allt större utrymme. Mot den bakgrunden gäller det att inte öka dem mer än vad som är absolut nödvändigt och mer än kommunens förvaltning förmår att hantera.

Pris- och löneökningarna enligt PKV, prisindex för kommunal verksamhet exklusive Po-effekt, beräknas till 3,5% för 2025, 3,2% för 2026 och 3,2% 2027 samt 3,2% 2028.

Kommunens skattesats (22:48)

Skattesatsen för kommunen höjdes senast 2016 med 50 öre till 22:48 (21:98). För 2026 lämnas skatten oförändrad. Den ovägda genomsnittliga skattesatsen i Östergötland uppgår till 21:98

Ramar till verksamheterna

Kommunfullmäktige beslutade 2025-06-09, §59 om planeringsramar för perioden 2026 -2028. Anslagen fördelades exklusive lönekostnadsökningar för befintlig personal och kapitalkostnadsökningar.

Vårt budgetförslag innebär en viss förändring av dessa ramar och bygger på följande förutsättningar:

- Oförändrad skattesats 22:48
- Befolkningsminskning med -15 invånare per år.
- Anslaget för kommunstyrelsens oförutsedda behov sätts till 1,0 mnkr per år.
- Genomlysning av ledning och administration samt utvidgad samverkan med grannkommuner som ska leda till en kostnadsminskning 2026 om 3 miljoner
- En minskning av investeringarna i förhållande till M,SD,KD,LPOs förslag med 21,6 miljoner
- Anslaget för löneökningar räknas upp med 3,0% per år.
- Oförändrade ramar under hela treårsperioden
- Anslaget för kapitalkostnadsökningar sätts till 1,8 mnkr per år.
- Uppräkning av övriga kostnader och intäkter beräknas till 3% per år.

Föreliggande budgetförslag

Även vårt förslag till budget för 2026-2028 innebär en stram budget för att möta de ekonomiska och demografiska utmaningarna som kommunen står inför. För att i framtiden kunna ge en fortsatt god service till kommuninvånarna så måste det ske anpassningar och förändringar av kommunens verksamheter under de kommande tre åren. Eftersom kärnverksamheten ska värnas så kommer det att innebära fortsatta strukturella förändringar och personalförändringar med inriktning på en organisation med få chefsnivåer. En liten kommun måste dessutom vara försiktig med att inrätta olika specialistfunktioner.

Mnkr	Budget 2026	Ek plan 2027	Ek plan 2028
Utökad ram för Vård och omsorg *ökad äldreomsorg *arbetsmarknadsinsatser	+4,00	+3,0	+3,0
Utökad ram för Utbildning, Kultur, Fritid *feriearbeten *sommARBusskort för ungdomar *ökad studievägledning *ökat samarbete med föreningar	+2,50		
KSAU stimulansmedel för interna miljöinsatser	+0,3		
Minskat resultat 2026	-1,0		
Minskning kommunstyrelsens reserv	-0,5	-0,5	-0,5
Minskade kapitalkostnadsökning	-0,7		
Mindre befolkningsminskning	-1,6		
Strukturella förändringar	-3,0		
Summa	0,0	0,0	0,0

Eftersom förutsättningarna för de följande åren är så osäkra p.g.a förändrad konjunktur och riksdagsvalet som i sin tur kan medföra förändringar i statens åtaganden i förhållande till kommunerna har vi inget eget förslag för 2027 och 2028

Generella kompensationer i budgeten

- Under planperioden finns en generell kompensation med 3,0 % på övriga kostnader och intäkter. Detta innebär en ramökning med 4,3 mnkr 2026; 8,6 mnkr 2027 och 12,9 mnkr 2028.

Riktade statsbidrag

Ramarna förutsätter att de specialdestinerade statsbidragen i stort är oförändrade. Inom flera verksamheter råder det osäkerhet kring de framtida statsbidragens utveckling.

Kommunens resultat

Mnkr	2024	Budget 2025	Budget 2026	Ek plan 2027	Ek plan 2028
Resultat, mkr	-19,5	3,0	4,7	3,5	1,4
I procent av skatteintäkter och skatteutjämning	-2,6	0,0	0,8	0,6	0,2
Disposition ur resultatutjämningsre- serv	-19,4		0	0	0
Balanskravsresultat	-19,4	3,0	4,7	3,5	1,4

Kommunfullmäktige antog riktlinjer för god ekonomisk hushållning 2024-09-23, § 69. Där formuleras det finansiella målet enligt nedan:

”Det övergripande finansiella målen för Valdemarsviks kommun är att soliditeten ska vara oförändrad och att resultatet ska uppgå till minst 2% av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift över en rullande tioårsperiod.

Övriga finansiella mål för god ekonomisk hushållning fastställs och revideras respektive år i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget.”

Resultatreserv

Vid 2024 års bokslut uppgick kommunens resultatreserv till 0 tkr.

Återställande av negativt balanskravsresultat

I 2024 års bokslut finns ett negativt balanskravsresultat att återställa uppgående till -15,0 mnkr. Vid fullmäktiges behandling av årsredovisningen 2024-05-12, § 23 uppdrogs till kommunstyrelsen att stärka resultatet i budgeten så att det negativa balanskravsresultatet återställs. Detta mot kommunallagens 11 kap §12.

Pensioner och arbetsgivaravgifter

Po-pålägget beräknas bli i det närmaste oförändrat mot 2025. En mindre höjning med 0,42 %-enheter sker kopplat till den förmånsbestämda ålderspensionen. Detta föranleder ingen justering av ramarna.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkterna och de generella statsbidragen har beräknats utefter SKR:s cirkulär 25:32

Nettoinvesteringar, Mnkr

Mkr	2024	Budget 2025	Budget 2026	Ek plan 2027	Ek plan 2028
Skattefinansierad Verksamhet	42,1	30,7	20,1	48,9	37,8
Avgiftsfinansierad verksamhet	5,0	30,2	31,1	11,1	22,2
-Varav flerfackskärl			25,0		
Totalt	47,1	50,9	51,2	60,0	60,0

Med resultat under treårsperioden på mellan 4,7 och 1,9 mnkr blir utrymmet för egenfinansiering av investeringar runt 30,0 mnkr. Investeringsnivån enligt vårt förslag blir 51,2 och därmed en nyupplåning på 24,2 mnkr per år.

Långfristiga skulder

Mnkr	2024	Budget 2025	Budget 2026	Ek plan 2027	Ek plan 2028
Låneskuld, mkr	343,3	383,3	403,9	436,9	469,9

Ovanstående redovisar de långfristiga skulderna hos Kommuninvest. Tillkommer gör skulder för gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter ca 2,9 mnkr sammantaget.

Nyupplåningsbehovet beräknas till 24,2 mnkr 2026 och för de följande åren 33,0 mnkr per år.

De kommunala koncernföretagen

De kommunala koncernföretagen som definieras i lagen om kommunal bokföring och redovisning utgörs av Centrumhuset i Valdemarsvik AB (CVAB) och Valdemarsvik Etablerings AB (VETAB). Båda bolagen är fastighetsbolag och inget av dem har någon anställd utan all administration sköts av kommunen.

I budgeten beräknas CVAB ha ett underskott med 1,9 mnkr per år som täcks av koncernbidrag och VETAB budgeterar ett nollresultat. Aktieägartillskottet budgeteras i nedanstående tabell.

Fördelning av anslag

Kommunfullmäktiges anslagsfördelning sker enligt nedan, mnkr:

Anslag fördelat per nämnd, mnkr				
	2025	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	564,6	587,9	605,2	625,0
Miljö- och byggnämnd	0,3	0,3	0,3	0,3
Social myndighetsnämnd	0,3	0,3	0,3	0,3
Valnämnd		0,2		
Överförmyndare	1,3	1,3	1,3	1,3
Revision	0,8	0,9	0,9	0,9
Räddningstjänsten Östra Götaland	7,3	8,2	8,3	8,4
Summa anslag	574,6	600,5	616,3	636,2
Finansiering	2,7	1,4	0,9	-0,1
Summa netto i resultaträkningen	577,3	599,1	617,2	636,1
Årets resultat	3,7	4,7	3,5	1,4

RESULTATBUDGET

Resultaträkning (Mnkr)	Redovisn 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens nettokostnader	-567,4	-555,0	575,6	-590,9	-608,8
Avskrivningar	-28,3	-23,0	-25,3	-26,3	-27,3
Verksamhetens nettokostnader	-595,7	-578,0	-600,9	-616,7	-635,6
Skatteintäkter	584,0	592,4	616,2	632,9	650,8
Finansnetto	-7,8	-11,4	-10,6	-12,2	-13,3
Årets resultat	-19,5	3,0	4,7	3,5	1,4

KASSAFLÖDESBUDGET

Kassaflödesbudget (Mnkr)	Redovisn 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
<u>I Den löpande verksamheten</u>					
Årets resultat	-19,5	3,0	4,7	3,5	1,4
Avgår ej rörelsekap påverkande:					
- Av-/nedskrivningar	28,3	23,0	25,3	26,3	27,3
- Förändring av avsättningar	7,3				
Justering för rörelsekap förändring	2,5				
I Kassaflöde fr löpande verksamhet	18,6	26,0	30,0	29,8	29,2
<u>II Investeringar i anläggningstillg</u>					
Nettoinvesteringar	-47,4	-50,9	-51,2	-60,0	-60,0
Försäljning av anläggningstillg	3,0				
II Kassaflöde investeringar	-44,4	-50,9	-51,2	-60,0	-60,0
<u>III Finansiering</u>					
Ökning/minskning långfristiga fordr	5,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Ökning långfristiga lån	40,0	25,0	23,2	33,0	33,0
Amortering långfristiga lån	-2,2				
III Kassaflöde finansiering	42,8	23,0	23,2	31,0	31,0
Förändring av likvida medel	17,0	-1,9	0,0	0,8	-0,3

BALANSBUDGET

Balansräkning (Mnkr)	Redovisn 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Anläggningstillgångar	575,5	620,5	670,0	705,7	740,4
Omsättningstillgångar	123,2	115,1	115,1	115,9	115,6
Summa tillgångar	698,7	735,6	785,1	821,6	856,0
Eget kapital	191,4	204,3	209,0	212,5	213,9
<i>därav årets resultat</i>	-19,5	3,0	4,7	3,5	1,4
Avsättningar	19,5	12,2	12,2	12,2	12,2
Långfristiga lån	293,3	383,3	428,1	461,1	494,1
Övriga långfristiga skulder	19,2	2,9	2,9	2,9	2,9
Kortfristiga skulder	175,3	132,9	132,9	132,9	132,9
Summa skulder	487,8	519,1	563,9	596,9	629,9
Summa skulder och eget kapital	698,7	735,6	785,1	821,6	856,0

Panter och ansvarsförbindelser

Pensionsförpliktelser	161,9	155,2	146,2	138,3	148,0
-----------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Not 1 Skatteintäkter

Skatteintäkterna bygger på taxeringsutfall oktober 2025, samt

SKL:s prognos för

skatteunderlagsutvecklingen augusti 2025

C25:32

Utdebiteringen för 2025 är oförändrad 22:48 kr per skattekrona (100 kronor beskattningsbar inkomst)

Investeringsbudget

Mnkr	2026	2027	2028	2029	2030
Fastighetsprojekt					
Mindre fastighetsprojekt	5,0	5,3	5,9	4,3	1,0
PLU och löpande fastighetsinvesteringar	5,7	6,7	6,7	6,7	6,7
Kulvertar, utredningar	0	15,2	14,0	25,2	0,0
Fritids- och kulturprojekt					
Bryggor, kajer anläggningar mm	0	6,0	2,0	0,8	10,4
Gator och anläggningar					
PLU asfalt och löpande investeringar	6,8	5,2	2,7	2,7	3,0
Utveckling, anläggningar och gator		4,2	0,8	3,5	0,7
Inventarier och utrustning					
Inventarier och utrustning	1,6	3,8	3,2	0,8	0,8
IT investeringar	1,0	2,5	2,5	2,5	2,5
Avgiftsfinansierad verksamhet					
Avfallsverksamhet	25,0	0,2	10,0	5,0	20,0
VA-verksamhet	6,1	10,9	12,2	13,0	14,0
Summa	51,2	60,0	60,0	64,5	59,1

BESKRIVNING AV PROJEKTEN

Fastighetsprojekt

Mindre fastighetsprojekt

En lokalstrategisk plan ska tas fram omfattande kommunen och dess bolag, Ombyggnad Funkishuset (CVAB) för IFO:s behov. Solceller byggs ut och laddinfrastrukturen för p-platser byggs ut. 2027 renoveras insidan av Fyruddens sanitetshus. Pellets pannorna vid Sörby- och Ringarumsskolor byts ut 2028.

PLU och löpande fastighetsinvesteringar

För att undvika kapitalförstöring måste kommunens fastigheter löpande underhållas. Inom posten ryms energisparåtgärder, arbetsmiljö, verksamhets- och säkerhetsåtgärder utifrån myndighetskrav.

Kulvertar, utredningar

Kulvertrenoveringar etapp Bergsgatan – Förskolegränd 15,0 mnkr år 2027 (förskjuten från 2026). Kulvert via Garvargatan 34,0 mnkr fördelat mellan 2028 och 2029. Kulvert nr 6 vid Gatukontoret 5,2 mnkr 2029.

Fritids- och kulturprojekt

Bryggor, kajer mm

Fyrfjärdens bryggor renoveras 2028 – 2029, Kajreparation vid Fyrudden ligger med projektering 2027 och produktion 2028.

Gator och anläggningar

PLU och löpande investeringar

Kommunens gatunät behöver fortlöpande underhållas med ny toppbeläggning. Här ryms även medel för asfaltering av resurskrävande grusvägar. Åtgärderna genomförs i prioriteringsordning och samordnas med eventuella VA-arbeten. Även kommunens lekplatser behöver kontinuerligt ses över vad gäller säkerhet, skick och underlag.

Utveckling, anläggningar och gator

Renovering och utveckling av torget i Centrum, ställplatser och toaletten i Mossebo samt strandskoning kommer att ske i centrum under perioden 2027 och framåt.

Inventarier och utrustning

Inventarier och utrustning

Förvaltningens gemensamma pott för anskaffning av inventarier. År 2029 avsätts 1,5 mnkr till gatukontoret för investeringar i arbetsmaskiner. Möbler till Bäckadal och utredningshem under 2026. Utrustningskomplettering till Vammarskolan behövs under 2026.

IT-investeringar

Digitaliseringar, effektiviseringar och liknande åtgärder avses här. Vammarskolans internet uppgraderas.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Avfallsverksamhet

Under 2026 sker investeringar i FNI kärl och förberedelser m.m. 2028 är den stora investeringen insamling i skärgård och 2030 fordras insatser vid återvinningscentralen.

VA-verksamhet

Det finns en investeringsskuld inom VA-verksamheten som behöver hanteras inom en snar framtid, men till följd av den stora kostnaden inom avfallsverksamheten 2026 klarar kommunen inte av att bära stora VA-projekt under samma år.

Nybyggnation av vattenverk och reningsverk finns inte upptaget i budget. 2026 köps en fastighet för 2,8 mnkr i övrigt avser investeringarna förnyelse av ledningsnät och reinvesteringar i anläggningar.

MÅL & BUDGET 2026 – 2028

Med investeringsplan 2026 – 2030

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Budgetförslag från: Centerpartiet

Inledning

Det går inte att lägga fram mål och budget för åren 2026 – 2028 utan att acceptera att det ekonomiska utrymmet inte ger möjlighet för större satsningar. De kommande åren kräver att nettokostnadsutvecklingen bevakas noga.

Budgeten visar hur cirka 590 miljoner kronor används för att skapa verksamhet främst för våra 7 500 invånare. Våra medarbetare tar varje dag och natt hand om våra äldre och sköra, våra unga och vetgiriga, våra fastigheter och vår infrastruktur.

Valdemarsvik ska aktivt arbeta för nybyggnation och inflyttning i alla delar av kommunen. Det borde ligga rätt i tiden att erbjuda attraktiva och framförallt trygga boendemiljöer. Vidare måste klyftan mellan de som står utanför arbetsmarknaden och en stabil kompetensförsörjning slutas.

Att komma till bukt med våra koldioxidutsläpp är avgörande för att mota klimatutmaningen, ett smygande hot som blir mer och mer påtagligt för varje år och som kommer att påverka Valdemarsvik genom till exempel höjda vattennivåer och ett förändrat klimat. Valdemarsvik måste minska sina klimatavtryck från år till år.

Slutligen gör vi Valdemarsvik till en bättre plats att leva och verka tillsammans med näringsliv, föreningsliv och kommuninvånare. Särskild vikt ska därför läggas på samverkan och dialog med dessa.

Centerpartister är borna optimister och vi tror att framtiden är ljus. Smarta och konsekventa beslut kommer att stärka Valdemarsvik inför framtiden.

För Centerpartiet i Valdemarsvik

Jenny Elander Ek

Anders Carlsson

Göran Karlsson

Marie Lindh Eriksson

Madeleine Wiström

Rosa Jonsson

Konsekvenser av budgeten ur ett verksamhetsperspektiv

Föreliggande budgetförslag bygger på att den pågående effektiviseringen av verksamheten och framtida verksamhetsomställningar genomförs. I det längre perspektivet behöver kommunens resultat stärkas ytterligare för att klara att möta de förändringar kommunen står inför. Den största utmaningen kommunen står inför är den demografiska förändringen med bland annat ökat antal äldre som kräver mer resurser. Den andra stora utmaningen är skolans måluppfyllelse och höga kostnadsnivå kombinerat med sjunkande barnkullar. Därtill kommande stora investeringar inom vatten- och avloppsverksamheterna.

Inriktningsmål

Den kommunala organisationen ska präglas av inriktningsmålen som bidrar till kommunens utveckling. Enligt Valdemarsviks kommuns styrmodell ska kommunstyrelsen fastställa resultatmål och resultatindikatorer. Den kommunala organisationen ska utforma konkreta resultatmål för att nå inriktningsmålen.

En ekonomi i balans

Valdemarsviks kommun ska ha en god ekonomisk hushållning. Kommunens resurser ska användas effektivt och där de gör störst nytta för att skapa god välfärd. Kommunen ska kunna finansiera investeringar med egna medel så långt som möjligt.

En fortsatt anpassning av kommunens verksamheter ska ske för att kunna fortsätta hålla en god kvalitet på service till kommuninvånarna. En ekonomi i balans är en förutsättning för att kunna utveckla kommunen och möta framtiden.

Under perioden ska en långsiktig strategisk plan för ekonomi och verksamhet inkludera drift och investeringar, tas fram bland annat mot bakgrund av demografiska förändringar och ekonomiska förutsättningar. Planen ska behandlas på kommunfullmäktige innan 2026 års utgång.

En bra boendekommun

För att främja inflyttning ska kommunen bedriva ett aktivt arbete som leder till nya byggbara tomter för bostäder och företagsetableringar i attraktiva lägen.

Ett aktivt påverkansarbete ska bedrivas för att säkerställa goda kommunikationer till och från samt inom kommunen. De olika orternas förutsättningar och utvecklingsmöjligheter ska beaktas och stärkas.

Valdemarsviks kommun ska erbjuda en skolorganisation som är långsiktigt hållbar utifrån storleken på barnkullarna. Skolorganisationen ska säkerställa likvärdighet och hög kvalitet.

Ett ökat antal äldre innebär att vård- och omsorgsorganisationen behöver anpassas utifrån nya förutsättningar och möjligheter. Likaså omsorg om de i behov av stöd.

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Folkhälsan ska förbättras jämfört med år 2025.

Valdemarsviks kommun ska vara en framåtlutad och aktiv partner till föreningslivet i kommunen.

En kommun präglad av öppenhet och tillväxt

Kommunens processer ska vara öppna och inbjuda till dialog och delaktighet för medborgare, föreningsliv och näringsliv.

Kommunen ska prioritera insatser som leder till att fler invånare når självförsörjning och inkluderas i samhällets gemenskap. För att lyckas krävs en förstärkt och strukturerad samverkan mellan skola, socialtjänst, näringsliv, Arbetsförmedling och övriga externa parter.

Näringslivsklimatet ska förbättras jämfört med år 2025.

En miljö och klimatmedveten kommun

Valdemarsviks kommun ska vara en miljö- och klimatmedveten organisation där hållbarhet genomsyrar samtliga kommunala processer.

Kommunens klimatutsläpp ska minska jämfört med 2025.

En attraktiv arbetsgivare

Varje medarbetare ska känna att den blir uppskattad för den man är, den insats man gör och att denne bidrar till kommunens välfärd och utveckling.

Våra medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling samt ett närvarande och utvecklande ledarskap.

Planeringsförutsättningar

Samhällsekonomisk utveckling

Tillväxten för både BNP och sysselsättning i Sverige blir under 2025 fortsatt svag. SKR (Sveriges kommuner och regioner) bedömer att det dröjer till 2026 innan konjunkturen stärks mer tydligt. Den konjunkturuppgång som förutsätts präglar den svenska ekonomin kommande år vilar i högsta grad på en förstärkning av den inhemska efterfrågan. Världskonjunkturen antas fortsatt vara dämpad på grund av handelskrig och geopolitisk oro.

Antalet arbetade timmar förväntas öka under 2026 och arbetslösheten minska som andel av arbetskraften från 8,8 % till 8,4 %. Förstärkningen på arbetsmarknaden väntas fortsätta de kommande åren med snabbast ökning 2027.

Fram till 2033 väntas andelen personer över 85 år öka med drygt 60 procent. Det innebär att målgruppen som kan bli aktuell för äldreomsorg växer kraftigt, samtidigt ser

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

SKR att andelen äldre med insatser från äldreomsorgen har minskat över tid. Samtidigt med detta minskar barnkullarna vilket ger en utmaning för skola och förskola.

År 2024 redovisade 104 kommuner negativt resultat. Prognosen för 2025 pekar mot att endast 18 kommuner väntas redovisa ett resultat på noll eller lägre.

En återgång till "normala" pensionskostnader förklarar att den sammantagna prisförändringen som kommunerna möter under 2025 blir mycket låg.

Små kommuner med under 10 000 invånare står inför särskilt stora utmaningar menar SKR. Detta är till stor del knutet till befolkningsminskningar.

Investeringsutgifterna förväntas vara fortsatt höga och detta innebär att den kommunala upplåningen fortsätter att öka. Räntornas andel av resultatet kommer därmed att ta ett allt större utrymme.

Pris- och löneökningarna enligt PKV, prisindex för kommunal verksamhet exklusive Po-effekt, beräknas till 3,5% för 2025, 3,2% för 2026 och 3,2% 2027 samt 3,2% 2028.

Kommunens skattesats (22:48)

Skattesatsen för kommunen höjdes senast 2016 med 50 öre till 22:48 (21:98). För 2026 lämnas skatten oförändrad. Den ovägda genomsnittliga skattesatsen i Östergötland uppgår till 21:98

Ramar till verksamheterna

Kommunfullmäktige beslutade 2025-06-09, §59 om planeringsramar för perioden 2026 -2028. Anslagen fördelades exklusive lönekostnadsökningar för befintlig personal och kapitalkostnadsökningar.

Ramarna byggde på följande förutsättningar:

- Oförändrad skattesats 22:48
- Befolkningsminskning med -40 invånare per år.
- Resultatmål omfattande 2,0% av skatteintäkterna och de generella statsbidragen.
- Anslaget för kommunstyrelsens oförutsedda behov sätts till 1,0 mnkr per år.
- Anslaget för löneökningar räknas upp med 3,0% per år.
- Oförändrade ramar under hela treårsperioden
- Anslaget för kapitalkostnadsökningar sätts till 2,5 mnkr per år.
- Uppräkning av övriga kostnader och intäkter beräknas till 3% per år.

I samband med beslutet om planeringsramarna fick kommunstyrelsen i uppdrag att aktualisera inriktningsmål och uppdrag.

Budgetberedning

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

När budgetberedningens arbete vidtog i den 27:e augusti 2025 redogjordes för kommunens finansiella läge utifrån delårsbokslut och budgetförutsättningar. En förutsättning för att budgeten för 2026 ska vara realistisk är att budgeten för 2025 hålls. Därefter har beredningen haft ett antal sammanträden efterhand som underlaget tagit form.

Föreliggande budgetförslag

Förslaget till budget för 2026-2028 innebär en stram budget för att möta de ekonomiska och demografiska utmaningarna som kommunen står inför. För att i framtiden kunna ge en fortsatt god service till kommuninvånarna så måste det ske anpassningar och förändringar av kommunens verksamheter under de kommande tre åren.

Det kommer att innebära fortsatta strukturella förändringar och förändringar på personalområdet.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med förvaltningen fortsätta ta fram förslag på strukturella förändringar för att skapa en ekonomi i balans.

I föreliggande budgetförslag har följande justeringar gjorts i verksamheternas budget jämfört med Mål & budget 2025 - 2027.

Mnkr	Budget 2026	Ek plan 2027	Ek plan 2028
Utökad ram för särskilt boende	+1,5	+3,0	+3,0
Minskat resultat 2026	-1,0		
Som finansieras genom minskad ram UKF (Utbildning, Kultur, Fritid)		-2,5	-2,5
Minskning kommunstyrelsens reserv	-0,5	-0,5	-0,5
Summa	0,0	0,0	0,0

Satsningar på att utveckla välfärden men även fortsatta effektiviseringar

För att skapa utrymmer för att utveckla välfärden mot målen måste stora delar av detta finansieras genom ett fortsatt effektiviseringsarbete men även strukturella åtgärder fordras för att kunna möta framtidens behov i samklang med en god ekonomisk hushållning.

Generella kompensationer i budgeten

- Under planperioden finns en generell kompensation med 3,0 % på övriga kostnader och intäkter. Detta innebär en ramökning med 4,3 mnkr 2026, 8,6 mnkr 2027 och 12,9 mnkr 2028.
- Uppräkning av kapitalkostnader och löneökningsspott framgår av tabellen på sid 9.

Riktade statsbidrag

Ramarna förutsätter att de specialdestinerade statsbidragen i stort är oförändrade. Inom flera verksamheter råder det osäkerhet kring de framtida statsbidragens utveckling.

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Kommunens resultat

Mnkr	2024	Budget 2025	Budget 2026	Ek plan 2027	Ek plan 2028
Resultat, mkr	-19,5	3,0	4,7	3,5	1,4
I procent av skattein- täkter och skatteut- jämning	-2,6	0,0	0,8	0,6	0,2
Disposition ur resul- tatutjämningsreserv	-19,4		0	0	0
Balanskravsresultat	-19,4	3,0	4,7	3,5	1,4

Kommunfullmäktige antog riktlinjer för god ekonomisk hushållning 2024-09-23, § 69. Där formuleras det finansiella målet enligt nedan:

” Det övergripande finansiella målen för Valdemarsviks kommun är att soliditeten ska vara oförändrad och att resultatet ska uppgå till minst 2% av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift över en rullande tioårsperiod.

Övriga finansiella mål för god ekonomisk hushållning fastställs och revideras respektive år i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget.”

Resultatreserv

Vid 2024 års bokslut uppgick kommunens resultatreserv till 0 tkr.

Återställande av negativt balanskravsresultat

I 2024 års bokslut finns ett negativt balanskravsresultat att återställa uppgående till -15,0 mnkr. Vid fullmäktiges behandling av årsredovisningen 2024-05-12, § 23 uppdrogs till kommunstyrelsen att stärka resultatet i budgeten så att det negativa balanskravsresultatet återställs. Detta mot kommunallagens 11 kap §12.

Pensioner och arbetsgivaravgifter

Po-pålägget beräknas bli i det närmaste oförändrat mot 2025. En mindre höjning med 0,42 %-enheter sker kopplat till den förmånsbestämda ålderspensionen. Detta föranleder ingen justering av ramarna.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkterna och de generella statsbidragen har beräknats utefter SKR:s cirkulär 25:32

Nettoinvesteringar, Mnkr

Mkr	2024	Budget 2025	Budget 2026	Ek plan 2027	Ek plan 2028
Skattefinansierad Verksamhet	42,1	30,7	26,7	48,9	37,8
Avgiftsfinansierad verksamhet	5,0	30,2	46,1	11,1	22,2
-Varav flerfackskär!			25,0		
Totalt	47,1	50,9	72,8	60,0	60,0

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Med resultat under treårsperioden på mellan 4,7 och 1,9 mnkr blir utrymmet för egenfinansiering av investeringar runt 30,0 mnkr. Vid en investeringsnivå på 60,0 mnkr per år fordras en nyupplåning med ca 33,0 mnkr/år. Investeringsnivån för 2026 hamnar dock på 72,8 mnkr beroende på stora behov inom renhållning och VA verksamheterna.

Långfristiga skulder

Mnkr	2024	Budget 2025	Budget 2026	Ek plan 2027	Ek plan 2028
Låneskuld, mkr	343,3	383,3	428,1	461,1	494,1

Ovanstående redovisar de långfristiga skulderna hos Kommuninvest. Tillkommer gör skulder för gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter ca 2,9 mnkr sammantaget.

Nyupplåningsbehovet beräknas till 44,8 mnkr 2026 och för de följande åren 33,0 mnkr per år.

Befolkning

Befolkningens utveckling och sammansättning är en av de faktorer som på sikt påverkar en kommuns planering allra mest. Budgetförutsättningarna för kommunen styrs till stora delar av hur befolkningens ålderssammansättning utvecklas, hur många barn det finns i olika åldrar och hur många äldre som är i behov av omsorg etc.

I skatteberäkningarna för 2026 används befolkningstalet 7 506 invånare. Det är efter befolkningen den 1 november 2025 som skatteintäkterna beräknas. Kommunledningen har tagit fram en befolkningsprognos som indikerar en befolkningsminskning de kommande tio åren. Därför har det antagits en befolkningsminskning med 40 invånare per år för åren 2027 och 2028.

De kommunala koncernföretagen

De kommunala koncernföretagen som definieras i lagen om kommunal bokföring och redovisning utgörs av Centrumhuset i Valdemarsvik AB (CVAB) och Valdemarsvik Etablerings AB (VETAB). Båda bolagen är fastighetsbolag och inget av dem har någon anställd utan all administration sköts av kommunen.

I budgeten beräknas CVAB ha ett underskott med 1,9 mnkr per år som täcks av koncernbidrag och VETAB budgeterar ett nollresultat. Aktieägartillskottet budgeteras i nedanstående tabell.

Fördelning av anslag

Kommunfullmäktiges anslagsfördelning sker enligt nedan, mnkr:

Anslag fördelat per nämnd, mnkr	2025	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	564,6	586,3	605,2	625,0

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Miljö- och byggnämnd	0,3	0,3	0,3	0,3
Social myndighetsnämnd	0,3	0,3	0,3	0,3
Valnämnd		0,2		
Överförmyndare	1,3	1,3	1,3	1,3
Revision	0,8	0,9	0,9	0,9
Räddningstjänsten Östra Götaland	7,3	8,2	8,3	8,4
Summa anslag	574,6	596,5	616,3	636,2
Finansiering	2,7	1,4	0,9	-0,1
Summa netto i resultaträkningen	577,3	598,9	617,2	636,1
Årets resultat	3,7	4,7	3,5	1,4

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

RESULTATBUDGET

Resultaträkning (Mnkr)	Redo- visn 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens nettokostnader	-567,4	-555,0	-573,6	-590,9	-608,8
Avskrivningar	-28,3	-23,0	-25,3	-26,3	-27,3
Verksamhetens nettokostnader	-595,7	-578,0	-598,9	-616,7	-635,6
Skatteintäkter	584,0	592,4	614,6	632,9	650,8
Finansnetto	-7,8	-11,4	-11,0	-12,2	-13,3
Årets resultat	-19,5	3,0	4,7	3,5	1,4

KASSAFLÖDESBUDGET

Kassaflödesbudget (Mnkr)	Redo- visn 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
<u>I Den löpande verksamheten</u>					
Årets resultat	-19,5	3,0	4,7	3,5	1,4
Avgår ej rörelsekap påverkande:					
- Av-/nedskrivningar	28,3	23,0	25,3	26,3	27,3
- Förändring av avsättningar	7,3				
Justering för rörelsekap förändring	2,5				
I Kassaflöde fr löpande verksamhet	18,6	26,0	30,0	29,8	29,2
<u>II Investeringar i anläggningstillg</u>					
Nettoinvesteringar	-47,4	-50,9	-72,8	-60,0	-60,0
Försäljning av anläggningstillg	3,0				
II Kassaflöde investeringar	-44,4	-50,9	-72,8	-60,0	-60,0
<u>III Finansiering</u>					
Ökning/minskning långfristiga fordr	5,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Ökning långfristiga lån	40,0	25,0	44,8	33,0	33,0
Amortering långfristiga lån	-2,2				
III Kassaflöde finansiering	42,8	23,0	44,8	31,0	31,0
Förändring av likvida medel	17,0	-1,9	0,0	0,8	-0,3

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

BALANSBUDGET

Balansräkning (Mnkr)	Redovisn 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Anläggningstillgångar	575,5	620,5	670,0	705,7	740,4
Omsättningstillgångar	123,2	115,1	115,1	115,9	115,6
Summa tillgångar	698,7	735,6	785,1	821,6	856,0
Eget kapital	191,4	204,3	209,0	212,5	213,9
<i>därav årets resultat</i>	-19,5	3,0	4,7	3,5	1,4
Avsättningar	19,5	12,2	12,2	12,2	12,2
Långfristiga lån	293,3	383,3	428,1	461,1	494,1
Övriga långfristiga skulder	19,2	2,9	2,9	2,9	2,9
Kortfristiga skulder	175,3	132,9	132,9	132,9	132,9
Summa skulder	487,8	519,1	563,9	596,9	629,9
Summa skulder och eget kapital	698,7	735,6	785,1	821,6	856,0

Panter och ansvarsförbindelser

Pensionsförpliktelser	161,9	155,2	146,2	138,3	148,0
-----------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Not 1 Skatteintäkter

Skatteintäkterna bygger på taxeringsutfall oktober 2025, samt SKL:s prognos för skatteunderlagsutvecklingen augusti 2025 C25:32

Utdebiteringen för 2025 är oförändrad 22:48 kr per skattekrone (100 kronor beskattningsbar inkomst)

Not 2 Skatteutjämning (Tkr)

Beräkningarna bygger på ett invånarantal på 7 506, 2025 och en minskning med 40 invånare/år

Investeringsbudget

Mnkr	2026	2027	2028	2029	2030
Fastighetsprojekt					
Mindre fastighetsprojekt	5,0	5,3	5,9	4,3	1,0
PLU och löpande fastighetsinvesteringar	5,7	6,7	6,7	6,7	6,7
Kulvertar, utredningar	1,0	15,2	14,0	25,2	0,0
Fritids- och kulturprojekt					
Bryggor, kajer anläggningar mm	2,8	6,0	2,0	0,8	10,4
Gator och anläggningar					
PLU asfalt och löpande investeringar	6,8	5,2	2,7	2,7	3,0
Utveckling, anläggningar och gator	1,3	4,2	0,8	3,5	0,7
Inventarier och utrustning					
Inventarier och utrustning	1,6	3,8	3,2	0,8	0,8
IT investeringar	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Avgiftsfinansierad verksamhet					
Avfallsverksamhet	25,0	0,2	10,0	5,0	20,0
VA-verksamhet	21,1	10,9	12,2	13,0	14,0
Summa	72,8	60,0	60,0	64,5	59,1

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

BESKRIVNING AV PROJEKTEN

Fastighetsprojekt

Mindre fastighetsprojekt

En lokalstrategisk plan ska tas fram omfattande kommunen och dess bolag, Ombyggnad Funkishuset (CVAB) för IFO:s behov. Solceller byggs ut och laddinfrastrukturen för p-platser byggs ut. 2027 renoveras insidan av Fyruddens sanitetshus.. Pellets pannorna vid Sörby- och Ringarumsskolor byts ut 2028.

PLU och löpande fastighetsinvesteringar

För att undvika kapitalförstöring måste kommunens fastigheter löpande underhållas. Inom posten ryms energisparåtgärder, arbetsmiljö, verksamhets- och säkerhetsåtgärder utifrån myndighetskrav.

Kulvertar, utredningar

Kulvertrenoveringar etapp Bergsgatan – Förskolegränd 15,0 mnkr år 2027 (förskjuten från 2026). Kulvert via Garvargatan 34,0 mnkr fördelat mellan 2028 och 2029. Kulvert nr 6 vid Gatukontoret 5,2 mnkr 2029.

Fritids- och kulturprojekt

Bryggor, kajer mm

Fyrfjärdens bryggor renoveras 2026 – 2028, Kajreparation vid Fyrudden ligger med projektering 2026 och produktion 2027.

Gator och anläggningar

PLU och löpande investeringar

Kommunens gatunät behöver fortlöpande underhållas med ny toppbeläggning. Här ryms även medel för asfaltering av resurskrävande grusvägar. Åtgärderna genomförs i prioriteringsordning och samordnas med eventuella VA-arbeten. Även kommunens lekplatser behöver kontinuerligt ses över vad gäller säkerhet, skick och underlag.

Utveckling, anläggningar och gator

Renovering och utveckling av torget i Centrum, ställplatser och toaletten i Mossebo. Strandskoning kommer att ske i centrum under perioden.

Inventarier och utrustning

Inventarier och utrustning

Förvaltningens gemensamma pott för anskaffning av inventarier. År 2029 avsätts 1,5 mnkr till gatukontoret för investeringar i arbetsmaskiner. Möbler till Bäckadal och utredningshem under 2026. Utrustningskomplettering till Vammarskolan behövs under 2026.

IT-investeringar

Digitaliseringar, effektiviseringar och liknande åtgärder avses här. Vammarskolans internet uppgraderas.

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Avgiftsfinansierad verksamhet

Avfallsverksamhet

Under 2026 sker investeringar i FNI kärl och förberedelser m.m. 2028 är den stora investeringen insamling i skärgård och 2030 fordras insatser vid återvinningscentralen.

VA-verksamhet

Nybyggnation av vattenverk och reningsverk finns inte upptaget i budget. 2026 köps en fastighet för 2,8 mnkr i övrigt avser investeringarna förnyelse av ledningsnät och reinvesteringar i anläggningar.

(19)

KLK.2025.92 040

Kommunens låneramar 2026

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 142

KLK.2025.92 040

Kommunens låneramar 2026

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Nyupplåning får ske under 2026 om totalt 69,8 miljoner kronor och lån får omsättas om totalt 66,3 miljoner kronor.

Kommunstyrelsens beslut

Under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut bemyndigas ekonomichef Sven Stengard att för kommunens räkning nyupplåna maximalt 69,8 miljoner kronor samt omsätta lån på totalt 66,3 miljoner kronor.

Deltar ej i beslutet

Lars Beckman (S), Pontus Andersson (S), Nhela Ali (S) och Magnus Loftén (S) deltar ej i beslutet.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunens finanspolicy KF 2022-04-04, §47 beslutar kommunfullmäktige om ram för kommunens upplåning och omsättning av lång för respektive år.

Behovet av nyupplåning för 2026 bedöms uppgå till 69,8 mnkr. Detta består av:

- Beslutat upplåning i budget 2025, 44,8 mnkr.
- Beslutat ej verkställd upplåning i budget 2025. I budgeten finns beslut om 25,0 mnkr varav 0,0 mnkr har verkställts. Ekonomiavdelningen bedömer att resterande 25,0 mnkr behöver verkställas i början på året.

Nyupplåningsbeslutet reduceras med den eventuella nyupplåning som sker under 2025.

Därutöver förfaller 66,3 mnkr av kommunens befintliga lån till betalning under året och måste omsättas i sin helhet.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Sven Stengard

Ekonomichef

Tel: 0123-191 24

E-post: sven.stengard@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Kommunens låneramar 2026

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Nyupplåning får ske under 2026 om totalt 69,8 miljoner kronor och lån får omsättas om totalt 66,3 miljoner kronor.

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

Under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut bemyndigas ekonomichef Sven Stengard att för kommunens räkning nyupplåna maximalt 69,8 miljoner kronor samt omsätta lån på totalt 66,3 miljoner kronor.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunens finanspolicy KF 2022-04-04, §47 beslutar kommunfullmäktige om ram för kommunens upplåning och omsättning av lång för respektive år.

Behovet av nyupplåning för 2026 bedöms uppgå till 69,8 mnkr. Detta består av:

- Beslutat upplåning i budget 2025, 44,8 mnkr.
- Beslutat ej verkställd upplåning i budget 2025. I budgeten finns beslut om 25,0 mnkr varav 0,0 mnkr har verkställts. Ekonomiavdelningen bedömer att resterande 25,0 mnkr behöver verkställas i början på året.

Nyupplåningsbeslutet reduceras med den eventuella nyupplåning som sker under 2025.

Därutöver förfaller 66,3 mnkr av kommunens befintliga lån till betalning under året och måste omsättas i sin helhet.

Beslutet skickas till

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sven Stengard
Ekonomichef

(20)

KLK.2025.81

**Val till uppdraget som ersättare i direktionen för
Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG)**

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

(21)

VAL.2025.8

Notering om Jörgen Malmström (V) som gruppleadare för Vänsterpartiet i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Callejas Gidlund, Dennis

Från: Bosse Franzén <bossefransen0@gmail.com>
Skickat: den 24 september 2025 14:15
Till: Callejas Gidlund, Dennis
Ämne: Gruppledare

Varning: Det här e-postmeddelandet har sitt ursprung utanför organisationen. Klicka inte på länkar eller öppna bilagor om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej
Vänsterpartiet Valdemarsvik har vid medlemsmöte den 21/9 på Folkets Hus B-sal beslutat
Att: utse Jörgen Malmström som gruppledare

Jörgen sitter nu, efter Jonas, som ordinarie i KF. Samt i demokratiberedningen.

Vänligen

Bosse Franzén

Virusfri. www.avast.com

(22)

VAL.2025.8

Val till uppdraget som ledamot i kommunfullmäktiges valberedning

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

(23)

VAL.2025.14

**Avsägelse från Magnus Södling (LPo) från uppdraget
som ersättare i kommunfullmäktige samt begäran om
ny sammanräkning hos Länsstyrelsen**

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

Callejas Gidlund, Dennis

Ämne: VB: Jag Magnus Södling avsäger mig min plats som ersättare i kommunalfullmäktige . Mvh Magnus

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: pappasodling@icloud.com <pappasodling@icloud.com>

Skickat: den 26 september 2025 13:16

Till: Callejas Gidlund, Dennis <dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se>

Ämne:

Jag Magnus Södling avsäger mig min plats som ersättare i kommunalfullmäktige . Mvh Magnus

Varning: Det här e-postmeddelandet har sitt ursprung utanför organisationen. Klicka inte på länkar eller öppna bilagor om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Skickat från min iPhone

(24)

VAL.2025.13

**Avsägelse från Pernilla Ohlsson (LPo) från uppdraget
som ersättare i kommunfullmäktige samt begäran om
ny sammanräkning hos Länsstyrelsen**

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

Callejas Gidlund, Dennis

Ämne:

VB: Re:

Från: Pernilla Ohlsson <69coline@gmail.com>

Skickat: den 1 oktober 2025 21:24

Till: Callejas Gidlund, Dennis <dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se>

Ämne: Re:

Varning: Det här e-postmeddelandet har sitt ursprung utanför organisationen. Klicka inte på länkar eller öppna bilagor om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej.

Jag avsäger mej uppdraget i kommunfullmäktige.

Mvh.

Pernilla Ohlsson

(25)

Nämnd.2025.5

Motioner, interpellationer och frågor

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Se fråga om schemaläggning från Charlotta Franzén (V) från förra sammanträdet till Per Hanö (SD).

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

Min fråga riktar sig till Per Hanö

Sedan försommaren har jag som "jobbonär", med erfarenhet från vården, varit en del av bemanningsgruppen i Valdemarsviks kommun. Jag har suttit vak och fungerat som ledsagare. Ett fantastiskt uppdrag där jag träffat många av omsorgens anställda som älskar sitt jobb och lägger hela sitt hjärta i arbetet med våra gamla och svaga inom vården.

Först vill jag dra upp ett akut problem på Vammarhöjden – vilket faktiskt har varit akut sedan starten 1974 – det handlar om att personalen inte kan gå ut på promenader med vårdtagare som behöver rullstol (det gäller praktiskt taget alla) det - eftersom man bor på en höjd. Av den anledningen har vi från V, i Kommunstyrelsen, lyft frågan om inköp av ett antal el-rullstolar så att man ska kunna ta en promenad i solen och gå ner till hamnen och njuta av liv och rörelse.

Men Per, min angelägna fråga handlar inte främst om el-rullstolar - för samtidigt har jag förstått att personalens arbetssituation, sedan fem månader tillbaka, har förändrats till en mardröm. Detta på grund av en total omläggning av arbetsschema som genomförts trots de anställdas protester. Av den anledningen har vi i Vänsterpartiet nu varit i kontakt med kommunens medarbetare inom vården på Vammarhöjden, Åldersro och Ringgården. Och det har vi gjort för att försöka stoppa den annalkande katastrofen med att allt fler söker sig bort från vårdarbete i Valdemarsvik.

Somliga tar jobb i andra kommuner, en del lämnar fast anställning på 4-veckorsschema för att arbeta som timanställda och därigenom kunna styra lite över sitt liv medan andra söker sig bort från vårdarbete i stort. Ingen av dem jag pratat med gör detta med lätt hjärta, många har arbetat i vården i många år och älskat sitt arbete, sina kollegor och sin arbetsplats men idag känner man sig svikna och överkörd.

Nu har personalen, på eget initiativ, delat ut en enkät till alla – anställda och vikarier, med 8 enkla frågor. Jag ska snart presentera resultatet av enkäten, men sammanfattningsvis handlar det om arbetsschemat. Ett schema som gjorts helt tvärs emot personalens idéer om hur ett fungerande schema skall se ut och helt utan personalinflytande!

Så – min fråga till Per Hamnö lyder: Kan du agera för att det nuvarande schemat tas bort och ett nytt tas fram i samarbete med personalen. Detta för att undvika att Valdemarsviks kommun plötsligt står utan personal. Det är ju trots allt inte lång tid innan både du och jag kan komma att vara i behov av deras hjälp.

Charlotta Franzén

Vänsterpartiet Valdemarsvik

(26)

Nämnd.2025.6

Avslutning

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....